

PHARMACORVM

OMNIVM, QVÆ QVIDEM IN
usu sunt, conficiendorum ratio.

Vulgo uocant

DISPENSATIO RIVM PHARMACOPOLARVM,

Ex omni genere bonorum authorum, cum ueterum tum
recentium collectum, & scholijs utilissimis illustra-
tum, in quibus obiter, plurium simpliciũ, hacten-
us non cognitorũ, uera noticia traditur.

Authore

VALERIO CORDO.

ITEM

De collectione, repositione, & duratione simplicium.
De adulterationibus quorundam simplicium.
Simplici aliquo absolute scripto, quid sit accipiendum.
Ἀντιβαμύμωνα, id est, Succedanea, siue Quid pro Quo.
Qualem uirum Pharmacopolam esse conueniat.

Cum Indice copioso.

Constat: 4 Libris

Norimbergæ apud
Ioh. Petreium.

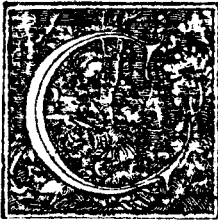
TITVLI

huius libri.

Confectiones Aromaticæ. col. 1	
Confectiones Opiatæ.	41
Condita.	86
Conseruæ.	87
Lenitiua & Solutiua.	90
Pilulæ.	117
Sirupi.	141
Rob.	168
Lohoch.	170
Trochisci	173
Emplastra.	190
Cærota.	199
Vnguenta.	200
Olea.	220
Preparationes quorundam simplicium.	242
De Collectione, Repositione, & Duratione simplicium ex lacu bo Syluio.	250
De Adulterationibus simplicium medicamentorum cognoscen dis.	255
De simplici aliquo absolute scripto, quid accipiendum.	260
De succedaneis & Antiballoemenis, scilicet Quid pro Quo, in pe nuria rerum sumendum sit.	204
Item Qualem uirum Pharmacopæon esse conueniat.	271

P R Æ F A T I O

A D L E C T O R E M.

Vm Valerius Cordus, Euritiꝝ illius celeberrimi Medici filius, studiorum gratia Italiam petiturus, obiter ad urbem nostrā Norimbergam peruenisset, atqꝫ cum doctis quibusdam, ac bonis uiris, præcipue Medicis, mutuam notitiam, amicitiam, familiaritatēqꝫ studiosè contraheret, inter cætera, quæ de bonis literis, atqꝫ re Medica, ultro citroqꝫ inter eos familiariter, ut fieri solet, agitata sunt, mentio incidit Dispensatoriꝝ, quod ipse, ex omni genere bonorum authorum, quum ueterum tum recentium, de Pharmacorum omnium, quatenus in usu sunt, conficiendorum ratione collectum, diligenter & emendatissime conscripserat. Cumqꝫ constaret, illud iam antea in aliquot Saxonix urbibus, præcipuis Medicis approbantibus, in usum publicum fuisse receptum, interimqꝫ tamen ab eo & locupletatum, & annotationibus eruditis, magis atqꝫ magis illustratū, rogatus fuit à compluribus, ut illud ipsum etiam nostris Pharmacopolis impertiret. Cordus autem, & si ad iuuandum rem Medicam iam tum mirifice esset accensus, pro sua tamen modestia, atqꝫ prudentia, non nihil subuerebatur, priuatam suam auctoritatem ad Pharmacopolas permouendos, ponderis haud quaquam satis esse habituram. Itaqꝫ librum suū Senatui potius offert, tum demum in usum publicum assumendum, cum esset illius iudicio & auctoritate comprobatus. Senatus uero, pro sua in studiosos omnes propensione, ac reipublicæ omni ex parte iuuandæ diligentia ac sollicitudine, officium illud Cordi perquam gratum habuit, librumqꝫ collegio Medicorum, Cordo præsentè perlegendū & examinandum tradidit, ut si quid mutandum, adijciendum uel arbitrari essent, id auctore non modo sciente, uerum etiam consentiente fieri posset. Quod cum sedulo ac magna diligentia factū esset, Senatusqꝫ ex Medicorum censura iam intellexisset, nihil hæcenus absolutius, aut emendatius, in hoc descriptionum genere typis inuulgatum esse, librum non solum in publicum edendum, uerum etiam

Pharmacopolis, ut eum ueluti lumen quoddam deinceps sequantur, offerendum esse decreuit. Cuius quidem editioni, hac quoque de causa studiosius inuigilatum est, ut authore interim in Italia, dum ad metam studiorum suorum quam acerrime contendit, immatura morte sublato, aliquid tamen illius extaret, quod ingenium eius, & industriam posteritati testaretur, eumque ab obliuione uindicaret. Hoc igitur Valerij Cordi, candidissimi, & diligentissimi iuuenis monumentum qualecunque, certe non poenitendum, studiose lector, obuijs ulnis amplectere, & si quid ex eo iuuaberis, (iuuaberis autem, nisi fallor, quam plurimum) Amplissimo Norimbergensi Senatui, cuius liberalitate tibi communicatur, gratias habe. Sin autem aliquid in eo displicuerit, ne Authorem mortuum inhumaniter calumnijs impete, sed absolute opere in publicum edendo illum uincere, & nomen eius obscure contendere.

Et bene uale.

INDEX COMPOSIT.

INDEX
COMPOSITORVM
medicamentorum secundū or-
dinem Alphabeti.

A.				
A	Cacia succedanea	249	Diamoschu dulce	11
	Adipum præparatio	247	Diamoschu amarum	11
	Agaricus Trochiscatus	148	Diagalanga	12
	Aloes præparatio	242	Diapenidion	13
	Aromaticū Charyophyllatum	1	Diaireos Salomonis	14
	Aromaticum Rosatum	2	Diaireos simplex	14
	Aurea Alexandrina	51	Diatragacanthu Frigidum	14
B.			Diatragacanthu Calidum	15
B	Enedicta laxativa	105	Diahyssopu	16
C.			Diacostu	16
C	Asia extracta sine folijs Senę	91	Diarhodon abbatis	17
	Asia extracta cū folijs Senę	92	Dialacca maior	18
	Cassia extracta pro clysteribus	92	Dia curcuma maior	19
	Catharticum imperiale	114	Diaprasiu	20
	Cerotum infrigidans Gale:	199	Diatrion Santalon	23
	Cerotum Santalinum	199	Diaxylo aloes	24
	Cerotum stomachale	200	Diatrion pipereon	25
	Confectio liberantis	30	Dia zingiber	25
	Confectio Cordialis	31	Diacorum	38
	Confectio Hamech maior	101	Dialibanu	41
	Confectio Hamech minor	102	Diacodion Mesuæ	54
	Condita uaria	6	Diacodion Actuarij	55
	Conseruæ	87	Dia castorii	56
	Confectio Anacardina	50	Diasatyriu Nicolai	60
	Colocynthidis præparatio	245	Diasatyriu Mesuæ	61
D.			Diacitonium simplex	87
D	Ianisu Mesuæ	3	Diacitonium compositum	88
	Diambra	3	Diacitonium e succo Citoniorū	89
	Diathamaron	4	Diacassia cum manna	91
	Diacalaminthon	6	Diaprunum compositum	96
	Diacalaminthon Gal:	7	Diaprunū compositū laxatiuū	98
	Diacyminu	7	Diacatholicon	99
	Diacinamomu	8	Diaphœnicon	103
	Dianthus	9	Diaphœnicon in forma solida	104
	Diamargariton Frigidum	9	Diasena	104
	Diamargariton Calidum	10	Diaturbith cum rhabarbaro	108
			Diaturbith maius	109
			Diaturbith minus	109
			Diacarthamu	109
			Diamoron	169
			Diamoron Valerij Cordi	169
			Dosis Sacchari ad conseruas	87
			Dosis specierū ad lib. unam Saccha-	
			ri in confectionibus solidis	1

INDEX COMPOSIT.

Dosis specierū ad lib. unam mellis. 41

E.	
E lectuarium Ducis	26
E lectuarium de gemmis	27
E lectuarium Iustinum	29
E lectuarium laticiae Galeni	32
E lectuarium lactificans Rasis	32
E lectuarium pliri sarcoticon	34
E lectuarium diapazonias	37
E lectuarium resumptiuum	37
E lectuarium de baccis Lauri	59
E lectuarium lenitiuum	39
E lectuarium lenitiuū de Manna	93
E lectuarium de Sebeste	94
E lectuarium Indum maius	100
E lectuarium Indum minus	101
E lectuarium Elefscoph	106
E lectuarium de Pŷllio	106
E lectuarium rosatum Mesuae	107
E lectuarium de succo rosarum in forma solida	108
E mplastrū Diachylon simplex	197
E mplastrū Diachylon cōpositū	190
E mplastrū Diachylon magnū	191
E mplastrum Diachylon paruū	192
E mplastrum de Meliloto	192
E mplastrum Triapharmacum	194
E mplastrum Oxycroceum	194
E mplastrum Apostolicon	195
E mplastrum Apostolicon aliud	196
E mplastrum album coctum	197
E mplastrum Griseum	197
E mplastrum uiride	197
E mplastrū Basilicū magnū	198
E mplastrum de crusta panis	198
E mplastrum de baccis Lauri	198
E patis lupini preparatio	247
E sdræ Antidotus Aetiij	82
E sdræ Antidotus Actuarij	85
E sulæ preparatio	246
F.	
F lores Cassiæ fistulæ solutiuae	90
G.	
G ersam faciendī modus	246

H.	
H iera picra simplex	110
H iera picra composita	111
H iera logodium	111
H iera Pachij	113
H iera picra Rasis ad pilulas cochias	123
H iera picra cum Agarico	111
I.	
I nfusio Rosarum	148
I nfusio uiolarum	148
I uleb rosatum	164
I uleb uiolatum	164
L.	
L acca ablutio	243
L ithontribon	35
L ohoch sanum & expertum	170
L ohoch de Pino	170
L ohoch de Papauere	171
L ohoch de Scylla	172
L ohoch de pulmone uulpis	172
L ohoch ad asthma	173
M.	
M anus Christi perlata	15
M edulla prunorū acetosorū	95
M edulla Cerasorum	98
M el rosatum	165
M el Anacardinum	167
M el Emblicorum	167
M el passularum	167
M edullarum preparatio	248
M ezerei preparatio	245
M ichleta	59
M ithridatium Damocratis	76
M ithridatium ex Cleopatro & Antipatro	79
M ithridatium Andromachi	81
M iuua Cydoniorū simplex	164
M iuua Cydoniorū aromatica	164
M usa Enea, siue Egetea uel Zazenea	42
N.	
N afalia	116
O esipum	

INDEX COMPOSIT.

O.	
O Espum faciendi modus	248
Oleum ex ligno Iuniperi	220
Oleum ex Iuniperi granis	220
Oleum Nardinum simplex	221
Oleum Nardinum compositū	221
Oleum Costinum	222
Oleum de piperibus	222
Oleum Mandragoræ	223
Oleum Mastichinum	224
Oleum de Euphorbio	224
Oleum Castorei	225
Oleum Scorpionū simplex	225
Oleum Scorpionū cōpositū	226
Oleum Formicarum	226
Oleum Lumbricorum	226
Oleum Vulpinum	227
Oleum de Cappare	227
Oleum de Lateribus	228
Oleum de Terebinthinæ	228
Oleum Tartari	228
Oleum Cytoniorum	229
Oleum Samsuchinum	229
Oleum Vitellorum ouorum	230
Oleum Hyperici	230
Oleum Irinum	231
Oleum Irinum aliud	232
Oleum Moschelinum	233
Oleum Rutæ	234
Oleum Anethinum	235
Oleum Chamæmelinum	235
Oleum Lilinum	235
Oleum Narcissinum	235
Oleum Ligustrinum	235
Oleum Sambucinum	236
Oleum Iasminum	236
Oleum Cheyrium	236
Oleum Myrtillorum	236
Oleum Myrtinum	237
Oleum Menthæ	237
Oleum absinthij	237
Oleum rosaceum	238
Oleum Violaceum	238
Oleum Nymphæatū album	238
Oleum ex Nymphæa Citrina	239
Oleum Populinum	238
Oleum Populinum aliud	239
Oleum Amygdalarū dulcimum	239
Oleum Amygdalarū amararū	239
Oleum Balaninum	240
Oleum de Cherua	240
Oleum Papaveris	240
Oleum Hyoscyami	240
Oleum Spicæ	241
Oleum Laurinum	241
Oleum Sefaminum	241
Oxyfacchara simplex	153
Oxyfacchara composita	153
Oxymel simplex	165
Oxymel compositum	166
Oxymel Scylliticum simplex	166
Oxymel Scylliticū compositū	167
P.	
P etroleum flauum	241
Petroleum nigrum	241
Philoniū mafus siue Romanum	42
Philonium Mesuræ	43
Philonium ex Gale; & Aegineta	44
Philonium Perficum	44
Pilulæ Alephanginæ	117
Pilulæ Assaieret	119
Pilulæ Arabicæ	119
Pilulæ Arthriticæ	120
Pilulæ de Agarico	120
Pilulæ Auræ	121
Pilulæ Aggregatiuæ	121
Pilulæ Benedictæ	122
Pilulæ Cochis Rafis	122
Pilulæ e Colocynthida	123
Pilulæ ex Eupatorio	124
Pilulæ de Euphorbio	124
Pilulæ Foetidæ maiores	124
Pilulæ foetidæ Rafis	125
Pilulæ e fumaris	116
Pilulæ e hermodactylo	126
Pilulæ Indæ	127
Pilulæ de hiera simplici	127
Pilulæ de hiera composita	128

INDEX COMPOSIT.

Pilulæ de hiera cum Agarico	128	Rob de Ribes simplex	168
Pilulæ de lapide Lazuli	128	Rob de berberis compositum	168
Pilulæ de lapide Armenio	129	Rob de berberis simplex	168
Pilulæ de Mezereo	129	Rob Nucum	169
Pilulæ lucis maiores	130	S.	
Pilulæ lucis minores	131	Sanguinis hirci præparatio	247
Pilulæ Mastichinæ	131	Scoriæ præparatio	244
Pilulæ Mastichinæ aliæ	131	Scammonæ præparatio	244
Pilulæ de aloë & mastichæ	132	Sirupus de duabus radicibus	141
Pilulæ de aloë lota	132	Sirupus de quinq; radicibus	141
Pilulæ de Rhabarbaro	132	Sirupus acetosus simplex	141
Pilulæ pestilentiales	133	Sirupus acetosus compositus	142
Pilulæ è Sarcocolla	133	Sirupus acetositis Citri	142
Pilulæ sine quibus esse nolo	133	Sirupus acetositis Limonum	142
Pilulæ Imperiales	135	Sirupus Arantiorum acetosorū	143
Pilulæ de Opopanaco	136	Sirupus de Agresta	143
Pilulæ de quinq; generibus Myro-		Sirupus de Pomis	143
balanorum	136	Sirupus Granatorum dulcium	144
Pilulæ de octo rebus	137	Sirupus Granatorum acetosorū	144
Pilulæ de Sagapeno	137	Sirupus de Byzantijs simplex	144
Pilulæ de Bdellio	138	Sirupus Byzantinus cōpositus	145
Pilulæ de Cynoglossa	138	Sirupus de Artemisia	145
Pilulæ Bechiæ	139	Sirupus de Absinthio maior	147
Pilulæ Alephanginæ Valerij		Sirupus infusionis Rosarum	147
Cordi	139	Sirupus infusionis Violarum	147
Pilulæ stomachicæ Alkindi	134	Sirupus de fumaris maior	149
Pilulæ stomachicæ Mesuræ	135	Sirupus de Menta maior	149
Pinguëdinum præparatio	247	Sirupus de Menta minor	150
Plumbi lauatio	243	Sirupus de Calamintha	150
Pulmonis uulpini præparatio	247	Sirupus de succo Endiuviæ	151
Pulpa prunorum	95	Sirupus de Endiuvia compositus	151
Pulpa Ceraforum	98	Sirupus de Cichorio cum rhaba-	
Pulpa Calsiæ fistulæ solut:	90	baro	152
Pulpa Thamarindorum	91	Sirupus de Iuiubis	154
Puluis ad Epithema cordis	40	Sirupus Violarum compositus	154
Puluis ad Epithema hepatis	40	Sirupus de succo Violarum	155
Puluis medicaminis Turbith	115	Sirupus de Præstio	155
Puluis Senæ præparata	115	Sirupus de Glycyrrhiza	156
Puluis sternutatorius	116	Sirupus de Hyssopo	157
Puluis ad glâdes uſ suppositoria.	117	Sirupus de Eupatorio	157
R.		Sirupus de Stœchade simplex	158
R Equies Nicolai	45	Sirupus de Stœchade cōpositus	158
R Rosata nouella	36	Sirupus de Epithymo	159
Rob de Ribes compositum	168	Sirupus de Nymphæa	160
		Sirupus	

INDEX COMPOSIT.

Sirupus de Papauere simplex	161
Sirupus de Papauere cōpositus	161
Sirupus de succo Myrtillorum	162
Sirupus Myrtinus compositus	162
Sirupus de succo Borriginis	163
Sirupus de succo Bugloisæ	163
Sirupus de Lupulo	663
Spodij præparatio	246
Species ad suppositoria	117
Squyllæ præparatio	245
Suppositoria seu glandes	117

T.

T erebinthinam coquere	248
Theriaca Andromachi	63
Theriaca Andromachi senioris	72
Theriaca Diatesaron	76
Tryphera magna	45
Tryphera minor	46
Tryphera Sarracenicæ	47
Tryphera Persica	49
Trochisci de Vipera	173
Trochisci Scyllitici	174
Trochisci Hedichrei	174.175.176
Trochisci Cyphi	176
Trochisci Ramich	178
Trochisci de Cappare	179
Trochisci de Eupatorio	179
Trochisci Diaion	180
Trochisci Diani	180
Trochisci de Lacca	180
Trochisci Diarhodon	181
Trochisci de Rhabarbaro	182
Trochisci de Berberis	182
Trochisci Gallæ Moschatae	182
Trochisci aliptæ Moschatae	183
Trochisci de Agarico	183
Trochisci de Myrrha	184
Trochisci Alkekengi	185
Trochisci de Rhosis	186
Trochisci de Camphora	186
Trochisci de Terra sigillata	187
Trochisci de Spodio	188
Trochisci de Absinthio	188
Trochisci Alhandal	198

Trochisci Bechij albi	189
Trochisci Bechij nigri	189

V.

V nguentum Agrippæ regis	20
Vnguentum Apostolorū	201
Vnguentum Arogon	202
Vnguentum Martianum	203
Vnguentum Martianum aliud	206
Vnguentum Martianum parū	209
Vnguentum album	210
Vnguentum Dialthæa simplex	210
Vnguentū Dialthæa compositū	211
Vnguentum Aegyptiacum	211
Vnguentum aureum	212
Vnguentum citrinum	212
Vnguentum Populeon	213
Vnguentum fuscum	214
Vnguentū Diapompholygos	215
Vnguentum Comitissæ	215
Vnguentum de Artanita maius	216
Vnguentum de Artanita minus	217
Vnguentum potabile	218
Vnguentum rosatum Mesuæ	218
Vnguentum pectorale	219
Vnguentum album Caphuratū	218
Vnguentū rubeum Caphuratū	219

*Finis Indicis medicamento-
rum compositorum.*

INDEX SIMPLI-

CIVM QVÆ IN HOC LIBRO

declarantur.

A.		<i>Calamintha mōtana</i> 6. 7. 151	<i>Enthaliū</i> 218
A	<i>Bsintium Romanū</i> 147	<i>Calamintha cāpestris</i> 5. 7. 151	<i>Esbrium</i> 208
	<i>Abatecha</i> 183	<i>Cassia lignea</i> 2. 22. 70	<i>Eupatorium</i> 122, et 158
	<i>Acorus</i> 39. 71	<i>Calamus Vnguentarius</i> 178	F.
	<i>Acacia</i> 72. 73. 249	<i>Carduncellus</i> 206	<i>Folium</i> 2. 7. 174.
	<i>Aani</i> 216	<i>Camphoratha</i> 206	<i>Folia Charyophyllorū</i> 105
	<i>Adiantum</i> 93	<i>Cathengit</i> 218	G.
	<i>Agresta</i> 143	<i>Carolina</i> 159	<i>Alangaruffa</i> 9
	<i>Alypias</i> 58	<i>Centumnervia</i> 205	<i>Galanga magna</i> 1
	<i>Alleluia</i> 206	<i>Chamedrios</i> 27	<i>Galle Cypressi</i> 187
	<i>Amomum</i> 53. 71. 7. 176	<i>Chamemelum</i> 191	<i>Gerfa serpentaria</i> 213
	<i>Amarca Cerasa</i> 98	<i>Chamepitis</i> 71	<i>Glycyrrhiza</i> 2
	<i>Amaracus</i> 206	<i>Chalātis</i> 71	<i>Gluten alchanach</i> 192
	<i>Amentum dulce</i> 213	<i>Chalātidis affatio</i> 68	<i>Granum Ben</i> 240
	<i>Antophylli</i> 5	<i>Chalcuacumenos</i> 197	H.
	<i>Anguria</i> 95	<i>Cherua</i> 240	<i>Alg, aut halū, siue alū</i> 56
	<i>Anchusa</i> 223	<i>Cinnamum</i> 233	<i>Herba paralifis</i> 205
	<i>Anthera</i> 187	<i>Come</i> 70 <i>Costus</i> 5	<i>Herba Crassula</i> 205
	<i>Aristolochia tenuis</i> 72. 7. 75	<i>Condituaria</i> 86	<i>Herba Moschata</i> 206
	<i>Aristolochia rotunda</i> 76. 7. 226	<i>Conserua</i> 87	<i>Herba ueni</i> 209
	<i>Arum</i> 78	<i>Conseruarū faciendi ratio</i> 87	<i>Herba Thura</i> 206
<i>Arceuthida</i> 178	<i>Cornuta</i> 81	<i>Hypoasthis</i> 58	
<i>Artanita</i> 217	<i>Conyza</i> 203	I.	
<i>Aspalathus</i> 175	<i>Crocus Cilicius</i> 70	<i>Iarus</i> 203	
<i>Aspalathi loco quid</i> 175	<i>Chret amus agrestis</i> 86	<i>Iasmini flos</i> 236	
<i>Azarum</i> 17. 19	<i>Crispula</i> 206	<i>Iris Illyrica</i> 46	
B.	<i>Crinon</i> 232	L.	
B	<i>Cyper9 rotūd9 et long9</i> 24 et 178	<i>Lachryma Therebinthi</i> 78	
	<i>Balsamita</i> 2. 7. 205	<i>Lapis armenus</i> 105	
	<i>Bautia</i> 62	<i>Laureola</i> 203	
	<i>Bardana</i> 214	<i>Lapathiolum</i> 205	
	<i>Balanus Mirepsia</i> 240	<i>Lepis Chalku</i> 197	
	<i>Bedeguar</i> 158	<i>Lelenium</i> 132	
	<i>Borax</i> 213	<i>Lingua auis</i> 48	
	<i>Branca Vrsina</i> 58. 7. 205	<i>Libanotidis species</i> 89	
	<i>Bunias</i> 70	<i>Ligustrum</i> 235	
	<i>Buglossa domestica</i> 107	<i>Libra medicinalis</i> 1	
<i>Buglossa uulgaris</i> 163	<i>Luph planū et luph crispum</i> 62		
C.	D.	M.	
C	<i>Dauc9 cretic9</i> 22. 72. et 75	M	
	<i>Denarius quid</i> 114		
<i>Cardamomum</i> 2	<i>Dentalium</i> 213	<i>Abathematicum</i> 52	
<i>Carpobalsamus</i> 5	<i>Dictamnus Creticus</i> 70	<i>Malobathrū</i> 71. 75. 176	
<i>Carpobalsami succadanea</i> 5	<i>Dictamnus uulgaris</i> 140	Marum	
	<i>Diploma, id est uas duplex</i> 221		
	E.		
	<i>Laterium</i> 126		
	<i>Endiuia uera</i> 151		

INDEX SIMPLICIVM.

<p>Marum 174 Manera 75 Malum terræ 114 Matris sylvæ 206 Maturella 206 Mandragora 214 Meu 53 & 71 & 75 Mel Tabarzeth 171 Mentastrum 185 Menta Saraccnica 205 Mira solis 240 Moschoaryon 23 + Moschus 2 Mucharus 143 Muzus Sapor 150 Myrrrha Trogloditica 70 Myrthus 210</p>	<p>Polium montanum 70 Polythrichon 205 Pompholigos 215 Prasium uiride 197 Propolis 195 Prunus sylvestris 216 Pseudodictamn9 æfraxinella 140 Pulpa feminis Asparagi et Ruscæ debet acipi et nõ nuclei offci 106 Pulicaria 203</p>	<p>Sorba 215 Spina nigra uel cærulea 75 Spargula 205 Spodium 182 Squama æris 196 Styrax rubea 58 & 135 Succus Eupatori9 19 & 122 Suchaha 158 Succ9 Borruginis et Buglossæ 163 Succus Scyllæ 172 Syson 84</p>
<p style="text-align: center;">N.</p> <p>Nardus Celtica 46.78 Napus 53 & 62 Neremisch 33 Nerion 84 Nitrum 213 Nucleus seminum quid 10 Nux India muscata 234 Nymphaea alba et lutea 161</p>	<p style="text-align: center;">R.</p> <p>Rhædæni 122 Rhaponticum 70 Rhodostagma 180 Rhus 56 Ricinus 240 Rubus Idæus 169</p>	<p style="text-align: center;">T.</p> <p>Tamariscus 47 Testiculi uulpis 68 Tetthabit 205 Thamar quid 5 Thus masculum 41 Thymiana hamoniacum 34 Tblasti 71 Thereniabin 119 Tribula aquatici 203 Tymbra 8</p>
<p style="text-align: center;">O.</p> <p>Obulus quid 80 Odmũ atratum 11 Oesypus 152 & 218 Olusatrum 27 Ompheanum oleum 230 Onychis 178 Oppobalsamum 70 Oppobalsami Succedaneum 70 Opiũ in oleo dissolui nõ põt 224 Organum Persicũ 47 & 123</p>	<p style="text-align: center;">S.</p> <p>Santalum Machoziri 1 Saliunca 5 Saccharum tabarzeth 8 Saxifragia 22 et 115. et 146 Saphyrus 28 Sarda gemma 28 Sal Hammoniacum 58 Sagapenum 60 & 72 Satirion 61 Sapa 158 Sanguisorba 205 & 219 Schoenanthum 17 Scoria ferri 47 Scincus 61 Scordion 70 Scariola 161 Satuncellum 214 Seselios 60 & 71 Seseli tenue quid 75 Seta cruda 12 Secacul 39 & 48 Seitargi Indum 49 & 125 Sextarius 54 & 208 & 232 Semen bulbi 61 Semen rosarum 137 Sinonum 22 & 53 Sicilicus 56 Sigillum lemnium 71 Sisymbrium 230 Smaragdus 28</p>	<p style="text-align: center;">V.</p> <p>Vas duplex 221 Venter mergi 34 Vermicularis 214 Vipera 70 & 173 Viscus quercinus 155 Vlmus 191 Vmbilici marini 213 Vua Lupina 215</p>
<p style="text-align: center;">P.</p> <p>Parietaria 92 Petroleum 58. et 241 Pelecinus 81 Petroselinum Maædonicum 6 Phu 53 77 Phyllon 84 Pimpinella Italica 205 et 209 Piper niger 7 Ponderum dispensatio in confectiõibus</p>	<p style="text-align: center;">Z.</p> <p>Zurumbeth 28</p>	<p style="text-align: center;">FINIS.</p>

Pondera quibus hodie Medici utuntur, hæc sunt: libra, uncia, quarta, drachma, scrupulus, siliqua: & hæc quidem à Græcis atq; Romanis mutuarunt, Præter hæc sunt alia, quæ à barbaris atq; Arabibus desumpserunt, qualia sunt manipulus, pugillus, aureus, kist, kirath, & dauic, quorū nominibus Mesuen potissimum uti constat. Libra itaq; quæ & pondo etiam dicitur, in duodecim uncias diuiditur. Errant itaq; indocti huius ætatis Pharmacopolæ, qui libram sedecim unciarum, quot sanè mercatoria ac negociatoria est, in medicamentis conficiendis accipiunt. Ea autem illos uti libra facile ex quartis colligitur; quibus uncias quatuor assignant, quas si quater sumpseris, sedecim prodibunt uncia. Quartam autem libræ partem Latini quadrantem nominant, sicuti tertiam trientem, sextam sextantem. Quadrans itaq; uel (ut nostri loquuntur) quarta, pondus existit trium unciarum. Triens uero quatuor, ueluti sextans duarum unciarum. Porro uncia, octo drachmas constituit. Drachma scrupulos tres. Scrupulum uero, qui Græcis *γραμμια* dicitur, quasi primum ponderis elementum nonnulli Scriptulum etiam nominant, habet uero obolos duos. Obolus pendet siliquas, quæ Græcis *κερωτια* uocantur, tres. Siliquæ itaq; sex grana, scrupulum pendent. Vnum uero siliquæ granum sex lentis seminibus, pondere respondet: quæ si sexies sumpseris, prodibunt in uniuersum triginta sex, quæ scrupulum constituunt. Sic se habent pondera quæ Græcorum Medici etiam usurparunt. Nunc ad ea quibus Arabes & recentiores usi sunt uenimus, inter quæ primum Manipulus nobis occurrit. Sic autem uocant herbarum fasciculum qui manu deprehendi & complecti potest. Pugillo autem perperam pro pondere utuntur recentiores, cum sit diminutiuum potius à pugno, qui compressis fit digitis. Aureus illis pondus unius drachmæ cum dimidia significat. Dauic pondus sex granorum, Kirat uero trium.

Notæ ponderum quæ hodie in usu sunt.

Grani	} nota est {	gr. ein gren / oder gersten kornlein schwer.
Scrupuli		℥. ein scrupel / ein dritteil eins quintlins.
Drachmæ		ʒ. ein quintle / oder gulden schwer.
Vncia		ʒ. ein vng / ist zwey lot.
Quadrantis		q̄d. ein quart / viij lot.
Libræ		℔. ein pfund.
Semis		ʒ. halb.

CONFECTIO NES AROMATICÆ.

AROMATICVM Charyophyllatum secundum descriptionem Mesuæ.

℞. Charyophyllorum ʒ viij.
 Macis
 Zedoariæ
 Galangæ
 Sandali Machoziri
 Trochiscorum diarhodon
 Cinnamomi
 Ligni aloes
 Spicæ Indicæ
 Piperis longi
 Cardamomi maioris ana ʒ j.
 Rosarum ʒ iiii.
 Glycyrrhizæ rasæ
 Galliæ Moschataæ ueræ ana ʒ iiij.
 Foliij. (Sumat eius loco casia lignea
 uera, aut duplex pōdus Cīnamomi)
 Cubearum ana ʒ iiij. gr. v.
 Ambrae ʒ j.
 Moschi ʒ s.
 Sacchari optimi

IN confectiōibus aromaticis ad lib. unam
 pendentem ʒ xij. acāpiatur ʒ i specierum.

MYROPOLÆ acāpiant in confectiōi-
 bus libram continentem ʒ xij. & secundum hanc
 diuidantur ʒ ʒ ʒ ʒ i. pendeat xx. gra-
 na electa.

GALANGÆ, id est, minoris Galangæ &
 rusæ, saporis aromatiæ. Nam affertur hodie noua
 quedam Galanga magna, crassa, foris subrusa, in-
 tus Zingiberis palliditate & filis, gustu acerrima
 sine aromatica aliqua gratia, hæc in nullas conse-
 ctiones iniicienda est, Quod semel dixisse satis sit.

SANDALVM Machoziri, est species ci-

trini sandali, odoratissima, et ualde aromatica tam
 gustu quàm odore, & affertur ad nos cum sanda-
 lo albo & citrimo uulgari.

GLYCYRRHIZA est dulcis radix, quã
 hodie corrupto nomine Liquiritiam appellant.

FOLIVM nondum allatum est ad nos in
 Germaniam, quare cum eo careamus, necesse est ei
 us loco aliquod succedaneum accipere. Est autem
 eius succedaneum ut Galenus nobis reliquit, Spicæ
 India, aut Casia lignea uera. Cum autem hæc cō-
 sectio alioquin capiat Spicam Indicam, Foliij uicæ.
 Casiam ligneam ueram acāpiendam esse uisco.

MOSCHI scribendum est. nam Musa appel-
 latione arborum uillosa canicis dicitur.

Ventriculum & Cor confortat, Nauseam
 & Vomitum sedat, & ualet contra putrefactio-
 nē in partibus uētriculi. Membra uero nutritio-
 nis calefacit, uentositatē dissoluit & carminat.

AROMATICVM RO- satum descriptione Gabrielis.

℞ Rosarum rubearum ʒ xv.
 Glycyrrhizæ rasæ ʒ viij.
 Ligni aloes
 Sandali Machoziri ana ʒ iiij.
 Cinnamomi electi ʒ v.
 Macis
 Charyophyllorum ana ʒ iiij. s.
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ ana ʒ iiij. ʒ iiij.
 Nucis Muscatæ
 Cardamomi minoris
 Galangæ ana ʒ j.
 Spicæ Indicæ
 Ambrae griseæ ana ʒ iiij.
 Moschi ʒ j.
 Sacchari

CARDAMOMI, uidelicet minoris. Nam
 cum simpliciter Cardamomum scribūt, authores
 minus Cardamomum, id est, usuale intelligunt.

MOSCHI, hoc est, ut uulgo dicitur, corrupto
 uocabulo, Musa, pus illud aromaticum.

A VVeno

Ventriculo imbecillo alijsq; nutritioni de-
seruientibus instrumentis succurrit. Ventriculi
humiditatem, omnemq; in eo putredinem emen-
dat, concoctionem iuuat, & ex morbo conuales-
centibus auxiliatur.

DIANISV: SECVN- dū descriptionē Mesuæ.

℞ Anisi electi 3 xx.
Glycyrrhizæ rasæ
Mastiches ana 3 j.
Carui
Macis
Galangæ
Fœniculi
Zingiberis. (idē est quod zinziber)
Cinnamomi ana 3 v.
Macropiperis
Melanopiperis
Leucopiperis
Calaminthæ
Pyrethri
Cassizæ lignæ ueræ ana 3 ij.
Cardamomi maioris
Caryophyllorum
Cubebæ
Spicæ Indicæ
Crocī ana 3 j.s.
Sacchari

*MASTICHES, hoc est, ut uulgo dicitur,
Masticis.*

*CASSIA lignea uera debet accipi, quæ nu-
per cœpit afferri, figura Cinnamomi, gustu ali-
quantulum lubrica, & Cinnamomi æmula. at non
ille paruus cortex saporis insipidi ac stipti, ut hæ-
tenus factum est.*

*V Crasis flatibus in uentriculo natis, eiusdēq;
perfrictioni succurrit. Item pituitam in eo crus-
dam absorbit, tussiq; diuturnæ prodest.*

DIAMBRA: SECVN- dum descriptionē Mesuæ.

℞. Cinnamomi,
Doronici

Charyophyllorum
Macis
Nucis Muscatæ
Folij. (aut succedanei eius)
Galangæ ana 3 iij.
Spicæ Indicæ
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris ana 3 j.
Zingiberis 3 j. s.
Sandali citrini
Ligni aloes
Piperis longi ana 3 ij.
Ambra 3 j.
Moschi 3 s.
Sacchari albisimi.

*V Contra omnem corporis imbecillitatem
efficax est, omnemq; corporis perfrictionem dis-
cutit, natium suscitatur calorem, & rediuuum re-
creat, refarcitq; eos, qui frigido torquentur hu-
more, iuuat articulos, & membris omnibus ma-
gnifice subuenit, uentriculum fastidientē, quiq;
cibum continere non potest, roborat, & inappe-
tentiā cibi summe corrigit. Cor ipsum roborat.*

DIATHAMARON SE- cundum descriptionem Nicolai.

℞. Anthophyllorum
Zingiberis ana 3 v. 3 j. gr. xvj.
Cinnamomi
Carnium dactylorum
Charyophyll. ana 3 iij. 3 j. gr. xvj.
Galangæ
Spicæ Indicæ
Zedoariæ
Costi
Pyrethri
Coralli albi
Coralli rubei
Rheupontici. (accipiatur rhabarba-
rum sic uocatum)
Saliuncæ
Tragacanthæ ana 3 j. 3 ij. gr. viij.
Anacar-

Anacardiꝝ
 Ofsium dactylorum
 Carpobalsami
 Anisi
 Baccarum Iuniperi
 Leucopiperis.
 Macropiperis ana ʒj. ʒij. gr. viij.
 Limaturæ auri puri
 Limaturæ argenti meri
 Ofsium de corde ceruī ana ʒij.s.
 Rasuræ Eboris
 Moschi ana ʒj. gr. viij.
 Ambre ʒj.
 Sacchari

THAMAR Arabibus dactylum, palmæ arboris fructum signifiat, unde confectiōni nomen Diathamaron.

ANTHOPHYLLI sunt grandes Charyophylli, qui ad maturitatem peruenerunt, Nucleo intus duro bifidoqꝫ, sapore non tam acres ut Charyophylli, præterquam in superficiæ.

COSTI uidelicet albi, seruidum & aromaticum saporem habentis. Non uulgaris illius grandis, qui teterrimum & ranadum saporem habet, & adulterinus est, atqꝫ ex Heluetiorum alpibus et Italia ad nos affertur.

CARPOBALSAMI. Non habentur Opobalsamum, Carpobalsamum & Xylobalsamum secundum eorum ueram descriptionem, uerum cū experientia didicimus, quod olea Cinnamonomi & Charyophyllorum secundum nostram artem destillandi, ueteribus ignota, parata, in probis Balsami ueri, & uirtutibus, similia esse. Quare etiam pro opobalsamo, oleum Charyophyllorum in theriacam nostram accepimus. non in consultum esset, si quis pro Carpobalsamo acciperet Cubebas, aut Charyophylla, siue etiam Cardamomum, aut aliud semē, quod haberet mordacitatem in gustu cum quadam redolentia, secundum Carpobalsami descriptionem, si horum nullum antea esset in descriptione.

SALIVNCA Germanicum est uocabulum, quo significatur Spica Celtica uera, quam in Pharmacopolis Spicam Romanam appellat. Sed in

Nicolao Alexandrino Græco, inuenitur loco Saluicæ Elysiacum, id est Saluis, præsertim in Aurea Alexandrina.

LIMATURÆ auri & argenti, cum aurum sit metallicum & ualde ponderosum corpus, Limatura eius, uel scobs, semper fundum petit, nec æqualiter confectiōnibus commiscatur, quare & hic, et reliquis omnibus locis, sumantur folia auri.

¶ Efficaciter prodest difficulter spirantibus, arteriacis, tussientibus, tabidis et omni thoracis & stomachi offensæ, aquæ subter cutē fusæ, renū doloribus, uoluptatem parit, corporaqꝫ saginat.

DIACALAMINTHON secundum descriptionem Mesuæ.

ʒj. Calaminthæ montanæ
 Calaminthæ campestris
 Sefelios
 Petroselini Macedonici ana ʒvj.
 Zingiberis ʒij.
 Apij. i. seminis Apij
 Comarum Thymi ana ʒij.
 Ligustici ʒvj.
 Piperis .i. piperis nigri ʒxij.
 Sacchari albissimi

CALAMINTHA montana nascatur copiosissime in montibus circa Confluentiam urbem ad Rheni & Mosellæ confluentes.

CALAMINTHA campestris, hoc est usualis Calamintha, que in aruis nascatur, hæc efficacior est quàm in humidis locis nata. Germanice Kornmyntz uocatur.

SESELIOS, id est Siselios, quod etiam Siermontanum uocatur.

COMARVM Thymi .i. summitatum, foliorum & florum Thymi.

PETROSELINVM Macedonicū non est Olusatrum, uel ut corrupte pronuntiant Olixatrum aut Alexandrum, semine longo, magno, nigro, amaro ac Myrrham emulante sapore. Sed quia iam uero Mædonico Petroselino caremus, licet nobis eius loco Olusatri semē accipere, quod

uulgo in Pharmacopolijs Petroselinum Macedonicum, falso tamen, appellatur, donec aliquando uerum nobis contingat.

PIPERIS .i. piperis nigri, nam cum piper simpliater pronunāamus, semper nigrum intelligimus.

¶ Auxiliatur ijs quos cibi fastidium urget, appetentiā reuocans, ægre quoq; spirantibus, uen triculo refrigerationem sentienti, & flatibus distento confert.

DIACALAMINTHON Galeni.

℞. Calaminthes
Pulegij
Petroselinij
Seseleos ana ʒ j.
Apij
Cacuminum Thymi ana ʒ ij.
Libystici seminis ʒ viij.
Piperis ʒ xxiiij.
Sacchari

DIACYMINV: SECUNDUM DESCRIPTIONEM Nicolai.

℞. Cymini pridie p̄parati, id est, aceto infusi & iterū exiccati ʒ viij. ʒ j.
Cinnamomi
Charyophyllorum ana ʒ ij. s.
Melanopiperis
Zingiberis ana ʒ ij. gr. v.
Galangæ
Thymbræ (eius loco sume satureiā).
Calaminthæ ana ʒ j. ʒ ij.
Ammios
Ligustici ana ʒ j. gr. xvij.
Macropiperis ʒ j.
Spicæ Indicæ
Cardamomi

Nucis Muscatæ ana ʒ ij. s. Sacchari

TYMBRA est proprie Satureia Syluestris, circa quam nascatur Cuscuta Epithymo similis que Epithymbrum appellatur. affertur iam ad nos ex orientalibus partibus, uerum raro, ideoq; in defectu eius satiuam Thymbram, hoc est, Satureciam accipere nobis licet.

¶ Arteriacis, difficultati spirandi, tussiculosis, inflationibus, efficaci est adiumento, noxam uentriculi corrigit, concoctionē adfert, adstrictio num uitia sanat.

DIACINNAMOMV: SECUNDUM DESCRIPTIONEM Mesuæ.

℞. Cinnamomi subtilis ʒ xv.
Cinnamomi crassi
Cymini
Enulæ ana ʒ iiij.
Galangæ ʒ viij.
Charyophyllorum
Piperis longi
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Zingiberis
Macis
Nucis Muscatæ
Ligni aloes ana ʒ iiij.
Croci ʒ j.
Sacchari tabarzeth ʒ v.
Sacchari albisimi

SACCHARI tabarzeth .i. purissimi atq; optimi Sacchari cuius ʒ. v. miscentur speciebus, idq; ideo hoc loco accipitur, ut species eo melius conseruentur ad usum. Vltimum Saccharum additur cum uis rotulas facere ex speciebus.

¶ Est medicina salubris ad humorositatem uentriculi & putrefactionem in eo, phlegma digerit, & digestionem adiuuat.

DIAN

DIANTHVS: SECVN dum descriptionē Nicolai.

℞. Florum Rosmarini	3 j.
Violarum	
Rosarum	
Glycyrrhizæ	ana 3 vj.
Charyophyllorum	
Spicæ Indicæ	
Nucis Muscatæ	
Galangæ	
Cinnamomi	
Zingiberis	
Zedoariæ	
Macis	
Ligni aloes	
Cardamomi	
Anisi	
Anethi (uidelicet seminis)	ana 3 iij.
Sacchari	

¶ Prodest præter rationē tribulatis, cardiacis, animilæticam auget. Eos roborat qui à longo morbo debiles adhuc sese recolligunt, uentriculum perpulchrè emendat.

DIAMARGARITON frigidum secundum descri ptionem Nicolai.

℞. Nucleorū seminū	Citrulli
	Cucurbitæ
	Melonum
	Cucumerum
Seminis portulacæ	
Papaueris albi	
Sandalī albi	
Sandalī Moschatellini, .i. Citrini bo ni odoris	
Ligni aloes	
Zingiberis	
Rosarum rubearum	
Florū Nymphææ albæ, .i. Nenupharis	

Florum Borraginis	
Myrtillorum uerorum	ana 3 j.
Coralli j albi	
Coralli j rubei	ana 3 s.
Margaritarum	3 iij.
Sacchari	

NVCLEVS seminum, est ipsa in medio se
minum medulla. Sunt autem eximendi horum se
minum nuclei, cum iam præparanda est confectio
hec, aut alie quæ durare debent, nam diu ante
exempti ranadi fiunt.

¶ Omnem uirium imbecillitatem firmat ijs,
quos animus deficit, siue à corde, siue à stomac
cho deliquium originem ducat, omnem noxæ
causam uitaliū partiū discutit, insuper asthmati
cis, tussientibus, tabidis auxiliatur: longo mor
bo deiectos, & imbecillitate languentes recreat,
& ad pristinum robur conducit.

DIAMARGARITON calidū secundum descriptio nem Auicennæ.

℞. Margaritarū non perforatarū	
Pyrethri	ana 3 j.
Zingiberis	
Mastiches	ana 3 iij.
Zedoariæ	
Doronici	
Seminis apij	
Radicis Thapsiæ	
Cardamomi	
Nucis Muscatæ	
Macis	ana 3 ij.
Been rubei	
Piperis	
Macropiperis	ana 3 iij.
Cinnamomi	3 v.
Sacchari	

¶ Valet mulieribus, rectificat enim disposi
tionem matricis, & uentriculorum earum.

DIAMOSCHV: DVL
ce secundum descriptionem
Mefuæ.

℞. Croci
Doronici
Zedoariæ
Ligni aloes
Macis ana 3 ij.
Margaritarum albarum
Setæ crudæ tostæ
Carabæ
Corallij rubei
Galliæ Moschatæ ueræ
Ocimi Citrati ana 3 ij. s.
Been albi
Been rubei
Folij. aut Succedanei eius
Spicæ Indicæ
Charyophyllorum ana 3 j.
Zingiberis
Cubeborum
Piperis longi ana 3 j. s.
Moschi ʒ ij.
Sacchari albi

OCIMUM Citratum non est Melissa, sed species quædã Ocimi sive Basilid, odore Mellissæ aut Citri mali, cuius defectu Charyophyllatum Ocimum sumi potest.

Prodest cõtra cordis palpitationē: ei quoq; cui tumultuosa insomnia obuersantur, item his qui incertis tumoribus corripuntur. Malis cerebri frigidis, uertigini, comitialibus, & difficulter spirantibus, succurrit.

DIAMOSCHV: AMA
rum secundum descriptionem
Mefuæ.

℞. Croci
Doronici
Zedoariæ
Ligni aloes
Macis ana 3 ij.

Margaritarum albarum
Setæ crudæ tostæ
Carabæ
Corallij rubei
Galliæ Moschatæ ueræ
Ocimi Citrati ana 3 ij. s.
Been albi
Been rubei
Folij aut Succedanei eius
Spicæ Indicæ
Charyophyllorum ana 3 j.
Zingiberis
Cubeborum
Piperis longi ana 3 j. s.
Moschi ʒ ij.
Absinthij
Rosarum ana 3 ij.
Aloes lotæ 3 iij.
Castorei
Ligustici ana 3 j.
Cinnamomi 3 ij. s.
Sacchari

SETA cruda tostæ, significat Sericæ bombycis uellus, nullo colore tinctum, nulloq; humori aut succo qui tingendo sit incoctum. Sed tale quale natura est, scilicq; indium ac donec conteri possit tostum aut assatum, uulgo dicitur sericum ustum, quamuis comburi non debeat, sed torreri aut assari tantum.

Hæc confectio ualentior est ad ea, quæ supra dicta sunt Et proprie ad exiccandum humiditates uentriculi, & putrefactiones eius.

DIAGALANGA SE
cundum descriptionem
Mefuæ.

℞. Galangæ
Ligni aloes ana 3 viij.
Charyophyllorum
Macis
Ligustici ana 3 ij.
Zingiberis

Macro:

Macropiperis
 Leucopiperis
 Calami aromatici
 Cinnamomi ana 3 j. s.
 Calaminthæ siccæ
 Menthæ siccæ
 Cardamomi maioris
 Spicæ Indicæ
 Seminis Apij
 Seminis Fœniculi
 Seminis Anissi.
 Seminis Carui ana 3 j.
 Sacchari albisimi

¶ Valet aduersus crassiores flatus, acidus ru-
 ctos, prauamq; concoctionem, item actiones,
 uentriculi & iecoris à frigiditate impeditas ro-
 bustiores reddit easdemq; emendat.

DIAPENIDION SE- cundum descriptionem Nicolai.

℞. Penidiarum 3 ij. 3 s.
 Pinearum
 Amygdalorum dulcium
 Amygdalorum amarorum
 Papaueris albi ana 3 iij. 3 j.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Succu glycyrrhizæ
 Tragacanthæ
 Gummi Arabici
 Amyli candidissimi
 Seminis enucleati Cucurbitæ
 Citrulli
 Cucumeris
 Melonis ana 3 j. s.
 Camphoræ gr. viij.
 Sacchari albisimi

AMYLV M hodie corrupto uocabulo dici-
 tur Amidum.

¶ Valet aduersus omnem thoracis noxam,
 rufsim à frigore contractam, uocis iacturam: ta-
 bidis deniq; & purulenta excreantibus succurrit.

DIAIREOS SALO- monis ex Nicolao.

℞. Ireos 3 j.
 Pulegij
 Hyssopi
 Glycyrrhizæ ana 3 vj.
 Tragacanthæ
 Amygdalorum amarorum
 Pinearum
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Piperis ana 3 iij.
 Caricarum
 Passularum enucleatarum
 Carnium dactylorum ana 3 iij. s.
 Styracis Calamitæ rubæ 3 ij. 3 j.
 Sacchari albisimi

¶ Tussiculosis, difficulter spirantibus auxilia-
 tur, abscissæ uocis iacturam resarcit, quæ refri-
 geratione contracta sit.

DIAIREOS SIM- plex.

℞. Ireos 3. s.
 Sacchari candi
 Specierum diatragacanthi frigidi
 ana 3. ij.
 Sacchari albisimi

DIATRAGACAN- thu: frigidum secundum descriptionem Nicolai.

℞. Tragacanthæ albisimæ 3 ij.
 Gummi arabici 3 j. 3 ij.
 Amyli 3 s.

Glyc

Glycyrrhizæ
 Nucleorū seminū Cucurbitæ
 Cucumeris
 Citrulli
 Melonis ana ʒ ii.
 Camphoræ ʒ s.
 Penidiarum ʒ iiij.
 Sacchari albissimi

¶ Medetur omnibus pulmonum & thoracis
 uitijis aridis, maxime tabidis, macie confectis, in
 inflammatione lateris laborantibus, omnibusq;
 tussibus calidis & ficcis, exasperationi linguæ &
 faucium, deoratum tam diu ægrotans in ore
 contineat, quo ad liquefactū perfecte exugat.

DIATRAGACAN- thu: calidum secundum descriptionē Nicolai.

℞. Gummi Tragacanthæ
 Hyssopi ana ʒ iiij.
 Pineorum nucleorum
 Amygdalorū amborum purgatorū
 Seminis lini ana ʒ vi.
 Seminis fœnugræci
 Cinnamomi ana ʒ s.
 Glycyrrhizæ rasæ
 Succī glycyrrhizæ
 Zingiberis ana ʒ ij.
 Sacchari albi

¶ Valet tussientibus ex frigido phlegmate, &
 non ualentibus eijcere, asthmaticis, empycis, an
 helosis, suspiriosis, peripneumoniacis, pleuriticis, &
 ad omnem coarctationem pectoris, stomachum
 confortat, digestionem procurat.

MANVS CHRIS- ti Perlata.

℞. Sacchari claresfacti lib. j.
 Aquæ rosatum lib. s.
 Concoquantur dum aqua igni euanescat. Et
 Saccharum iustam crassitiam consequatur, in fine

Margaritarum minutissime tritarum ʒ s. adda-
 tur, atq; super Marmor aqua rosacea inspersum
 infundatur, & fiant rotule.

¶ Medetur deiectis uiribus, ardentibus febri-
 bus, & imaginationes falsas abolet.

DIAHISSOPV: SE- cundum descriptionem Nicolai.

℞. Hyssopi
 Ireos
 Thymi
 Melanopiperis ana ʒ xxx.
 Pulegij
 Thymbræ, (eius loco sume satureiā)
 Ruthæ
 Cymini ana ʒ xx.
 Carnium dactylorum
 Tragacanthæ
 Glycyrrizæ
 Caricarum pinguium
 Passularum enucleatarum
 Fœniculi ana ʒ x.
 Zingiberis
 Anisi
 Carui
 Seminis ligustici ana ʒ v.
 Sacchari

¶ Hoc accommodatum est ad capitis quere-
 lam ex frigido, uiam exiccat, arterias purgat,
 tussim compefcit, omnes frigiditates pectoris et
 stomachi emendat, digestionem procurat, pleu-
 reticis & empycis mirabiliter opitulatur.

DIACOSTV: SECVN- dum descriptionem Mesuæ.

℞. Costi candidi aromatici amari
 Calsiæ ligneæ ueræ
 Cinnamomi ana ʒ v.
 Seminis Apij
 Seminis Anisi

Schoenan-

Schoenanthi
 Rheubarbari ana ʒ iij.
 Azari ʒ iij.
 Croci
 Aristolochiæ
 Myrrhæ ana ʒ ij.
 Sacchari

SCHOENANTHI, hodie corrupto nomine dicunt squinanthum.

COSTI AMARI, cœpit hisæ annis afferri, loco ueri Costi adulterinus quidam, qui nequaquam accipiendus est, ut supra dictum est, sed candidus amarus & aromaticus.

AZARI .i. radicem eius, sole enim radices ad Medianam accipi debent.

¶ Valet ad dolorem uiscerum & oppilationem in eis, & ad principium hydropifis.

DIARHODON AB- batis ex Nicolao

ʒ Sandali albi
 Sandali rubei ana ʒ ij. s.
 Tragacanthæ
 Gummi arabici
 Spodij ana ʒ ij.
 Azari
 Mastiches
 Spicæ Indicæ
 Cardamomi
 Succu Glycyrrhizæ
 Croci
 Xiloales .i. ligni aloes.
 Charyophyllorum
 Galliæ Moschatæ Mesuæ
 Anisi
 Fœniculi
 Cinnamomi
 Rheubarbari
 Seminis ocimi
 Berberis .i. acinorum eius
 Seminis scariolæ
 Seminis portulacæ

Nucleorum seminis Cucurbitæ
 Citrulli
 Cucumeris
 Melonis
 Seminis papaueris albi ana ʒ j.
 Margaritarum
 Ofsium de corde cerui ana ʒ s.
 Sacchari candi (ut eo melius species
 conferuentur)
 Rosarum ana ʒ j. ʒ iij.
 Camphoræ gr. viij.
 Moschi gr. iij. s.
 Sacchari albissimi

SCARIOLA proprie est Endiuiæ illa uulgaris quæ in dorso foliorum est spinosa, quid aut uera sit Endiuiæ, ubi locus postulauerit dicemus.

¶ Valet aduersus uentriculi calorem, iecinoris, lienis, pulmonumque: Contra uiscerum dolores, & omnem totius corporis noxam a calore proficiscentem.

DIALACCA MAIOR secundum descriptionem Mesuæ.

Laccæ preparatæ (eius præparatio
 in fine habebitur)
 Rheubarbari ana ʒ iij.
 Spicæ Indicæ
 Mastiches
 Apij
 Coliculorum Schoenanthi
 Absinthij
 Succu Eupatorij Mesuæ
 Ammios
 Sabinæ
 Amygdalorum amarorum
 Costi
 Myrrhæ
 Rubeæ tinctorum
 Fœniculi
 Anisi
 Azari

B Aristo:

Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ ueræ
 Gentianæ
 Croci
 Cinnamomi
 Hyssopi
 Cassiæ lignæ ueræ
 Summitatum Schoenanthi
 Bdelli ana 3 j. s.
 Piperis
 Zingiberis ana 3 j.
 Sacchari albisimi

COLICVLORVM Schoenanthi, herba hæc aromatica à Græcis dicitur *χοιως*, id est, Schoenus, & significat iuncum aromaticum, qui hætenus improprie dictus est squinanthum. nam Schoenanthum siue *χοιως ελκος*, significat iunci huius aromatici florē, qui non affertur ad nos. In hanc autem compositionem ingreditur bis Schoenanthum, hoc quidem loco coliali aut stipites eius, inferius uero summitates eiusdem.

SVMMITATVM Schoenanthi, id est, florū eius, nam flores in summitate huius herbe constituti sunt, & proprie Schoenanthum appellantur, sed quia flores non ad nos feruntur, cogimur tenerimas eius partes in caamine decriptas eorū uicē medicamentis misere.

SVCCI Eupatorii, hic succus non debet fieri ex uulgarī Eupatorio, neq; ex Eupatorio Græcorum .i. Agrimonia falso hodie uocata, sed ex Eupatorio quod Mesuæ describit. Est autem Eupatoriū Mesuæ ea herba quæ ab Italis dicitur Gratia dei siue Graçola. cuius magnus est puenus Vuittembergæ in pratis ad Albim fluuiū sitis.

¶ Valet aduersus frigus uentriculi, obstructiones inflationes, iecinoris & renum duritias sanat, aquæ intercutē causas oēs discutit, menses ciet, flatuosos spiritus ab alto corporis abigit.

DIACVRCVMA, id est, *δια κροκῆ* maior, secundum descriptionem Mesuæ.

℞ Tragacanthæ 3 j.
 Croci

Azari
 Petroselini Macedonici
 Dauci
 Anisi
 Aprij ana 3 iij.
 Rheubarbari
 Mei
 Spicæ Indicæ ana 3 vj.
 Costi
 Myrrhæ
 Cassiæ lignæ ueræ
 Schoenanthi
 Carpobalsami (aut aliquod succedaneum ut superius significatum est)
 Rubæ tinctorum
 Succī Absinthij
 Succī Eupatorii Mesuæ .i. Graciolæ
 Opobalsami (aut aliquod succedaneū siue oleū Charyophyllorū aut aliud crassum odoriferū oleū) ana 3 ij.
 Calami aromatici
 Cinnamomi ana 3 j. s.
 Scordij (uidelicet ueri)
 Scolopendriæ
 Succī glycyrrhizæ ana 3 ij. s.
 Sacchari albisimi

¶ Confert ad ægri tudines antiquas, & Cachexiam, & hydropisim iuuamentum manifestum, & eradicat ægri tudines hepatis & lienis Chronicas, quæ iam indurate sunt, & cōfert ad corruptionem stomachi, & humiditatem frigidam, & uentositates grossas in eis, & ad dolorē renum & uesciæ, & urinam prouocat.

DIAPRASSIV: SECUNDUM descrip. Nicolai.

℞ Prassij 3 v. s.
 Tragacanthæ
 Pinearum mundatarum
 Amygdalorum dulcium
 Pistaciorum
 Carnium dactylorum
 Caricarum pinguium

Passu

Passularū enucleatarū ana. ʒ. iij. s.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Nucis Muscatae
 Macis
 Ligni aloes
 Galangae
 Spicae Indicae
 Zingiberis
 Zedoariae
 Glycyrrhizae
 Rheupontici
 Anacardiij
 Storacis calamitae
 Galbani
 Terebinthinæ
 Mastiches
 Myrrhæ
 Ireos
 Aristolochiæ rotundæ
 Corticum radicum Capparis
 Gentianæ
 Melanopiperis
 Anisi
 Fœniculi
 Anethi
 Apij
 Petroselini Macedonici
 Saxi fragiæ ana ʒ. ij.
 Hermodactylorum
 Origanij
 Peucedani
 Schœnanthi
 Cardamomi
 Leucopiperis
 Carui
 Ligustici
 Vincetoxici ana. ʒ. j. s. gr. ij. s.
 Balsamitæ
 Pulegij
 Dictamni Cretici
 Costi
 Pyrethri
 Thymbræ

Basiliconis
 Pœoniæ (uidelicet radicis eius, aut
 seminis)
 Macropiperis
 Amomi
 Sinoni
 Orobueri ana ʒ. j. gr. ij. s.
 Xilobalsami (aut succedaneū aliqd
 simile descriptioni xylobalsami)
 Cassiæ fistulæ
 Corallij rubei
 Rasuræ Eboris
 Carpobalsami (aliquod succedaneū
 ut supra)
 Dauci Cretici ana ʒ. s.
 Moschi
 Ambræ
 Osis de corde cerui ana gr. xiiij.
 Sacchari albisimi

SAXIFRAGIA in Italia dicitur ea herba quam in Germania Pimpinellam uocamus. Ita li habent diuersam Pimpinellam.

BALSAMITÆ, Nicolaus Alexandrinus Latine impressus non Balsamitam habet, sed Balsamum, significat tamen Balsami uox nonnunq̄ etiam Mentam, cuius species est Balsamita, hoc loco recipienda. Nam si Balsami liquorem intellexisset Nicolaus non simpliciter Balsamū sed opobalsamum posuisset.

SINONVM secundum Matthæum sylvaticum, est Petroselinum agreste. Sed de eo infra in annotationibus Aureæ Alexandrinæ.

CASSIÆ fistule nomine hoc loco nequaquam debet intelligi Cassia fistula, cuius nigra medulla bilem per aluum purgat, sed Cassia lignea aromatica quæ Cinnamomo similis est. Nam hæc etiam apud probatos ueteres auctores Cassia fistule uocatur.

DAVCVS Creticus hodie ignotus est, ideo possumus eius loco Sefeli Creticū accipere, id est Berwurtz aromaticam herbam folijs foeniculi sed multo minoribus.

¶ Sanat capitis uertigines, oculorum caliginis abstergit, palatum & arterias purgat, destillationem

tionem uuz adstringit, dentium dolorem mitigat, asthmaticis & suspiriosis peculiariter opitulatur, pectoris & pulmonis causas facile amputat, stomachi & hepatis dolorem & debilitates sedat, splenicorum & pleureticorum angustias paragorizat, omnium interaneorum uitijis prodest, inflationes & torsiones ab eis aufert. Nephreticos, Calculosos, Stranguriosos et Cholericos purgat, & dolorem releuat, sæpius aut sumptum colorem pallidum emendat, menses deducit, & in ordinem debitum redigit, Typos quotidianarios & quartanarios reprimat. Qui autem hoc electuario usus fuerit à multis conseruabitur morbis.

DIATRION SANDALION secundum descriptionem Nicolai.

℞. Sandali albi
Sandali rubei
Sandali Citrini
Rosarum
Sacchari ana ʒ iij.
Rheubarbari
Spodij
Succi Glycyrrhizæ
Seminis portulacæ ana ʒ ij. ʒ s. gr. v
Amyli
Gummi Arabici
Tragacanthæ
Nucleorum seminis Melonum
Cucumeris
Citrulli Cucurbitæ
Seminis scariolæ ana ʒ j. s.
Camphoræ ʒ j.
Sacchari albissimi

SCARIOLA est Endiua vulgaris, cuius folia in dorso habent spinulas, ut dictum est supra in diarhodon Abbatis.

℞ Pollet aduersus iecinoris & uentriculi calorem mirum in modum, tabidis, & regio morbo correptis itidem prodest.

DIAXYLOALOES secundum descriptionem Mesuæ.

℞. Lignia aloes
Rosarum ana ʒ j.
Charyophyllorum
Spicæ Indicæ
Macis
Nucis Muscatæ
Galliæ Moschatæ Mesuæ
Cubebæ
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Mastiches
Cinnamomi
Cyperi
Schœnanthi
Zedoariæ
Been albi
Been rubei
Folij. aut Macerum sive spicæ nardi
Setæ crudæ
Margaritarum
Corallij rubei
Carabæ
Foliorum citri
Corticum citrei mali
Ocimi Charyophyllati
Sisymbrij
Mentæ siccæ
Samsuchi .i. Maioranæ
Piperis longi
Zingiberis ana ʒ iij.
Moschi ʒ j.
Ambrae ʒ j. s.
Sacchari albissimi

CYPERI, uidelicet Cyperi rotundi. Nam rotundæ radiæ Cyperi proprie & simpliciter ab authoribus Cyperus uocantur. Longis uero radicibus Cyperus uocatur ab eisdem Cyperis. quoniam uero non semper rotundum habere licet, necesse est in penuria eius, longo uti.

SISYMBRIVM est menta aquatica.
nigricantibus ul purpura caulibus.

¶ Prodest malis uentriculi Cordis & iecinoris frigidis, animæ defectiōni, concoctiōnīq. Oris foctorem abigit, laticiamq. parit.

DIATRION PIPE reon Mesuæ.

℞. Macropiperis

Melanopiperis

Leucopiperis ana ʒ v.

Zingiberis

Thymi

Anisi ana ʒ ij.

Spicæ Indicæ

Ammios

Amomi (quod nō habetur, & loco eius capiatur carpesium siue cubeba, aut calamus aromaticus, qui pro uero acoro habetur)

Cinnamomi ana ʒ j.

Cassia lignea

Seminis Apij

Seselios

Azari

Enulæ sicca ana ʒ s.

Sacchari albissimi

¶ Refrigerato uentriculo, & acido ructui, quartanis, exolutis, iecinorosis, & inflationibus auxiliatur. Item tussientibus.

DIAZINGIBER S. descriptionem Nicolai.

℞. Zingiberis

Galangæ

Charyophyllorum

Cinnamomi

Nucis Muscatae

Granorum paradisi

Piperis longi

Macis

Cardamomi

Spicæ Indicæ

Rheubarbari

Rosarum rubearum ana gr. xv.

Pinearum mundatarum ʒ. s.

Phisticorum .i. pistaciorum ʒ ij.

Anisi

Foeniculi

Glycyrrhizæ rasæ

Croci ana ʒ s.

Sacchari albissimi

ELECTVARIVM Ducis S. D. Nicolai.

℞. Anisi ʒ ij. gr. xv.

Glycyrrhizæ

Mastiches ana ʒ ij. gr. v.

Chamædryos

Cinnamomi

Zingiberis

Galangæ

Foeniculi

Carui ana ʒ j. gr. xv.

Xilocassia

Calaminthæ

Dauci

Pyrethri

Piperis albi

Piperis longi

Cyperii .i. rotundi

Schœnanthi

Ireos

Amomi (aut succedaneum eius)

Folij. (aut succedaneum eius)

Azari ana ʒ j.

Spicæ Indicæ

Croci

Gummi Arabici

Tragacanthæ

Seminis Anethi

Calami aromatici

Cubebarum
 Charyophyllorum
 Carpobalsami
 Cardamomi
 Ligustici
 Seminis olusatri
 Baccarum Iuniperi
 Sefelios
 Pentaphylli, uidelicet radicū eius
 Seminis Asparagi
 Seminis Citri
 Acori aut loco eius Galangæ
 Ammios
 Rheubarbari
 Nucis Myristice, idest nucis muscatę
 Ligni aloes
 Basilici Charyophyllati
 Milij Solis
 Seminis Saxifragiæ
 Nucleorum seminis Citrulli
 Cucumeris
 Melonis
 Cucurbitæ
 Seminis Scariolæ
 Petroselinii Macedonici
 Been albi
 Been rubei
 Storacis calamitæ ana ʒ s. gr. v.
 Penidiorum ʒ iij. ʒ ij. s.
 Sacchari albissimi

CHAMÆDRYOS uidelicet ueræ, quæ fo-
 lia habet similia quercus, nascitur in montibus
 Ienæ, & inter Herspruck atq; Ambergam.

OLVSATRI semen, est magnum semen
 quod in omnibus pharmacopolijs dicitur Macædo-
 nicum, siue Petroselinum Macædonicum.

¶ Valet ad indigestionem & uentositatem
 Stomachi & intestinorum, & Ilei dolorem &
 lapidis.

ELECTVARIVM DE Gemmis S. D. Mesuæ.

℞ Margaritarum albarum ʒ iij.

Saphyri
 Hyacinthi
 Sardæ
 Granatorum
 Smaragdi ana ʒ j. s.
 Zedoariæ
 Doronici
 Corticum citrei mali.
 Macis
 Seminis ocimciharophyllati ana ʒ ij.
 Corallij rubei
 Carabæ
 Rasuræ Eboris ana ʒ j. ʒ ij.
 Been albi
 Been rubei
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Piperis longi
 Spicæ Indicæ
 Folij (aut succedanij eius)
 Croci
 Cardamomi maioris ana ʒ j.
 Trochiscorum diarrhodon
 Ligni aloes ana ʒ v.
 Cinamomi
 Galangæ
 Zurumbeth ana ʒ j. s.
 Foliorum auri
 Foliorum argenti ana ʒ ij.
 Ambrae ʒ ij.
 Moschi ʒ s.
 Sacchari albissimi

SAPHYRVS & Smaragdus, qui passim
 in Myropolijs habentur, nihil ualent, cum flama
 mam edant in igne, & ex argentifodinis colligan-
 tur, quare omittendi sunt, aut loco eorum de Hya-
 cintho & Granato maius pondus sumatur.

SARDA est gemma quæ Neotericis Car-
 neola uocatur, quod diligenter est notandum, Ha-
 etenus enim qualis esset gemma sarda ignorau-
 mus omnes.

ZVRUMBETH est species Zedoariæ quæ
 radicem habet rotundam & globosam, & affer-
 tur cum zedoaria longa.

¶ Mali

¶ Malis cordis, uentriculi, cerebri, iecinoris,
& uteri frigidis auxiliatur. Item palpitationi cor-
dis, defectioni animæ, ac cōcoctioni, tristitiam
deniq; citra causam ortā amouet.

ELECTVARIVM IV° stinum S. D. Nicolai.

℞. Cinnamomi
Folij (aut succedanei eius)
Costi
Nardi .i. Spicæ Indicæ
Cassie lignæ
Aristolochiæ longæ
Aristolochiæ rotundæ
Enulæ Campanæ
Hyssopi
Pulegij
Arthemisiæ
Penthaphylli (uidelicet radicis eius)
Leucopiperis
Orobi ueri
Petroselini
Leuistici
Olusatris .i. petroselini Macedonici
uocati
Seminiis urticæ
Milij Solis
Saxifragiæ seminis (sumatur eius lo-
co semen pimpinellæ nostræ)
Baccarum Iuniperi
Seminiis Asparagi
Sileris montani
Seminiis Apij
Seminiis Anethi
Seminiis rutæ
Seminiis Citrei mali
Seminiis foeniculi
Seminiis Anisi
Baccarum Lauri ana ʒj. s.
Sacchari albisimi

¶ Valet ad dolorem renum, Calculos frangit,
& arenam expellit, ac stranguriam dissoluit.

CONFECTIO LI- berantis.

℞. Radicum tormentillæ
Seminiis acetosæ
Endiuæ
Coriandri præparati
Citrei mali ana ʒj. s.
Sandalorum omnium
Dictamni albi ana ʒj.
Boli armeni præparati
Terræ sigillatæ (loco eius bolus le-
uanticus, id est, orientalis sumatur)
ana ʒij.
Margaritarum
Corallij albi
Corallij rubei
Carabæ
Rasuræ Eboris
Spodij .i. Eboris usti de quo in fine
Ossium de corde cerui
Been albi
Been rubei
Doronici
Cardamomi
Cinnamomi
Macis
Ligni aloes
Cassie lignæ aut succedaneum eius
Crocij
Zedoariæ ana ʒs.
Smaragdi (loco eius Hyacinthi aut
granati)
Hyacinthi
Granati
Serici crudi torrefacti & incisi
ana ʒj.
Penidij
Sacchari candi ana ʒij.
Florum Nenupharis .i. Nymphææ
Buglossæ
Rosarum ana ʒj.
Camphoræ gr. viij.
Moschi

Mofchi
 Ambræ ana gr. iij.
 Sacchari albissimi
 ¶ Contra pestem plurimum ualet, tutatur
 corpus ne ledatur à pestifero aere, & præseruat
 humores à corruptione.

CONFECTIO COR-

dialis.

℞ Margaritarum
 Spodij (id est Eboris usti)
 Granatorum uerorum
 Cinnamomi
 Tormentillæ
 Boli armeni ana 3 iij.
 Sandalorum omnium.
 Rasuræ Eboris
 Vnicornu ana 3 ij.
 Hyacinthorum
 Saphyri (loco eius maius pondus
 Hyacinthi)
 Corallij albi
 Corallij rubei
 Charabæ albi
 Valerianæ ueræ
 Dictamni
 Zedoariæ
 Ligni aloes ana 3 j.
 Terræ sigillatæ (aut boli leuantici, hoc
 est orientalis) 3 j. 3 ij.
 Serici crudi, modicum tor-
 refacti. 3 ij.
 Ossium de corde cerui 3 j. s.
 Been albi
 Been rubei ana 3 ij.
 Foliorum Auri fini numero v.
 Mofchi
 Ambræ ana gr. x.
 Sachari albissimi
 ¶ Præseruat Cor in peste

ELECTVARIVM LE-

ticiæ Galeni ex Nicolao.

℞. Florum ocimi Charyophyllati

Croci
 Zedoariæ
 Xylobalsami, pro quo lignum alo-
 es, quum in ista descriptione non
 habeatur

Charyophyllorum
 Corticum citrei mali
 Galangæ
 Macis
 Nucis Muscatæ
 Storacis Calamithæ ana 3 ij. s.

Anisi
 Rasuræ Eboris
 Thymi
 Epithymi ana 3 j.
 Camphoræ

Mofchi
 Ambræ
 Margaritarum perforatarum
 Ossium de corde cerui ana 3 s.
 Auri foliati meri, id est, purissimi,
 feingolt.

Argentii foliati meri ana 3 j.
 Sacchari albissimi

Fiat confectio solida
 Si uero uolueris facere in forma liqui-
 da siue opiata, tunc adde
 Succii Cydoniorum
 Pomorum odoratorum dulcium
 Borriginis

Vini ueteris optimi, ana partes æqua-
 les in tanta mensura quanta despumã-
 do & decoquendo Saccharo satisfue-
 rit, nulla enim aqua Saccharum dis-
 solui aut decoqui ad spissitudinem de-
 bet, in hac confectioe.

¶ Læticiam colorisq; bonitatem efficit. Con-
 coctionem iuuat, & Canitiem arcet.

ELECTVARIVM LÆ-

tificans Rasis.

℞. Seminis Mellissæ

Corticum

Corticum Citrei mali
 Charyophyllorum
 Galliæ moschatae Mesuæ
 Mastiches
 Croci
 Cinnamomi
 Nucis muschatae
 Cardamomi maioris
 Neremisch, pro quo potest semen
 pæonię accipi
 Been albi
 Been rubei
 Zedoariæ
 Doronici
 Seminis Ocimi
 Seminis ocimi Caryophyllati ana ʒs.
 ʒj. gr.iiiij.
 Sacchari albissimi
 Fiat confectio in tabulis.
 Si uero uolueris facere in liquida forma,
 ut decet, tunc prædictas species
 sequenti Syrupo misce, & fac in modo
 dum opiatae.
 ℞. Myrobalanorum Chebulorum,
 numero XL.

Embligorū, numero LX:

Aquæ lib. vj. aut quantum sufficit.
 Coquantur trita Myrobalani in prædicta
 aqua donec remaneat tertia pars, deinde
 cola, Colaturæ adde melis despumati
 lib. ij. loco prædicti Sacchari, bulliat
 postea usq; ad iustam spissitudinē, & insperge
 species prædictas, postq; feruor Sirupi
 remissior factus fuerit.

NEREMISCH, apud Rasim est Rosa
 asinina. Auerrois autē Interpres dicit, Pæoniam
 esse rosam asinorum, ergo secundum hunc Nere-
 misch idem esset quod Pæonia: nisi Rhasis de
 utraq; idest, de Neremisch, & de Pæonia, duo
 propria faceret capitula, tanq; de rebus diuersis,
 Certo igitur statuere non possumus, quid sit Ne-
 remisch.

¶ Confortat omnia membra principalia, ex
 quibus uirtutes manant naturales & animales,
 iuuat calorem naturalem & spiritum uiuificat,
 compefcit malas cogitationes, & bonos mores,
 lætitiā & gaudium gignit.

ELECTVARIVM

Pliri Sarcoticon, (ωληρη σαρκος
 κοπιω) secundum descri-
 ptionem Nicolai.

℞. Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Ligni aloes
 Galangæ
 Spicæ Indicæ
 Nucis muscatae
 Zingiberis
 Spodij
 Schoenanti
 Cyperi
 Rosarum
 Violarum ana ʒj. gr. xv.
 Foliij, loco ipsius Macis sumatur,
 Glycyrrhizæ
 Mastiches
 Styracis calamitæ
 Samsuchi, idest Maïoranæ
 Balsamitæ
 Ocimi
 Cardamomi
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Myrtillorum
 Corticis Citrei mali ana ʒij. gr. xv
 Margaritarum splendorum
 Been albi
 Been rubei
 Corallij rubei
 Serici tosti ana ʒj. gr. ij. s.
 Moschi gr. vij. s.
 Camphoræ gr. v.
 Sacchari albissimi

C Trifiti

¶ Tristibus, melancholicis, imbecillo uentri-
culo, deliquio animi à corde proficiscenti suc-
currit. Memoriam amissam recuperat, sensus
acuit, comitalibus, & astmaticis prodest, om-
nemq; cerebri debilitatem aufert.

LITHONTRIBON

S. descrip. Nicolai,

℞. Spicæ Indicæ
Zingiberis
Xylobalsami (aut ligni aloes ut sup̄)
Acori (siue calami aromatici)
Cinnamomi
Peucedani (uidelicet radicis eius)
Meu (loco eius accipe seseli cretici ra-
dicem .i. *berwurz*)
Melanopiperis
Macropiperis
Leucopiperis
Saxiphragiæ ana ʒ ij. s.
Opobalsami (loco eius fumatur oleū
Iuniperi ex granis)
Charyophyllorum
Costi
Rheupontici
Glycyrrhizæ
Cyperi
Tragacanthæ
Seminiſ (olufatri .i. semen quod
Macedonicum uocant)
Chamædryos
Seminiſ Apij
Ammios
Seminiſ Asparagi
Ocimi
Vrticæ
Citrei mali ana ʒ j. gr. xv.
Folij (aut succedanei eius)
Crocī
Schoenanthi
Lignæ Casiæ (aut succedanei eius)
Bdellij
Mastiches

Ireos
Amomi
Ligustici
Miliſ folis
Petroselini Macedonici
Seselios
Sinoni (de quo supra)
Cardamomi
Anethi
Euphorbij
Lapidis Lyncis
Olei Nardini
Olei Moschellini ana ʒ j.
Sacchari albissimi

Si uolueris facere in forma Opia-
tæ, tunc speciebus adde triplum mel-
lis despumati, loco Sacchari, diutius
enim durant species melle exceptæ q̄
saccharo, potest tamen utroq; mo-
do fieri.

Olei Moschellini preparatio infra habebitur.

¶ Præclarum ad indigestionem stomachi ex
frigidityte, iliorum lumborumq; dolorem com-
pescit, lapides in renibus & uesica potenter con-
fringit, & inde mirabiliter expellit, Stranguriã
& Dysuriam e uestigio soluit.

ROSATA NOVEL- la S. D. Nicolai.

℞. Rosarum
Sacchari
Glycyrrhizæ ana ʒ j. ʒ j. ʒ ij. s.
Cinnamomi ʒ ij. ʒ ij. gr. ij.
Charyophyllorum
Nardi .i. Spicæ Indicæ
Zingiberis
Galangæ
Nucis Muscatæ
Zedoariæ
Storacis calamitæ
Cardamomi

Semi-

Seminis Apij ana ʒ i. gr. viij.
Sacchari albissimi

¶ Confert apprime calori & siccitati Stomachi, Cordis, hepatis & pulmonis, sitim compescit & uomitum, abscindit debilitatem Stomachi, adstringit laxa, Cordiacis subuenit, sudorem diaphoreticum reprimat, ex Chronica infirmitate debiles recreat.

ELECTVARIVM Diapæonias.

℞. Radicis peoniæ ʒ i.
Macis
Spicæ Indicæ
Crocī
Corallorum rubeorum
Margaritarum non perforatarum
Mastiches ana ʒ s.
Myrtillorum uerorum ʒ i. s.
Cinnamomi
Nucis Muscatæ
Charyophyllorum
Folij, loco eius Cassiæ lignæ ueræ.
Zingiberis
Piperis longi
Cardamomi
Granorum paradisi ana ʒ ij.
Glycyrrhizæ ʒ v.
Anacardij ʒ i. s.
Moschi
Ambræ ana gr. vj.
Sacchari albissimi

Fiat cōfectio in tabulis in Aestate.
In Hyeme uero adde speciebus tripulum mellis despumati, & conficiatur electuarium.

¶ Confert Epilepsia.

ELECTVARIVM resumptiuum, S. D. Nicolai.

℞. Rosarum

Glycyrrizæ
Sacchari ana ʒ ij. gr. v.
Gummi arabici
Tragacanthæ ana ʒ ij. ʒ ij.
Sandali albi
Sandali rubei ana ʒ i. ʒ i.
Papaueris albi
Succi glycyrrhizæ
Amyli
Seminis portulacæ
Lactucæ
Scariolæ ana ʒ iij.
Charyophyllorum
Spodij, pro eo Eboris vsti.
Cinnamomi ana ʒ i.
Zingiberis
Stryacis calamitæ ana ʒ ij.
Crocī gr. v.
Penidiorum ʒ s.
Nucleorū seminis Cucurbitæ
Citrulli
Cucumeris
Melonis ana ʒ iij.
Seminis Cydoniorum ʒ ij.
Amygdalorum dulcium
Pineorum nucleorum
Berberis
Seminis Maluæ
Seminis Coti siue Bombacis
Seminis uiolarum
Sebesten ana ʒ ij.
Cum Syrupi uiolati quantitate sufficienti fiat Electuarium.

¶ Restaurat humiditatem radicalem, lenit, humectat, nutrit, & confortat, aperit poros, obstitit Cholera, sedat febrem, tuſim, & sitim, restituet integras uires, & pristinam sanitatem ex tenuatur consumptis & heceticis.

DIACORVM S. D. Mesuæ.

℞. Radicum secacul

C 2

Acori

Acori

Pinearum ana lib. ꝑ. s.

Radices Secacul mundatæ & incisæ coquantur in aqua clara, donec aqua consumatur, postea optime pistentur, & in minutissimas partes conterantur, donec pulvi similes fiant. Deinde affunde eis Mellis odorati & optime despumati lib. x. coquantur lento igne, donec tota aqua, quam radices Secacul imbibebunt, in uaporem resoluta sit, diligenter agitando, ne ad uasis fundum adurantur radices, cum autem iustæ spissitudinis consistentiam acquisierit, ab igne depunito, & adde Radices Acori tenuissime tritas & pineas minutissime incisas.

Cum subsequenti puluere optime

mixtas ℞.

Piperis ʒ ꝑ.

Piperis longi

Charyophyllorum

Zingiberis

Rosarum

Macis ana ʒ iiij.

Nucis Muscatæ

Galangæ

Cardamomi ana ʒ iiij.

Omnia ista simul cum melle & radicibus Secacul misceto & unito, diligenter agitando ne grumi aliqui relinquantur.

SECACVL uerum est siser, quod Germani uocant Grinzelmoren, & klingelmoren, Galli Escheruis & Seruiles, Bauari Nudle, Sueni Geyrle.

ACORVS .i. uulgo uocatus Calamus aromaticus. Mesue iubet etiam Acori radices elixari. Sed quia nos recentes & uirides non habemus ut ij, qui in calidis regionibus habitant, ideo melius est eas tritas melli admiscere.

¶ Confert mirum in modum ægritudinibus neruorum, acuit omnes sensus & ingenium, sedat dolores capitis, est peculiare remedium frigidarum ægritudinum, senū, & maxime catarrhi.

PVLVIS AD EPITHEMA Cordis.

℞. Sandali rubei ʒ ꝑ.

Corticum citrei mali

Sandali albi

Rosarum

Corallij albi

Corallij rubei

Carabæ

Spodij (accipe Eboris usti ana ʒ. s.

Osis cordis Ceruini

Croci ana ʒ ꝑ.

Specierum læticiæ Galeni

Specierum Electuarij de gemmis

Specierum Diamargariton ana ʒ iiij.

Camphoræ ʒ ꝑ.

In puluerem reductæ species commisceantur.

PVLVIS AD EPITHEMA Hepatis.

℞. Rosarum

Sandali albi

Sandali rubei

Abfynthij

Schoenanthi

Spodij pro eo Eboris usti

Spicæ Indicæ ana ʒ. s.

Contrita in puluerem misce & repone.

CON

CONFECTIO CTIONES OPIATÆ.

DIAOLIBANV: SE-
cundum descrip. Nicolai.

℞. Castorei
Opij
Hyoscyami albi ana ʒ iij.
Cassia lignea ʒ ij. ʒ ij.
Folij, aut succedanea eorum.
Croci
Thuris masculi ana ʒ ij.
Rheupontici
Amomi pro q̄ carpesū ana ʒ j. ʒ ij.
Myrrhæ ʒ j. s.
Spicæ Indicæ
Pyrethri
Euphorbij
Leucopiperis ana ʒ ij. s.
Pæoniæ
Storacis calamitæ
Macropiperis ana ʒ j.
Mellis despumati triplex pondus.

EST uero obseruandum in omnibus opiatis, ut singulis uncijis specierum misceantur tres uncie mellis despumati, si minus fuerit, exiccatur confectio facile. Si uero plus addatur, uires eius disperguntur.

THVS Masculum, est Thus album aut flauū purissimum in globulos rotundos singulos, aut testiculorum figura geminos concretum, ideoq; Masculi cognomen accepit.

Vtile est ad diuersas passiones capitis, hæmicranicum dolorē placat, & supercilij lachrymas potenter stringit, fauces rheumatizatas & arterias lenit, hæmoptoicis & tulsientibus medetur, uomitum compescit, dolorem stomachi & nauseam aufert, Peripneumaticis, pneumonicis, pleureticis, Empicis sine dubio subuenit, Gonorrhœum & satyriasm emendat, & menstruaalem sanguinem sistit.

MVSA

MVSA ENEA SIVE Zazænea, uel Egetea secun- dum descrip. Mesuæ.

℞. Castorei
Myrrhæ
Opij
Melanopiperis
Macropiperis
Galbani
Costi
Cinnamomi
Phu
Meu (aut loco eius Sefeli creticum, id est, beerwurtz)
Dauci
Azari
Croci ana ʒ iij.
Mellis despumati optimi triplex pondus.

Valet ad omnes passiones frigidas & uenrositates crassas, & dolorem dentium & corrosionem eorum, & ad frigus stomachi, & tarditatem digestionis, & Colicam, & difficultatem urinæ & ad frigus & phlegma & ad mucositatem urinæ.

PHILONIVM MA- ius siue Romanum secundū descriptionē Nicolai.

℞. Leucopiperis
Hyoscyami albi, id est, feminis eius
ana ʒ iij.
Opij ʒ ij. s.
Cassia lignea aut succedanei eius
ʒ j. s.
Seminis Apij
Petroselini Macedonici
Fœniculi
Dauci Cretici ana ʒ j. gr. v.
Croci ʒ s.
Spicæ Indicæ
Pyrethri

C ʒ Zedoæ

Zedoariæ ana ꝑ s. gr. v.
 Cinnamomi 3 j. s.
 Euphorbii
 Costi ana 3 j.
 Mellis despumati optimi triplex
 pondus.

Pro Dauco Cretico accipere licet Selseli Creticum, id est, Berwurtz.

¶ Emendatissimum cum uino mulso oblatum, peripneumoniam cum hydromelite, sanguinis sputum cum polygoniæ succo, Indigestionem stomachi & uomitum cum pusca, dolorem hepatis cum œnomelite curat, splenicis & aurigis nosis cum Oxymelite subuenit. Celiacis cum apozemate pegani, pleuretici, iliofis, nephretici & uesicæ symptomatis cholericis medetur.

PHILONIVM SE- cundū descrip. Mesuæ.

R. Piperis albi
 Seminis hyoscyami albi ana 3 xx.
 Opij 3 x.
 Croci 3 v.
 Spicæ nardi Indicæ
 Pyrethri
 Castorei ana 3 j.
 Mellis despumati optimi triplum
 pondus.

¶ Mirum in modum mitigat dolores, præcipue stomachi, matricis, laterū, totius uentris, & colicam cum decoctione chamæmeli uel rutæ, & statim prouocat somnum cum aqua lactucæ uel syrupo papaueris, tollit dolorem capitis, cū decoctione Stæchadis, prohibet catarrum, cum decoctione olibani uel spicæ, contra spasmodum & paralysem bibitur cum decoctione nucis muscæ, faciliat anhelitum cum decoctione baccharum lauri uel hyssopi, & sedat tussim cū aqua mellis, prouocat urinam, faciliat mictū, & frangit lapides uesicæ cum decoctione Saxifragiæ uel aqua apij, compescit uomitum & fluxū sanguinis ex ore, cum succo plantaginis uel decoctione Mastiches, & sedat profociones & singultus, & uitia matricis, & potenter somnum inducit.

PHILONIVM MEX GA leno & Ægineta.

R. Croci 3 v.
 Pyrethri
 Euphorbii
 Spicæ Indicæ ana 3 j.
 Piperis albi 3 xx.
 Hyoscyami 3 viij.
 Lachrymæ papaueris 3 x.
 Mellis despumati optimi triplum.

PHILONIVM PER- sicum S. D. Mesuæ.

R. Papaueris albi
 Hyoscyami albi ana 3 xx.
 Opij
 Terræ sigillatæ (pro qua boli armen-
 ni ut supra) ana 3 x.
 Lapidis hæmatitis
 Croci ana 3 v.
 Castorei
 Spicæ Indicæ
 Euphorbii
 Pyrethri
 Margaritarum
 Carabæ
 Zedoariæ
 Doronici
 Trochiscorum Ramich ana 3 j.
 de quibus infra,
 Camphoræ ꝑ j.
 Mellis rosati optimi triplum.

¶ Inuentum est ad retinendum sanguinem menstruorum, hæmorrhoidarum, fluxum uentris, uomitum, & sputum sanguineum, præsertim ficcum succo plantaginis dissolutum bibatur, & ad fluxum menstruorum mittatur in uul-uam, & ad fluxum sanguinis excoriatiuum clysterizetur, Consolidat ferme ulcera & uenas, & nihil est q̄ magis & tutius præferuat ab abortu prægnantem grauidam,

REQUI

REQVIES NICOLAI

℞. Rosarum
 Violarum ana ʒ iij.
 Opj
 Hyofcyami
 Papaueris (uidelicet albi)
 Mandragoræ (uidelicet corticum ra-
 dicis eius)
 Scariolæ, uidelicet feminis
 Lactuæ, uidelicet feminis
 Seminis portulacæ
 Pſyllij
 Nucis Mufcatæ
 Cinnamomi
 Sacchari ana ʒ j. s.
 Sandali albi
 Sandali Citrini
 Sandali rubei
 Spodij
 Tragacanthæ ana ʒ ij. gr. v.
 Mellis deſpumati optimi triplum.

℞ Reques dicitur, quia requiem accipientibus præſtat. Maxime tipicæ febricitantibus quotidianarijs, tertianarijs, quartanarijs, acutis & peracutis.

TRYPHERA MA-
gna ſecundum D. Nicolai.

℞. Opj ʒ ij.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Galangæ
 Spicæ Indiæ
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Coſti
 Storacis calamitæ
 Calami aromatici
 Cyperi
 Iridis Illyricæ
 Peucedani

Acori autt calami aromatici
 Mandragoræ
 Nardi celticæ
 Rosarum
 Piperis
 Anifi
 Apij
 Petroſelini Macedonici
 Fœniculi
 Dauci
 Hyofcyami
 Cymini
 Ocimi ana ʒ j.
 Mellis deſpumati optimi triplum.

IRIS ILLIRYCA eſt eadem quæ in Pharmacopolijs diatur Ireos.

NARDVS Celtica ſue Spica Celtica & Saliuma eſt eadem herba, quæ in pharmacopolijs diatur Spica Romana

℞ Auxiliatur dolori ſtomachi ex frigiditate et cum accepta fuerit, ſtatim patientem ad ſudorem prouocat, phrenencis & mulieribus quæ ex melancholia de matrice inſomnes ſunt, rheumaticis, peripneumonicis, & qui excernunt excrementa cum ſanguine, utiliſſima eſt.

TRYPHERA ME-
nor Fœnonis.

℞. Myrobalanorum Chebulorum
 Bellericorum
 Indorum
 Emblicorum
 ana ʒ v.
 Nucis muſcatæ
 Naſturcij
 Azari
 Origani Perſici
 Piperis
 Olibani
 Ammios
 Zingiberis
 Fructus Tamarifci fatiuzæ
 Nardi Indiæ
 Schoenanthi.

Cyperi

Cyperī ana ꝑ iij.
 Scorix ferri quinqꝫ diebus in aceto
 macerata & deinde tostæ ꝑ xx.
 Myrobalani cum Butyro recenti nō
 salito assentur modicū, reliqua oleo
 amigdalino dulci inuoluātur, dein-
 de addantur.
 Moschi ꝑ j.
 Mellis despumati triplex pondus.
 Oportet autem diligenter attendere
 ne Myrobalani comburantur cum
 in Butyro assantur.

ORIGANVM Persiam idem est quod
 organum orientale, nascitur etiam in Creta Insu-
 la, & Græcia, habet autem furculos, capitula, fo-
 lia & ramulos maiorane similia, saporem uero
 inter Saturciam & Dictamnnum Creticum mediū,
 estqꝫ ualde odoratum & aromatiatum, assertur ex
 oriente in Italiam, loco autem eius acapere licet
 Dictamnnum Creticum uerum.

TAMARISCVS satina arbor est proæ-
 ra, Sed ea nos aremus, ideoqꝫ cogimur loco eius
 nostratis Tamarisfa folijs uti.

SCORIA ferri proprie significat ferri re-
 crementum, idest eysen schlacken, Sed hoc non
 debet hoc loco acapi, sed Squama aut Battura fer-
 ri optimi aut Chalybis quam Græci Stomoma ap-
 pellant.

¶ Valet ad corruptionem & exuberantiam
 menstruorum, & hemorrhoidarum, & ad cor-
 ruptionem formæ, & debilitatem stomachi, &
 destruit humorem crudum, & clarificat colorem
 & confortat uescam, & abscindit fluxū uentris.

TRYPHERA SAR- racenica S. D. Mesuæ,

ꝛ. Myrobalanorū Chebulorū
 Indorum
 Bellericorum
 Emblicorum
 Citrinorum ana ꝑ v.

Cinnamomi
 Leucopiperis

Macropiperis
 Melanopiperis
 Sacacul .i. Siferis ut supra
 Folij (aut Succedanij)
 Spicæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris
 Cassiæ lignæ (aut Succedanij eius)
 Seitragi Indi
 Cyperi
 Apij
 Lingux auis
 Charyophyllum
 Been albi
 Been rubei
 Zingiberis ana ꝑ ij.
 Spicæ
 Nucis Muscatæ
 Macis
 Sefami excorticati ana ꝑ iij.
 Amygdalorum dulcium
 Amygdalorum amararū ana ꝑ v.
 Ligni aloes
 Rhabarbari
 Rutæ
 Seminis Fœniculi
 Mastiches ana ꝑ ij.
 Ocimi Charyophyllati
 Menthæ Siccæ
 Origani Perfici (eius loco dictam-
 num creticū accipe) ana ꝑ j. s.
 Fricentur Myrobalani tritæ cum bu-
 tyro uaccino recenti & nō salito, aliæ
 uero species cum oleo Amygdalino
 dulci, & confice cum mellis despuma-
 ti optimi triplo.

SECACVL non est Iringus, neqꝫ Iringus
 qui habet folia Cretani marini, neqꝫ sigillum Salo-
 monis. Sed uerum Secacul est ucterū Sifer, hoc est
 radix illa que Germanice dicitur Klingelmorn,
 Grinelmorn, Nudlen, & Geyrlen, Gallice Esche-
 ruis & scrullles.

LINGVA auis est semen fraxini.

SEITA.

SEITARAGI Indum, est herba nasturcij odore & sapore, folijs longis, radice simili eius herbe quam Merretich uocant, Germanice dicitur Pfefferwurtz.

¶ Concoctionem uentriculi & hepatis suo calore iuuat, ob id flatus dissipat, humores in uentriculo & alijs uisceribus putres absumit: oris & corporis odorem & colorem commendat, lassitudinē tollit, sanitatē præsentē tuetur, et morborum generationem prohibet, uenerē auget, hæmorrhoides sanat, datur ꝑ j. ad ꝑ iij.

TRYPHERA PERSICA S. D. Mesuæ.

ꝑ. Succorū Solatri aut Solani
Endiuia ueræ & Satiuæ
Apij
Lupulorum depuratorum ana lib. j.

Proñciantur desuper
Violarum siccarū aut uiridiū ꝑ iij.
Foliculorum Sene ꝑ iij.
Agarici ꝑ j.
Prunorum Damascenorū pinguium numero xv.

Cuscutæ ꝑ s.
Myrobalanorū Citrinorum
Chebulorum
Indorū fricatorū in oleo uiolarum aut amygdalorū dulcium ana ꝑ ij.

Spicæ Indicæ ꝑ iij.
Bulliant molliusculo igne donec superant lib. ij. Et inñciantur Epithymi ꝑ xl. Bulliant leuiter, deinde ab igne deponantur & percolentur, atq; dissoluantur in una parte istius percolati.

Thamarindorum recentium ꝑ iij.
Mannæ electæ ꝑ j. s.
Pulpæ Calsiæ ꝑ iij.
Sacchari uiolati lib. j.

Percolentur & mudentur à granis & sordibus, atq; in aliam aquæ partem proñciantur.

Sacchari albissimi lib. iij.
Aceti uini lib. j.

Coquantur leuiusculo igne, deinde proñciatur super illud quod dissolutū est in Succis, & aggregentur simul in unū, atq; coquātur donec mellis crassitiem obtineat, postremo in puluerem redactæ sequentes species inspergantur.

Rhabarbari optimi ꝑ ij.
Myrobalanorum Citrinorū ꝑ j. s.
Myrobalanorū Chebulorū
Indorum ana ꝑ j.
Myrobalanorū Bellericorum
Embllicorū ana ꝑ iij.

Seminis fumi terræ
Trochiscorum diarhodon
Macis
Mastiches
Cubeborum
Spodij (loco eius Eboris usti)
Sandali Citrini ana ꝑ ij. s.
Nucleorū seminis Cucurbitæ
Citrulli
Cucumeris
Melonist ana ꝑ j. s.

Anisi ꝑ iij.
Spicæ Indicæ ꝑ ij.
Inuoluantur in oleo uiolato, & reponantur in uase uitreo.

¶ Confert febribus acutis et inflammationi stomachi et hepatis, ictericis calidis, de oppilatione incolumitatē acquirit, uisum à fumis cholericis deperditū reparat. Situm mitigat, morbos adustionis fieri prohibet.

CONFECTIO ANACARDINA S. D. Mesuæ.

ꝑ. Piperis nigri D Piperis

Piperis longi
 Myrobalanorū Chebulorū
 Emblicorum
 Belliricorum
 Indorum
 Castorei ana ꝑ ii.
 Costi
 Anacardiꝝ
 Sacchari Tabarzeth
 Seminis Erucae
 Baccarum lauri ana ꝑ vj.
 Cyperi ꝑ iiij.
 Anacardi per se terantur & alijs tritis
 admisceantur, deinde omnia cōficiantur
 cum Butyri recentis non saliti
 Mellis depumati ana ꝑ v. s.

¶ Est confectio sapientum, et eorum qui desiderant scire, acuit enim intellectum, subtilizat sensum, memoriam recuperat, et confert dolori stomachi et uentris a frigidityate facto, et clarificat sanguinem, & colorem bonum facit.

AVREA ALEXAN- drina S. D. Nicolai.

℞. Azari
 Carpobalsami (aut aliquod Succedan-
 neum ut supra
 Sem: Hyoscyami albi ana ꝑ ii. s.
 Charyophyllorum
 Opij Thebaici
 Myrrhæ
 Cyperi rotundi ana ꝑ ii.
 Opobalsami (loco eius oleum Char-
 ryophyllorum
 Cinnamomi
 Euphorbij
 Folij (aut Succedanet eius)
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Costi ueri
 Corallij
 Calsiæ lignæ ueræ

Tragacanthæ
 Thuris masculi
 Mei
 Storacis calamitæ
 Saliuncæ (id est Spicæ Celticæ, quæ
 nunc Romana dicitur. Sed in Græco
 Alexandrino habetur elelesphacon,
 id est, Saluia.
 Cardamomi minoris
 Sefelios
 Seminis Napi
 Seminis Saxifragiæ
 Anethi
 Anisi ana ꝑ j.
 Ligni aloes
 Rheubarbari
 Alistæ Moschatæ
 Castorei
 Spicæ nardi Indicæ
 Galangæ
 Opopanacis
 Anacardiꝝ
 Mastiches
 Sulphuris uiui
 Radicis Pœoniæ
 Eringij (uidelicet radicis eius)
 Rosarum
 Thymi
 Acori (ueri siue calami aromatici)
 Pulegij
 Aristolochiæ longæ
 Gencianæ
 Corticum Radicum Mandragoræ
 Chamedrys
 Phu
 Baccarum lauri
 Ammij, .i. ammeos
 Dauci Cretici (eius loco licet accipe-
 re Sefeli creticum .i. berwurts.
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Xylobalsami (aut aliqd Succedanet
 Carui

Amomi
 Petroselinii
 Seminii Ligustici
 Ruthæ
 Sinoni ana ꝑ s.
 Auri cocti .i. omnino igne depurati
 & synceri.
 Argenti meri.
 Ambarum Margaritarum
 Blaccæ Bizantiæ
 Osiũ de corde cerui ana ꝑ j. gr. xiiij.
 Limaturæ Eboris
 Calami aromatici
 Pyrethri ana gr. viij.
 Mellis despumati triplum.

IN Græco Alexandrino Nicolao & alia quædam præciosa habentur in sine ni fallor. Sicut uidebitur, si in lucem uenerit.

MYRRHÆ. Actuarius Author, quæ Ruelius interpretatus est, pro Myrrha habet Myrti baccaru. i. Myrtillorũ, facili ex altera in alterutrã uocem lapsu, nam Myrta in plurali numero Græcis sunt fructus Myrti, quæ uox magnam habet similitudinem cum Myrra.

MEV uero nos carcerum, cuius loco accipere licet Sifanis semen, quod iam dicitur amomum, aut Sefeli Creticum, hoc est, Berwurtz, sed hoc inferius est accipiendum pro Dauco Cretico.

NAPVS est parua, densa, ac solida rapa, quam appellamus Germanice Merseburgisch, Bortfeldisch & Bairisch rublein.

PHV uerum, quod ad medicinam requirunt Authores, non est Valeriana uulgaris. Sed alia herba quæ Germanice dicitur Gärtsefeliunk, Teriacskraut & spicwurtzel. Caulem & flores habet Valerianæ, radicem maiorem & odoratiorem, folia longa & mollia, colitur à nobis in hortis.

AMOMVM uerum, est Rosa Hierichuntis odorata, sed eo Pharmacopole hæctenus caruerunt, eius Succedaneum est uerus acorus, aut carpesium.

SINONVM siue Sison, siue Sinnus, siue Sianon est semen nigrum aromaticum, quod hodie amomum in pharmacopolijs uocatur falso.

AMBARVM Margaritarum, hoc est per-

foratarum & non perforatarum, alij legunt albærum Margaritarum. Actuarius habet simpliciter Margaritarum. nõ male ergo quis aget, si tam perforatarũ quàm non perforatarũ, ana ꝑ s. gr. vi. & s. acciperit. ita ex utrisq; unum fiet pondus, uel delicat ut Nicolaus habet ꝑ j. gr. xiiij.

Contra defluxiones capitis frigore conceptas efficax est, oculorũ lachrymas exiccat, dentium dolores lenit, aduersus capitis cruciatum summopere prodest, illitum fronti, comitiales, insanos, uertiginosos, et in uniuersum omnem capitis noxam mulcet, tabidis, tussiculosis, humorem à thorace reijcientibus, cardiacis, sanguinem excreantibus præsentis est auxilio, isthmicis, coli et renum cruciatibus. Aduersus iliorũ noxam, difficultatem urinæ, et eiusdem stillicidii ualeat, calculos comminuet, omni uentris malo liberat, quotidianis et tertianis febribus circa accessions initium, sufferuefacto stœchadis iufculo medetur.

DIACODION SE- cundum D. Mesuæ.

ꝑ. Capitem Papaueris flaccidorum numero X.

Aquæ coelestis sextarium j.
 Coquantur ad tertias, id est, tamdiu usquequo tertia pars aquæ superfit.
 Colaturæ expressæ adde
 Sapæ optimæ ad tertias coctæ ꝑ iij.
 Mellis optimi ꝑ j.

Coquantur ad perfectionem, dein de addantur

Acaciæ non ita aridæ sed liquidæ
 Hypocisthidis
 Croci
 Myrrhæ
 Balauftiorum hoc est florũ ana ꝑ j.
 Ramich ꝑ iij.

FLACCIDORVM, id est, non omnino recentium neq; aridorum, sed medio habitu, quælia sunt pridie decerpta.

SEXTARIVS mensuræ genus est, quod si melle repleatur pendet ꝑ xxx. si oleo, pendet ꝑ xvij. si uero aqua repleatur p̄det aqua ꝑ xx.

hoc autem loco accipiendus est sextarius aquæ cœlestis. ergo aquæ oportet esse unâs uiginti ponderalis. Variât tamen authores in sextarij definitione ut inferius in ugentis dicitur.

HYPOCISTHIS, id est, ut hodie corrupto nomine uocant, Hypoquistidos.

RAMICH, compositio est peculiaris quæ ponitur in Trochiscis.

MELLIS quantitas admodum parua uideatur esse in hac confectioe, Actuarius aliud habet Dia Codium quod huic subijciemus statim.

¶ Confert eis quibus ex capite ad pectus & ad pulmonē subtiles Catarrhi defluunt, & sunt causa rufsis.

DIACODION SECUNDUM D. ACTUARIJ.

℞. Capita papaueris, neq; perç ui ridia neq; etiam ariditate exucta numero XIII.

Rosarum ʒ j. ʒ j. s.

Croci

Acaciæ

Dulcis radice. i. Glycyrrhizæ ana ʒ j

Armenæ Glebæ. i. boli armeni ʒ s.

Cinnamomi

Hali

Hypocisthidis

Florum Syluestris Punicæ, id est, ba-
laustiarum ana ʒ j.

Myrti

Dauci ana ʒ j.

Coralli candidi .i. albi

Coralli rutili .i. rubei

Rhus culinarij

Sanguinis Draconis

Florum Althææ ana ʒ j.

Seminis portulacæ ʒ j. s.

Capita Papaueris in cœlesti imbre sufficienti duos dies macerato, postri die ad tertias coquito, & decoctū expressum ad iustam consistentiam coquito cum Mellis optimi lib. ij.

Postremo deposito ab igne uase species subtilissime tritas adijcito, & bene unito.

¶ hoc signum significat pondus, quod dicitur Sicilius, pendet autem tantum quantum ʒ ij. Et est quarta pars unci e unius.

HALVS aut Halum siue Alum est consolidata saxatilis .i. Symphytum petreum, quod hodie non habent Pharmacopola ideoq; necesse est Symphyti siue Consolidæ maioris radices accipere, nam Galenus dicit, utile esse magnum Symphytum .i. Consolidam ad omnia, ad quæ Petreum .i. Alum.

RHVS Culinarij .i. ut nunc uocant Arabico nomine Sumach, oportet autem enucleatum, & pulpam eius acapere.

¶ Auxilio est cœliacis, dysentericis, lenitati intestinorum, alui profiuo cum aqua cœlesti, in qua spodium inferbuerit, aut succinum torrefactum, uel cum stillaticio rosarum liquore.

DIACASTORIV SECUNDUM D. NICOLAI.

℞. Castorij
Myrobalanorū Citrinorū ana ʒ iij.

Aloes ʒ j. s.

Folij. (aut Succedanei eius)

Anthimonij

Pyrethri

Glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Calami aromatici

Nitri

Galbani

Spicæ Nardi Indicæ

Schoenanthi

Opopanacis

Cassia lignæ

Leucopiperis

Macropiperis

Melanopiperis

Xilobalsami

Carpobalsami

(pro quibus Charophyllorum)
Colo

Colocynthis
 Sagapœni
 Rheupontici
 Storacis calamitæ
 Zingiberis
 Cinnamomi ana 3 j. gr. ij.
 Asæ foetidæ
 Myrrhæ
 Euphorbii ana 3 j. gr. xvij.
 Staphisagriæ
 Dauci
 Fœniculi
 Petroselinii
 Apii
 Sileris montani
 Baccarum Lauri
 Petrolei
 Seminis Sinoni
 Storacis calamitæ rubæ
 Sanguinis draconis
 Cardamomi
 Thuris
 Agarici
 Mastiches
 Salis Hammoniæci
 Zedoariæ
 Anisi ana 3 j. gr. ij.
 Thymbrae
 Hyssopi
 Pulegii
 Chamædryos
 Origanii
 Balsamitæ
 Ocimi
 Radicis Brancæ ursinæ
 Dictamni, uidelicet Cretensis
 Seminis Rutæ
 Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ
 Mabethematicon
 Azari
 Salutiæ uidelicet minoris
 Rosarum
 Bdellii ana gr. xvij.

Epithymi
 Polipodii quercini
 Opobalsami (loco eius oleum Charyophyllorum) ana gr. xiiij.
 Alypiados
 Capparis .i. radicis eius ana gr. xj.
 Peucedani
 Absinthii ana gr. vij.
 Anacardi
 Sabinæ
 Gentianæ
 Corticō rad. Mandagoræ ana gr. xj.
 Ireos gr. iij.
 Mellis despumati triplum.

PETROLEVM hoc loco accipiendum est clarum flauum atq; liquidissime tenuitatis, & non nigrum & crassum.

STORACIS rubæ .i. Calamitæ rubæ, hoc enim loco nõ est accipiendus cortex ille fuscus & aridus, quem uocant Thymiana atq; male Storacem rubeam. Sed Storacis Calamitæ purissime guttæ quibus ruffus est color.

SALIS Hammoniæci, hodie dicunt Armonia, est autem hic duplex. Facticius quo utuntur Chymistæ, Aurifabri & ærarij. Atq; Natiuus, qui ad medianã recipitur. Cũ aut careamus natiuo, ne esse est eius loco salem gemmeũ accipere. Nã hoc loco non requiritur sal hammoniæci facticius, ut puto, potest tamen tantilla eius portio tuto miseri tam numerosis simpliibus huius compositionis.

BRANCA ursina, hoc loco non significat eam herbam quam Germani Bernklaw uocant, fo lijs asperis, umbella & semine anethi, odore & sapore amicũ, radicæ acris & feruida, Sed eam brancam que in Italia ursina uocatur, radicibus longis, Tragacanthæ modo mucosiss.

MABATHematicvm aiunt esse cauliali Syluestris succum, est autem Caulialus seu caulis agrestis id olus, quod Cato & alij rei rusticæ scriptores apud Latinos Brassicã siluestrem uocant, cuius multæ sunt species.

ALYPIAS siue alipum quid sit nondum constat, quidam interpretantur Mezereon .i. Chameleam, sed falso, utrumq; enim seorsim pealiari capite ab authoribus depingitur, uires habet acres

et atram bilem per aluum purgandi, possumus autem eius loco acapere Epithymbrum, Thymbam, aut Thymum.

¶ Confert cephalalgicis, epilepticis, uertiginosis, hæmicranicis, paralisi omnium membrorum, et omnibus frigidis egritudinibus, tempore frigido nocentibus confert.

MICHLETA SECVN dum descriptionem Nicolai.

℞. Myrobalanorū Citrinorū
Chebulorum
Indorū oīm to-
storū ana ʒ ij. s.

Bellericorum
Emblicorum tostorum ana ʒ ij.
Nasturcij .i. Seminis eius ʒ ij. s.

Cymini

Anisi

Fœniculi

Ammios

Carui ana ʒ j. s.

Omnia cruda terantur & macerentur in aceto uini modico xxiiij. horis, exiccantur cū insperso aceto, postea torreantur supra prunas, tostis addantur subsequentiā,

Spodij .i. Eboris usti

Balaustiorum

Pulpæ Sumachij

Mastiches

Gummi arabici ana ʒ j. gr. xv.

Omnia cū oleo rosato fricentur, & cōmisceantur cū Syrupi myrtini triplo.

¶ Proprie ualeat ad hæmorrhoides, & ad uentris torsionem & rugitum lienterix, & dysenterix, & optima est omni solutioni uentris.

ELECTVARIVM DE Baccis Lauri S. D. Rasis.

℞. Rutæ ʒ x.
Ammios

Cymini

Nigellæ

Ligustici .i. Seminis eius

Origani

Carui

Amygdalorum amarorum

Piperis nigri

Piperis longi

Menthastrii

Dauci

Acori

Baccarum Lauri

Castorij ana ʒ ij.

Sagapeni ʒ. s.

Opopanacis ʒ iij.

Mellis despumati triplū .i. lib. j. ʒ iij.
ʒ viij.

SAGAPENVM corrupto nomine uocatur Serapinum in Pharmacopolijs.

¶ Valet ad colicam & iliacam passionem & doloribus intestinorum ex causā frigida uel uentosa.

DIASATYRIV: SE- cundum descrip. Nicolai.

℞. Testiculorum Satyrj recentiū, densorum.

Radicum Pastinacæ satiuæ recentiū.

Radicum Secacul .i. Grizelmoren.

Nucis Indicæ

Pinearum

Pistaciorum ana ʒ xij.

Charyophyllorum

Zingiberis

Anisi

Eruçæ feminis

Lingux auis .i. semē fraxini ana ʒ v.

Cinnamomi

Caudarum scincorum

Seminis bulbi ana ʒ ij. s.

Moschi gr. viij.

Mellis despumati optimi lib. iij.

SATY=

SATYRION habet duas radices, unam solidam, alteram flaccidam, ex his tantum sumendæ sunt densæ & solidæ.

SEMINIS Bulbi. Bulbus vulgo non est cognitus, quare eius loco urtica semen acapere licet.

SCINCORVM. notandum est imprimis non esse acapienda reptilia illa quadrupedia ex fossis, quæ nos uocamus Wassermolchen siue Wasfer Eydixen, ut hactenus fassitatum est, uerum sanam iam denuo in copia afferuntur ex Alexandria Ægypti, quos à Materialistis expetant Pharmacopolæ in posterum.

¶ Pollet contra uesciæ & renum imbecillitatem, his etiam auxilio est qui urinam reddere nequeunt, uenerem stimulat, eamque certa de causa cessantem, haud segniter restituit.

DIASATYRIV

aliud S. D. Mesuæ.

℞. Secacul albi & mundi & elixati in decocto Cicerum, quorum prima aqua in qua decoquebantur sit effusa lib. j.

Testiculorum uulpis ʒ viij.

Radicis Raphani ʒ iij.

Radicis Luph plani ʒ ij.

Terantur hæ tres radices posteriores & infundantur super eas lactis Bubuli aut Ouilli tantum, ut lac duos digitos emineat, adijciendo

Olei Sefamini

Butyri recentis non saliti ana ʒ iij.

Coquantur cum facilitate usque ad consumptionem lactis, & donec omnino remollitæ sint radices, & habeant iustam spissitudinē instar pultis crassioris, nam si aqueum quod in lacte & radicibus est non consumatur, situm contrahit hoc medicamentum.

Postea adfunde omnibus hisce prædictis radicibus,

Mellis despumati optimi lib. vj.

Succi Ceparum recentium lib. j. s.

Coque omnia simul ad perfectam de-

coctionem, deinde ab igne deponere, & insperge subsequentium specierum minutissimum puluerem.

Caudarum Scinci cum renibus & Sumine ʒ j.

Seminis Erucæ

Zingiberis

Been albi

Been rubei

Linguæ auis. i. semen fraxini arboris

Seminis nasturcij

Cinnamomi

Piperis longi

Seminis Bauriciæ

Seminis napi

Pulpæ seminis Aspargi maxime recentis ana ʒ iij.

Confice cum eis, ultimo uero adijciantur subsequentia,

Pinearum mundatarum lib. j. s.

Fisticorum idest Pistaciorum mundatarum ʒ x.

Confice & misce omnia optime, & aromatiza cum

Mofchi boni ʒ j.

RADICIS Raphani uidelicet satui quam uocamus rettich.

LUPH planum, Duplex est Luph (idest Serpentaria) crispum salicet & planum, Crispum folia habet diuisa & crispata. Planum uero lata & plana ueluti aron, unde utriusque nomen inditum est. Vulgo autem apud nos caremus Luph, idest uera Serpentaria, ideo eius loco acapiendæ sunt radices herbe quam aron uocant.

TESTICULI uulpis, hoc loco non sunt acapiendi testes animalis, dicti uulpes. Sed radices Satyrii siue Orchios, quæ habent similitudinem testiculorum uulpium, Unde etiam nomen herba acæpit, qua in re quosdam turpiter errasse scio.

NAPVS est paruum oblongum densumque rapum, cuius sunt species plures, Bayerische rublein, Stechrublein, Merseburgisch & Bortfeldisch rublein.

BAVCIA est pastinaca satiuua siue Caryota,

ea, Gelbenmoren Germani uocant.

FISTICVM *sive Pisticum, idem est quod Pistachium sive Pistacium.*

¶ Valet ad erectionem uirgæ, multiplicat sperma, & desiderium cocundi.

THERIACA SECVN dum descrip. Andromachi.

Rz. Trochiscorū scylliticorū 3 xlviij.

Trochiscorum de uipera

Trochiscorum Hedychroi

Piperis nigri

Opij Thebaici ana 3 xxiiij.

Rosarum

Scordij Cretici

Seminis Buniadis agrestis

Iridis Illyricæ

Agarici albi pontici .i. in ponto nati

Cinnamomi

Succi Glycyrrhizæ

Opo balsami (loco eius olei Charyophyllorum ana 3 xij.

Myrrhæ Trogloditicæ

Croci Cilicij

Zingiberis

Rheupontici .i. Rhabbarbari

Radicum Quinq; folij

Calaminthæ montanæ

Marrubij Comarum

Stœchadis Comarum

Costi recentis, uidelicet ueri, non adulterini.

Piperis albi

Piperis longi

Dictamni Cretici

Thuris masculi

Petroselinii Macedonici

Schoenanthi

Terebinthinæ Chiæ .i. in Chio insula nata

Cassia fistulæ, uidelicet Cassia lignea uera

Spicæ Nardi Indicæ ana 3 vj.

Gentianæ

Polij minoris comarum

Styracis optimæ

Seselios mafsiliensis

Abrotoni

Seminis Thlaspios

Ammij

Chamœdryos comarum

Chamæpityos comarum

Hypocisthidis

Malobathri

Nardi Celticæ .i. Spicæ Romanæ

Anisi Helladici .i. cognomen Aniss

à regione ubi optimum est

Meu Athamantici

Fœniculi

Sigilli Lemnij, aut Boli armeni

Chalcitidis semiaffatæ

Amomi racemi

Acori

Cardamomi

Phu pontici (accipe uerum, quod in hortis colitur)

Carpobalsami

Hyperici comarum

Acaciæ liquidioris

Gummi uermiculati

Dauci Cretici

Galbani puri

Opopanacis

Sagapeni Persici

Bituminis Iudaici .i. Asphalti

Centaurij minoris comarum

Castorij

Aristolochiæ tenuis ana 3 ij.

Vini ueteris odorati, quantum liquoribus & gummis dissoluendis fatiscerit.

Mellis despumati optimi triplū.

hoc est lib. xiiij. 3 vj. ut sequetur paulo post.

Confice sic. Cinnamomum Crocumq; (ut Aetius uult) unum quodq; per se terito, & si uoles etiam Rhabbarum

barum

barum & Hedychroos Trochiscos, misce deinde inuicem optime, postea reliquas herbas ac radices & omnia arida similiter tundito, semper similia cū suis similibus, aromata per se, ac reliqua etiam per se seorsim. Postea (si Aetium imitari est animus) Crocum, Cassiam, Cinnamonum & Lemniam terram in pila cū uino optimo tere atq; unito, ac reliqua omnia secundum artem addito, & melle despumato uniuersa excipito.

Ego uero ita præparare consueui simili ferè ratione.

℞. Piper nigrum
Piper album
Piper longum
Iridem Illyricam
Zingiber
Costum
Amomum (aut eius Succedaneum)
Acorum
Cardamomum
Carpobalsamum
Incidenda minutim cōcidito & in minutissimum puluerem conterito, & per angustissimum cribrum excernito, postea in scatula diligenter ne expiret obstructa reponito, donec reliquis admisceas. Posthac
℞. Radices Quinq;folij
Gencianam
Meon (aut eius Succedaneum)
Phu
Dauci Cretici radicem (aut eius Succedaneum)
Aristolochiæ tenuis radicem
Rosas
Trochiscos scylliticos
Scordium
Trochiscos de uipera
Calaminthen montanam
Marrubij comas
Stœchadis comas

Dictamnium Creticam
Schoenanthum
Polij montani minoris comas
Abrotonum
Chamædryos comas
Chamæpityos comas
Nardum Celticam
Hyperici comas
Centaurij minoris comas atq;
Castorium, & semina omnia.

Concidito omnia minutim, teritaq; in tenuissimum puluerem, & per angustissimum cribrum excutito, Excussum puluerem prædicto quem reposuisti adijcito, diuq; donec perfecte commixti sint in mortario terito, adhibita diligenti cura, ne quid inter tundendū excernēdumq; pereat, aut temere ponderi decedat, mox ē mortario exemptū puluerem iterum ne expiret reponito, usquequo omnia conficiantur. Interea

℞. Agarici optimi albisimi, atq; in longa rectaq; capillamenta fissilis, frustra electa, ab hijs Scobina deradito ʒ ij. Sed quia non facile per se tunditur, neq; etiam cum alijs, propterea quod in puluerem uolatilem resolutus euanescit, ita ut multum ponderis eius decedat, ideo ad Scobem Agarici prædictam infunde optimū uinum & fac Trochiscos minutos in tepida umbra exiccandos, exiccatos minutissime contundito atq; per cribrum excernito angustissimum, excreti deinde Agarici cape pondus quod requirit compositio, uidelicet ʒ xij. & prædicto pulueri summa diligentia commisceto, quo facto

℞. Opium
Succum Glycyrrhiæ
Myrrham
Acaciam
Gummi

Hypocisthida

Cōcido omnia in minutas partes & mixtis superinfundito uini optimi quantum dissoluendis atq; eliquandis succis satis fore conieceris, exprimito, postea per rarum colum liquefactam & modice calefactam pulticulam colato, ita ut nihil præter sordes in colo remaneat. Quod si succi & liquores isti sordidi & furculis folijsq; pleni fuerint, ponderiorum aliquid addendum esse facile æstimare quis potest, quod in sequentibus densatis liquoribus etiam obseruandum est.

℞. Galbanum

Opopanacum & Sagapenum, hæc affuso optimo uino modeste supra prunas dissoluantur, & per rarum linteum fortiter exprimantur, his dissolutis.

℞. Thus masculum

Bitumen Iudaicum, terantur quam minutissime poterint, addendo Terebinthinam & sincerissimam aut ex Sobeac Sordibus expressam Styracem, dissoluantur lento admodum igne eum mellis despumati sufficienti copia, & ita calidam pulticulam postea cum reliquis calentibus misceto, & diligenter agitato ne rursus in grammas concreuant Thus & Bitumen, ubi refrixerint, quapropter aliquid de contusorum puluere est admiscendum. Quod si hoc modo dissoluere & miscere diffidas, bitumen & thus una cum reliquis aridis tundito, & tantum Styracem atq; Terebinthinam dissoluito atq; mellis despumato calenti admisceto. hijs factis

℞. Cinnamomum

Malobathrum (aut eius Succedaneum)

Cassiam fistulam ueram

Trochiscos Hedychroi

Spicam Nardi Indicam, & simul tun-

dito in tenuissimum puluerem, postea

℞. Crocum

Rheon siue Rhaponticum, id est, quod hodie Rhabarbarum uocatur, & unum quodq; seorsim tundito, deinde misceto.

Trochiscorum Hedychroi

Cinnamomi

Cassiae

Spicæ Nardi

Croci, & Rhei Pontici pulueres diligentissime, postea

℞. Mellis optimi & Aromatici, quale est Lithuaniam Dantiscum affertur, despumetur sedulo, despumati postremo mellis sume lib. xiiij. ʒ. vj. ex eo modicum infunde in amplum ahenum ex aurochalco factum, & insperge paulatim commistos paulo ante Trochiscorum Hedychroi, Cinnamomi, Cassiae, Spicæ, Croci & Rhei Pontici pulueres, alternis uicibus, mel despumatum tepidum, atq; pulueres iniicendo, quæ diligentissime interim pistillo ligneo agitata sunt. cum hæc optime fuerint commixta & floridum purpureumq; colorem contraxerint, iniicito Lemniam terram antea subtilissime per se, deinde cum uino tritam, & una etiam Chalcitida assatam, quam hoc modo assabis, Accipe purissime Chalcitidis circiter ʒ iij. eam in fictile non ita profundum iniectam, supra prunas positam, donec liquefiat & bulliat, deinde ab igne auferto, & abijcito id quod in superficie durum est atq; ruffescit, & ex medio eius sume ʒ iij. & cum uino tritam atq; dissolutam medicamento admisce. Postea paulatim etiam infundito tepesactos liquores & succos quos antea in uino dissoluisti, alternis uicibus, succos, mel & reliquos pulueres quos primo contriuisisti iniiciens, simul etiam admisce Styracem Terebinthi-

binthinamq; & opobalsamum, ita ut omnia exactissime admisceantur, atq; sigillatim mel & pulueres commisce, donec uniuersa unita & in unam substantiam redacta sint, assidue agitando, ne grumi aliqui relinquuntur, aut nodi. Postquam uero optime totam confectionem miscueris, indito in uas ex densa materia factum, uidelicet ex plumbo albo, quod hodie stannum appellant, oportet uero ut tertia aut quarta pars uasis relinquatur uacua, ut efferefcens medicamentum attollere se queat nec effluat. Reponendum autem est hoc medicamentum donec feruescat in tepido & sicco loco, postquam uero subsederit, in frigido & sicco loco conseruandum erit. Porro ego hac ratione praeprauit Theriacen, alij uero paulo aliter conficiunt. Sed omnium pessime faciunt, qui succos & liquores & reliqua omnia simul tundunt, & postea tustum puluerem impuro melli incoquunt. Anis maduertendum etiam est, ne uini plusquam opus sit liquoribus & succis dissoluendis adfundatur. Nam si ultra modum uinum succis addatur, situm contrahet Theriaca, propterea etiam non consueui Cassiam & Crocum & Cinnamomum uino permiscere, sed mel. nam aquosius est uinum nostrate, quod intelligentes quidam ex recentioribus, qui de compositis medicamentis scripserunt, iubent pro uino accipere coctum mustum, hoc est sapam, passum aut defrutum, quibus tamen non assentior. Nam haec uina sunt spissiora quam ut in eis concreti atq; densati succi & liquores dissolui queant. Nam eius tantum rei gratia uinum Antidoto huic permiscere soliti sunt ueteres, quos & nos imitabimur.

Hec descriptio est sumpta ex Actio, paulo post ponetur ea quam transfuli ex Graeco carmine Andromachi senioris.

VIPERÆ serpentes sunt in Italia, inde etiam facti ex eis Trochisci petendi sunt.

TROCHISCI Hedychroi inferius in Trochiscis describentur.

PIPERIS nigri. Andromachus senior qui inuentor est huius compositionis hoc loco habet PIPER longum in Carmine Elegiaco Graeco.

SCORDII Cretia, optimum scordium nascitur in Creta insula, nos interim nostrate utamur, satis efficacia. Porro uerum scordiū herba est Chamædryi similis, odore aliquo Allij, & nullo modo allium siluestre, ut hactenus magno errore crediderunt, nascitur in Saxonia, quemadmodum & circa Nurnbergam.

BVNIA S .i. Napus, quid uero sit Napus diuclum est in Diasatyrio Mesue & ante etiam.

MYRRHÆ Trogloditica. Trogloditica populi sunt Arabibus uicini, apud quos optima nascitur Myrrha.

OPOBALSAMO uero cauemus, ideoque eius loco accipiendum est Sucadaneum aliquod, ueluti est oleum Charyophyllorum.

CROCI Cilicij .i. in Cilicia Asiae regione nati, & idem est quod Crocus orientalis.

RHAPONTICVM hoc loco significat Rhabarbarum, nam magna illa, radix quam hodie Rhaponticum uocant, falso hoc nomen habet.

COMÆ sunt folia & flores plantarum.

PIPERIS longi. Andromachus senior hoc loco habet, PIPER nigrum, iunior uero Andromachus .i. Senioris filius ordinem nigri & longi piperis inuertit, quem in hac compositione sequimur, paulo post etiam Senioris Theriacem adscripturi.

DICTAMNVS Creticus folia habet alba, lanugine obducta, gustu acria, ut Thymus, affertur rursum ex Creta insula ad nos.

CASSIA fistula hoc loco significat Cassiam ligneam ueram, quae iam iterum affertur, estq; Cinnamomo similis.

POLIVM montanum duplex est, unum pluribus Surculis fruticosum ac humi sparsum, alterum candidius & rectius se attollens, maius nascitur apud nos. Minus affertur ex monte Pessulano.

☞ hæ sunt ueri polij species, ☞ totam hyemem uident, ut Lauendula aut Thymus, uulgo non habuerunt uerum polium Pharmacopole usq; ad hoc tempus.

STYRAX .i. Storax calamita. accipienda autem est hoc loco purissima eius resina, in micas concreta.

SESELI .i. Sileris montani, dicitur autem Masiliense, à Prouinãa Masiliensi, in qua prouenit optimum.

THLASPI, est species agrestis nasturcij, quæ passim nascitur secus uias, semine ruffo, sapore acri ☞ glutinoso, quod ut habeant, diligenter curent Pharmacopola, uocatur Germanice wegekressen.

CHAMÆPITIIS, uera est lina, herba est tenuibus folijs, floribus paruis, ☞ luteis, nascitur copiose ad Rhenum in Franconia in uineis ☞ agris quiescentibus, præsertim Spiræ, Vuormaciæ ☞ Vuirzburgi ☞ alijs locis.

MALOBATHRVM est folium Indum, cuius succedaneu est Spica tam Indica quã Celtica.

MEV non habemus, loco eius sumimus Sefeli Cretiam .i. Berwurtz. aut potius Sison, hoc loco, inferius enim sequetur Daucus Creticus.

SIGILLVM Lemnium .i. terra Sigillata, quæ signatur in Lemno insula, in qua effoditur hæc terra, in cuius defectu sumatur bolus armenus leuanticus.

CHALCITIS hodie non à quouis cognoscitur, est autem uitrioli natiui species, hæc qui cauent, accipere possunt uitriolum uiride optimum, quale est Goslarianum in Saxonia. Porro Andromachus mihi uidetur Chalaitida Theriacæ misuisse nigri coloris gratia, qui color ab omnibus in Theriacæ requiritur sine aliqua ratione. Mihi itaq; uidetur non necessario eam addi. Nam horribili et æruginoso sapore totam compositionem inficit. At cum ego aliquando in Theriacæ compositione non adiecissem Chalcitida, saporem gratiorem acquisiui hoc medicamentum. Consulantur igitur hæc de re Doctores Mediã.

AMOMO uero caremus, eius loco accipimus Carpesiam, aut Acorum uerum .i. nostrum Calamum aromaticum.

ACORVS uerus, est illa radix, quam hodie falso uocant calamum aromaticum.

ACACIA, succus est, fructus ex arbore, è qua destillat gummi Arabiaum, loco eius accipimus Syluestrium Prunellorum succum inspissatũ.

GUMMI uermiculati .i. Arabici gummi, quod concretum est in grumos uermium figura.

DAUCI CRETICI uicæ accipere licet Sefeli Creticum, id est, Berwurtz, uidelicet radicem eius.

SAGAPENVM hodie uocant Serapinu, quod in Perside optimum prouenit. Senior Andromachus Sagapeni habet ʒ iij. iunior uero tantum ʒ ij.

ARISTOLOCHIA tenuis .i. Aristolochia nostra longa uulgaris.

¶ Theriaca in omnibus antidotis ob multiplicem usum potiores partes obtinet. Est enim famosa & salubris contra genera egritudinum plurima, ualet enim ad grauissimas passiones totius corporis humani, Epilepticis, catalepticis, apoplecticis, cephalalgicis, stomachicis, hæmicranicis prodest. Ad raucedinem uocis & constrictionem pectoris optima est, arteriacis, asthmaticis, hæmoptoicis, ictericis, hydropicis, peripneumonicis, iliofis, & uulnera in intestinis habentibus, Nephreticis, calculosis subuenit, menstrua educit, & factũ mortuum expellit, lepras, & uariolas & frigus, & cæteras passiones inueteratas emendat. Præcipue contra omnia uenena & serpentium morsus et reptilium ualet. Sed diuersa est eius dosis pro quantitate & qualitate uniuscuiusq; passionis. Omnem defectionem sensuum releuat, Cor, cerebrum, hepar, stomachum confortat, totũ corpus incorruptũ ducit & custodit.

Theriaca Andromachi Senioris, e carmine eiusdem Elegiaco translata.

℞. Trochiscorum Scylliticorum ʒ xlviij.

Trochiscorum Theriacorum Piperis longi

Liquoris Papauerini, idest opij

Magmatis Hædychoi ana ʒ xxiiij.

Foliorum Rosarum siccarum

Iridis Illyricæ, idest ireos

Cyanæ Glycyrrhizæ

Semi

Seminis Buniadis, idest napi, uulgo
 Beyerische rublein
 Scordij
 Liquoris Balsami, loco cuius oleum
 Caryophyllorum
 Cinamomi
 Agarici ana 3 xij.
 Myrrhæ
 Costi
 Croci Corycij
 Casiæ, idest Casiæ lignæ ueræ, aut
 succedanei eius
 Nardi Indiæ
 Iunci Arabici, idest schoenanthi
 Thuris, uidelicet masculi & electi
 Piperis candidi
 Piperis nigri
 Comarum Dictamni, idest foliorū
 & florum dictamni Cretici ueri.
 Marrubij
 Rhei, idest quod hodie uocatur Rha-
 barbarum
 Stœchadis
 Petroselinī, idest seminis eius
 Calaminthæ, idest Calamenti monta-
 ni tenui folij
 Lachrymæ Terebinthi Libystiadis
 Zingiberis
 Quinq; folij i. radicū eius ana 3 vj.
 Polij, uidelicet montani & albi, quod
 è Lugduno affertur
 Chamapityos
 Styracis, idest storacis calamitæ syn-
 ceræ & electæ.
 Mei
 Amomi Racenosi, aut succedanei
 eius ut supra
 Nardi Galaticæ, idest celticæ
 Rubricæ Lemniæ, idest terræ sigillatę
 ueræ, aut Bolī armeni ut supra
 Phu pontici
 Chamædryalis Creticæ, idest Cha-
 mædryos ueræ
 Foliorum Malobathri, eius loco po-

natur Macis
 Chalcitidis tostæ
 Radicis Gentiadis, idest Gantianæ
 Anisi
 Succī Hypocystidis
 Fructus Balsami, idest carpobalsami,
 pro quo etiā succedaneū sumatur,
 sicut supra facta est mentio
 Gummi Splendidi
 Seminis fœniculi
 Cardamomi Indici, idest minoris
 Seselios tenuis
 Lachrymæ nigrae spinæ
 Thlaspios
 Hyperici
 Amnios
 Sagapeni ana 3 liij.
 Castorei
 Aristolochiæ tenuis
 Seminis Dauci
 Bituminis
 Liquoris panacis, idest, opanacis
 Centaurij, uidelicet minoris
 Chalkanidis pinguis, idest, Galbani
 recentis & puri ana 3 ij.
 Confice cum uino & melle. Hacten-
 nus Andromachus.
 Vini autem tantū accipias quantū
 liquoribus & succis dissoluendis satis
 fore conieceris, ut proxime dictū est.
 Mellis uero optimi accipe lib. xiiij.
 3 iij. ita detrahis Mellis 3 iij. de priori
 Theriaca, quia huic desunt abrotoni
 & Acori ana 3 iij.
 Confice autem & hanc Theriacam
 ut proximam

TROCHISCI Theriaca, sunt Trochisā de
 uipera siue de Thiro, ut hodie uocant.

MAGMA hædychroum, idest Trochisā hæ-
 dychroi, quos Auiana uocat Alindaracaron,
 quorum compositionem in tractatu de Trochisā
 inquire.

CYANEÆ, idest Cæruleæ uel nigrae Gly-
 cyrrhizæ,

cyrrhizæ, seu ut hodie uocant *Liquiritiæ*, quæ nigrum colorem habet, intelligit autem *Andromachus* succum *Glycyrrhizæ*.

CROCVS *Coryaus*, idest in *Corico Ciliæ* monte nati, hoc est *Croa Orientalis*.

LACHRYMÆ *Terebinthi Libistiadis*, idest *Resinæ Terebinthinæ Libycæ*, in *Libya Africæ* regione natæ, eius loco nos acâpere possumus *lauricis resinam*, quæ ubiq; in *Germania Terebinthina* improprie uocatur.

MÆI loco, quo *axemus*, possumus acâpere *seseli Creticum*, idest *berwurtz*, aut *semen nigrû* & odoratum, quod hodie uocant improprie *Amomum*, ueteres autem *Sison*.

PHV *ponticû*, non est *Valeriana uulgaris*, sed ea herba, quæ in *Heslia* uocatur *Theriackskr* aut, uel *Gartenseliunck*.

MALQBATHRVM non habemus, eius loco acâpe *spicæ romanæ radicias*, uel *spicæ romanæ* & *Macis ana*, partes æquales, ut *Arabes* præcipiunt. Vel *Casiam ligneam ueram*.

RADICIS *Gentiadis*, idest *Gentianæ à Gento illyrici rege sic appellatæ*, qui eam primum inuenisse creditur.

GVM MI *splendidi*, idest *mundi*, *synæri* & *transluadi*, uidelicet *Gummi Arabia cognominati*.

NIGRA uel *cerulca spina*, est arbor, quæ alias dicitur *spina Ægyptia*, ex qua manat *gummi Arabicum*. Per *lachrymam* uero eius *Andromachus* intelligit succum eius, qui *Aatia* uocatur, & fit ex fructu *siliquæ* huius spinæ, eius loco acâpimus succum *prunellorum agrestium*.

SESELI *tenuis* est *Seseli Creticum*, quod ex omnibus speciebus *Seselios* minimum & tenuissimum est, *Germanice* uocatur *Berwurtz*, potest tasmen etiam *uulgare* intelligi.

DAVCVS, idest *daucus Creticus*, hoc loco eius uicæ, accipe *semen Pimpinellæ nostratis*, aut *radices seselios Cretia*, nihil enim refert, quod bis acâpiatur in hanc compositionem, est autem *seseli Creticum* quod *Germanice* uocatur *Berwurtz*.

ARISTOLOCHIA *tenuis*, est illa quæ apud nos nascitur, longa cognomento, cuius radices graalitate sua & longitudine imitantur *sarmenta uitium*.

¶ *Andromachus*, *Neronis* medicus primū con

condidit medicamentum hoc, eiq; declarationem, heroicis carminibus descriptam, nuncupauit. Sed *Galenus* *mutata* forma, compositionem reddidit meliorem.

THERICA DIATESARON S. D. Mesuæ.

℞. *Gentianæ*
Baccarum lauri
Myrrhæ
Aristolochiæ rotundæ ana ʒij.
Mellis despumati optimi lib.ij.
j. ʒ xxxij.

DIATESSARON, hoc est ex quatuor *simpliciabus* composita.

ARISTOLOCHIA *rotunda* non est illa *radix* quam nos *holwurtz* uocamus, sed alia multo maior & *tuberosa*, intus *solida*, colore *buxi* flauo, odore & sapore *similis Aristolochiæ* longæ nostrati. Affertur ex *Italia* & *Heluetia*.

¶ *Theriaca antidotus* *Diatessaron* ad affectus frigidos, tum celebri, ut *epilepsiam*, *paralytim*, *spasimum Cynicum*: Tum *uentriculi*, ut *inflationem*, & ab ea *dolorem*, *tardam coctionem*: tum deniq; *hepatis*, ut *hydropem*, *cachexiam*, *obstructionem*: Præterea *morfus Scorpionis*, & *potioni ueneni* confert.

MITHRIDATIVM ex Damocratis Græco carmine in latinam linguam translatum.

℞. *Myrrhæ Arabicæ Troglodytidis*
Croci
Agarici
Zingiberis
Cinnamomi
Spicæ Nardi
Thuris uidelicet electi
Thlaspios ana ʒx.
Seselios
Opobalsami (aut *oleum Charyophyllorum*)

Schoer

Schoeni. i. Squinanthi ut hodie uocāt
 Stœchadis
 Costi (uidelicet ueri & aromatici)
 Chalbaſæ
 Terebinthinae
 Piperis longi
 Caſtorei Pontici
 Succī Hypociftidis
 Styracis bonæ
 Opopanacis
 Folij Malobathri recentis (aut Succe
 danei eius) ana ꝑ viij.
 Caſiæ nigrae (lignæ aut Succeda
 nei eius)
 Polij
 Piperis albi
 Scordij
 Seminis dauici Cretici
 Fructus baſami (aut Succedanei eiꝰ)
 Cypheos
 Bdellij ana ꝑ viij.
 Nardi Celticae purgatae
 Gummi
 Petroſelini .i. feminis eius
 Opij papaueracei
 Cardamomi
 Seminis Fœniculi
 Gentianae
 Foliorum Roſarum
 Dictamni Cretici ana ꝑ v. boni
 ponderis
 Aniſi
 Arij
 Acori (ſiue calami aromatici)
 Phu
 Sagapeni .ana ꝑ iij.
 Mei Athamantici
 Acaciae
 Ventrī Scinci uidelicet ueri
 Fructus Hyperici .i. Summitatum
 eius. ana ꝑ ij. s.
 Vini quantum ſufficit.
 Mellis menſuram conuenientem.

¶ Vini quantum ſufficit, id eſt, quantum ſatis
 eſt ſuccis & liquoribus diſſoluendis.

MELLIS menſuram conuenientem, in Græ
 co eſt ὀμμετρον, quod idem ſignificat. ſit autem
 mellis optimi odorati & deſpumati lib. ix.
 ꝑ viij. ꝑ ij.

CYPHI ſunt Trochiſa qui ad odorem ſuffi
 untur, eius compoſitio habetur in tractatu de Tro
 chiſcis.

NARDVS Celtica eſt Spica Romana. Pur
 gata, id eſt, à paleis, terra & ſordibus mundata,
 Radices eius tantum debent accipi.

ARII, in Græco eſt Ἀρί, id eſt Ariu, quod no
 men apud nullum alium Authorem in Mithrida
 tio ſcriptum inuenitur, intelligit autem Damo
 crates per Arion ſiue Arium, Aron .i. Arum,
 quantum ego ratioanari poſſum, nam Aron egre
 giam facit contra uenenata medicinam.

A C A C I A uera caremus, accipe ergo loco ei
 us Succum prunellorum Sylueſtrium, diligenter
 ſpiſſatum, aut alium quendam, quem Doctores
 ſubſtituent. Nos inferius ponemus Acatiam Suc
 cedaneam.

¶ Mithridaticum proximum eſt, in qualitate,
 & uirtute Theriaca, & parum differunt, niſi for
 te quod theriaca eſt parū calidior & potentiōr
 contra uenena ſerpentum Curat omnes paſſio
 nes capitis uirorum uel mulierum, ſi fuerint ex
 frigiditate, & maxime melancholicis & timidis,
 epilepticis & hæmicranicis confert, & dolorem
 ſupercilij patientibus, & lachrymantibus oculis,
 & ad omnia capitis uitia uel aurium, ſubuenit
 dentium doloribus & palato, & omnibus uitijs
 oris & maxillarum medetur, ſi ſuper locum do
 lentem ponatur, & iterum ad modum Empla
 ſtri ponatur in temporibus, unde ſit diſcurſio.
 Squinantiam ſoluit, Apoplecticis, tuſſientibus,
 aſthmaticis, hæmoptoicis, peripleumonicis, &
 omnibus doloribus qui intra corpus humanum
 fiunt, ſuccurrit iliacis, dyſentericis, & lientericis
 confert, ſi detur cum decoctione balauſtiæ, ex
 tenſionē humerorum, tetanos ſiue ſpaſmos pa
 tientes, & paralyticos ſine mora ſanat, diaphrag
 mati & hypochondrijs ſubuenit, renibus & ueli
 cæ opitulatur, Calculos frangit, menſtrua pro
 uocat, omniaq; uitia matricis excludit, ſchiroſim
 patientibus & podagricis ſingulis præſidio eſt.
 præcipue datur cōtra uenena omnia, uenenatos
 morſus, ſiue rabidi canis, ſeu cuiuſcūq; reptilis,
 impoſitum ſiue bibitum, cum magna admiratio
 ne

ne emendat, quoridianarijs & quartanarijs etiā ante horam accessionis cum uino tepido datum mirifice prodest.

MITHRIDATIVM
aliud, ut ex Cleopatro & Antipatro, Galenus & Aetius exscripserunt.

℞. Myrrhæ ʒ viij. s. ℥ iiij.
Nardi tantundem
Crocī ʒ viij. ℥ iiij.
Opij ʒ iiij. ℥ ij. s.
Styracis ʒ v.
Cinnamomi ʒ viij. ℥ iiij.
Castorei ʒ vj. ℥ j.
Polij ʒ vj. ℥ iiij.
Scordij ʒ viij. ℥ iiij.
Zingiberis tantundem
Costi ʒ vj. ℥ iiij.
Piperis albi ʒ v. ℥ ij.
Piperis longi ʒ vj. ℥ iiij.
Seselios ʒ v.
Abrotani tantundem
Petroselinū, uidelicet seminis ʒ iiij.
Seminis Dauci ʒ vj. ℥ iiij.
Cassiae ʒ v. ℥ iiij.
Thuris ʒ vj. ℥ ij.
Succi Hypocistidis ʒ vj. ℥ js.
Nardi Celticæ ʒ iiij.
Seminis fœniculi ʒ iiij.
Nardi Indicæ ʒ iiij.
Acori (aut calami aromatici)
Phu Pontici
Sagapeni
Fructus balsami aut Succedanei eius
Hyperici
Illyridis .i. Ireos ana ʒ ij.
Rubricæ Lemniæ (loco eius Bolus
leuanticus ʒ vj.
Lumborum Scinci, uidelicet ueri
Cypheos ana tantundem .i. ʒ vj.
Acaciæ
Gummi

Cardamomi
Pelecini ana ʒ ij.
Thlaspeos ʒ vj. ℥ iiij.
Gentianæ ʒ iiij.
Anisi ʒ iiij.
Rosarum Siccarum ʒ iiij.
Mei Athamantici tantundem
Schoeni .i. Squinanthi ʒ vj. ℥ iiij.
Opopanacis ʒ vj.
Galbani ʒ vj. ℥ iiij.
Opobalsami tantundem (cuius loco
ut supra oleum Charyophyllorū)
Aristolochiæ, uidelicet rotūdæ ueræ ʒ j.
Hyssopi ʒ iiij.
Marrubij ʒ j.
Chamœpityos ʒ iiij.
Libanotidis ʒ v.
Terebinthinæ ʒ j. ℥ iiij.
Mellis Attici quod sufficit.
Vinum ne addas. Hactenus Cleo-
phantus & Antipater
Mellis autem despumati optimi &
odorati fume ad totam cōfectionem
lib. viij. ʒ vj. ʒ vj. uinū ne addatur
præcepit Cleopantus, ideo in aceto
sunt dissoluendi liquores concreti, ut
Sagapenū Opopanax & Galbanū,
confice secundum artem.

¶ MELLIS Attici nobis copia non fit, ideoq;
aliud, quod optimum fuerit recipiendum erit.

Cōpositio hæc est ualde mendosa in ponderibus
apud Aetium, apud Galenū uero est emendatior.
Rursum simplicium numero aliqua desunt apud Ga-
lenū, quæ ex Aëtio cōfectioni huic restitui. Aëtius
hunc authorem uocat Cleopatrum, Galenus uero
Cleopantum.

℥. hic Character significat obulum, est autem
obulus pondus ʒ. s. scrupuli uidelicet dimidium,
itaq; vi. obuli faciunt ʒ j.

NARDVS Indica hoc loco non significat
Spicam nardi Indicam, sed Malobathrum .i. folium
Indum, quod nardi est species & in India gigni-
tur. Aëtius propterea hoc loco pro Nardo Indica
habet Phyllon .i. folium Indum, cuius loco ac-
cipe

cipe Castia lignea ueram quae Cinnamomo est simili, aut Macis & radicū Picæ Romanæ ana ʒ ij.

ACORI, id est, radicis quae nunc improprie uocatur Calamus Aromaticus.

PELECINI, id est, seminis eius, in eius penuria accipe semen Nigellæ agrestis & cornutæ, est aut omnino similis ueræ Nigellæ, nascitur in agris.

LIBANOTIS hic non significat Rosmarinum sed Angelicam siluestrem minorem. Nam plures sunt Libanotidis species, semen autem eius accipi debet quod Cachrys uocatur.

MITHRIDATIUM S. D. Andromachi.

℞. Glycyrrhizæ ʒ vij. s. ʒ iiij.
Opij ʒ iiij. ʒ ij.
Castorei ʒ vj.
Polij ʒ v. ʒ ij.
Costi ʒ v. ʒ ij.
Nardi spicæ ʒ vj. ʒ ij.
Cassia uidelicet ueræ ʒ v. ʒ ij.
Thuris ʒ vj.
Seselios ʒ v. ʒ ij.
Succi Hypocystidis ʒ vj.
Acori, id est calami aromatici ʒ ij.
Scordij uidelicet ueri ʒ vj. ʒ ij.
Folij, loco eius sumatur Macis ʒ iiij.
Gallij ʒ v. ʒ ij.
Cypheos ʒ vj. ʒ ij.
Myrrhæ ʒ vj.
Crocij ʒ vj. ʒ ij.
Cinnamomi ʒ vj. ʒ ij.
Styracis uidelicet optimæ ʒ vj. ʒ iiij.
Zingiberis ʒ vj. ʒ ij.
Phu pontici ʒ ij.
Petroselinij, s. seminis ʒ iiij. ʒ ij.
Nardi Celticæ ʒ iiij.
Seminis Fœniculi ʒ iiij.
Seminis Dauci ʒ vj. ʒ ij.
Nardi Indicæ ʒ iiij.
Hyperici ʒ ij.
Acaciæ ʒ ij.
Gentianæ ʒ iiij.

Anisi ʒ ij.
Thlaspios ʒ vj. ʒ iiij.
Mei Athamantici ʒ iiij.
Rosarum siccarum ʒ iiij.
Gummi, uidelicet arabici ʒ ij.
Cardamomi ʒ iiij.
Schoeni, id est squinanthi ʒ vj. ʒ ij.
Opopanacis ʒ vj. ʒ ij.
Opobalsami siue olei caryophyllorum ʒ vj. ʒ iiij.
Galbani ʒ vj.
Scinci, uidelicet ueri ʒ ij. ʒ ij.
Terebinthinæ ʒ vj. ʒ ij.
Vini Chij quod sufficit.
Mellis Attici cocti quod sufficit,
Hoc est lib. vj. ʒ iiij. ʒ ij.

FOLIUM duas res significat, folium nardi uidelicet, aut Malobathri, quod hic recipiendū est.

GALLION herba est multis minimisq; floribus, luteis & odoratis, est autem species Aspergule, Germanice uocatur Ranrißen.

NARDVS India hoc loco nō significat Malobathrum, id est folium, Sed radicem Indicæ nardi, nam nardi partes tres olim in usu fuerunt, uidelicet Radix, folium & Spica, antea uero præcepit in hanc compositionem sumendam esse Spicam nardi, & folium, id est Malobathrum, ideo necessario hoc loco per Indicam nardum intelligit radicem India nardi.

ESDRÆ ANTIDOTUS ex Aetio.

℞. Amomi ʒ xij.
Florum Iunci odorati, id est florum Squinanthi, eorum loco sume summitates Squinanthi ʒ ix.
Pyrethri ʒ vj.
Crocij ʒ xxxvj.
Cinnamomi ʒ vj.
Myrrhæ troglodyticæ ʒ xij.
Styracis calamitæ ʒ xvij.
Petroselinij ʒ ij.
Seminis Dauci ʒ ij.

F Dra

Tragacanthæ ꝑ vj.
 Succī Hypocistidis ꝑ ix.
 Iridis Illyricæ, idest Ireos
 Abrotoni ana ꝑ xv.
 Seminis foeniculi ꝑ vj.
 Bdellij ꝑ ix.
 Thuris ꝑ j.
 Sulphuris uiui ꝑ vj.
 Seminis Hyoscyami albi ꝑ xxvij.
 Cassiæ lignæ aut succedanei eius ꝑ ix.
 Seminis Papaueris ꝑ xxx.
 Spicæ Nardi ꝑ xij.
 Seminis Rutæ ꝑ iij.
 Seminis Ocimi ꝑ iij.
 Rhoeis Culinarij ꝑ lv.
 Seminis Anethi ꝑ vj.
 Azari, idest radicū eius ꝑ j.
 Se: Cardamomi, s. min. usualis ꝑ vj.
 Opij ꝑ xxvij.
 Euphorbij ꝑ vj.
 Piperis nigri ꝑ xxx.
 Rosarum siccarum ꝑ ix.
 Phylli ꝑ xij.
 Opopalsami siue olei Caryophyllo-
 rum ꝑ xxiiij.
 Ventris mergi ꝑ vj.
 Laccæ ꝑ xij.
 Lycij Indici ꝑ xij.
 Charyophylli ꝑ xij.
 Stercoris reperti in aluo mergi ꝑ vj.
 Florum Nerij ꝑ iij. s.
 Rhei pontici, idest Rhabarbari ꝑ xij.
 Mei Athamantici ꝑ vj.
 Terræ Cimoliz ꝑ xij.
 Succī Artemisiz ꝑ xx.
 Foliorū Seridis, idest Cichoreæ ꝑ ix.
 Spicæ Celticæ ꝑ xij.
 Castorei ꝑ iij.
 Costi ꝑ xij.
 Gentianæ ꝑ xij.
 Confectionis Hædychroi ꝑ ix.
 Anisi ꝑ vj.
 Sisonis ꝑ xvij.
 Thymiamatis Hammoniaci ꝑ xij.

Foliorum Citri ꝑ xij.
 Vini ueteris odorati quantum satis
 fuerit succis & liquoribus resoluendis.
 Mellis despumati optimi ut Aëtius
 scribit interprete Cornario lib. v. aut
 vj. Sed nos singulis specierum vncijs
 ternas vncias mellis adiciemus, itaq;
 fume mellis despumati odorati quàm
 optimi lib. vj. ꝑ vij. ꝑ iij. s.

Arida omnia minutissime contun-
 dito. Opium uero & Myrrham, Hy-
 pocistidem, Bdellium, Lycium, Ham-
 moniacū in uino dissoluito, Traga-
 cantham deinde seorsim per se affuso
 uino dissoluito. Deinde omnia simul
 miscero, addendo etiam despumarū
 Artemisiz succū. In uniuersum hęc
 confectionem eodem modo conficis,
 quo Theriacam, & eodem modo di-
 mittenda est ut efferuescat, non om-
 nino repleto uase.

NICOLAUS Alexandrinus duas habet
 Esdræ compositiones, alteram Magnæ, alteram
 uero Hispaniensis cognomento, sed quia confusa
 & indigesta tantum sunt moles & numerosis, &
 nulla harmonia coeuntibus simplicibus constant,
 ideo uoluimus eas ascribere, hijs duabus eius re-
 ceptis paulo exactius compositis contenti.

RHOEIS Culinari. i. Sumach uidelicet pulpæ
 eius sine offeīs seminibus.

PHYLLI. i. folij, cuius loco pone Spicæ Ro-
 manæ Macis ana ꝑ vj

Pro terra Cimolia, acapæ Bolū preparatū uerū.

SYSON, idest semen illud nigrum, quod apio
 simile est, & uocatur improprie Amomi semen.

THYMIANA Hammoniacū. i. Gummi hammoniacū.

VENTRIS Mergi, idest Stomachi auis
 Mergi, Germanice uocatur ein Taucher.

NERION, idest arbor Oleander, pro æ-
 lius floribus acapæ radices Vinatoxia. Legitur
 etiam in Aetio rosarū Rhododaphnis, sed idem est
 quod flos Nerij, ideo alterū tantū eorū posuimus.

ꝑ Mirifice contra letalia uenena prodest,
 aliosq; usus multos habet, quos apud Aetium
 lib. 13. cap. 101. Paulū lib. 7. ca. 11. Actuar:
 in lib. de composis: medica reperies.

ESDRAE

ESDRÆ ANTIDOTUS ex Actuario.

℞. Mameræ ʒj.
 Amomi, eius loco fume nostrum calamum aromaticum ʒij.
 Iunci odorati, idest squinanthi ʒs.
 Pyrethri ʒviij.
 Croci ʒj.
 Myrrhæ ʒiiij.
 Styracis ʒs. ʒij.
 Petroselini ʒiiij.
 Tragacanthæ ʒj.
 Succu Hypocistidis ʒiiij.
 Ireos ʒs. ʒij.
 Seminis foeniculi ʒj.
 Folij aut succedanei eius ʒiiij.
 Radicis ponticæ, idest Rhabarbari Rosarum siccarum
 Glycyrrhizæ
 Florum sylvestris Punicæ
 Cinnamomi ana ʒiiij.
 Nardi Celticæ ʒj.
 Mellis despumati lib. vi. ʒix. ʒviij.
 Myrrham & Hypocistidē in uino dissolue modico, Tragacanthum uero per se etiam dissolue, & confice secundum artem. Actuarius ponit absurdum conficiendi modum, quem non sequimur.

¶ Mameræ loco, fume Doronicum Romanum.

Florum sylvestris Punicæ, id est florum Balaustrorum.

CONDITA.

CARO CITRI.
 CORTICES CITRI.
 FLORES CITRI.
 ARANTIA INTEGRA.
 CORTICES ARANTIORVM.
 FLORES ARANTIORVM.
 LIMONES, Limones conditi frequenter pro Chebulis conditis uenduntur. Sed facile deprehenditur dolus. Nam Chebuli unum tantum magnum & lignosum habent nucleum, Limones uero multa semina &c.
 CHEBVLI MYROBALANI.
 BELLIRICI MYROBALANI.
 EMBLICI MYROBALANI.
 CITRINI MYROBALANI.
 INDI MYROBALANI.

Omnes quinque Myrobalanorum species iam afferuntur ex India conditæ.

NUCES MUSCATAE

integre ut ex India afferuntur.

IVGLANDES.

CITONIA.

MESPILA.

PIRA MOSCHATELLA.

CERASA.

PRVNA SYLVESTRIA.

CARYOPHYLLI.

PIPER in racemis ut ex India affertur.

CALAMVS aromaticus. i. uerus Acorus

GALANGA.

(rus.)

ZINGIBER.

ENVLA CAMPANA.

SECACVL, idest sifer, Germanice Gri

zelmoren, Clingelmoren.

ERINGIUM.

PIMPINELLA nostra.

CRETHAMI Agrestis radix.

CHRETHAMVS agrestis herba est Erimgij propemodū folijs, Germanice uocatur Sichelmoren & Sichelkraut, nascitur in agris pinguibus.

Omnia diligenter Saccharo clarificato condiantur secundum artem.

CONSERVÆ.

ANTHOS. (*idest flos Rosmarini.*)
 BORRAGINIS.
 BVGLOSSAE.
 CICHOREAE.
 FVMITERRAE.
 LAVENDVLAE.
 MAIORANAE.
 MELISSAE.
 MENTAE.
 NENVPHARIS.
 PRIMVLAE VERIS. *Primu
 laueris, (idem est quod herba paralyfis.*
 ROSARVM.
 PABONIAE.
 VIOLARVM.
 CARDI BENEDICTI.
 LILIORVM *Conuallium,*
 FLORVM TILIAE.
 EUPHRAGIAE.
 SAMBVCI.
 HYSSOPI.
 ACETOSAE.
 BETONICAE.
 SCABIOSAE.
 SALVIAE.

*Flores minutissime inadantur, & singulis libris
 florum, addantur Sacchari albissimi libræ duæ, ut
 delictet qui humidi & mucilaginosi fuerint, ut Bor-
 raginis, Buglosæ &c. Siccoribus uero, quales
 sunt Anthos, Lauendula, Maioranæ, Melissæ, Sal-
 uia, Mentha, & similibus, addantur Sacchari
 albissimi libræ duæ & Semis.*

DIACITONIVM simplex.

℞. Carnium Citoniorum uapore
 aquæ dulcis coctorum, & ad spissi-
 tudinem coctorum.
 Sacchari albissimi despumati, & ad

spissitudinē iustam cocti ana lib. viij.
 Coquatur ad solidam consistentiam,
 & extendatur in tabulā feruens Mas-
 sa, refrigerata in partes incidatur.
 Quidam octo libris carniū Citoni-
 orum addunt sex libras Sacchari cla-
 rificati.

Poteris etiam ita facere,
 ℞. Citoniorum excorticatorum &
 ab interioribus mundatorū lib. viij.
 Sacchari clarificati lib. iij. Coque
 deinde Citonia super uaporem aquæ
 dulcis, deinde una cum Saccharo ad
 iustam spissitudinem coque.

℞ Peculiare remedium est fluxus uel uomi-
 tus, quoniam stipticat & corroborat membra
 collapsa, debilia, confortat stomachū, uirtutem
 retentiuam & digestiuam, & sumopere excitat
 gustum, Sed ad fluxum datur ante cibum, & ad
 uomitum compescendum post cibum.

DIACITONIVM compositum descriptione Nicolai.

℞. Carnium Citoniorum commi-
 nutarū & coctura inspissatarū lib. iij.
 Mellis despumati lib. iij.
 Coquantur simul ad iustam cōsisten-
 tiam, & postquam ab igne deposue-
 ris, antequam refrigerentur, insperge
 subsequentes species in tenuissimum
 puluerem contritas.

Cinnamomi	℥j. s.
Zingiberis	℥j.
Piperis	
Galangæ	ana ℥s.
Charyophyllorum	
Nucis muscatæ	ana ℥iij.
Spicæ nardi	
Ligni aloes	
Macis	
Cardamomi	ana ℥ij.
Zedoariæ	℥j.

Extens-

Extendatur tota massa in tabula Marmorea, prius rosacea aqua inuncta in qua aliquid Moschi dissolutum fuerit.

Et quando ut aluum soluat conficere uolueris, anteq̄ in tabula marmorea extendatur, in unamquamq; lib. adde Scammoneæ ꝛ s. quæ bene trita subigatur composito.

MEL habet Nicolaus, ego potius consulcrem ut Saccharum loco Mellis adderetur.

Quedam exemplaria habent Mellis lib. iij. Sed Nicolai exemplar quod ad meas manus peruenit habet lib. iij. Nam necesse est etiam, ut species suam conseruatiuum habeant.

¶ Hoc est calidius & melius ad ea quæ diximus, resoluit uentositates, remouet factorem corporis, restituit pristinū colorē, et magis restaurat.

DIACITONIVM

è succo Citoniorum.

℞. Succu Citoniorum despumati lib. xij.

Mellis optimi despumati

Sacchari albiss. clarificati ana lib. ij

Coquantur simul ad iustam spissitudinē, deinde ab igne remotis & adhuc tepentibus insperge subsequētium specierum pulueres, minutissimi tritos & per cribrum excussos.

℞. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana ꝛ iij.

Charyophyllorum

Zingiberis

Galangæ ana ꝛ ij.

Radicularum nardi Celicæ

Piperis nigri

Ligni aloes

Macis

Zedoariæ

Cubebarum

Cardamomi ana ꝛ j.

Conscice secundum artem.

LENITI VA ET SOLVTIVA.

FLORES CASSIÆ
fistulæ solutiua.

℞. Cannas seu filiquas Cassiæ ponderosas, & quæ non resonant concussæ, aperi eas & contentam in eis pulpam seu medullam cum Laminis & seminibus suis diligenter euacua, exempta proijce super inuersum & angustum cribrum, setis equinis contextum, Cribrum deinde pone supra bullientis aquæ uaporem, & auerso conclearis cōuexo medullam cassiæ hinc & inde ducito, ut per cribrum paulatim excernatur, & si quid excretū est aut penetrauerit, confestim subinde auferto ne plus quā necesse est de uapore imbibat, idē tamdiu facito donec quantum uoles collegeris. Porro cum necessitas requirit, semper recentes exprime cassiæ flores, repositæ enim acefcunt.

Si quis Cassiæ flores siue pulpam magis solutiua reddere uolet, in bullientem aquam proijciat folia Persici aut flores Persici, & Prunellorum syluestrium, aut omnia hæc simul, horū enim uapor & destillata aqua soluit aluum.

¶ Mundificat sanguinem, & compescit omnem acuitatem, & sedat sitim & proprie cū succo Endimæ, aut Taraxaconis in quibus aduenit depuratio secundum artem. Et ipsa quidem mundificat stomachum, & educit choleram & phlegma, & operatur illud sine nocumento & excessu, caret enim mordicatione. Et ipsa quidem lenit pectus & guttur, & resoluit apostemata acuta in eis. Et confert calefactioni renum sumpta cum diureticis & infusione glycyrrhiæ & prohibet generationem lapidis in eis, & confert febribus calidis.

F 3 DIA

DIACASSIA CVM Manna.

℞ Prunorum Damascenorū ʒ ij.
Florum uiolarum M j. s.
Aquæ fontanæ ʒ xvij.
Bulliant secundum artem usq; ad me-
dieratis consumptionem, Cola &
in colatura dissolue.

Pulpæ Cassiæ ʒ vj.
Pulpæ Tamarindorum ʒ j.
Mannæ optimæ calabrinæ ʒ ij.
Syrupi uiolarum ʒ iij.
Sacchari candi
Sacchari Penidij ana ʒ j.
Sacchari Violati ʒ iij.
Confice secundum artem.

*Pulpa Tamarindorum fit ut pulpa Cassiæ, siue
flores Cassiæ.*

*¶ Est pro delicatis, qui habent stipticum uen-
trem, non enim est ingrati saporis, nec molesta,
sed salubris, lenit uiscera, subducit aluum, pur-
gat Choleram, & mitigat febres.*

CASSIA EXTRACTA sine folijs Senæ.

℞. Prunorum numero XII.
Violarum M j.
Hordei mundi
Anisi
Polypodij
Seminis Cartami ana ʒ v.
Capsillorum ueneris
Thymi
Epithymi ana M, s.
Passularum ʒ s.
Fœniculi seminis ʒ ij.
Seminis portulacæ
Seminis Maluæ ana ʒ iij.
Glycyrrhizæ ʒ iij.
Fiat horū decoctio in sufficienti quan-
titate aquæ, colentur, in colatura
dissolue.

Pulpæ Cassiæ lib. ij.
Pulpæ Tamarindorum ʒ j.
Cinnamomi ʒ iij.
Sacchari optimi lib. j.
Coquantur ad perfectionem secun-
dum artem.

CASSIA EXTRA cta cum folijs Senæ.

℞. Confectionis Cassiæ extractæ si-
ne Senæ lib. ij.
Pulueris foliorum Senæ ʒ ij.
Misce secundum artem.

*¶ Facile soluit, lenit asperitatem intestinorū,
remouet stipticitatem, & uentris onus subducit,
& morbis Cholericis & Melancholicis auxilia
præbet.*

CASSIA EXTRA cta pro Clysteribus.

℞. Violarum .i. florum uiolarum
Violaria .i. foliorum uiolarum
Maluæ
Mercurialis
Betæ
Parietariae ana M, j.
Fiat horum decoctio in sufficienti
aqua, cuius beneficio Cassia extra-
hatur, & cannæ eius interius lauen-
tur. Deinde
℞. Pulpæ Cassiæ cum hac decoctio-
ne extractæ & ad spissitudinem
coctæ lib. j.
Sacchari lib. j. s.
Coque ad perfectionem secundum
artem.
Quidam addunt Diagridium siue
Scammoneam. Sed hoc nemo faciat
inscijs doctoribus Medicis.

*PARIETARIÆ uidelicet ueræ, que circa
Maaris*

Macerias & *muros nascitur, sub sillicidijs testorum, & non syluestris illius herbæ luteis floribus quæ dicitur Germanice Tag vnd nacht.*

Est lenitiua uentris & lenis, & est medicina pro delicatis, carens acuitate & mordicatione, & omni excessu lædente.

ELECTVARIVM

Lenitiuum.

℞. Passularum enucleatarum ʒ ij.

Adiantū nigri

Violarum

Hordei mundi ana M. j.

Iuiubarum

Sebesten ana numero xx.

Glycyrrhizæ ʒ s.

Prunorum enucleatorum

Tamarindorum ana ʒ vj.

Senæ

Polypodij ana ʒ ij.

Mercurialis M. j. s.

Decoquantur secundum artem in sufficienti aqua, cola & in colatura dissolue.

Pulpæ Calsiæ

Pulpæ Tamarindorum

Pulpæ prunorum

Sacchari optimi

Sacchari uiolati ana ʒ vj.

Pulueris Senæ ʒ ij. ʒ ij. s.

Confice secundum artem.

ADIANTVM nigrum, id est, Capillus ueneris uerus, qui à Lugduno affertur.

Vfus eius est in febris humoralibus & pleuresi, lenit enim & mollit intestina, & delet eorum stipticitatem, facile soluit sine molestia & lesione Choleram phlegmaticam & Melancholicam.

ELECTVARIVM LE

nitium de Manna Nicolai

Alexandrini.

℞. Capillorum ueneris

Scolopendriæ uel loco eius Cetherach sic uocata.

Epaticæ, hoc est Lichenis ana ʒ iij.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Violarum ana ʒ j.

Prunorum Damascenorum num. xx.

Coquantur in aqua ad dimidias, dein de percolentur cum expressione, in colato dissoluantur.

Mannæ optimæ puræ

Conseruæ uiolarum

Pulpæ Calsiæ recēs extractæ ana ʒ j.

Sacchari albisimi lib. iij

Concoquantur ad mellis consistentiam, postremo species sequentes iniiciantur.

Nucleorum Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Florum uiolarum

Florum Nenupharis

Seminis Lactucæ

Seminis Scariolæ

Seminis portulacæ

Rhabbarbari electi

Foliorum Senæ ana ʒ j.

His accurate subactis conficiatur electuarium.

Vtile est ad purgandum sanguinē, ad Choleram reprimendam & Melancholiam, ualet etiam ad hepar calefactum, & corpus uniuersum perpurgat.

ELECTVARIVM DE

Sebeste D. Bartholomei

Montagnanæ.

℞. Sebesten sine nucleis

Prunorum siccorum enucleatorum

Tama

Tamarindorum ana ʒ v.
 Aquæ uiolarum lib. j.
 Aquæ Ircos
 Aquæ Anguriæ ana ʒ vj.
 Succî Mercurialis depurati ʒ iij.
 Penidiorum ʒ viij.
 Diaprûni simplicis lib. j. s.
 Nuculorum Semi; Cucurbitæ
 Cucumeris
 Melonis
 Citrulli ana ʒ ij.

Diagridij ʒ iij.

Caro siue pulpa Sebesten, Prunorum & Tamarindorum minutissime teratur & cum aquis extrahatur. Semina uero minutissime incidantur & reliquis misceantur, & fiat secundum artem Electuarium.

ANGVRIA est Melon magnus, uiridis, alio nomine uocatur Abateca siue Batega, & Melon Indus. Quidam per aquam Anguriæ intelligunt succum eius, & non male, nam hic magis aluum lenit.

¶ Confert febribus Cholericis interpollatis & continuis puris, & sedat acuitatem febrium sitim, & uigilias & etiam amaritudinem remouendo, & educit materias acutas à uis uisualibus & uesicâ.

MEDULLA SIVE pulpa Prunorum.

℞. Prunorum magnorum acetosorum & uinosorum quantitatem quam uolueris, & exemptis nucleis in fictili uitreato magno, coquito, deinde per cribrum setaceum exprimito, expressam pulpam iterum lento igne ad perfectam & iustam spissitudinem coquito, & sine Saccharo reponito.

Medulla Prunorum uinosorum, calorem & sitim in febribus mitigat, & melius est ut conseruetur sine Saccharo, Cerasorum modo inspissata.

Porro si medullam prunorum la-

xatiuum requiris ex dulcibus prunis aut prunis Hungaricis magnis exiccatis conficito.

¶ Calorem & sitim in febribus mitigat.

DIAPRUVNUM COM positum non laxatiuum D. Nicolai.

℞. Prunorum Damascenorum electorum numero Centum.

Coquantur in modica aqua donec emolliantur, excola, deinde decoctum eorum priuatim reponens, ipsa uero pruna super inuersum & uasi impostum cribrum ponantur, & manibus hinc & inde ducantur & premantur, donec omnis eorum pulpa penetrauerit, & cutis cum nucleis tantum remaneant. Collectam deinde pulpam, & excolatum eorum decoctum in quo bulliuerint uiolarum ʒ s. lento igne ad spissitudinem coquito. Melius esset si prunorum pulpa per se inspissaretur, & si cum decocto prunorum & uiolarum pulpa Tamarindorum extraheretur. Deinde cum inspissaueris

℞. Pulpæ inspissatæ lib. j.

Sacchari clarificati lib. ij.

Pulpæ Tamarindorum

Pulpæ Calsiæ ana ʒ j.

Agita omnia simul supra ignem, deinde insperge subsequentiũ specierum puluerem,

℞. Sandali albi

Sandali rubei

Spodij

Rheubarbari

Cinnamomi ana ʒ iij.

Rosarum

Violarum

Seminis portulacæ

Seminis

Seminis Scariole
 Seminis Berberis
 Succi Glycyrrhizæ
 Tragacanthæ ana 3 ij.
 Seminis Cucurbitæ
 Seminis Cucumeris
 Seminis Citrulli
 Seminis Melonis ana 3 j.
 Confice secundum artem.

Dicitur etiam hæc confectio Diadamaſcenum, à prunis Damascenis, quæ capit.

Quidam ponunt prunorum non numero centum, sed lib. j. sed male: nam ex Nicolao Alexandrino omnes alij hanc compositionem desumpserunt.

Quædam exemplaria non habent Cinnamomum. Sed Nicolaus Alexandrinus id ipsum ponit, & nisi ingrederetur Cinnamomi pondus, confectio hæc esset manca. nam Nicolaus Alexandrinus scribit totam confectioem habere lib. iij. & s. & sic est. Impressi tamen codices mendosi sunt habent enim lib. ij. & semis. itaque pro cifra 3 posuerunt 2. facili errore, non tamen condonando.

NICOLAUS Alexandrinus non ponit semen Cucumeris, nam si posuisset, dixisset confectioem habere lib. iij. & s. & 3 j. itaque 3 i. seminis Cucumeris adiecta est à posterioribus, nihil tamen refert, cum potius conducatur.

PER semina Cucurbitæ, Cucumeris &c. debet intelligi exempta eorum Medulla, & hoc semper intelligendum est cum pulueres horum seminum, ingrediuntur in confectioes quasamque.

¶ Datur acutus & peracutus patientibus, & maxime caufoni & synocho in principio, in augmento & statu ægritudinis. Et sine Diagridio potest exhiberi in omni hora diei. Cum Diagridio uero, in aurora matutinali, & cum cautela, quoniam est solutiuum forte,

DIAPRUNVM COMpositū Laxatiuū D. Nicolai.

℞. Diapruni non Laxatiui adhuc recentis & calidi lib. iij.
 Scammoneæ præparatæ 3 ij.
 Misce & repone.

MEDVLLA SIVE pulpa Cerasorum.

℞. Cerasorum acetosorum quantum uolueris, coque per se sine humore aliquo & per cribrum setaceum manibus exprime, & ad spissitudinem iustam coque, ac sine Saccharo repone, ut medullam prunorum. Poterit qui uolet etiam cum Saccharo conficere,

DIAMARENA tum simplex.

℞. Amarena Cerasa quantum libuerit, & cum modico uino coque, coctas per cribrum manibus exprime, expressam deinde pulpam ad spissitudinem coque, & deinde

℞. Inspissatæ pulpæ lib. xij.
 Sacchari clarificati & inspissati lib. viij.

Confice secundum artem.

AMARENÆ sunt magna Cerasa gustu uinosa, quæ Germanice uocantur Amarellen, emmerlinge, & amelber.

DIAMARENATVM compositum.

℞. Diamarenati simplicis iam confecti & adhuc calidi lib. iij.
 Cui insperge sequentes species in minutissimis

G nutissis

nutissimum puluerem tritas

℞. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana ʒ ij.

Zingiberis

Galangæ ana ʒ iiij.

Cardamomi

Charyophyllorum

Macis

Ligni aloes ana ʒ ij.

Confice secundum artem.

Ad hunc modum potes etiam facere
cōfectiones ex Cynosbatis & cor-
nis, hoc est corni fructibus.

DIACATHOLI- con Nicolai.

℞. Pulpæ Calsiæ fistulæ

Pulpæ Tamarindorum

Senæ mundatæ ana ʒ ij.

Rheubarbari

Violarum

Polypodij ana ʒ j.

Glycyrrhizæ rasæ

Penidiorum

Sacchari candi

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Cucumeris

Seminis Melonis ana ʒ ij.

Conterenda conterantur & seminum
quatuor maiorum nuclei incidan-
tur, postea omnia simul confician-
tur cum subsequenti syrupo.

℞. Polypodij ʒ j.

Fœniculi .i. seminis eius ʒ vi.

Fiat horum decoctio in aqua coele-
sti q. s. addendo

Sacchari optimi lib. ij.

NICOLAUS Alexandrinus hanc confe-
ctionem uocat Catholicam, è quo desumpta est, is
paulo aliter eam describit, sed quia impressum

Nicolai exemplar in hac confectioe ualde mendo-
sum est, malui ex concordia aliorū traditione hanc
adscribere.

¶ Confert acutis & peracutis morbis, emole-
lit enim, alterat, roburq; addit iecinosi &
lienosis.

ELECTVARIVM Indū maius D. Mesuzæ.

℞. Cinnamomi

Charyophyllorum

Spicæ Indicæ

Rosarum

Calsiæ lignæ ueræ (aut Succedæ
nei eius)

Macis

Cyperī, uidelicet rotundi ana ʒ iiij.

Sandali Citrini ʒ ij. s.

Ligni aloes

Nucis Muscatæ ana ʒ ij.

Turbith optimi ʒ l.

Sacchari

Penidiorum ana ʒ xx.

Galangæ

Cardamomi maioris

Cardamomi minoris

Azari

Mastiches ana ʒ j. s.

Diagridij ʒ j. ʒ iiij.

Omnia terantur, & cum oleo Amyg-
dalino dulci fricentur, & cum suble-
quenti syrupo conficiantur.

℞. Succī Citoniorum

Succī Granatorum

Succī Apij

Succī fœniculi omnium depurato-
rum ana lib. s.

Mellis despumati optimi lib. iiij. s.

Decoquantur succi cum melle ad spis-
situdinem iustam secundum artem.

¶ Excrementa humorum, maxime pituito-
forum ac putridorum, uentriculo et alijs nutri-
torijs

torijs instrumentis educit. Crassos in ijs etiam
flatus dissolvit, malag hinc nata sanat, uerbi
gratia, inflationem uentriculi, colicos & renum
dolores.

ELECTVARIVM

Indum minus D. Mesuæ.

℞: Turbithi optimi ʒvj.
Sacchari tantundem
Macis
Charyophyllorum
Piperis
Zingiberis
Cinnamomi electi
Cardamomi maioris
Nucis muscatæ ana ʒviij.
Scammonæ correctæ ʒxij.
Mellis optimi despumati triplū, hoc
est lib. ij. ʒiij. ʒiij.
℥ Habet intentionem maioris.

CONFECTIO HA- mech maior D. Mesuæ.

℞. Myrobalanorū Citrinorū ʒiij.
Chebulatorum
Indorum
Rheubarbari ana ʒij.
Agarici
Colocynthidæ
Polypodij quercini ana ʒxviij.
Absinthij
Thymi
Senæ ana ʒj.
Violarum ʒxv.
Epithymi ʒij.
Anisi
Foeniculi
Rosarum ana ʒvj.
Succi fumiterræ lib. j.
Prunorum numero LX.
Passularum maiorum enucleato-
rum ʒvj.

Infundantur omnia in seri quantita-
te sufficienti, & ponantur in uetro an-
gusti orificij bene obturato, & dimit-
tantur p dies quinq̄. Postea ad ignē
serueant una atq̄ altera ebullitione,
deinde colentur, in colatura dissolue
Pulpæ Cassiæ ʒiij.
Pulpæ Tamarindorum ʒv.
Mannæ ʒij.
Agitentur simul, & adijciatur
Sacchari clarificati lib. j. s.
Scammonæ correctæ ʒj. s.
Coquantur simul ad mellis spissitudi-
nem, deinde aspergatur subscripta-
rum specierum puluis.
Myrobalanorum Citrinorum
Chebulatorum
Indarum ana ʒs.
Belliricorum
Embllicorum
Rheubarbari
Seminis fumiterræ ana ʒiij.
Spicæ nardi Indicæ
Anisi ana ʒij.
Confice secundum artem.

℥ Morbis omnibus ex flaua bile & pimita sal-
sa natis, nempe impetigini, scabiei, elephantia,
& cancro succurrit. In summa omni sceditati
cutis a biliosis & adustis humoribus procreata
conuenit.

CONFECTIO HA- mech minor D. Mesuæ.

℞. Myrobalanorum nigrarū, idest
Indarum
Chebulatorum
Epithymi ana ʒL.
Fumiterræ
Absinthij ana ʒxx.
Thymi
Calamenthæ
Polypodij quercini
Agarici

G 2 Glycyr-

Glycyrrhizæ
 Buglossæ ana ʒ x.
 Stichados Aracibæ
 Chamædryos, uidelicet ueræ
 Chamæpityos .i. Iuæ Moschatæ
 Bedeguaris (eius loco fume carduum
 benedictum
 Anisi ana ʒ v.
 Prunorum
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero LXX.
 Passularum enucleatarū lib. j.
 Decoquantur in aqua sufficienti usq̄
 ad tertias, colentur & colaturæ ad-
 dantur defruti, siue Sapæ lib. ij.
 Mellis despumati lib. j.
 Scammoneæ correctæ ʒ ij.
 Coquantur lento igne usq̄ ad mellis
 spissitudinem.

¶ Purgat Melancholiam, & istos humores
 alios, ob id confert mania, melancholia, uertigi-
 ni, obliuioni & uitijs cutis, qualia sunt psora,
 id est, scabies, morphea, cancer, elephantia,
 impetigo.

DIAPHOENICON D. Mesuæ.

ʒ. Dactylorum Heiron enucleato-
 rū, ac tribus diebus in aceto mace-
 ratorum ʒ ij. ʒ ij.
 Penidiorum ʒ j. ʒ j.
 Amygdalarum dulcium ʒ v.
 Turbith ʒ vj.
 Scammoneæ .i. diagridij ʒ ij.
 Zingiberis
 Piperis longi
 Foliorum Rutæ
 Cinnamomi
 Macis
 Ligni aloes
 Anisi
 Fœniculi

Dauci
 Galangæ ana ʒ j. gr. v.
 Mellis despumati triplum, hoc est
 lib. j. ʒ ij. ʒ vj. ʒ j. s.
 Fiat secundum artem Electuariū.

¶ Febribus compositis & diuturnis auxilia-
 tur, bilem enim flauam & pituitam ducit. Coli-
 cis cruciatibus mirifice confert, item doloribus
 uentriculi, & alijs malis ex crudo humore ortis.

DIAPHOENICON in forma solida.

ʒ. Dactylorum infusorum in ace-
 to tribus diebus ac noctibus nu-
 mero vi.
 Seminis Leuistici ʒ ij.
 Pineorum nucleorum
 Amygdalarum dulcium ana ʒ xv.
 Turbith ʒ xij.
 Diagridij ʒ xj.
 Sacchari candi ʒ ij.
 Piperis longi
 Zingiberis
 Foliorum Rutæ
 Cinnamomi
 Macis
 Fœniculi
 Anisi
 Dauci
 Galangæ
 Ligni aloes ana ʒ j.
 Sacchari lib. j.
 Fiet confectio in rotulis, secundum
 artem.

ISTA confectio solida Diaphœnicon pleriq̄
 medicis est usui.

DIASENA D. Nicolai.

ʒ. Senæ ʒ ij.

Auella-

Auellanarum tostarum num. L.
 Serici tosti 3 ij.
 Lapidis armeni loti 3 j.
 Lapidis Lazuli loti 3 iij.
 Sacchari 3 vj.
 Cinnamomi 3 j.
 Charyphyllorum
 Galangæ
 Piperis
 Spicæ nardi Indicæ
 Ocimi
 Foliorum Charyophyllorum
 Cardamomi
 Croci
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Florum Rosmarini
 Macropiperis ana 3 ij.
 Mellis despumati lib. ij.

LAPIS Armenus est similis lapidi Lazuli, sed non est tantopere cœruleus sed magis uiridis.

FOLIA Charyophyllorum, sunt similia folijs lauri & odorem atq; saporem habent Charyophyllorū, eorū loco sume Charyophyllos ipsos.

¶ Succurrit Melancholicis, mania uexatis, & quartana tristitiæq; affectis, lienosis & omnibus malis ex atra bile procreatis.

BENEDICTA LAXA tiua D. Nicolai.

℞. Turbith electi
 Sacchari ana 3 x.
 Diagridij
 Esulæ
 Hermodactylorum
 Rosarum ana 3 v.
 Charyophyllorum
 Spicæ nardi Indicæ
 Zingiberis
 Croci
 Saxifragiæ
 Macropiperis

Amomi (sumatur acorus uerus eius loco, idest calamus aromaticus)
 Cardamomi minoris
 Seminis Apij
 Salis Gemmei
 Galangæ
 Macis
 Carui
 Fœniculi
 Seminis Asparagi
 Seminis Rusci .i. brusci
 Granorum solis .i. milijsolis añ 3 i
 Mellis despumati optimi triplū, hoc est lib. j. 3 vj. 3 iij. Confice S. A.

DOSIS istius electuarij per os sit à 3 iij. ad 3 s.
 PER semen Asparagi & Rusci intellige carnem & pulpam eius, reiectis nucleis ossibus.
 ¶ Humores pituitosos, potissimum ad articulos decumbentes, elicit. A renibus quoq; & uesicâ purgat.

ELECTVARIVM Elescof siue Episcopi D. Mesuæ.

℞. Scammonæ Antiochenæ
 Turbith optimi ana 3 vj.
 Charyophyllorum
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Myrobalanorum Emblicorum
 Nucleis Muscatæ
 Polypodij ana 3 ij. s.
 Sacchari 3 vj.
 Mellis despumati triplum .i. 3 x. 3 j.

¶ Bilem flauam & pituitam elicit, status quoque expellit, doloribus articulorum, laterisq; prodest, itemq; colicis cruciariibus, ad renes etiâ & uesicam decumbentes humores expurgat.

ELECTVARIVM DE Psyllio D. Mesuæ.

℞. Succu Buglossæ domesticæ
 G 3 Succu

Succi Buglossæ agrestis
 Succi Endiviæ
 Succi Apij, omnium coctorum & de
 spumatorum ana lib. ij.
 Succi fumi terræ ʒ ij.
 In quibus macerentur per xxiiij. ho-
 ras subsequentiã
 ℞. Cuscutæ
 Anisi
 Senæ ana ʒ. s.
 Capilli Veneris M j.
 Azari
 Spicæ nardi Indicæ ana ʒ ij.
 Bulliant aliquantulum adiiciendo
 Violarum ʒ ij.
 Epithymi ʒ ij.
 Hæc postq̃ modice bulluerint co-
 lentur, & colaturæ iniiciantur
 Psyllij seminis integri ʒ ij.
 Macerentur per xxiiij. horas, singulis
 horis agitãdo, deinde sume expressæ
 à Psyllio mucilaginis lib. iij.
 Sacchari albissimi despumati lib. ij. s.
 Diagridij in cotonio malo assati
 ʒ ij. s.
 Coquantur lento igne ad perfectio-
 nem, addendo puluerem
 Trochiscorum Diarhodon
 Rheubarbari electi ana ʒ j.
 Trochiscorum Berberis ʒ s.
 Confice secundum artem.

PER Buglossam domesticam potes intelligere
 Borraginẽ, uel magnã illam italicã Buglossam.

℞ Flauam bilem euocat, febribus ardenti-
 bus & curatu difficilibus auxiliatur, dolori capis
 tis & vertigini à biliosorum humorum euapo-
 rationibus procreatis, morbo regio, & icori
 supra modum calefacto.

ELECTVARIVM RO fatum D. Mesuæ.

℞. Succi rosarum rubearum perfe-
 ctarum lib. iij.

Sacchari Tabarzet, id est, albi lib. j. s.
 Mannæ puræ & recentis ʒ vj.
 Scammonia Antiochenæ ʒ j. s.
 Coquantur sensim ad ignem molliu-
 sculum, dum ad mellis consistentiã
 usq̃ densescant, deinde insperge
 Trochiscorum de berberis ʒ iij.
 Trochiscorum de spodio ʒ j.
 Gallia Moschata uerã.
 Croci ana ʒ ij.
 Reponatur in uase uitreo.

℞ Est cholagogum clemens, ob id salubre
 biliosis affectibus, Arthritidi calidæ, Cephalal-
 giæ calidæ, vertigini, oculorum dolori, ictero:

ELECTVARIVM DE succo rosarum D. Nicolai.

℞. Succi Rosarum rubearum
 Sacchari albissimi ana lib. j. ʒ iij.
 Diagridij ʒ j. ʒ iij.
 Sandali rubei
 Sandali albi
 Sandali Citrini ana ʒ vj.
 Spodij de Ebore ʒ ij.
 Caphuræ ʒ j.
 Succus rosarum cum Saccharo ad iu-
 stam consistentiam coquatur, dein
 de trita species adiiciantur.
 Hæc compositio potest fieri in forma
 solida.

℞ Expellit flauam bilem citra molestiam : ad
 morbos articularum ex biliosis & calidis humo-
 ribus natos, febresq̃ tertianas confert.

DIATVRBITH CVM Rheubarbaro D. Mon- tagnanæ.

℞. Turbith optimi
 Hermodactylorum ana ʒ j.
 Rheubarbari ʒ x.
 Diagridij ʒ iij.

San-

Sandali albi
 Sandali rubei
 Violarum
 Zingiberis ana ʒj. s.
 Mastiches
 Anisi
 Cinnamomi
 Croci ana ʒs.
 Sacchari albiſſimi triplum, hoc est
 lib. j. ʒij. ʒij.
 Potest fieri in liquida & solida sub-
 stantia.
 ¶ Est Cholagogum Phlegmagogum & Me-
 lanogogum.

DIATVRBITH maius.

℞. Turbith optimi ʒj.
 Diagridij
 Zingiberis ana ʒiiij.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum ana ʒij.
 Galangæ
 Piperis longi
 Macis ana ʒj.
 Sacchari albiſſimi ʒviij. ʒv.
 ¶ Ducit phlegmaticos humores, & purgat et
 calefacit.

DIATVRBITH MI- nus D. Zezaris.

℞. Turbith albi & gummofi ʒx.
 Zingiberis ʒv.
 Mastiches ʒij.
 Sacchari albiſſimi ʒvj. ʒvj.
 ¶ Leuiter purgat phlegma à stomacho.

DIACARTHAMV: D. Arnoldi de Villa noua.

℞. Specierum Diatragacanthi

frigidi ʒs.
 Pulpæ Citoniorum ʒj.
 Medullæ feminis Cartami ʒiiij.
 Zingiberis albi ʒij.
 Diagridij ʒij.
 Turbith albi ʒvj.
 Mannæ granatæ ʒij.
 Mellis rosati colati ʒj.
 Sacchari ʒviij.
 Hermodactylorum ʒiiij.
 Sacchari albiſſimi ʒx. ʒij.
 Fiat in liquida substantia.

Cum autem species referuare uo-
 lueris, mel rosatum non conuenit ad-
 dere. Si autem species alicui daturus
 es, pro viij. drachmis sacchari impo-
 ne Sacchari ʒviij.

PVLPA siue caro Citoniorum hic requiri-
 tur exiccata.

¶ Prodest in euacuatione cholerae & Phleg-
 matis.

HIERA PICRA SIM- plex D. Galeni.

℞. Cinnamomi
 Xylobalsami (aut Succedanei eius)
 Azari
 Spicæ nardi Indicæ
 Croci
 Mastiches Chiaæ ana ʒvj.
 Aloes non lotæ ʒcentum
 Mellis despumati lib. iiij. ʒiiij.

Cum hæc confectio magis confor-
 tatiua quam solutiua esse debet, tum
 aloë lota addenda est.

¶ Contra iliosos, putres, marcidosq; humo-
 res, qui os uentriculi infederunt, remedio est,
 item ijs quorum faciem pallor decolorauit, ijs
 quoq; quorum oculis obiecta culicum aut pilo-
 rum imagines obuersantur, alui recrementa me-
 diocriter mouet, ad iecur usq; progrediens, le-
 dit hos, quibus iecur calidius exhibet negotium
 & stomachum iuuat.

HIERA

HIERA PICRA cum Agarico.

℞. Specierum Hieræ simplicis
sine aloë
Agarici Trochiscati ana ʒ iiij.
Aloes non lotæ ʒ i.
Mellis despumati ʒ vj.

HIERA PICRA COM posita D. Nicolai.

℞. Cinnamomi
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Schoenanthi
Azari
Xylocassia } quorum loco su-
Xylobalsami } mantur succeda-
Carpobalsami } nea ut supra.
Violarum
Absinthij
Epithymi
Agarici
Rosarum
Turbith
Colocynthidis
Mastiches ana ʒ ii.
Aloes non lotæ ʒ x. ʒ ij.
Mellis despumati ʒ viij.

¶ Facit ad diuersas capitis & aurium & oculo-
rum distemperantias, stomachum quoq; optime
purgat, affectiones hepatis emendat, splenis du-
ritiem & densitatem emollit & extenuat. Reni-
bus & uesicæ prodest, & matricis distemperan-
tiam emendat.

HIERALOGODIUM D. Nicolai.

℞. Pulpæ Colocynthidis
Polypodij ana ʒ ij.

Euphorbii
Poliij montani minoris
Coccognidij ana ʒ i. s. gr. vj.
Absinthij
Myrrhæ Troglodyticæ ana ʒ j. gr. xij
Centaureæ minoris
Agarici
Hammoniaci
Folij (aut Succedanei eius)
Spicæ nardi Indicæ
Scyllæ affatæ
Diagridij ana ʒ i.
Aloes
Comarum Thymi
Cassia lignæ
Chamædryos
Bdellij
Prasij ana ʒ ii. gr. xiiij.
Cinnamomi
Opopanacis
Castorei
Aristolochiæ longæ
Leucopiperis
Macropiperis
Melanopiperis
Crocī
Petroselinij Macedonici
Sagapeni ana ʒ. s.
Hellebori nigri
Hellebori albi ana gr. vj.
Mellis despumati triplum, hoc est
ʒ x. ʒ vj. ʒ i. gr. iiij.

QVÆDAM exemplaria habent Colocyn-
thidis ʒ ij. Sed maximo errore, nos itaq; ueram
compositionem Nicolai Alexandrini sequimur,
qui habet hanc proportionem.

COCCOGNIDIUM debent esse ʒ i. s. &
gr. xij. si Alexandrinum Nicolaum sequi uolu-
mus impressum, qui habet ʒ xvij. & hæc compo-
sitione habet decimam partem Nicolai. itaq; si ʒ i. s.
& grana xij. multiplicantur per decē, erūt ʒ xvij.

NOTA ʒ ij. & gr. xiiij. sunt decima pars
drachmarum nouem, in Nicolao autem Alexan-
drino

Arino impresso non nouem sed undecim legitur, sed hoc factum est uicio librariorum. xi. pro ix. ponentium, quamuis impressus codex pro xi habet 11. id est undecim per cifras scriptum. quod autem legendum sit ix. & non xi. indicat degradatio ponderis in tota hac confectioe.

¶ Exterminat diuturnas & inueteratas passiones, id est Maniam, ad omnes melancholias, epileptias, scoromaticos, id est, uertiginosos & spumantes caducos, & qui sibi pramordent linguam, cephalalgicos, hemigranicos, & qui ita uexantur ex capitalibus commotionibus, ut uideantur quasi dæmonium habere, qui appellantur spatici, data purgat, ne incendium aut lipotimia generetur corpori, quod suprascriptis passionibus subiacer, quibus inuitis etiam medetur, Paralyticis & tremulis subuenit, datur indigestis, cardiacis, pleureticis, hepaticis, spleneticis, elicit menstrua, nephreticos, areticos, & ischiadicos subleuat, uenena & uenenatas passiones & morsus admodum persanat, lepras & uarias zermas emendat. Est autem sine ullo periculo, neq; alias molestias infert accipientibus, daturq; de ea ter in mense pondus drachmarum trium cum mulsæ cyathis iij. & salis cochlear j.

HIERA PACHII, EX D. Nicolai Alexandrini.

℞. Stœchados
Marrubij
Chamædryos
Agarici
Colocynthidos ana ✕ x.
Opopanacis
Sagapeni
Petrofelini
Mali terræ
Piperis albi ana ✕ v.
Cinnamomi
Spicæ nardi
Myrrhæ
Folij
Crocii ana ✕ iij.
Mellis despumati triplū, id est, ✕
CCLXXXV. q faciūt li. iij. 3 iij. ✕ v
Arida omnia in tenuissimum pul

uerem tundito, liquores uero opopanax, sagapenum electa & pura in mortario tundito, deinde in feruenti mortario cum melle despumato feruenti adhuc unito, ac reliquis misceto cū omnino leuigata fuerint. Cum uero mel ad dissoluendos hos liquores accipies, de supra scripta quantitate sumito, nihil addendo.

MALVM terræ, id est, radix Aristolochiæ rotundæ ueræ.

SCRIBONIVS Largus mirum in modū effert huius Hieræ uirtutes, quemadmodum etiam Marcellus, itaq; non ab re fuerit tuto ea uti, cum & nos eius efficaciam aliquoties experti sumus.

✕ hæc nota significat Romanis scriptoribus denarium, est autem denarius pondus Romanum drachma paulo grauius. Nam drachmæ octo faciunt unciam, cū denarij septē constituunt unciam, non raro tamen indifferenter pro drachma accipitur, sed male.

¶ Compositio hæc sanat morbo comitiali correptos, furiosos, scoromaticos, Cephalalgicos, facit ad deprauatam in utramlibet partem. Ad Tetanum, & Cynicum spasmm, præcipue uero ad pectoris & lateris dolores prodest, ex qua libet causâ factos siue latente & occulta siue manifesta. Præterea neruorum tensionibus mirifice conuenit, prodest & ad articulare morbum, ad spinam & totius lumborum dolorem, duritias in mammis mulierum cū dolore consistentes ex toto interdum sanat. Ad stomachicos euidenter cōuenit, Remediat enim eos quibus frequenter inacescit cibus, aut assidue nauseant, aut salis ua abundant, præcipue uero Melancholicis benefacit &c.

CATHARTICVM IM periale secundum descriptio- nē Nicolai Alexandrini.

℞. Diagridij
Sacchari ana 3 viij.
Cinnamomi
Nardi
Saxifragæ
Polypodij ana 3 iij.
H Charyo-

Charyophyllorum
 Zingiberis
 Celticæ .i. Spicæ Celticæ
 Melanopiperis
 Macropiperis
 Cardamomi
 Amomi, eius uice sume nostrum cala-
 mum aromaticum ana ʒ iij.
 Mellis despumati lib. j. ʒ iij. ʒ vij.

SAXIFRAGA quam Græci describunt
 mediam habet figuram & magnitudinem inter *Pu-
 legiū* & *Thymi*. Germanice uocatur *Stein polei*.

¶ Caput optime purgat, os bene olens red-
 dit, de stomacho & toto corpore utramq; bilem
 deducit.

PVLVIS MEDICA
 minis Turbith descriptio
 ne Auicennæ.

℞. Zingiberis albi
 Mastiches ana ʒ x.
 Turbith subtilis. puluerizati ʒ x.
 Sacchari Tabarzet quantū eorū est,
 Commisceantur.

¶ Purgat humores phlegmaticos, datur pue-
 ris, mulieribus, senibus, & humidis, delicatis
 & ociosis.

PVLVIS SENE PRÆ
 paratæ D. Montagnanæ.

℞. Senæ ʒ xij.
 Zingiberis
 Macis ana ʒ iij.
 Cinnamomi
 Tartari ana ʒ j. s.
 Hæc in puluerem redacta conmi-
 sceantur.

¶ Purgat caput mirabiliter.
 Dosis ʒ j. ante coenam.

PVLVIS AVT TRA-
 gea laxatiua.

℞. Turbith ʒ j.
 Zingiberis
 Cinnamomi
 Mastiches
 Galangæ
 Cardamomi minoris
 Charyophyllorum
 Anisi
 Hermodactylorum
 Diagridij ana ʒ s.
 Foliorum Senæ ʒ ij.
 Sacchari ʒ iij.
 Misceantur in puluerem contrita.

¶ Purgat Choleram, Phlegma & Melancholiam.

PVLVIS STERNV-
 tatorius.

℞. Radicum Pyrethri ʒ j.
 Castorei ʒ s.
 Hellebori albi
 Hellebori nigri ana ʒ j.
 Maioranæ M. j.
 Misceantur, fiat puluis lege artis.

NASALIA.

℞. Calamintæ.
 Maioranæ
 Radicis Ireos
 Seminis Nigellæ
 Castorei
 Seminis Staphisagriæ ana ʒ j.
 Hellebori albi
 Pyrethri
 Nucis Muscatæ
 Myrrhæ rubæ
 Euphorbij ana ʒ ij.
 In pulueres singula conterantur, dein
 de cum

de cum Ladani ꝑvj. & melle modico formentur nasalía.

SPECIES AD GLANDES, aut suppositoria acuta conficienda.

℞. Hellebori albi
Granorū Colocynthidis ana ꝑj.s.
Esulæ præparatæ
Hermodactylorum ana ꝑj.
Specierum Hieræ picræ simpl: Galeni ꝑij.
Misceantur puluerizata.

SVPPOSITORIA simplicia.

Conficiantur ex Melle & Sale.

PILVLÆ.

PILVLÆ ALEPHANGINÆ, S. D. Mesuæ.

℞. Cinnamomi
Cubebæ
Ligni aloes
Calami aromatici
Macis
Nucis Muscatæ
Cardamomi
Charyophyllorum
Azari
Mastiches
Schoenanthi
Spicæ Indicæ
Carpobalsami aut succedanei eius
ana ꝑj.

Absinthij sicci
Rosarum ana ꝑv.

Cõterantur grosso modo, & infundantur in aquæ libris duodecim, & coquantur lento igne in duplici uase usq; ad consumptionem duarum partium, idest ad remanentiam tertiæ partis, Deinde exprimantur fortiter & colentur, in colaturæ libris duabus dissolue Aloes Succotrinæ multoties in uitreo uase lotæ cum aqua pluuiali, & iterum siccate lib. j. agitentur simul continue in Sole, deinde addantur pulueres Myrrhæ, Mastiches ana ꝑv. Croci ꝑij. Deinde quod reliquum est colati decocti ex aromatis, etiam affundito, & exiccetur ad Solem uel in Stufa, admiscendo subinde quod densatum est, liquido, & linteo puro uas obtegatur, aduersus incidentium muscarum & sordium iniurias. Postremo reponatur massa, & fiant Pilulæ paruæ cum necessitas requirit.

PILVLÆ Alephanginæ composite sunt à Mesue, ut confortent potius Stomachum & Cerebrum, quàm ut aluum ducant. Propterea aloen toties lotam requirit, & nullum solutiuum medicamentum eis admiscet, sed confortantia omnia, nisi quis solum azarum exapiendum esse contendat.

ISTÆ pilulæ ubiq; sunt in frequenti usu, sed rarissime, ut debeat conficiuntur, nam detrahunt ponderi & numero aromatum, & augent pondus aloes, quidam etiam impurissimam aloem admiscant, atq; ipsius aloes sordes. Porro miror, cur Mesue iubeat ut decoquantur aromata, cum tamen omnia aromata tenuissimis consistant uirtutibus, quæ facile inter decoquendum resoluuntur. Adeo etiam ut deinde ipsum decoctum aut colatura prorsus nõ sapiat aromata quæ incocta fuerant. Sed quia ita præparari hanc massam uoluit Mesue, in nulla re immutabimus eius plaatum.

QVIDAM confectio huius massæ pilularum Alephanginarum consulentes, dimidiam aromatum

matum partem cum aqua decoquunt, & aloen in colatura dissolunt, alteram autem partem aromatum in minutissimum pulverem redactam inter exiccandum masse admiscant, non absurda admodum ratione si aromata decoctionem sustinerent.

¶ Ventriculum, cerebrum, & sensoria humoribus crassis, putribus, pituitosis purgant, & inde natum dolorem dissipant, uentriculum roborant & concoctionem eius iuuant.

PILVLÆ ASSAIE ret S. D. Auicennæ.

℞. Specierum Hieræ picræ D.
Galenii ʒ i.

Mastiches
Myrobalanorū Citrinorū ana ʒ. s.
Aloes optimæ ʒ ii.
Sirupi de Stœchade q. s. fiat Massa.

¶ Bilem flauam & pituitam uacuant.

PILVLÆ ARABICÆ S. D. Nicolai.

℞. Aloes optimæ ʒ iiij.
Radiciſ Bryoniæ
Myrobalanorum Citrinorum
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobala. Indarum
Myrobala. Belliricorum
Myrobala. Emblicorum
Mastiches
Diagridij
Azari
Rosarum ana ʒ i.
Castorei ʒ iiij.
Croci ʒ i.
Succi fœniculi s. q.
Fiat Massa.

¶ Valent ad capitis dolorem, uertiginem, hemigraniamq; lætitiā generant, mentisq; uigorem conseruant, uisum acuunt, auditumq; amissum reparant, ac stomachum à uitiosis humoribus purgant.

PILVLÆ ARTHRI ticæ siue Arthetice descriptio Nicolai.

℞. Hermodactylorum

Turbith

Agarici ana ʒ iiij.

Calsiæ lignæ ueræ

Spicæ nardi Indicæ

Charyophyllorum

Xylobalsami

Carpobalsami

Zingiberis

Mastiches

Fœniculi

Anisi

Saxifragiæ

Seminis Asparagi

Seminis Rusci .i. brusci

Rosarum

Granorum solis .i. milij solis

Salis gemmei ana ʒ. s.

Aloes optimæ ad pondus omnium

Succi fœniculi q. s.

Fiat Massa.

Ex asparagi & Rusci seminibus tantum pulpa illa carnosā accipi debet abiectis corneis feminibus, idq; semper est obseruandum.

¶ Valent ad podagram, aliosq; articulorum dolores.

PILVLÆ DE AGA rico D. Mesuæ.

℞. Agarici

Mastiches ana ʒ iiij.

Ireos

Prasij ana ʒ i.

Turbith ʒ v.

Hieræ picræ ʒ iiij.

Colocynthidæ

Sarcocollæ ana ʒ ii.

Myrc

Myrrhae ʒj.
Sapae quantum sufficit.
Fiat Massa.

EGO consulerem ut Hiera picra nondum melle commista acciperetur, hoc est species eius aromaticæ cum aloe tantum mixtæ, intelligenda autem est Hiera picra simplex Galeni.

SAPA est mustum optimum ad tertias decoctum.

¶ Auxiliantur asthmaticis, & alijs thoracis uitijs à crasis & pituitosis humoribus natis.

PILVLÆ AVREÆ S. D. Nicolai.

℞. Aloes ana ʒv.
Diagridij ana ʒv.
Rosarum
Seminis Apij ana ʒij. s.
Anisi
Fœniculi
Mastiches ana ʒj. s.
Crocī
Pulpæ Colocynthidis ana ʒj.
Mucilaginis Tragacanthæ q s.
Fiat Massa

¶ Caput expurgant, aciem oculorum exa-
citant, status uentriculi & intestinorum dissol-
vunt, ac citra molestiam aluum deiciunt.

PILVLÆ AGGREGA tiuæ S. D. Mesuæ.

℞. Myrobalanorum Citrinarum
Raved Seni ana ʒiiij.
Succi Eupatorij
Succi Absinthij ana ʒij.
Diagridij ʒvj.
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Indarum
Agarici
Colocynthidis
Polypodij ana ʒij.
Turbiti optimi

Aloes ana ʒvj.
Mastiches
Rosarum
Salis gemme
Epithymi
Anisi
Zingiberis ana ʒj.
Electuarij de succo rosarū Mesuæ q s.
Fiat Massa.

RAVED Seni, idest Rhabarbarum orien-
tale optimum.

SVCCI Eupatorij & absinthij debent esse
inspissati, ut Aloe.

PER Eupatorium hoc loco intelligendum est
Eupatorium quod Mesuc describit, quod idem
est cum Gratiola. Germanice uocatur *Weyssaurin*,
copiose nascitur ad Albm, igitur hic erit faciendus
eius succus.

¶ Valent ad diurnas febres, & uitia capi-
tis, uentriculi, & iecinoris. Humores item bilio-
sos & pituitosos educunt.

PILVLÆ BENEDI ctæ S. D. Nicolai.

℞. Specierū Benedictæ laxatiuæ ʒvj.
Mellis Rosati quantum sufficit.
Fiat Massa.

¶ Humores pituitosos, potissimum ad arti-
culos decumbentes eliciunt, à renibus quoq; &
uesica purgant.

PILVLÆ COCHIÆ D. Rhafis.

℞. Specierū Hieræpicræ Rhafis ʒx.
Colocynthidæ ʒij. ʒj.
Scammonæ ʒij. s.
Turbiti
Stœchadis ana ʒv.
Sirupi de Stœchade quantū sufficit.
Fiat Massa.

STOECHAS cum simpliat & indefini-
H 3 te pontæ

te ponitur, semper est intelligenda *Stoechas Arabica*.

¶ *Cephalica* rectius appellantur, quod scilicet caput magna efficacia expurgent, ex eoq; ac neruis humores crassos euacuent.

HIERA PICRA RAS sis ad faciendas Pilulas Cochias.

℞. Rosarum rubearum
Spice nardi Indicæ
Mastiches
Xylobalsami } aut succedaneorum
Carpobalsami } eorum.
Cinnamomi
Xylocassia ueræ
Azari uidelicet radicum eius
ana ʒj. gra. vj.
Aloes ʒvj. ʒij.

PILVLÆ DE COLO cynthide D. Mesuæ.

℞. Pulpæ colocynthidæ ʒvj.
Myrobala: nigrarum, idest Indarum
Myrobala: Citrinarum
Sagapeni
Bdellij mollis
Sarcocollæ ana ʒv.
Aloes ʒviij.
Nigellæ
Cimini Carmeni
Origani Persici
Nasturcij albi
Salis gemmei
Absinthij ana ʒj.
Succi Porri, quantum sufficit.
Fiat Massa.

CYMINVM Carmenum, id est orientale,
ex Carmania regione.

ORIGANVM Persicum, idem est quod Cre
tiam organum, & est Maiorana simile.

NASTVRTIVM album, idest Thlassi
Germanice *Wegereffen*: significat etiam *Mer-
retich*.

¶ Valent ad affectus pituitosos & Melan-
cholicos, ut alphos curatu difficiles, & iunctu-
rarum dolores.

PILVLÆ DE EVPA torio maiores D. Mesuæ.

℞. Myrobalanorum Citrinarum.
Succi Eupatorij Mesuæ
Succi Absinthij ana ʒij.
Raued Seni, i. Rheubarbari ʒij. s.
Mastiches ʒj.
Croc ʒs.
Aloes bonæ ʒv.
Succi Endiuia quantum sufficit.
Fiat Massa.

¶ Mirifice profunt in febribus intermitten-
tibus biliosis, morbo regio, iccinorisq; obstructi
onibus.

PILVLÆ DE EV phorbio D. Mesuæ.

℞. Euphorbij
Colocynthidæ
Agarici
Bdellij mollis
Sagapeni ana ʒij.
Aloes ʒv
Succi porri quantum sufficit, Fiat
Massa.

¶ Ad emittendam hydropicorum flauam
aquam, & materiam tumoris discutiendam ua-
lent, opem quoq; afferunt lumborum dolori-
bus, & podagræ humida causa concitata.

PILVLÆ FOETIDÆ maiores D. Mesuæ.

℞. Sagapeni
Hammoniacci
Opopanacis

Bdellij

Bdellij mollis
 Colocynthidæ
 Seminis Ruthæ
 Aloes
 Epithymi ana 3 v.
 Hermodactylorum
 Esulæ minoris ana 3 ij.
 Scammoneæ 3 iij.
 Cinnamomi
 Spicæ nardi Indicæ
 Croci
 Castorei ana 3 j.
 Turbith 3 iij.
 Zingiberis 3 j. s.
 Euphorbij 3 ij.
 Succī porri quantum sufficit.
 Fiat Massa.

¶ Vacuant pituitam crassam, crudam, ob id conferunt affectibus inde natis, arthriditi, podagra, gonagræ, dolori spinæ, & aliarum iuncturarum, uentriculi, colico, alphis, elephantix, & albaras.

PILVLÆ FOETIDÆ secundum D. Rasis.

℞. Specierū Hieræ picræ Rasis 3 x.
 Colocynthidæ interioris 3 v.
 Euphorbij 3 ij. s.
 Castorei
 Piperis
 Asæ foetidæ
 Sagapeni
 Opopanaci
 Seitaragi
 Sinapis ana 3 j.
 Centaureæ minoris
 Elaterij ana 3 v.

Gummi, siue lachrymæ & liquores omnes densati, in succo Rutæ q. s. dissoluantur deinde admixtis reliquis fiat Massa.

SEITARAGI siue Seytari Indum est herba similis Thlaffi maiori, id est, Merrettich. Latine

nis uocatur Lepidium maius, Germanice, Roskressen, Pfefferwurk, Romisch kressen & Maurkressen. accipiendæ autem sunt radices eius aut semina.

ELATERIVM .i. succus fructuum Cucumeris asinini exiccatus.

PILVLE DE FVMO terræ D. Auicennæ.

℞. Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobala. Chebulorum
 Myrobala. Nigrarum, id est, Indarum ana 3 v.
 Aloes 3 vij.
 Scammoneæ 3 v.

Succi Fumiterræ clarificati quantum sufficit ut formetur ter hæc massa, nam cū primo fuerit sicca massa, plus succi est addendum, & rursus exiccetur, id est, tertio est faciendum.

¶ Educunt e corpore humores biliosos, acres & salios, ideoq; aduersus omnia cutis uitia ualent.

PILVLÆ DE HER modactilis maiores, descri ptionis Mesuæ.

℞. Hermodactylorum
 Myrobala. Citrinarum
 Aloes
 Turbith
 Colocynthida
 Bdellij mollis
 Sagapeni ana 3 vij.
 Castorei
 Sarcocollæ
 Euphorbij
 Opopanaci
 Seminis Rutæ
 Seminis Apij ana 3 iij.
 Croci 3 j. s.

Succi

Succi caulium quantum sufficit
fiat Massa.

¶ Aduersus podagram & Arthritin profunt.

PILVLÆ INDÆ descriptionis Haly.

℞. Myrobalanorum nigrarum, id
est Indarum
Hellebori nigri
Polypodij ana ʒ v.
Thymi
Epithymi
Stoichados ana ʒ vi.
Agarici
Lapidis Lazuli loti
Colocynthidæ
Salis Indi (aut salis gēmed) ana ʒ iiij.
Succi Eupatorij inspissati
Spicæ Indicæ ana ʒ ij.
Charyophyllorum ʒ j.
Hieræ picre simplicis Galeni ʒ xij.
Succi Apij quantum sufficit, fiat Massa.

¶ Valent ad affectus melancholicos, cancrū,
elephantiam, alphas nigros curatu difficiles, me
lancholiam morbum, & inde ortum tumorem
& mœrorem, quartanam, icterum, splenicū,
& splenis dolorem.

PILVLÆ HIERÆ simplicis Galeni.

℞. Aloes ʒ l.
Cinnamomi
Xylobalsami (aut Succedanei eius)
Azari
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Mastiches Chix ana ʒ iiij.
Mellis Rosati quantum sufficit,
fiat Massa.

¶ Aduersus uitia uentriculi ex humoribus bi
liosis & pituitosis nata profunt.

PILVLÆ DE HIERA composita D. Nicolai.

℞. Cinnamomi
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Schoenanthi
Azari
Xylocassia
Xylobalsami } aut eorum Suc
Carpobalsami } cedaneorum,
Violarum
Absinthij
Epithymi
Agarici
Rosarum
Turbith
Colocynthidæ
Mastiches ana ʒ ij.
Aloes ʒ x. ʒ ij.
Fiat Massa cum aqua Endiuixæ.

¶ Opem ferunt uitij capitis, neruorumq; ab
humoribus pituitosis procreatis.

PILVLÆ HIERÆ cum Agarico.

℞. Specierū Hieræ simplicis Galeni
Agarici Trochiscati ana ʒ iiij.
Aloes bonæ ʒ j.
Mellis rosati quantum sufficit,
fiat Massa.

¶ Auxiliantur stomachis, asthmatis, & alijs sto
machi & thoracis uitij a crasis & pituitosis hu
moribus natis.

PILVLÆ DE LAPI de Lazuli siue Cyaneo, D. Mesuæ.

℞. Lapidis Lazuli abluti ʒ vi.
Epithymi
Polipodij ana ʒ viij.
Scamæ

Scammoneæ
 Helleborinigrī
 Salis Indī aut gemmeī ana ʒ ii. s.
 Agarici ʒ viij.
 Charyophyllorum
 Anisi ana ʒ iiij.
 Specierū Hieræ simplicis Galeni
 ʒ xv.
 Succī Endiuiæ quantum sufficit,
 Fiat massa.

¶ Valent ad affectus melancholicos, & bile
 uita natos.

PILVLÆ DE LAPIDE de Armenio D. Mesuæ.

℞. Lapidis Armeniij loti & præpa
 rati
 Hieræ picræ ana ʒ v.
 Epithymi
 Polipodij ana ʒ viij.
 Scammoneæ coctæ in Citonio ʒ iiij.
 Charyophyllorum ʒ ij.
 Salis Indī aut gemmeī ʒ j. s.
 Cum succo Endiuiæ conficiatur
 massa.

¶ Melancholiam, & bilem vitam multipli
 cem utramq; clementer uacuant, ob id mor
 bis inde natis conferunt.

PILVLÆ DE MEZE ro D. Mesuæ.

℞. Foliorum Mezerei præparato
 rum ʒ v.
 Myrobalanorū Citrinarū ʒ iiij.
 Myrobala: Chebulorū ʒ iiij.
 Confice cum Thereniabin & Tama
 rindis in aqua Endiuiæ dissolutis
 ana q. s.

Thereniabin, siue Tereniabin est
 Manna orientalis quæ Græcis uocatur Drosomeli
 & Aëromeli.

¶ Serofum excrementum ualenter purgant,
 seu aquas, ob id hydropem iuuant.

PILVLÆ LVCIS maiores D. Mesuæ,

℞. Rosarum
 Violarum
 Absinthij
 Colocynthidæ
 Turbith
 Cubearum
 Calami aromatici
 Nucis Muscatæ
 Spicæ nardi Indicæ
 Epithymi
 Carpobalsami } aut corū succedane
 Xylobalsami } orum.
 Sefelios
 Seminis Rutæ
 Schoenanthi
 Mastiches
 Azari
 Charyophyllorum
 Cinnamomi
 Anisi
 Fœniculi
 Apij
 Calsiæ lignæ, uidelicet ueræ
 Croci
 Macis ana ʒ ij.
 Myrobala. Citrinarum
 Myrobala. Chebulorum
 Myrobala. Indarum
 Myrobala. Belliricorum
 Myrobala. Emblicorum
 Raued seni. i. Rheubarbari ana ʒ iiij.
 Agarici
 Senæ ana ʒ v.
 Eupragiæ ʒ vj.
 Aloes succotrinæ ad pondus omnium,
 id est ʒ xj. & ʒ ij.
 Succī Fœniculi quantum sufficit,
 fiat massa.

¶ Excrementa capitis pituitosa educunt, ui
 sumq; roborant.

I PILVÆ

PILVLÆ LVCIS MINORES D. Mesuæ.

℞. Xylobalsami } aut eorū Succes
Carpobalsami } daneorū ana ʒ j
Chelidoniæ, uidelicet maioris radicis
cum ʒ v.

Rosarum

Violarum

Absinthij

Euphrasiæ ana ʒ iij.

Senæ

Epithymi

Myrobalanorum Citrinarum

Myrobala: Chebulorum

Myrobala. Indarum

Myrobala. Belliricorum

Myrobala. Emblicorum

Agarici

Colocynthidæ

Schoenanthi

Lycij

Lapidis Lazuli loti ana ʒ ij. s.

Aloes optimæ ad pondus omnium.

Succi Fœniculi aut Chelidoniæ quantum sufficit, fiat massa.

¶ Idem quod priora possunt, atram tamen bilem magis uacuant.

PILVLÆ MASTICHINÆ.

℞. Mastiches ʒ iij.

Aloes ʒ v.

Agarici ʒ j. s.

Infundatur Agaricus in aceto & Oxymelle simplici per diem & noctem, & rursus exsiccetur, deinde formetur massa cum succo Artemisiæ.

PILVLÆ MASTICHINÆ Petri de Ebano, siue Conciliatoris.

℞. Mastiches ʒ iij.

Agarici optimi ʒ iij.

Aloes electæ ʒ x.

Confice cum sirupo de Stœchade.

¶ Præseruant stomachum ab omni ægitudine, leuiter purgant, & maxime confortant, & non permittunt humores corrumpi, & qui eis utuntur, præseruantur à doloribus stomachi, capitis, uentris, & matricis, conferunt tristibus & melancholicis, & uicia matricis corrigunt.

PILVLÆ DE ALOE & Mastichæ D. Nicolai.

℞. Aloes ʒ j.

Mastiches ʒ. s.

Charyophyllorum

Rosarum rubearum ana ʒ j.

Croci

Diagridij ana ʒ ij.

Conformetur massa cum succo Fœniculi aut Absinthij.

¶ Respiciunt uirtutem naturalem, purgant incolumiter stomachum à phlegmate & à cholera

PILVLÆ DE ALOE lota.

℞. Aloes lotæ cum succo rosarum rubearum ʒ j.

Agarici Trochiscati ʒ iij.

Mastiches ʒ ij.

Specierum Diamoschi dulcis ʒ s.

Cum uino Maluatico cogantur in massam.

¶ Ventriculum, cerebrum, uiscera reliqua, oculos, uterum putribus humoribus purgant, & roborant.

PILVLÆ DE RHABBARO D. Mesuæ.

℞. Raueseni, i. Rheubarbari ʒ iij.
Succi

Succi Glycyrrizæ
 Succi absinthij
 Mastiches ana ʒj.
 Myrobalanorum Citrinarū ʒ iij. s.
 Seminis Apij
 Seminis fœniculi ana ʒ iij. s.
 Trochiscorum diarhodon ʒ iij. s.
 Hieræ picræ simplicis ʒ x.
 Aquæ fœniculi quantum sufficit,
 Fiat Massa.

¶ In febribus diuturnis, iecinoris obstructio-
 nibus, & aquæ inter cutem initijs conferunt.

PILVLÆ PESTI- lentiales Ruffi, quæ aliàs de tribus uocantur.

℞. Aloes electæ ʒ ij.
 Myrrhæ optimæ
 Croci synceri ana ʒ j.
 Confice cum uino Aromatico.

¶ Mirifice aduersus pestiferæ Luis contagia
 populatim grassantia pollut. Humores etiam
 uentriculo immerfos educunt

PILVLÆ DE SAR- cocolla D. Mesuræ.

℞. Sarcocollæ ʒ iij.
 Turbith ʒ iij.
 Colocynthidæ
 Zingiberis ana ʒ j. s.
 Salis gemmei ʒ j.
 Aquæ Rosarum quantum sufficit,
 Fiat Massa.

¶ Pituitam uacuant, ob id pituitosis affecti-
 bus commodant.

PILVLÆ SINE QVI- bus esse nolo, D. Nicolai.

℞. Aloes optimæ lotæ ʒ xiiij.
 Myrobalanorum Citrinarum

Myrobala: Chebulorum
 Myrobala: nigrarū, idest Indarum
 Myrobala: Belliricorum
 Myrobala: Emblicorum
 Rheubarbari
 Mastiches
 Absinthij
 Rosarum
 Violarum
 Senæ
 Agarici
 Cuscutæ ana ʒ j.
 Scammoneæ præparatæ ʒ vj. s.
 Dissoluatur scammonæa in succo fœ-
 niculi sufficienti, & cum hac disso-
 luta Scammonea formetur massa.

¶ Mirabiliter purgant Choleram, phlegma,
 & melancholiam, ualent proprie ad caractas
 & obscuritates oculorum, uisum custodientes:
 aurium dolorem sanant, & iliosis conferunt.

PILVLÆ STOMA- chicæ Alkindi.

℞. Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobala: Nigrarum
 Myrobala: Chebulorum ana ʒ iij.
 Rosarum
 Mastiches ana ʒ ij.
 Cardamomi
 Ligni aloes
 Sandali citrini
 Cubebarum
 Caryophyllorum
 Schoenanthi
 Nucis muschatae ana ʒ ij.
 Rued Seni. i. Rheubarbari ʒ. s.
 Turbith ʒ vj.
 Aloes ad pondus omnium, fiat Massa.

¶ Cerebrum, & uentriculum corruptis hu-
 moribus purgant, uentriculū roborant, coctio-
 nem iuuant, appetentiam excitant.

PILVLÆ STOMACHICÆ D. Mesuæ.

℞. Myrobalanorum Citrinorum

Aloes

Turbethi ana ʒx.

Rosarum

Spicæ Indicæ

Mastiches ana ʒij. s.

Anisi ʒj. s.

Salis Indi aut salis gemmei

Croci ana ʒj.

Formetur massa cū succo Absinthij.

℥ Biliosos & pituitosos uacuant humores, eos potissimum qui caput & uentriculum obfidant.

PILVLÆ IMPERIALIS magistrales.

℞. Cinnamomi

Amomi, eius loco sumatur acorus uerus

Anisi

Mastiches

Cardamomi minoris

Zingiberis

Zeduarizæ

Maceris

Nucis Muscatæ

Charyophyllorum

Croci

Cubegarum

Ligni aloes

Turbethi

Tereniabin, idest Mannæ

Agarici

Foliorum Senæ

Myrobalanorum Citrinorum

Myrobala. Chebulorum

Myrobala. Indorum

Myrobala. Belliricorum

Myrobala. Emblicorum

Rhapontici ueri, idest Rheubarbari ad pondus omnium

Aloes quantum totum æquat.

Conficiantur cum Sirupo rosato aut uisolato.

℥ Modicum soluunt & plurimum confortant stomachum, & omnia intestina frigida, muniunt uirtutes naturales, remouēt frigiditatem, clarificant sanguinem & spiritum.

PILVLÆ DE OPOPANACO D. Mesuæ.

℞. Opopanacis

Hermodactylorum

Sagapeni

Bdellij mollis

Ammoniaci

Colocynthidos ana ʒv.

Croci

Castorei

Myrrhæ rubæ

Zingiberis

Piperis .i. nigri

Macropiperis

Cassizæ lignæ

Myrobala. Citrinorum

Myrobala. Indorum

Myrobalano. Belliricorum

Myrobalanorū Emblicorū ana ʒj.

Scammoneæ ʒij.

Turbethi ʒiiij.

Aloes ʒxij.

Cogantur in Massam cum infusione gummi in aqua caulium.

℥ Valent ad paralysem, spasimum cynicum, gonagram, podagram, & aliorum articularum dolores, morbosq; partium neruosarū frigidos.

PILVLÆ DE QUINQUE generibus Myrobalanorum D. Nicolai.

℞. Quinq; generū Myrobalanorū
Agarici

Agarici
 Diagridij
 Colocynthidos
 Senæ ana ʒ. s.
 Epithymi
 Turbethi
 Anisi
 Marathri
 Mastiches
 Lapidis Lazuli ꝑparati ana ʒ ij. gr. v.
 Aloes ʒ i.
 Formetur massa cū succo Absinthij.

¶ Educunt humorem cholericum, phlegmaticum, & melancholicū, & clarificant sanguinē.

PILVLÆ DE OCTO
 rebus siue Optomere,
 D. Nicolai.

ʒ. Aloes
 Diagridij ana ʒ ij.
 Interioris Colocynthidos
 Epithymi
 Agarici
 Mastiches
 Dauci Cretici
 Myrobala. Chebulorum
 Absinthij ana ʒ j.
 Cū succo Solani cōformetur massa.

¶ Purgant humores crassos à capite, uisum clarificant, et cataractas oculorum prohibent.

PILVLÆ DE SERA-
 pino D. Mesuæ.

Sagapeni
 Ammoniāci
 Opopanacis
 Bdellij ana ʒ ij. s.
 Seminis Apij
 Ammios
 Harmelæ .i. feminis rutæ syluestris

Anisi ana ʒ j.
 Acori .i. calami aromatici
 Cassiæ lignæ ueræ
 Calamentæ
 Spicæ Indæ
 Centaurij .i. minoris
 Polij
 Costi
 Salis gemmei ana ʒ. s.
 Aloes ʒ vj.
 Colocynthidos ʒ v.
 Cogantur in Massam cum aqua aut succo Matricariæ.

NOTATO, ingreditur secundum Mesuam Sataragum Indum, Sed Clementius Clementinus loco eius posuit Cassiam ligneam.

¶ Pollent ad ischiadem, podagram, & reliquarum iuncturarum dolorem, ac etiam uteri, mensesy promouent.

PILVLÆ DE BDEL-
 lio maiores Mesuæ.

ʒ. Bdellij ʒ xij.
 Ammios ʒ iij.
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobala. Indorum
 Myrobala: Belliricorum
 Myrobala: Emblicorum
 Auellanarum adustarum
 Succini aut Karabæ ana ʒ ij. s.
 Maceretur Bdellium in succo foliorum Porri, & conficiatur massa.

¶ Valent ad fluxum hæmorrhoidum & ulcerum in eis, & ad menses immodicos.

PILVLÆ DE CYNOS-
 glossa D. Nicolai.

ʒ. Cynoglossæ
 Opij
 Seminis Hyoscyami ana ʒ iij.
 I 3 Myrrhæ

Myrrhæ Troglodyticæ ʒvj.
 Thuris masculi ʒv.
 Charyophyllorum ʒij.
 Cinnamomi
 Styracis rubei ana ʒij.
 Cum aqua rosarū conficiatur Massa.

¶ Magnam uim obtinent in tenuibus fistendis destillationibus, ac doloribus mitigandis.

PILVLÆ BECHIAE.

℞. Pineorum nucleorum
 Amygdalarum amararū ana ʒj.s
 Glycyrrizæ ʒvj.
 Succiglycyrrizæ ʒiiij.
 Cū aqua rosarū conformetur Massa.

¶ Aduersus tussim ueterem pollut, & gutturis ac faucium asperitatem.

PILVLÆ ALEPHANGINÆ D. Valerij Cordi,

℞. Myrobala. Chebulorum
 Myrobala. Citrinorum
 Myrobala. Indarum
 Myrobala. Belliricorum
 Myrobala. Emblicorū ana ʒj.
 Acori ueri
 Galangæ
 Zedoariæ
 Daronici Romani
 Radicularum Azari
 Dictamni nostratis radicū
 Absinthij
 Rosarum ana ʒiiij.

Contundantur omnia grosso modo, & Myrobalani per se macerentur prius, in aquæ clarissimæ fontanæ lib. iiij. per horas xxiiij. deinde coquantur donec ferè tertia pars aquæ sit in uaporè resoluta, postea coque etiam radices & aromata lento igne in duplici uase cum aquæ clarissimæ li. vj. & affunde hijs antea coctas Myroba-

lanos cū suo iusculo, ultimo rosas addiciendo coquantur usq; ad tertijs, coletur postea fortiter exprimendo, hinc in colatura dissolue Aloes optimæ & Iotæ & rursus exiccata lib. iiij.

Ponantur omnia in uitrea patina ad solem aut in stuffam, & agentur sæpissime ut concrescens in margine Aloe, liquido commisceatur, cum uero mellis spissitudinem fuerint consecuta, tunc adde sequētium specierum puluerem minutissime tritum.

℞. Galangæ
 Cyperi
 Zedoariæ
 Daronici
 Ligni aloes
 Cinnamomi
 Schœnanthi
 Nardi Celticæ radicularum
 Nucis Muscatæ
 Macis
 Cubeborum
 Cardamomi
 Charyophyllorum ana ʒiiij.
 Mastiches
 Succini. i. Carabe ana ʒvj.
 Myrrhæ
 Croci ana ʒiiij.

Agitentur optime cum Aloe species & fiat massa cum diligentia.

MYROBALANI omnes hoc pondus debent habere exemptis nucleis siue lignis.

PILVLÆ istæ Alephanginæ sunt efficaces imò efficaciores prioribus, relinquimus tamen uni cuiq; liberum arbitrium, alterutram uel utramq; componendi.

HOC loco non debet poni Dictamnus Creticus, sed radices Diptami quæ uulgo in usu sunt, & proprie cortex radicum eius, Germanice uocatur Aschwurz, propterea quod folio eius sunt similia Fraxino arbori, & hæc est uera Fraxinella.

SIRVPI

SIRVVS DE DVA
bus radicibus.

℞. Radicum Petroselinī
Radicum Fœniculi ana ʒ iij.
Aquæ quantum sufficit
Sacchari clarificati lib. ij.
Coquantur secundum artem.

SIRVVS DE QVIN
que radicibus.

℞. Radicum Apij
Radicum Fœniculi
Radicum Petroselinī
Radicum Rusci
Radicum Asparagi ana ʒ iij.
Aquæ quantum sufficit
Sacchari lib. iij.
Coquantur secundum artem.

℥ Confert febribus pituitosis & biliosis, & ijs incipientibus.

SIRVVS ACETO
sus simplex D. Mesuæ.

℞. Aceti uini lib. iij.
Sacchari clarificati in aqua lib. v.
Coquantur secundum artem.

℥ Est communis ad omnem materiam, digerit choleram, phlegma, & melancholiam, ratio neq; aceti attenuat crassos humores, incidit viscosos, duros mollit, ineptos euellit, ubiq; penetrat, opilationes aperit, prouocat urinam, putredini resistit, & corrigit malitiam humorum, idcirco in febribus pestiferis iuuat, sed raione remissa frigiditatis, tenues & subtiles humorum partes inspissat, adæquat, calorem refrigerat, uiscera lenit, & sitim sedat.

SIRVVS ACETO
sus compositus D. Mesuæ.

℞. Radicum Fœniculi
Radicum Apij
Radicum Endiuæ ana ʒ iij.
Seminis Anisi
Seminis Fœniculi
Seminis Apij ana ʒ j.
Seminis Endiuæ ʒ iij.
Aquæ quantum sufficit,
Sacchari optimi lib. iij.
Aceti acerrimi lib. ij.
Coquantur secundum artem.

℥ Bilem crassam & auulsum difficilem, ac pinui tam incidit, terget, obstructa hepatis, lienis, renum, aperit.

SIRVVS ACETO
sitis Citri D. Mesuæ.

℞. Acetositis mali Citri per pannum destillatæ lib. vj.
Sacchari Albißimi lib. iij.
Coquantur secundum artem.

R A R O habent pharmacopole Sirupum acetositis Citri uerum, nam plerumq; uenditur pro eo Sirupus Citricorum conditorum. Porro cum quis bene conficere uoluerit, oportet ut per filtrum aut pannum destilletur acetositas Citriorum, sine ulla ui aut expressione, alioquin coagulatur, cum refrixerit, Sirupus.

℥ Aestum ac feruorem bilis flauæ, febriumq; ardentium & pestilentialium mitigat, sitim quoq; uehementem restinguit.

SIRVVS ACETOSI
tatis Limonū D. Mesuæ.

℞. Acetositis limonum maturorum per filtrum destillatæ lib. vj.
Sacchari albißimi lib. iij.
Coquantur secundum artem.

℥ Vehementem

¶ Vehementius in frigidat & penetrat, quam Sirupus acetositate Citri, et ualet contra putrefactionem, contra uermes, uel uolentiam caloris febrilis, & alios crudos humores.

SIRVPVS ARANCiorum acetosorum.

℞. Succ*i* Aranciorū acetosorū per pannū aut sitrū destillati lib. vj.
Sacchari albissimi lib. iij.
Coquantur secundum artem.

AD hunc modum potest etiam fieri ex succo Aranciorum dulcium.

SIRVPVS DE AGREsta D. Mesuæ.

℞. Agrestæ lib. v.
Sacchari clarificati lib. iij. s.
Coquantur secundum artem.

AGRESTA est succus uuarum immaturarum qui Græcè uocatur Omphacium, & inspissatus seruatur, hoc autē loco recipienda est Agrestis nondum ad spissitudinem decocta.

Agresta exprimi debet ex generosissimis uuis, apud nos paulo ante maturitatem.

¶ In magnis æstibus ad sitim restringendum mirifice confert, uomitum & alui profluuium biliosum sistit, febribus biliosis succurrit, grauidarum uomitum etiam reprimat, ac uentriculū earundem firmat, uenenisq; aduertatur.

SIRVPVS DE POMimis D. Mesuæ.

℞. Succ*i* pomorum dulcium
Succ*i* pomorū acetosorū ana lib. v.
Coquantur, despumentur & colētur,
deinde adde
Sacchari lib. iij.
Coquantur secundum artem.

SVCCVS exprimendus est ex optimis pomis siue malis, qualia sunt que weynlinge siue

weynseurlen uocantur, in acetosorum genere, ex dulcibus etiam sapidissima sunt eligenda.

¶ Cor imbecillum roborat, ob id syncopen & cordis tremorem sanat.

SIRVPVS GRANatorum dulcium D. Mesuæ.

℞. Succ*i* Granatorum dulciū lib. v.
Sacchari albissimi lib. iij.
Coquantur secundum artem.

MALE hodie faciunt Sirupum granatorum, indifferenter cum dulcibus acetosa granata miscentes, oportet enim utrumq; Sirupum tan acetosorum quam dulcium granatorum seorsim conficere, nam diuersis morbis, morborumq; accidentibus medentur.

¶ Sitim, tussim & pleuritidem iuuat.

SIRVPVS GRANatorum acetosorū D. Mesuæ.

℞. Succ*i* Granatorū acetosorū li. v.
Sacchari albissimi lib. iij.
Coquantur secundum artem.

¶ Febres biliosas, & quæ ex pituitosis flammam multam inuehunt, iuuat.

SIRVPVS DINARIi siue de Bizantijs simplex, D. Mesuæ.

℞. Succ*i* Endiuie
Succ*i* Api ana lib. ij.
Succ*i* Lupuli
Succ*i* Buglossæ domesticæ aut syluestris ana lib. j.
Succ*i* depurētur & despumentur dū maneant lib. iij.
Sacchari optimi lib. ij. s.
Coquantur cum facilitate donec fiat Sirupus.

QVIDAM

QVIDAM differentiam faciunt inter Sirupum Dinarij et de Bizantijs, alterum simplicem alterum compositum uocantes. Sed nos simplicis et compositi nomine distinguimus, utrumque Dinarij siue de Bizantijs appellantes.

¶ Humores crassos & lentos incidit atque exrenuat, obstructions auferit, morboque regio succurrit.

SIRVPVS DE Bizantijs cōpositus D. Mesuæ.

℞. Succū Endiuicæ ueræ
Succū Apij ana lib. ij.
Succū Lupuli
Succū Buglossæ domesticæ aut syluestris ana lib. j.
In Succis decoquantur
Florum rosarum ʒ ij.
Glycyrrhizæ ʒ iij.
Seminis Anisi
Seminis Fœniculi
Seminis Apij ana ʒ iij.
Spicæ nardi Indicæ ʒ ij.
Colaturæ adde
Aceti lib. ij.
Sacchari albissimi lib. iij.
Coquantur secundū artē diligenter.

¶ Sirupus Bizantinus compositus, est efficacior simplici.

SIRVPVS DE Artemisia D. Matthæi de Gradibus.

℞. Artemisicæ M. ij.
Pulegij
Calaminthæ
Origani
Mellissæ
Dictamni Cretici
Persicariæ
Sabinæ .i. Sauinæ
Amaraci, hic accipe Maioranæ

Chamædryos
Perforatæ .i. Hypericonis
Chamæpityos .i. Iua aromatica
Comarum Matricariæ
Centaureæ minoris
Rutæ
Betonicæ
Buglossæ
Radicum Fœniculi
Radicum Apij
Radicum Petroselinii
Radicum Asparagi
Radicum Brusci
Radicum Saxifragiæ, eius loco accipiuntur radices Pimpinellæ,
Radicum Enulæ Campanæ
Radicum Cyperi
Radicum Rubeæ tinctorum
Radicum Ireos
Radicum Peoniæ ana M. j.
Baccarum Iuniperi
Seminis Ligustici
Seminis Petroselini
Seminis Apij
Seminis Anisi
Seminis Nigellæ
Carpobalsami (aut Succedanei eius)
Costi
Radicum Azari
Radicum Pyrethri
Cassicæ lignæ aromaticæ
Cardamomi
Calami aromatici
Phu. .i. radice eius ana ʒ. s.
Aquæ quantum sufficit
Sacchari lib. iij.
Coquantur omnia magna diligentia, secundū artem, ne plus quam necesse sit aromata bulliant.

PRO uulgari et falso Dictamno hic debet poni Dictamnus Creticus, qui singulariter facit ad ea, ad quæ Sirupus hic est compositus.

SAXIFRAGIAM Itali uocant eam herbam

bam quam nos Pimpinellam appellamus, et huius radix hic debet accipi.

¶ Medetur passionibus matricis, & retinet eam in proprio loco, resoluit frigiditatem, uenositatem, & dolores, corroborat nervos, aperit poros, sanguinem corrigit, menstruis imperat & prouocat.

SIRVPVS DE ABSINTHIO MAIOR D. MESUÆ.

℞. Absinthij Romani lib. s.
Rosarum rubearum ʒ ij.
Spicæ Indicæ ʒ iij.
Vini clari ueteris & optimi
Succi Cytoniorum ana lib. ij. s.
Macerentur in uase marmoreo aut fictili denso per noctem unam, deinde decoquantur, Colaturæ adde Sacchari lib. ij.
Confice secundum artem.

Absinthium Romanum, id est, Absinthium Ponticum gustu adstringens, & aromaticum, uulgare autem dicitur rusticum Absinthium.

¶ Ventriculum roborat & iecur, aliaq; instrumenta nutritionis, appetentiamq; excitat, contra regium morbum prodest, status discutit, humioresq; per urinam pellit.

SIRVPVS INFUSIONIS ROSARUM.

℞. Infusionis rosarum lib. v.
Sacchari clarificati lib. iij.
Coquantur cum facilitate.

¶ Est conueniens ad extinguendam sitim in febris acutis, & ad remittendum excessum caliditatis in eis, confortans stomachum relaxatū, & hepar supercaesatum, & cor, resistens putredini, conueniens tempore pestilentiae, & resistens uenositati.

SIRVPVS INFUSIONIS VIOLARUM.

℞. Infusionis uiolarum lib. v.

Sacchari clarificati lib. iij.
Coquantur cum facilitate.

¶ Febribus acutis, iecinoris & cordis calidibus, asperitati gutturis, morbo laterali, tussiq; aridæ succurrit, sitim restinguit, aluūq; emollit.

INFUSIO ROSARUM MESUÆ

℞. Foliorum Rosarum li. j. ponantur in urceo angusti oris, & infunde illis aquæ calidæ lib. iij. aut quantum sufficit ut madeant. Macerentur per horas viij. aut xij. obstructo fictilis orificio, deinde exprime leuiter, & excola infusionem, abiectis rosis, & iterum inde recentes rosas, & infusionē excolatā calefac & infunde rosis, ac obstructo orificio urcei in calido loco dimitte per horas viij. uel xij. Postea rursum excola & colaturam calefactā infunde alijs recentibus Rosis, & tertio dimitte, & si efficaciorē facere uolueris etiam quarto recentes rosas in eodem diluto recalesceto macera, ac postremo addito saccharo Sirupum facito.

Porro quidam tidunt Rosas, quidam uero integras ponunt, & tuse quidem alerius uim suā & colorem in aquam deponunt, ac minorem locū occupant. At Violæ cum tiduntur aliquam herbaceam & tediousam acrimoniam acquirunt, hoc est, *Sye krigen einen grusenden geschmack im mund, quare consulantur hac de re Doctores medici.*

HÆC infusio diatur alio nomine *Mucharus* & *Mucharum*, siue ex *Violis* siue *Rosis* fiat.

ME SVÆ tantum bis iubet Rosas infundi, melius uero est ut sæpius recentes abiectis substituantur.

INFUSIO VIOLARUM.

Infusio Violarum eodem modo fit, quo Rosarum infusio.

SIRVÆ

SIRVPVS DE SVC
co Fumiterræ maior, D.
Mesua.

℞. Myrobalanorū Citrinorum
 Myrobalā. Chebulorū ana ʒxx.
 Florum Borriginis
 Florum Buglossæ
 Florum Violarum
 Absinthij
 Cuscutæ ana ʒj.
 Glycyrrhizæ
 Rosarum ana ʒiij.
 Epithymi
 Polypodij ana ʒvij.
 Prunorum numero C.
 Passularum enucleatarum lib. s.
 Tamarindorum
 Pulpæ Cassiæ fistulæ ana ʒij.
 Aquæ lib. x.
 Coquantur secundum artem ad ter-
 tias, deinde cola, & colaturæ adde
 Succī Fumiterræ depurati
 Zacchari albissimi ana lib. iij.
 Coquantur lento igne ad iustam con-
 sistentiam, & reponē.

*Meum Exemplar manuscriptum habet Pru-
 norum lib. s. quemadmodum passule.*

¶ Sirupus fumariz maior, uentriculum &
 hepar roborat, obstructions aperit, cutis mor-
 bos, præcipue ab humore salso, uel usto naros,
 ur pforam, lepram, impetiginem, serpiginem
 curat.

SIRVPVS DE MEN
ta maior D. Mesua.

℞. Succī Cytoniorum muzorum
 Succī Cytoniorum dulcium
 Succī Granatorum acetosorum
 Succī Granatorum dulcium
 Succī Granatorū Muzorū ana li. j. s.
 In succis maceretur per horas xxiiij.
 sequentia,

℞. Mentæ siccæ lib. j. s.
 Rosarum rubearum ʒij.
 Coquantur deinde cū facilitate usq̃
 ad medietatis consumptionem, co-
 lentur, & colaturæ adde,
 Mellis uel
 Zacchari lib. ij.
 Coquantur ad perfectionem, & cum
 reponis aromatiza cū Gallia mo-
 schata trita uera, & in sindone li-
 gata, atq̃ ex orificio uasis suspensa.

*MVZORVM, idest in uini saporem ac-
 sentium, nam muzus sapor de dulcedine & aceto-
 sitate aliquid habet.*

*NOTANDVM est, si quis cum melle ue-
 lit hunc Sirupum conficere, ut accipiat mel odora-
 tum aromaticam quale e Dantisco aduehitur uel ta-
 le aliud, ut est quod uocant uirgineum mel, & Sa-
 xones Krut hönig, quasi aromaticum mel, & non
 illud uulgare flatuosum.*

¶ Ventriculum frigidum roborat, ob id nau-
 seam, uomitum, singultum fluorem alui sedat.

SIRVPVS DE MEN
tha minor D. Mesua.

℞. Succī Mentæ depurati lib. j.
 Succī Granatorum dulcium
 Succī Granatorum acetosorum, ad
 medietatem coctorum
 Zacchari uel Mellis ana lib. j.
 Coquantur sensim secundum artem.

*IN hoc quoq̃ Sirupo notandum est, quod in
 proximo Sirupo de Mentha maiore diximus de
 melle.*

¶ Eandem ferè cum superiore facultatem
 habet.

SIRVPVS DE CALA
mintha D. Mesua.

℞. Calaminthæ domesticæ
 Calaminthæ syluestris ana ʒij.
 K 2 Ligusti.

Ligustici .i. Seminis
 Dauci (uidelicet seminis eius)
 Schoenanthi ana ʒ v.
 Passularum enucleatarum lib. s.
 Mellis lib. ij.
 Aquæ quantum sufficit,
 Coquantur secundum artem.

MEL cum additur huic Sirupo, tunc oportet esse optimum & aromaticum mel, ut ante etiam dixi, idq; in omnibus Sirupis, & Oxymellis obseruandum est.

POTEST etiam cum Saccharo fieri hic Sirupus, quia pauci optimum & aromaticum mel emere & expetere consueuerunt.

DOMESTICA Calamintha est quæ in agris & cultis locis nascitur, & uulgo uocatur Kornminze.

SYLVESTRIS autem Calamintha est quæ in incultis locis & montibus provenit, & appellatur Calamintha montana.

¶ Lienosis plurimum confert, quibus durus est lien & penè irresolubilis, & his qui frigida uiscera habent, & Asthmate laborant, præsertim in senibus, & in habentibus antiquas tusses, si quis enim uel pectus uel uentriculum, uel intestina crassa, tenaci, & irresolubili materia plena habeat, hoc Sirupo sanatur.

SIRVPVS DE SVCCO Endiuæ simplex.

℞. Succu Endiuæ depurati lib. viij.
 Sacchari Tabarzeth lib. v. s.
 Coquantur secundum artem.

ENDIUIA uera est herba satiuæ, caulibus folijsq; Cichoreæ similibus, maioribus tamen pinguioribusq; flores etiam similes sunt Cichoreæ, alatum est semen eius ex Italia, & iam multis in locis apud nos seruitur.

¶ Valet principaliter ad omnes supercalefactiones hepatis & aliorum membrorum nutritiuorum, & in morbo laterali maxime cõuenit.

SIRVPVS DE ENDIUIA compositus.

℞. Endiuæ recentis

Borraginis
 Scariolæ
 Epaticæ
 Buglossæ
 Melissæ
 Lactuæ
 Eupatoriij ana M. j.
 Seminũ frigidorũ maiorũ ana ʒ j.
 Sandali albi
 Sandali rubei ana ʒ j.
 Florum Cordialium ana ʒ iij.
 Coquantur secundum artem, in sufficienti quantitate aquæ, deinde cola, & colaturæ adde
 Succu Endiuæ depurati lib. j.
 Vini Granatorum ʒ iij.
 Sacchari albi lib. iij.
 Fiat Sirupus secundum artem.

¶ Valet præcipue ad supercalefactiones hepatis, cordis, & aliorum membrorum nutritiuorum, & generaliter confert, cuilibet complexionis calidæ, & est apertius oppilationum, & confortatiuus membrorum debilitatorum à mala complexionis calida, est etiam digestiuus materiarum cholericarum acutarum.

SIRVPVS DE CICHORIO cum Rhabarbaro Nicolai Florentini.

℞. Endiuæ domesticæ
 Endiuæ syluestris
 Cichorij
 Taraxacon ana M. ij.
 Cicerbitæ
 Epaticæ
 Scariolæ
 Lactuæ
 Fumi terræ
 Lupulorum ana M. j.
 Hordei non excorticati ʒ ij.
 Vesicariæ .i. alkekengi
 Glycyrrhizæ
 Capillorum Veneris

Ceteraq;

Ceterach .i. Asplenij
 Polytrichi
 Adianthos ana 3 vj.
 Radicum Foeniculi
 Radicum Apij
 Radicum Asparagi ana 3 ij.

Coquatur in aqua sufficiente, & percolentur, deinde cum Saccharo albo claresfacto fiat Sirupus, pro cuius una quæq; libra inter coquendum adijciantur

Rhabbari optimi 3 iij.

Spicæ nardi 3 iij.

Colligato in linteolo raro quod sæpe exprimat, dum Sirupus consistentiam iustam nanciscatur.

¶ Valet contra omnem materiam uenensam in alterando & mundificando eam, & proprie in anthrace, & similibus, ualet & in febre pestilentiali. Confortat cor & nutritiua, mundificat materias per urinam & fecesum, & facit appetere cibum, ac inducit somnum.

OXYSACCHARA simplex D. Nicolai.

℞. Sacchari albi lib. j.
 Succi malorum granatorum acetosorum 3 viij.

Aceti 3 iij.

Coquantur cum facilitate ad ignem in uase stanneo dum Sirupi crassamentum adsciscat.

¶ Digerit materias cholericas phlegmaticas, quæ grauant stomachum & præcordia, & faciunt tertianas duplas inordinatas, quas uocant erraticas, & similes quartanis duplis.

OXYSACCHARA composita D. Nicolai Præpositi.

℞. Capillorum ueneris
 Linguae ceruinæ, idest Phyllitidis.

Scolopendriæ, idest Aspleni
 Polytrichi
 Hepaticæ
 Violarum
 Radicum Foeniculi
 Radicum Rusci
 Radicum Asparagi
 Radicum Graminis ana lib. j.

Hoc modo confice. In succo malorum granatorum, herbas radices triduum macerato, quarto die parum bullire finito, cum forti expressione percolato, postremo addito Saccharo quod satis fuerit, ad iustam crassitiam concoquito.

¶ Concalesfacta corpora potum iuuat: lōgis febribus quas sanguis aut bilis creauit, & calori icinoris auxilio est, & lienis obstructiōes tollit.

SIRVPVS DE IUIV bis D. Mesuæ.

℞. Iuiubarum numero LX.

Violarum

Seminis Maluæ ana 3 v.

Capilli ueneris

Hordei mundati

Glycyrrhizæ ana 3 j.

Seminis Citoniorum

Seminis Papaueris albi

Seminis Melonum

Seminis Lactuæ

Tragacanthæ ana 3 iij.

Aquæ fontis lib. iij. aut q. s.

Sacchari lib. ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Sirupus iste, cōfert raucitati, tussi, & pleuriti.

SIRVPVS VIOLA rum D. Mesuæ.

℞. Violarum 3 ij.

K 3 Semi

Seminis Cytoniorum
 Seminis Maluæ ana ʒ j.
 Iuubarum
 Sebesten ana numero xx.
 Aquæ cucurbitæ quantum sufficit.
 Sacchari lib. j. s.
 Coquantur secundum artem.

CVCVRBITA debet destillari cum adhuc est tenera, anteq̄ indurescere inapiat.

℞ Prodest pleuritidi & tussi à causa calida.

SIRVPVS DE SVC- co Violarum.

℞. Violarum recentiu iamiam le-
 ctarum quantitatem satis magnam,
 & decerpe ab ijs purpurea foliola, &
 abijce uirides eorum cauliculos, quo-
 niam herbaceam habent acrimoniam
 & floridum colorem hebetant. Con-
 tunde deinde decerpta uiolarum fo-
 lia in mortario marmoreo & expri-
 me, mox

℞. Expressi succi lib. ij.
 Sacchari lib. iiij.

SACCHARVM prius clarificatur, & ad iustam consistentiam coquatur, amoto deinde ab igne Saccharo tepesieri finito, & succum infundito, & rursum lento igne ad spissitudinem coquito, & emicantem in coquedo spumam continue aufero.

QVIDAM spumam non auferunt ne color pereat. Sed cito corrumpitur cum spuma repositus.

HIC uiolarum Sirupus in Misnia fit, presertim Lipsiæ, ubi eum uocant Succum uiolarum.

℞ Bilis acrimoniam obtundit, ac ob lentore thoracis uitijis est aptum.

SIRVPVS DE PRAS- sio D. Mesuæ.

℞. Prasij ʒ ij.
 Glycyrrhizæ ʒ j.

Capilli Veneris
 Hyssopi ana ʒ vj.
 Calaminthæ
 Anisi
 Radicum apij
 Radicum foeniculi ana ʒ v.
 Seminis Maluæ
 Seminis foenogreci
 Radicis Ireos ana ʒ iiij.
 Seminis Lini
 Seminis Cytonioru ana ʒ ij.
 Passularum enucleatarum ʒ ij.
 Ficu siccaru pinguiu nume: xvi.
 Penidiorum lib. ij.
 Mellis lib. ij.
 Aquæ quantum sufficit.
 Coquantur secundum artem.

MEL oportet esse aromaticum & optimum, potest tamen etiam cum Saccharo fieri.

℞ Vitijs thoracis & pulmonis diuturnis, & à frigido tenaciq̄ humore excitatis, atq̄ eradica-
 tu difficilibus succurrit, hinc est quod senibus
 & asthmaticis plurimum conducatur.

SIRVPVS DE GLY- cyrrhiza D. Mesuæ.

℞. Glycyrrhizæ rasæ ʒ ij.
 Capilli Veneris ʒ j.
 Hyssopi ʒ s.
 Aquæ lib. iiij.
 Macerentur horis xxiiij. deinde
 Coquantur ad dimidias, colaturæ
 adde
 Mellis optimi
 Penidiorum
 Sacchari ana ʒ viij.
 Aquæ rosarum ʒ vj.
 Fiat Sirupus secundum artem.

℞ Thoracem & pulmonem expurgat, ideoq̄
 diuturnæ tussi & pleuritidi auxiliatur.

SIRV-

SIRVPVS DE HYS fopo D. Mefuæ

℞. Hyffopi aridi
Radicum Apij
Radicum Fœniculi
Radicum Petrofelini
Glycyrrhizæ ana ʒ x.
Hordei mundati ʒ iiij.
Seminis Maluæ
Seminis Cytoniorum
Tragacanthæ ana ʒ iiij.
Capilli Veneris ʒ vj.
Iuiubarum
Sebesten ana num. xxx.
Passularum magnarum enuclea-
tarum ʒ j. ʒ iiij.
Ficuum Siccarum
Dactylorū pinguiū ana num. x.
Penidiorum alborum lib. ij.
Confice secundum artem.

¶ Ad uitia thoracis & pulmonis efficax est,
humoresq; excreatu difficiles extenuat & educit.

SIRVPVS DE EVPA torio D. Mefuæ.

℞. Radicum Fœniculi
Radicum Apij
Radicum Endiuizæ ana ʒ ij.
Glycyrrhizæ
Schoenanthi
Cuscutæ
Absinthij
Rosarum ana ʒ vj.
Capilli Veneris
Bedeguaris
Suchahæ
Florum aut radicum Buglossæ
Anisi
Fœniculi
Eupatorii ana ʒ v.
Raued feni .i. Rhabarbara orientalis

Mastiches ana ʒ iiij.
Spicæ nardi Indicæ
Azari
Folij, pro folio pone Spicam Ro-
manam ana ʒ ij.
Aquæ quantum sufficit, aut lib. viij.
Succi Apij
Succi Endiuizæ ana lib. s.
Sacchari lib. iiij.
Coquantur secundum artem.

PRO Bedeguaræ & Suchahæ quæ hodie non
cognoscuntur licet accipere Cardui Benedictum
& Cardinam .i. Cardopaciæ radicem.

Eupatorium quod Mefuæ semper intelligit, est
Graciola, ut ante etiam dictum fuit aliquoties.

¶ Frigidis iecinoris uitijs, ac eiusdem obstru-
ctionibus, aquæ inter cutem, malorū corporis
habitui succurrit, humores enim crassos exte-
nuat, roburq; iecinori adijcit. Vrinæ mouet, &
Hypochondriorum tensionem demolitur.

SIRVPVS DE STOE- chade simplex.

℞. Florum Stœchadis ʒ xxx.
Thymi
Calaminthæ
Origani ani ʒ x.
Anisi ʒ viij.
Passularum enucleatarum ʒ iiij.
Aquæ quantum sufficit, coquantur
secundum artem. Colaturæ adde
Mellis optimi lib. iiij. s.
Condiatur cum
Cinnamomi
Calami aromatici
Zingiberis ana ʒ j. s.
Ligentur in Sindone & in Sirupo
suspendantur.

SIRVPVS DE STOE- chade compositus D. Mefuæ.

℞. Florum Stœchadis ʒ xxx.
Thymi

Thymi
Calamínthæ
Origani ana ʒ x.
Anisi
Pyretri ana ʒ viij.
Piperis longi ʒ iiij.
Zingiberis ʒ ij.
Passularum enucleatarum ʒ iiij.
Aquæ quantum sufficit.
Mellis optimi lib. v.

Coquantur secundum artem len-
to igne, colaturæ adde mellis prædi-
ctas lib. v. & cum reponis tum cõ-
dias sequentibus speciebus in sindone
rara & munda suspenlis.

℞. Cinnamomi
Calami aromatici
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Zingiberis
Piperis nigri
Piperis longi ana ʒ j. s.
Contundantur grosso modo.

Ego in condiendo Sirupo de Stœchadis utroq;
pro CALAMO aromatico mallem imponere,
Schoenanthum aut Galangam, nam uero Calamo
aromatico iam caremus.

℥ Iuuat omnes affectus frigidis cerebri &
neruorum, ut Paralyfin, epilepsiam, spasnum,
spasnum cynicum, tremorem, ac uentriculum
firmat.

SIRVPVS DE EPI- thymo D. Mesuæ.

℞. Epithymi ʒ xx.
Myrobalanorum Citrinorum
Myrobalanorū Indarū ana ʒ xv.
Cuscutæ
Fumiterræ ana ʒ x.
Thymi
Buglossæ
Calamínthæ
Emblīcorum

Belliricorum
Glycyrrhizæ
Polypodij
Agarici
Stœchados ana ʒ vj.
Rosarum
Fœniculi
Anisi ana ʒ ij. s.
Prunorum num. xx.
Passularum enucleatarum ʒ iiij.
Tamarindorum ʒ ij. s.
Aquæ quantum sufficit.
Sacchari lib. iiij.
Sapæ lib. ij.
Coquantur secundum artem.

SAPA est mustum optimum ad tertias de-
coctum.

℥ Atram bilem, & alios humores ufos uar-
cuat, ob id morbos ex his nascētes, elephantiam,
cancrum, ulcera maligna, fistulosa, p̄foram, leu-
pram, præcauet, curatq;.

SIRVPVS DE NYM- phea D. Francisci de pede montium.

℞. Florum Nymphææ ʒ ij.
Florum ungu læ Caballinæ aquaticæ
Psyllij integri
Acetosæ ana ʒ j.
Seminis Cucurbitæ
Seminis Citrulli
Seminis Cucumeris
Seminis Melonis ana ʒ iiij.
Seminis La ctu cæ
Seminis Endiu iæ
Seminis Scariolæ
Seminis Portulacæ ana ʒ ij.
Radicum Fœniculi ʒ j.
Aquæ Hordei quantum sufficit.
Zacchari lib. j.
Aceti albi
Succi Granatorum acetosorum
ana ʒ ij.

Coquan-

Coquantur secundum artem,
deinde aromatizetur cum
Sandalī Citrīni
Spicæ nardī Indicæ ana ʒ j. s.

DVÆ sunt Nymphæ species, altera candidum, altera luteum florem habet, & utriusq; flores hunc Sirupum ingrediuntur. Nam Autor huius Sirupi eam speciem quæ albos habet flores uocat Nenuphar, alteram uero quæ luteos fert flores, appellat unguam Caballinam aquaticam à foliorum figura, & florum colore.

SCARIOLA est species Endiuie quam nos in Germania uocamus Endiuam, uulgo Gensdi-stel. & habet spinulas in dorso foliorum.

¶ Bilis flauæ feruorem extinguit, ideoq; mirifice in ardentibus alijsq; acutis febribus auxiliatur, somnum quoq; conciliat.

SIRVPVS DE PAPA uere D. Mesuæ.

℞. Capita papaueris albi recentia
Capita papaueris nigri recentia
ana ʒ LX.
Aquæ pluuiialis lib. iij.
Coquantur usquequo remaneant tantum aquæ lib. j. s. colaturæ adde
Sacchari
Penidiarum ana ʒ vj.
Fiat Sirupus secundum artem.

¶ Valet ad catarrhum & tussim, causam insomniæ.

SIRVPVS DE PAPA uere compositus D. Mesuæ.

℞. Papaueris albi
Papaueris nigri ana ʒ L.
Capillorum Veneris ʒ xv.
Glyeyrrhizæ ʒ v.
Iuiubæ numero xxx.
Seminis Lactuæ ʒ xxx.
Seminis Maluæ
Seminis Cytoniorum ana ʒ vj.

Coquantur in lib. iij. aquæ usq; ad
duas, & cum

Sacchari &
Penidiarum ana ʒ viij.
Fiat Sirupus secundum artem.

¶ Valet ad tussim siccam, phthisim, catarrhum, insomniæ causam.

SIRVPVS DE SVC co Myrtillorū D. Mesuæ.

℞. Succī Myrtillorū depurati lib. viij.
Sacchari clarificati lib. iij.
Coquantur secundum artem.

CVRANDVM est ut afferatur ex Italia aut Narbonensi Gallia Myrtillorum Succus, si quis uolet hunc Sirupum conficere.

¶ Sirupus Myrtarum uentriculum & uiscera roborat, ob id fluorem alui antiquatum sistit, & tussim mitigat.

SIRVPVS MYRTI nus compositus.

℞. Myrtillorum ʒ xx.
Sandalī albi
Sumach
Balaustiorum
Berberis ana ʒ xxx.
Mespilorum ʒ centum
Succi Granatorum
Succi pomorum agrestiuū ana lib. ij.
Omnia in dictis succis coquantur &
fiat Sirupus cum
Sacchari lib. v. S. A.

¶ Hic Sirupus sistit uentris fluorem etiam antiquum, & creatum sanguinis.

SIRVPVS DE SVC co Acetosæ D. Mesuæ.

℞. Succī Acetosæ depurati lib. ij.
Sacchari clarificati lib. ij.
Coquantur secundum artem.

L *¶ Febri-*

¶ Febribus biliosis & pestilentialibus saluber est, cordis & uentriculi flammeum calorem extinguit, ipsaq; roborat.

SIRVPVS DE SVC co Borriginis.

℞. Succī Borriginis depurati li. viij.
Sacchari despumati lib. iij.

Coquantur aliquandiu, deinde

℞. Florū Borriginis recentiu lib. j.
Contundantur aliquantulum & coquantur in aquæ quantitate sufficienti, & colaturam adfunde prædictis & fac secundum artem.

SVCCVS Borriginis prius est clarificandus cum albuminibus ouorum, alioquin plus satis mucilaginosus fiet Sirupus.

¶ Cor ipsum roborat, eiusq; tremorē & synopen sanat, manicos & melancholicos iuuat.

SIRVPVS DE SVC co Buglossæ.

℞. Succī Buglossæ depurati lib. viij.
Sacchari lib. iij.

Florum Buglossæ recentium lib. j.
Flores tuli coquantur in aqua, & colatura prioribus affusa simul ad perfectionem coquatur.

Intelligo hic eam Buglossam quæ uulgo in usu est, non illam italicam maiorem.

SVCCVS Buglossæ difficalter exprimitur, nam fit muälago dum tunditur Buglossa, ideo tusa dimitenda est per noctē in frigido loco & postri die exprimendus Succus, atq; cum albuminibus ouorum clarificandus.

¶ Cor confortat, lætiamq; generat.

SIRVPVS DE LV pulo.

℞. Succī lupuli depurati lib. iij.

Succi fumiterræ depurati lib. ij.
Sacchari lib. vj.
Coquantur secundum artem.

POTEST etiam hic Sirupus fieri è solo Lupuli succo, ut Mesuæ placet in apite de speæbus Volubilis. Exprimendus autem est succus Lupuli cum adhuc tener & sunt eius Vitiaulæ & Asparagi,

¶ Refrigerat, & collectionum impetus lenit, bilem regio morbo corruptos laborantibus de trahit, pituitam in aqua intercutem exigit per aluum.

IVLEB ROSATVM.

℞. Aquæ rosarum lib. iij.
Sacchari clarificati lib. ij.
Fiat cum diligētia secundum artem.

¶ Febrium, thoracis, & uentriculi incendiū, caloremq; flammeum extinguit, sitim inexpectam sedat.

IVLEB VIOLATVM.

℞. Aquæ uiolarum lib. iij.
Sacchari clarificati lib. ij.
Coque ut Iuleb Rosatum.

¶ Febres, phlegmonas, pleuritidem, asperitatem gutturis & thoracis, ac tussim mitigat.

MIVA CYTONIO rum simplex D. Mesuæ.

℞. Succī Cytoniorū depurati lib. xij.
Coquatur ad mediētātē & affunde uini ueteris optimi lib. viij.
Sacchari lib. xij.
Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculū roborat, & cibū in eo continet.

MIVA CYTONIO rum aromatica D. Nicolai.

℞. Succī Cytoniorum acetosorum lib. xx,

uini

Vini ueteris optimi lib. x.
 Mellis despumati optimi lib. vj.
 Potest tamē etiam cū Saccharo fieri.

Coquantur ad perfectionem, &
 aromatizētur in sindone ligatis, cum
 Cinnamomi electi

Cardamomi maioris ana ʒ iij.

Charophyllorum ʒ ij.

Zingiberis

Maltiches ana ʒ j. s.

Croci ʒ ij.

Xyloaloes

Macis ana ʒ j. s.

Moschi ʒ j.

Galliae Moschatae uerae ʒ ij.

Fiat secundum artem.

¶ Ventriculum, hepar, & cætera uiscera robo-
 rat, appetentiam excitat, coctionem iuuat, uomi-
 tum & lienteriam sedat.

MEL ROSATVM

D. Mesuæ.

℞. Rosarum rubearum nondum
 penitus apertarum lib. ij.

Mellis optimi lib. vj.

Coquantur lento igne secundū artē.

¶ Stomachum confortat & mundificat, et est
 digestium materiarum phlegmaticarum in sto-
 macho & mesericis contentarum.

MEL ROSATVM

aliud efficacius.

℞. Foliorum Rosarum rubearum
 nondū explicitarū contusorū li. ij.

Coquantur in aquæ cœlestis lib. iij.

Colaturæ fortiter expressæ adde

Succi rosarum rubearum depurati

Mellis optimi despumati ana li. iij.

Coquantur secundum artem

OXYMEL SIMPLEX

descrip. Mesuæ.

℞. Mellis optimi despumati lib. iij.

Aceti uini acerrimi

Aquæ clarissimæ ana lib. ij.

Mel cum aqua despumetur iterum
 diligenter, & cum aqua fuerit cosum-
 pra, tunc adde acetum & coque secun-
 dum artem.

¶ Humores crassos, lentos ac pituitosos inci-
 dit, extenuat, & abstergit, atq; adeo obstructio-
 nes aufert, sputum educit, spiritumq; facilio-
 rem reddit.

OXYMEL COM- positum.

℞. Radicum Fœniculi

Radicum Apij ana ʒ iij

Radicum Petroselinii

Radicum Rusci

Radicum Asparagi

Seminis Apij

Seminis Fœniculi ana ʒ j.

Coquantur in aquæ clare lib. vj. aut
 quantum sufficit. Colaturæ adde

Aceti acerrimi lib. j.

Mellis optimi despumati lib. ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Humores crassos & pituitosos incidit, ex-
 tenuat, & abstergit, obstructiones tollit iecino-
 ris, lienis, ac renum urinam mouet, sudoremq;
 euocat.

OXYMEL SCYLLITI

cum simplex D. Mesuæ.

℞. Mellis despumati lib. iij.

Aceti Scyllitici lib. ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Humores crassos, lentos, auulsu contuma-
 ces separat, ob id confert uentriculi, & aliorum
 uiscerum affectibus hos humores sequentibus,
 ructum acidum sanat, & uescicæ mollificationē,
 seu urinx incontinentiam.

OXYMEL SCYLLITI cum compositum.

℞. Radicum Apij
Radicum Fœniculi ana ʒ iiij.
Radicum Petroselinii
Radicum Rusci
Radicum Asparagi
Seminis Apij
Seminis Fœniculi ana ʒ j.
Coquantur in aquæ lib. vj. aut quantum sufficit. Colaturæ adde
Aceti Scyllitici lib. j.
Mellis optimi despumati lib. ij.
Fiat secundum artem.

℥ Id potentius multo incidit, renuat, terget, obstructa aperit, in diurnis quartanis, & quotidianis, quam Oxymel compositum de radicibus.

MEL ANACARDI num D. Azaranij.

℞. Anacardos recentes, terantur & in aqua coquantur, donec melliginem quandam in rubeo colore fuscâ remittant, eam aquæ innatantem auferto & reponito.

MEL EMBLICORUM.

Mel Emblicorum, est mel in quo Emblici Myrobalani sunt conditi. Alij uero uocant Emblicorum decoctum, ad mellis consistentiam inspissatum.

MEL PASSULARUM.

℞. Vuarum passarum lib. iiij.
Infundantur eis aquæ lib. xij. aut q. s.

& macerentur horis xxiiij. deinde coquantur ad remanentiam tertiæ partis. Colentur & colatura decoquatur ad crassitudinē mellis, & reponatur, hoc decoctum uocatur Mel passularum.

ROB

ROB DE RIBES compositum.

℞. Succu Ribes lib. iiij.
Sacchari optimi lib. ij.
Coquantur secundum artem.

℥ Ventriculum firmat, uomitum biliosum reprimat, sitim restinguit, aliasq; excretionibus liosas sistit.

ROB DE RIBES simplex.

℞. Succu Ribes lib. viij.
Coquatur per se ad spissitudinem mellis & reponatur.

ROB DE BERBERIS compositum.

℞. Succu Berberis lib. iiij.
Sacchari optimi lib. ij.
Coquantur secundum artem.

ROB DE BERBERIS simplex.

℞. Succu Berberis lib. viij.
Coquatur

Coquatur per se usq; ad mellis spissitudinem.

¶ Rob ex oxyacantha easdem quas præcedens facultates obtinet.

ROB NVCVM D. Mesuæ.

℞. Succi corticum uiridium Iuglandium lib. iij.

Mellis optimi lib. ij.

Coquantur secundum artem.

¶ Destillationi tenuium humorum à capite, & inflammationem excitantium confert.

DIAMORON D. Nicolai.

℞. Succi Mororum celsi lib. 5.

Succi Mororum rubi lib. j.

Mellis optimi despumati. lib. j.

Sapæ ʒ iij.

Coquantur secundum artem.

¶ Contra depascentia oris ulcera, ad dentium affectus & gingiuarum noxas, atq; ad omnia oris uitia gargarizatus proficit.

DIAMORON aliud D. Valet Cordi.

℞. Succi Mororum rubi

Succi Mororum rubei Idæi

Succi mororum Celsi

Succi Fragarum ana lib. ij.

Mellis despumati optimi lib. iij.

Coquantur lento igne secundū artē.

MORORVM omnium succus exprimendus est anteq̄ perueniant ad maturitatem. Porro Mora rubi idæi & fraga citius maturefcunt quàm alia, ideo oportet ut horum Succus colligatur & cum Saccharo decoctus reponatur, donec alij maturefcant. sint autem succi unicuiusq; lib. ij. Sacchari lib. j. ad quemuis eorum. i. Sacchari lib. ij.

RVBVS Idæus est ille rubus quem nos uocamus Himpen. eius mora siue fructus uocantur Himper.

LOHOCH.

LOHOCH SANVM

& expertum D. Mesuæ.

℞. Cinamomi

Hyssopi

Glycyrrhizæ ana ʒ iij.

Iuiubarum

Sebesten ana numero xxx.

Passularum enucleatarum

Ficuum siccarum

Dactylorum pinguium ana ʒ ij.

Fœnogreci ʒ v.

Capilli ueneris M j.

Anisi

Fœniculi

Ireos

Seminis Lini

Calaminthæ ana ʒ iij

Coquantur secundū artem in aquæ clarissimæ lib. iij. ad consumptionem lib. ij.

Colaturæ expressæ adde

Penidiarum lib. ij.

Coquantur ad perfectionē, postea inspergē subsequentiā minutissime in cisa & tusa.

℞. Pinearum mundatarum ʒ v.

Amygdalarum dulcium mundatarū

Succi glycyrrhizæ

Tragacantæ

Gummi arabici

Amyli ana ʒ iij.

Ireos ʒ ij.

Agitentur omnia simul celerrime donec albescat.

¶ Tussi uocisq; asperitati à frigiditate natæ auxilio est. Crassos in thorace & pulmone humores extenuat.

LOHOCH DE PINO

D. Mesuæ.

℞. Pinearum ʒ xxx.

L 3 Amy

Amygdalorum dulcium
 Auellanarum assatarum
 Tragacanthæ
 Gummi arabici
 Glycyrrhizæ
 Amyli
 Capilli Veneris
 Ireos ana 3 iiij.
 Carnium dactylorum 3 xxxv.
 Amygdalarum amararum 3 iiij.
 Mellis passularum
 Butyri recentis
 Sacchari Tabarzet ana 3 iiij.
 Mellis Tabarzet lib. iiij. 3 j. 3 iiij.

Conterenda contundantur, & incidenda incidantur minutissime & cum melle excipiantur.

MEL Tabarzet est optimum sincerissimum atq; odoratissimū mel, quale ex Dantisco affertur. ¶ Tussi diuturnæ, difficultati spiritus, & asthmæ succurrit, humores in thorace crassos incidit, & extenuat.

LOHOCH DE PAPA uere D. Mesuæ.

R. Papaueris albi 3 xxv.
 Amygdalarum dulcium
 Pinearum
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ
 Succu Glycyrrhizæ ana 3 x.
 Amyli
 Seminis Portulacæ
 Seminis Lactuæ
 Seminis Cytoniorum ana 3 iiij.
 Croci 3 j.
 Penidiarum albarum 3 iiij.
 Sirupi de papauere lib. iiij.

Omnia contundantur & incidantur atq; cum Sirupo excipiantur, secundum artem. Porro iste Sirupus de papauere sic fieri debet

R. Capítum Papaueris albi recentis
 Capítum Papaueris nigri recentium
 ana 3 vj.
 Seminis Lactuæ
 Florum Violarum ana 3 j.
 Aquæ quantum sufficit aut lib. viij.
 Coquantur & Colaturæ adde
 Sacchari lib. iiij.
 Coquantur ad spissitudinem.

Hoc Lohoch de Papauere appellatur etiam alio nomine DTA PAPAVER.

¶ Luanat tussim, & gutturis asperitatem à catharro calido, tenui (quem sputum liquidum in dicat) eū enim coquit, & crassat. Confert etiam febribus ardentibus, dolenti thoraci, pleuritici.

LOHOCH DE Scylla D. Mesuæ.

R. Succu Scyllæ
 Mellis despumati ana lib. j.
 Coquantur secundum artem.

Scylla proprie succum non habet, sed mucilaginem, quæ sic est colligenda.

R. Scyllas crudas tres aut quatuor eius laminas puriores, plenas & nitidas, in partes incidito cultello eburneo, deinde in pila siue mortario fictili aut lapideo siue marmoreo terito cum agitaculo ex ligno Guaiaco siue sancto facto, & deinde exprime & utere.

¶ Elegma de Scylla, materiam crassam, lentam, coctu difficilem in partibus respiratorijs, expelli facile strenue reddit, et natā inde spirandi difficultatem, & thoracis dolorem leuat.

LOHOCH DE PVL mone uulpis D. Mesuæ.

R. Pulmonis uulpini siccati
 Succu Glycyrrhizæ
 Seminis Anisi
 Seminis Fœniculi
 Capilli Veneris ana j. 3
 Sacchari clarificati 3 xv.

Con-

Conterantur omnia tenuissime & cum Saccharo excipiantur.

LOHOCH AD Asthma.

℞. Scyllæ assatæ ʒs.
Radicum Ireos
Hyssopi
Prassij ana ʒj.
Myrrhæ rubæ
Crocī ana ʒs.
Cum Mellis quantitate sufficienti
fiat Lohoch.

TROCHISCI.

TROCHISCI DE VIPERA D. Andromachi.

℞. Carnis uiperinæ cum Anetho sale & aqua coctæ ʒ viij.
Panis triticeī purissimī trīti & cribra-
ti ʒ ij.
Formentur trochisci cum iusculo in
quo decoctæ fuerint carnes Viperi-
næ, & inungantur cum Opobalsa-
mo aut oleo Macis aut Caryophyllo-
rum aut nucis muschatæ, Sed oleum
Caryophyllorum propius accedit
ad naturam Balsami. Siccentur in lo-
co umbroso libero uento cōp̄stabili.

VIPERA est serpens quem recentiores uo-
cant Tirum, Itali uero Marassum & Scurzionē
ut scribit Nicolaus Leoniceus: ingrediuntur autē
hij Trochisa in Theriacam, apud nos uero non-

dum licuit uidere hoc serpentum genus. Igitur ex
Italia peti debent ueri Trochisa de Vipera.

TROCHISCI SCYL- litici D. Andromachi.

℞. Scyllæ assatæ lib. j.
Farinæ Orobi ʒ viij.
Formētur Trochisci secundū artem.

TROCHISCI HEDI- chroi D. Aetrij.

℞. Mari siue Maioranæ, aut loco
eius Dictamni Cretici
Azari
Samsuchi
Aspalathi, eius loco sumatur semen
agni casti
Opobalsami, eius loco accipitur ole-
um Caryophyllorum
Schoenanthi
Calami aromatici, eius loco sumatur
Galanga
Phu pontici ana ʒj. gra. xv.
Xylobalsami
Cinnamomi
Costi ana ʒj. s.
Myrrhæ Troglodyticæ
Foliū aut succedanei eius
Spicæ nardi Indicæ
Crocī
Cassia ana ʒ ij. s. gra. xv.
Amomi aut succedanei eius ʒ ij.
gra. xiij.
Mastiches ana ʒ s. gra. viij. s.
Vini ueteris odorati dulcis quantum
sufficit, formentur trochisci.

MARV M herba est non dissimilis Maiora-
næ, eius loco accipitur Dictamnus Creticus.

SAMSVCHVS, idest Maiorana, quidam
habēt Amaram quod idem est. Non enim debet
hoc

hoc loco accipi *Matricaria* aut *Cotula foetida* quae etiam uocatur *Amaracus*.

ASPALATHVS est cortex quidam odoratus, eius loco acipe lignum *Aloes* aut *Sandalum Citrinum* odoratissimum, aut semen *Agni casti*.

FOLIVM, pro *Folio sume Spicae Romanae* radicem *Macis* ana partes aequales.

HI Trochisci appellantur ab *Arabibus* *Alindaracaron*, à recentioribus uero ut *Nicolao* sunt parum immutati, & uocantur *Diacoralli*.

TROCHISCI HEDYCHROI D. Galeni.

℞. Corticum radicem *Aspalathi*, ipsius loco sumatur semen *Agni casti*.

Nardi Indicae

Calami aromatici, sume eius loco galangam

Foliorum Malobatri

Costi

Azari

Xylobalsami

Phu

Amaraci, hic significat *Maioranam*.

Mastiches ana ʒ vj.

Schoenanthi

Cinnamomi.

Amomi

Cassiae

Rheupontici .i. *Rhabbarari*

Myrrhae

Croci ana ʒ xij.

Omnia subtilissime trita cum uino *Phalerno*, in *Trochiscos* formentur, qui in umbra exiccantur, & *Opopobalsamo* aut oleo *Charyophyllorum* inuncti reponantur.

GALENVS in libello de *Theriaca* ad *Pamphilianum* scripto, ad hunc modum praecipit conficiendos esse *Hedychroos Trochiscos*. Sunt enim proximis non ignauiores.

Pro *Aspalatho*, quo caremus, licet acipere *Seu Agni casti*, aut ligni *aloes*, aut *Sandalum Citrinum* odoratum. Oportet etiam diligenter aduertere ne

pro *Aspalatho Asphalium* legatur aut accipiatur.

Pro *Amomo* uero, quo caremus, pone *Carpesium*, aut uocatum *Calamum aromaticum*.

Pro *Vino Phalerno* accipe aliud quoduis uinum generosissimum.

TROCHISCI HEDYCHROI alij Galeni.

℞. *Mari*

Azari

Amaraci, idest *Maioranae*

Aspalathi ana ʒ ij.

Schoeni, idest *Squinanthi*

Calami odorati

Phu pontici

Xylobalsami } aut succedaneo =
Opobalsami } rum eorum.

Cinnamomi

Costi ana ʒ iij.

Myrrhae

Folij Malobathri aut succedanei eius

Nardi Indicae

Croci

Cassiae ana ʒ vj.

Amomi aut succedanei eius ʒ xij.

Mastiches Chia ʒ j.

Vini Phalerni quantum sufficit.

Formentur *Trochisci* & in umbra exiccantur, *Opobalsamo* aut oleo *Charyophyllorum* inuncti.

Pro *Maro* sume *Dictamnnum Creticum*.

ASPALATHI loco, sume lignum *Aloes*, aut *Sandalum Citrinum*, aut semen *Agni Casti*, ut *Galenus* de succedaneis dicit.

Pro *Calamo* sume *Galangam*.

Pro *Opobalsamo* sume oleum *Charyophyllorum*.

AMOMI loco, sume uocatum *Calamum aromaticum*.

Pro *Malobathro*, sume *Spicae Romanae* radices, aut *Spicae Romanae* radicem, & *Macis* ana partes aequales.

CASSIA .i. *Cassia lignea aromatica* similis *Cinnamomo*.

MASTICHE *Chia* .i. *Mastix* est *Chio insula*, quae est optima.

HÆC est genuina Hedichroi compositio, ut Galenus dicit, & hæc debet ingredi Theriacam Andromachi senioris.

GALENVS primo libro de Antidotis ad hunc modum carmine describit compositionem Hedichroi magmaticis, ubi Theriacæ compositio- nem docet, Non tamen diligenter distinguit ponde- ra rerum, Nam omnia coniungit coniunctionibus copulatiuis, Tē & vsq; hoc est OVE, et, ET.

TROCHISCI CYPHI D. Damocratis.

℞. Carnium Vuæ passæ albæ & pinguis-
simæ
Therebinthinæ coctæ ana ʒ xxiiij.
Myrrhæ
Schoeni id est Squinanthi ana ʒ xij.
Calami unguentarij ʒ ix.
Cinnamomi ʒ iiij.
Bdellij
Onychis
Nardi spicæ
Cassiae optimæ quæ est similis Cinna-
momo
Cyperij purgati
Arceutidum maximarum & pin-
guissimarum ana ʒ iiij.
Aspalathi ʒ ij. s.
Crocij ʒ j.
Mellis optimi
Vini ana quantū satis est ad forman-
dum & incorporandum.

MELLIS & Vini parum debet addi, ut tan-
tum cum his conficiantur Trochisca.

CARNES Vuæ passæ atq; Iuniperi baccas
recentes et pingues minutissime condito tunditq;,
deinde Bdellium Myrrhamq; affuso Vino diluito,
postea reliqua omnia in tenuissimum puluerem re-
digito, ac demum adhibito modico mellis despuma-
ti optimi Trochiscos formato.

ARABES hos Trochiscos uocant Cochion.

Per Vuas passas hic intellige eas quas uocant
nuas Cybibas, uulgo Cibeben.

TEREBINTHINÆ coctæ, quomodo eo-
quatur Resina Terebinthina ostendam inferius
in tractatu de præparatione medicamentorum.

CALAMVS Sungenarius. i. Aromaticus ue-
rus, pro quo sume Galangã, Quia hodie caremus
uero Calamo Aromatico.

ONICHIS, id est Blaccæ Bizanzie electæ.
CYPERVM purgatū præcipit acipiendum,
quoniam plerumq; fibris sordidis sunt obfita ra-
dices eius.

ARCEUTHIDES, sunt bacca Iuniperi,
hic autem debent acipi Iuniperi magna grandes
bacca, quoniam autem careamus ipsis, uulgaris
& minoris Iuniperi baccas acipere licet.

Pro Aspalatho sumatur semen Agni Casti ex
mente Galeni de Succedaneis.

TROCHISCI RA- mich, D. Mesuæ.

℞. Succij Acetosæ, aut loco eius Suc-
cij Cytoniorum austerorum ʒ xvj.
Rosarum ʒ j.
Bulliant parum & colentur, colaturæ
addantur,
Gallarum iamiam tritarum ʒ iiij.
Coquantur denuo aliquantulū, de-
inde inspergatur sequentiū specierū
minutissimus & optime commixtus
puluis.

℞. Rosarum ʒ j.
Sandalij machoziri ʒ j. ʒ ij.
Gummi arabici ʒ j. ʒ iiij.
Carnium Sumach
Spodij ana ʒ j.
Agrestæ ʒ vj.
Granorum Myrti ʒ iiij.
Ligni aloes
Charyophyllorum
Macis
Nucis Muscatæ ana ʒ iiij.

Misceantur omnia optime, deinde
exiccantur, exiccata rursus in tenuis-
simum puluerē terantur, et formen-

M tur

tur Trochisci subtiles cum Camphora aureo uno & aqua Rosarum quantum sufficit. Exiccantur in umbra libera, exiccati reponantur.

¶ Ventriculorum, cor, hepar, imbecilla firmant & lubrica viscera ac intestina, choleram morbum fiunt, acrimoniam obtundit, animum reddit tranquillum, omnem hæmorrhagiã cohibet, ob quam naribus sanguine fluentibus stando impellitur, alijs medicamentis miscetur.

TROCHISCI DE Cappare D. Mesuæ.

℞. Corticum radicum Capparis
Seminis Agni casti ana ʒvj.
Hammoniæ ʒiij.
Seminis Nigellæ ueræ
Calaminthæ
Succi Eupatoriij .i. Graciolæ
Amygdalarum amararum
Foliorum Rutæ
Radici Aristolochiæ rotundæ ueræ
Seminis Nasturcij ana ʒij.
Scolopendriæ ʒj.

Formentur Trochisci cū Hammoniaco prædicto in aceto dissoluto & exiccati reponentur.

SCOLOPENDRION est Ceterach, et non Lingua ceruina.

¶ Ad splenis duriciem & flatum eius dissipandos ualent.

TROCHISCI DE EV- patorio D. Mesuæ.

℞. Tereniabin .i. Mannæ
Succi Eupatoriij ana ʒj.
Rosarum ʒiij.
Spodij ʒiij. s.
Spicæ nardi Indicæ ʒiij.
Rheubarbari
Azari
Anisi ana ʒij. s.

Formentur Trochisci cū aqua cucuta & in umbra libera uentocq; persflata exiccati reponantur.

PRO Spodio sumatur Ebur combustum.

EV P A T O R I V M Mesuæ, intelligendum est, Gratiola.

¶ Obstructionem & tumorem præter naturã hepatis & lienis sanat, ac inde natas febres anti-
quas, & harum rigorem, icterũ, ac incipientem hydropem.

TROCHISCI DE aion D. Nicolai Alex- andrini.

℞. Florum Violarum ʒxv.
Amyli ʒix.
Seminis Papaueris albi ʒvij.
Rheubarbari ʒv.
Seminis Plantaginis ʒiij.
Ballami (loco eius oleũ Charyophyl-
lorum ʒj.
Rhodostagmatis quantum sufficit,
formentur Trochisci.

DIANI, uel DIAVI alijs uocantur hij Trochisci, sed corrupto nomine.

PER VIOLAS hoc loco oportet intelligere violas albas quæ hodie uocantur Cheyri Citrini, uulgo Gelbe Veioen.

PER Balsamum intelligitur Opobalsamum-
RHODOSTAGMA .i. aqua Rosarum.

¶ Excafactiones mitigant, aluumq; emolliunt.

TROCHISCI DIANI D. Nicolai.

℞. Violarum albarum uiridum ʒv.
Amyli ʒiij.
Papaueris albi ʒij. ʒj.
Seminis Plantaginis ʒj.
Rheubarbari ʒj.
Opobalsami (aut Succedanei
eius) ʒj.

Aquæ

Aquæ Rosarum quantum sufficit.
Formentur Trochisci.

NICOLAVS alter, paulò aliter componit
Trochiscos Diaui ut hæc ostendit compositio.

VIOLÆ Albæ, idest Cheyri Citrini.

TROCHISCI DE Lacca D. Mesuæ.

℞. Laccæ mundatæ.

Succi Glycyrrhizæ

Absinthij

Berberis

Succi Eupatorij .i. Gratiolæ

Rhabarbari

Aristolochiæ longæ

Costi

Azari

Amygdalarum amararum

Rubæ Tinctorum

Anisi

Apij

Schoenanthi ana ʒ j.

Formentur Trochisci drachmæ
pondere cum aqua Eupatorij.

Mesuæ intelligit summ Eupatorium, id est Gra
ciolam.

¶ Trochisci Cancami, ualent ad obstructio-
nes hepatis et lienis, & inde natas febres uarias
antiquas, & acilitem per urinas mouet.

TROCHISCI DIA- rhodon, D. Nicolai.

℞. Rosarum uiridium ʒ iiij.

Spodij .i. Eboris combusti ʒ ij.

Sandali rubei ʒ j. s. gr. viij.

Sandali albi ʒ j. gr. xij.

Croci ʒ ij. gr. viij.

Camphoræ gr. xij.

Aquæ rosarum quantum sufficit
formentur Trochisci.

¶ Ista compositio debet administrari in ma-
gnis confectionibus ipsius Nicolai.

TROCHISCI DE Rheubarbaro, D. Mesuæ.

℞. Rued boni .i. Rheubarbari ʒ x.
Succi Eupatorij .i. Gratiolæ
Amigdalarum amararum ana ʒ iiij.

Rosarum

Spicæ Nardi Indicæ

Anisi

Rubæ tinctorum

Seminis Apij

Absinthij

Azari ana ʒ j.

Formentur Trochisci aurei unius pō
dere cum aqua Cuscutæ.

¶ Valent ad hepatis obstructionem, dolorem,
tumores præter naturam, affectus inueteratos
eiusdem, & hydropem, & icterum, & formæ
corruptionem.

TROCHISCI DE Berberis D. Mesuæ.

℞. Berberis ʒ ij.

Spodij

Xyloaloes

Seminis Acetosæ

Mastiches

Galliæ moschatæ ueræ

Spicæ nardi Indicæ ana ʒ j.

Gummi Arabici ʒ iiij.

Rosarum ʒ v.

Aquæ rosarum quantum sufficit
Formentur Trochisci.

¶ Trochisci Oxyacanthæ ualent ad intempe-
riem calidam, fluorem alui, & hepatis dolorem.

TROCHISCI GAL- liæ moschatæ D. Mesuæ.

℞. Xyloaloes crudi ʒ v.

M 2 Ambræ

Ambrae 3 iij.
 Moschi 3 j.
 Mucilaginis Tragacanthæ cū aqua
 rosarum factæ quantum sufficit.
 Formentur Trochisci parui.

¶ Cerebrum corq; roborant, uomitum &
 alui profluium sistunt, oris, atq; adeo corporis
 totius odorem commendant.

TROCHISCI ALI ptæ muschatae. D. Nicolai.

℞. Ladani purissimi 3 iij.
 Styracis Calamitæ 3 j. s.
 Styracis rubeæ 3 j.
 Ligni aloes 3 ij.
 Ambrae 3 j.
 Camphoræ 3 j. s.
 Moschi 3 s.
 Aquæ Rosarum quantum sufficit.
 Formentur Trochisci secundum
 artem.

STYRAX rubea hic non significat Thymia
 ma, aridum illum & nigrum corticem, sed resi-
 nam Styracis quæ subrufa aut flaua est, idest
 optima Styrax.

¶ Valent pueris patientibus asthma & con-
 strictionem pectoris, & etiam non ualentibus
 lac retinere, fit inde optimum fumigiū & odo-
 riferum, & assumūtur etiam ad preciosissimas
 medicinas.

TROCHISCI DE Agarico D. Mesuæ.

℞. Agarici electi 3 iij.
 Salis gemmæ 3 j.
 Sirupi acetosi simplicis quantum suf-
 ficit.
 Formentur Trochisci & reponantur
 in calido siccoq; loco.

¶ Purgant ex cerebro & capite phlegma
 crassum cum cholera mixtum. Et præcipue edu-
 cunt ex pectore crassos humores, putridos, &
 uiscosos.

AGARICVS TRO- chiscatus D. Mesuæ.

℞. Agarici electi 3 iij.
 Vini infusionis zingiberis quantum
 sufficit.
 Formentur Trochisci.

TROCHISCI DE CA rabæ D. Mesuæ.

℞. Carabæ aureos vj.
 Cornu cerui usti
 Gummi Arabici assati
 Corallij rubei usti
 Tragacanthæ
 Acaciæ
 Hypocystidis
 Ballaustiorum florum
 Mastiches
 Laccæ
 Papaueris nigri assati ana aureos ij.
 Thuris
 Croci
 Opij ana aureum j. s.
 Mucilaginis Psyllij quantum sufficit.
 Formentur Trochisci.
 Fiunt & hi Trochisci sine Opio.

¶ Trochisci ex succino, inuenti sunt ad con-
 stringendum sanguinem undecunq; fluentem,
 menstrua, sputum, fluxum sanguineū & hæmor-
 rhoidalem, & consolidāt ulcera pectoris & pul-
 monis.

TROCHISCI DE Myrrha D. Rasis.

℞. Myrrhæ 3 iij.
 Lupinorum 3 v.
 Foliorum Rutæ
 Mentastri
 Pulegij Ceruini

Cymini

Cymini
Rubeæ Tinctorum
Assæ Fœtidæ
Sagapeni
Opopanaci ana 3 ij.
Succi Artemisissæ quantum sufficit,
Formentur Trochisci secundū artē.
MENTASTRVM est sylvestris Mentha
pilosis & hirsutis folijs.
PVLEGIVM Ceruinū, id est, Dictamnus
Creticus.
Prouocant menstrua, & sedant pāsiones
quæ ex retentione menstruorum proueniunt.

TROCHISCI DE Alkekengi D. Mesuæ.

R̄. Fructuum Alkekengi 3 iij.
Seminis Citrulli
Seminis Albatechæ
Seminis Cucurbitæ ana 3 iij. s.
Boli armeniæ
Gummi Arabici
Thuris
Sanguinis Draconis
Papaueris albi
Amygdalarum amararum
Succi Glycyrrhizæ
Tragacanthæ
Amyli
Pinearum ana 3 vj.
Seminis Apij
Carabæ
Terræ sigillatæ (aut Boli armeni le-
uantici)
Hyoscyami
Opij ana 3 ij.
Succi Alkekengi quantum satis
fuerit ad formandum Trochiscos.
Fiunt & hi Trochisci sine opio.

ALBATECHA siue Batega est Melon ma-
gnus Indus uiridis, & subniger.

Trochisci Halicacabi ualent ad renū & ue-
sicæ ulcera, & natam inde dysuriam.

TROCHISCI DE Rosæ, D. Rafis.

R̄. Rosarum 3 iij.
Ligni aloes 3 ij.
Masticis 3 j. s.
Absinthij
Cinnamomi
Spicæ nardi Indicæ
Cassie lignæ (aut Succedanei eius)
Florum Squinanthi ana 3 j.
Vini Veteris quantum ad forman-
dum Trochiscos satis fuerit.

Sunt efficaces ad multos affectus, præfer-
tim ad uentriculi dolorem, malam coctionem,
febres antiquas, hydropem incipientem, & illos
maxime, quibus forma corrumpitur.

TROCHISCI DE Camphoræ D. Mesuæ.

R̄. Rosarum 3 iij.
Spodij
Glycyrrhizæ ana 3 ij.
Seminis Cucurbitæ
Seminis Citrulli
Seminis Cucumeris
Seminis Melonis
Tragacanthæ
Crocij
Gummi arabici
Spicæ nardi Indicæ ana 3 j.
Sandalij Citrini 3 ij. s.
Ligni aloes
Cardamomi
Amyli
Camphoræ ana 3 ij.
Sacchari Tabarzet
Tereniabin .i. mannæ ana 3 iij.
Mucilaginis Psyllij cum aqua Ro-
facea factæ quantum sufficit formen-
tur Trochisci.

Trochisci Caphuræ, conferunt ad febres
ardentes

ardentes, bilis & sanguinis feruorē, uentriculi & hepatis intemperiem calidam, & ab his sitim inexpletam, icterum quoq; ac phthisim & hepaticam curant.

TROCHISCI DE terra sigillata D. Mesuæ.

℞. Sanguinis Draconis
Gummi Arabici assati
Trochiscorum Ramich
Rosarum rubearum
Seminis Rosarum
Amyli assati
Spodij
Acaciæ
Lapidis Hæmatitis
Hypocystidis
Florum balaustiorum
Boli armeniæci
Terræ sigillatæ, uel Bolus armenus
Corallij rubei
Carabæ ana ʒ ij.
Margaritarum
Tragacanthæ
Papaueris nigri ana ʒ j. s.
Seminis Portulacæ assati
Cornu cerui usti
Thuris
Gallarum Cypressi
Crocii ana ʒ ij.
Aquæ Arnoglossæ quantum sufficit
Formentur Trochisci.

SPODII, pro Spodio sume Ebur combustum preparatum.

SEMIN Rosarum hic significat Antheram, id est, luteos apices qui sunt in rosis, hij exiccant rubescunt.

GALLÆ Cypressi etiam uocantur nuces Cypressi.

¶ Sunt admodum efficaces ad spurum sanguinis cum aqua plantaginis poti: ad fluorem uero sanguinis e naribus, fronti illiti: ad menses immodicos, utero iniecti, uel pubi illiti: ad mictum sanguinis, in uesicâ iniecti: & ad alias hæmorrhagias, parti sanguine fluenti impositi.

TROCHISCI DE SPO dio D. Mesuæ.

℞. Rosarum rubearum ʒ xij.
Spodij ʒ x.
Seminis acetosæ ʒ vij.
Seminis Portulacæ
Coriandri præparati
Pulpæ Sumachi ana ʒ ij. s.
Amyli
Florum balaustiorum
Baccarum Berberis ana ʒ ij.
Gummi Arabici assati ʒ j. s.
Agrestæ quantum sufficit.
Formentur Trochisci.

¶ Valent ad febres biliosas cum alui fluore: Inflammationem uentriculi & hepatis, & sitim continuam sedant.

TROCHISCI DE AB sinthio D. Mesuæ.

℞. Rosarum
Absinthij
Anisi ana ʒ ij.
Raued. idest Rhabarbari
Succi Eupatoriij, idest Graciolæ
Azari
Seminis Apij
Amygdalarum amararum
Spicæ nardi Indicæ
Mastiches
Folij ana ʒ j.
Succi Endiuicæ quantum sufficit.
Formentur Trochisci secundū artē.

Pro folio acæpe radices Spicæ romanæ, aut ra dicū Spicæ romanæ, et Maas ana partes æquales.

¶ Obstructiones uentriculi & hepatis, & ab his dolorem, & febres antiquas tollunt, dictas partes, reliquasq; nutritorias roborant, ac appetentiam excitant.

TRO.

TROCHISCI AL-

handali D. Mesuæ.

℞. Pulpæ Colocyntidis ʒ x.
Incidantur minutissime & fricentur
cum olei Rosacei ʒ j.

Deinde sume
Tragacanthæ
Gummi Arabici
Bdellij ana ʒ vj.

Macerentur hæc in aqua Rosacea
donec liquefiant & dissoluantur, dein-
de cum parte resolutarum lachryma-
rum formentur ex prædicta Colocyn-
thide Trochisci, qui siccantur & cum
fuerint siccati contundantur minutif-
sime, & rursus formentur Trochisci
cum reliquo diluto lachrymarum at-
que reponantur.

¶ Trochisci Colocyntidos in hieram Her-
metis, & compositiones alias iniiciendi loco Co-
locyntidos, sunt salubriores quam ipsa Colo-
cynthidis.

TROCHISCI BE-

chij albi.

℞. Sacchari albisissimi lib j.
Sacchari Candi optimi
Sacchari Penidij ana ʒ iij.
Ireos ʒ j. ʒ vij.
Amyli ʒ ij. s.

Mucilaginis Tragacanthæ albissi-
mæ cum aqua Rosacea factæ quantū
sufficit.

Forment Trochisci parui, & signent.

¶ Auxiliantur Tussiculosis, & difficulter spi-
rantibus.

TROCHISCI BE-

chij nigri.

℞. Succu Glycyrrhizæ ʒ iij.
Styracis Calamitæ ʒ j. s.
Sacchari Candi ʒ ij. s.
Specierum Diaireos Salomonis

Specierum Lohoch sani ana ʒ s.
Sacchari Penidij lib. s.
Sacchari albisissimi lib. ij. ʒ iij.

Mucilaginis Tragacanthæ cum
aqua Hyssopi factæ quantū sufficit.
Formentur Trochisci & signentur

¶ Abscissæ uocis iacturam resarciunt, Et pro-
funt his qui patiuntur tussim calidam & siccam,
leniunt pectus, & faciunt spiritum.

EMPLA-

STRA.

EMPLASTRUM

Diachylon simplex, D.

Mesuæ.

℞. Mucilaginis Fœnograeci
Mucilaginis seminis Lini
Mucilaginis radicū Altheæ ana li. j.
Olei ueteris clari lib. iij.
Lithargyrj lib. j. s.
Coquantur secundum artem & fiat
Emplastrum.

DIACHYLON uocatur hoc Emplastrum
à succis uiscosis siue mucilagibus, hodie corru-
pto nomine dicunt Diaquilon.

MUCILAGINES istæ debent esse spissæ
& uiscosæ, ideoq; oportet ut quantitas seminum
& radicum sit satis magna unde fieri debent Mu-
cilagines.

¶ Scirrhus hepatis, lienis, uentriculi, & aliarū
partium, ipsas etiam chæradas & durities reli-
quas emollit, & iuuat.

EMPLASTRUM

Diachylon compositum.

℞. Mucilaginis radicū Altheæ
Mucil-
sem; Lim

Mucilaginis Mediani corticis ulmi
 Mucilaginis Fœnogræci ana ʒ iiij
 Olei Chamæmelini
 Olei Liliorum
 Olei Anethini ana ʒ j.
 Hammoniâci
 Galbani
 Opopanaci
 Sagapeni ana ʒ. s.
 Cera nouæ ʒ xx.
 Croci ʒ ij.
 Terebinthinæ ʒ ij.

Gummi siue lachrymæ' resoluant
 in uino optimo, & conficiantur secun-
 dum artem.

Porro hyeme licet oleorum & Terebinthinæ
 pondus augere.

VLMVS arbor est quæ uocatur Germani-
 ce Ylmen & Rustern. Cortex eius medijs est simi-
 lis cortici Tiliæ, Gleich wie ein bast. ex eo de-
 bet fieri Mucilago.

CHAMÆMELVM uulgo uocatur Ca-
 momilla.

¶ Maturat apostemata & mollit durities, par-
 tim resoluit, & partim digerit, abstergitq; sani-
 ruptorum apostematum, & sanat phlegmones.

EMPLASTRVM Diachylon magnum D. Filij Zacchariæ.

R̄. Lithargyrj mundi tenuissime tri-
 ti & per cribrum exculsi ʒ xij.
 Olei Irini
 Olei Chamæmelini
 Olei Anethini ana ʒ viij.
 Mucilaginis feminis lini
 Mucilaginis Fœnogræci
 Mucilaginis ficuum pinguium
 Mucilaginis passularum
 Succu Ireos
 Succu Scyllæ
 Oesypi
 Glutinis Alchanach ana ʒ xij.

Terebinthinæ ʒ iiij.
 Resinæ Pini
 Cera citrinæ ana ʒ ii.
 Conficiatur secundum artem Empla-
 strum.

SVCCVS Scyllæ est mucilago ex trita
 Squylla expressa.

OESYPVS est pinguedo lanarum succida-
 rum, cuius faciendi modum in ultimo tractatu indi-
 cabimus, uulgo uocatur in pharmacopolijs Hysso-
 pus humidus.

GLVTEN Alchanach siue Alzanach est
 Ichthyocolle. i. gluten siue colla piscium. uulgo,
 Hausenblasen.

HOC Emplastrum debet habere consistentiam
 & spissitudinem Ceroti.

¶ Resoluit & maturat omnes durities & in-
 flammationes.

EMPLASTRVM DIA- chylon paruum D. Mesuæ.

R̄. Lithargyrj ʒ vj.
 Olei ueteris clari lib. j.
 Mucilaginis Psyllij ʒ iiij.
 Mucilaginis Hyoscyami ʒ j. s.
 Mucilaginis feminis lini
 Mucilaginis radicū Maluæ ana ʒ ij.
 Conficiatur secundum artem Em-
 plastrū Ceroti alicuius spissitudine.
 ¶ Tumores calidos digerit & maturat.

EMPLASTRVM DE Meliloto D. Mesuæ.

R̄. Meliloti ʒ vj.
 Florum Chamæmeli
 Fœnogræci
 Baccarum Lauri
 Radicum Althææ
 Absinthij ana ʒ iiij.
 Seminis Apij
 Cardamomi
 Ireos
 Cyperi

Spicæ

Spicæ nardi Indicæ
 Calsiæ Ligneæ
 Ammios ana ʒ i. s.
 Samsuchi .i. Maioranæ ʒ iij.
 Hammoniæ .i. armoniæ
 Styracis Calamitæ
 Bdellij ana ʒ v.
 Terebinthinæ ʒ i. s.
 Ficum pinguium num. XII.
 Seu Hircini
 Resinæ ana ʒ ij. s.
 Cera ʒ vj.
 Olei Samsuchini
 Olei Spicæ ana quantum sufficit.

OLEI Samsuchini compositio inferius traditur in Tractatu de Oleis.

Per Oleum Spicæ Mesuæ intelligit Oleum Spicæ Nardi siue oleum Nardinum. Mesuæ enim nusq̄ meminit Lauendulæ maioris quæ hodie Spica uocatur, neq; eius olei quod uocant oleum Spicæ.

Confice Emplastrum sic.

℞. De Meliloto prædicto ʒv. ʒij.
 Fenogræci

Chamæmeli seorsim præter prædicta ana ʒ iij.
 Coquantur in lib. iij. aquæ aut quantum sufficit donec remaneat lib. j. deinde omnia arida cum reliquis vj. drachmis Meliloti subtilissime puluerizentur, in decoctione autem colata secundum artem dissoluantur Hammoniacum & Bdellium, dissolutis addantur ficus per se minutissime incisæ & contusæ & optime misceantur, postea ad ignem simul liquefiant Terebinthina, Sepum hircinum, Cera, & Resina pini, & addatur Olei Spicæ Nardi, Olei Samsuchini ana circiter ʒv. Cum deinde omnia sunt mixta, addantur pulueres triti, & fiat secundum artem Emplastrum.

Porro potes etiam sequenti ratione conficere ʒvj. ingredientis Meliloti, una cum reliquis aridis tundito, & iisdem permisceto, postea ℞. ad decoctionem priuatim Meliloti M. IIII. & Gummi uidelicet Hammoniacum atq; Bdellium in uino dissoluito, Olei uero Samsuchini atq; Olei Nardini accipere tū oportet ana circiter ʒvii. au. ʒviij. & confice secundum artem Emplastrum.

¶ Emollit omnem duritiem quæ in iecinore,

liene, & uentriculo existit. Dolorem item uehementer sedat, hypochondriacq; tenfa sanat.

EMPLASTRUM Tripharmacū D. Mesuæ.

℞. Lithargyrj subtilissime triti
 Aceti uini ana lib. j.
 Olei ueteris lib. ij.
 Fiat secundum artem Emplastrum.

¶ Facit nasci carnem in uulneribus, & consolidat ea.

EMPLASTRUM Oxycroceum D. Nicolai.

℞. Cera
 Pici
 Colophonæ
 Croci ana ʒ xij.
 Terebinthinæ
 Galbani
 Hammoniæ
 Myrrhæ
 Libani .i. thuris
 Mastiches ana ʒ iij.
 Aceti phialam unam

Galbanum & Hammoniacum in aceto sufficienti quantitate dissoluantur, & rursus ad lentorem coquantur, donec acetum in uaporē euanuerit, tū addantur liquefactis simul Cera, Pici, Colophonæ & Terebinthinæ, postq̄ omnia sunt commixta, inspergito etiam Myrrham, Libanū, & Mastichem, subtilissime trita, ad ultimum uero etiam Crocum per se in tenuissimum puluerem redactum. Et fiat secundum artem Emplastrum.

OXYCROCEVM dicitur hoc Emplastrum, ab ingredientibus Croco & Aceto.

NICOLAUS Alexandrinus secundū hunc modum tradit Oxycrocei confectioem. Alij autē qui ex eo hoc Emplastrum exscripserunt, tertiam eius partem describunt, & cum ʒ iij. in tres partes di-

tes diuidere conarentur, tertiam earum partem statuerunt ꝛ i. ꝛ iij. itaq; resultat ꝛ j. Nam ter tria nouem faciunt, quapropter nos maluimus ex fonte haurire huius Emplastri confectioem.

Prodest ossibus fractis, item partibus quæ dolore aliquo affliguntur, duritiem deniq; omnem emollit & discutit.

EMPLASTRVM Apostolicon D. Nicolai.

℞. Lithargyrj ꝛ vj.
Cerae fuluæ
Colophonix ana ꝛ iij.
Propoleos
Visci quercini ana ꝛ j.
Hammoniacy
Lapidis Calaminaris ana ꝛ vj.
Mastiches
Olibani ana ꝛ iij.
Mumix
Terebinthinæ
Bdellij
Galbani
Myrrhæ
Aeris ustri
Squamæ aeris
Viridis aeris
Sarcocollæ
Dictamni Cretici
Aristolochix rotundæ
Opopanacy ana ꝛ iij.
Olei ueteris lib. j.

Vini clari quantum Galbano, Hammoniacy & Opopanaco dissoluendis satis fuerit.

Confice secundum artem & diligenter Emplastrum.

PROPOLIS, non est sordes alueariorum apum, sed est Cera odorata qua apes ante hyemem foramina alueariorum obturant, Germanicè uocatur Bet & Neben wax, eam apes colligunt ex oculis Populi & Betulle arborum.

VISCVM Queranum hic non significat lignum uisâ querani, sed gluten illud lentum ex uisâ

querano extractum, quo capiuntur aues, hoc est Vogelleym auß Eichen mistel gemacht.

SQVAMAÆRIS est duplex, una est crassa quæ uocatur Germanicè Kupfferschlag, altera sari næ modo tenuis & ruffa, hæc uocatur Kesselbraun & est efficacior, & hic debet poni.

Valet ad dolores ceruicis potissimum & renu, sagittas ac furculos corpori infixos extrahit.

EMPLASTRVM Apostolicon D. Nicolai Alexandrini.

℞. Lithargyrj ꝛ xvij.
Cerae rubæ
Colophonix ana ꝛ vj.
Propoleos
Visci Quercini ana ꝛ iij.
Hammoniacy
Lapidis Calaminaris
Thuris ana ꝛ ij.
Mastiches
Mumix ana ꝛ j. s.
Terebinthinæ
Galbani
Bdellij
Myrrhæ
Chalcu Cecaument
Sarcocollæ
Lepidos Chalci
Opopanacy
Dictamni Cretici
Aristolochix
Prasij uiridis ana ꝛ j.
Olei ueteris quantum sufficit.
Vel lib. s. id est ꝛ vj.

Nicolaus Alexandrinus non ponit olei pondus aut mensurâ, mihi aut uidentur sufficere unæ vi.

Coquatur Lithargyrium secundum artem in Oleo, donec fiat Massa purpurea & non adherat manibus dum refrigerata tractatur, quod Græci uocant Amolintum, deinde omnia sigillatim secundum artem iniiciantur, Galbanum & Opopanacum in uino dissoluantur, reliquæ Gummi terantur & inspergantur, Dictamnus Creticus uerus solus ultimo addatur.

CHALC

CHALCVCECAVMENOS .i. Æs ustū.

LEPIS CHALKV .i. squama Æris Germaniæ Kupfferschlag uel Kesselbraun. & efficacior est altera eius species quæ Kesselbraun uocatur.

PRASIVM uiride hic significat Æruginem, id est, uiride Æris.

¶ Ad omnia uulnera recentia siue antiqua, & ad neruos præcisos uel musculos, ad puncturas uel morsum terrestrium animalium uel maritimorum peculiariter cõgruit, educit ab eis humores & putredines intime immerfas, & concauitates earū pura carne replet, repletisq; cicatricē absq; detrimento inducit, Sagittas, Calamos & similia altius mēbris infixā sine dolore extrahit.

EMPLASTRVM

album coctum.

℞. Olei lib. ij.
Cerussæ lib. j. s.
Cera albæ ʒ iiij.

Coquantur secundum artem & fiat Emplastrum.

¶ Opitulatur excoriatis à calciamentis, scapellatione, uel ab alia causa.

EMPLASTRVM

Griseū de lapide Calaminari.

℞. Lapidis Calaminaris pparati ʒ j.
Lithargyrj ʒ ij.
Cerussæ ʒ. s.
Tuthiæ ʒ j.
Terebinthinæ ʒ vj.
Cera albæ ʒ j. s.
Sepi Ceruini ʒ ij.
Thuris electi ʒ v.
Mastiches ʒ iiij.
Myrrhæ ʒ ij.
Camphoræ ʒ j. s.
Confice secundum artem.

¶ Desiccatur, replet & cicatrizat ulcera.

EMPLASTRVM

uiride.

℞. Cera nouæ

Resinæ
Terebinthinæ ana ʒ iiij.
Olibani
Mastiches
Viridis æris ana ʒ iiij.
Confice secundum artem.

EMPLASTRVM BA

silicum magnum.

℞. Cera albæ
Resinæ Pineæ
Sepi Vaccini
Picis naualis
Terebinthinæ
Olibani
Myrrhæ ana ʒ j.
Olei quantū sufficit fiat Emplastrū.

¶ Ulcera phlegmone carentia, præsertim partium neruofarum, terget, & carne implet.

EMPLASTRVM DE

crusta panis Montagnanæ.

℞. Mastiches
Menthæ
Spodij
Corallij rubei
Sandalorum rubeorum
Sandali albi ana ʒ j.
Crustæ panis tostæ & maceratæ in aceto per horam mediā ʒ ij.
Olei de Mastiche
Olei Citoniorum ana ʒ j.
Farinæ hordei quantum sufficit.
Fiat Emplastrum.

¶ Valet in uomitu puerorum. Et his qui cibum retinere non possunt.

EMPLASTRVM DE

baccis Lauri, D. Mesuæ.

℞. Thuris
Mastiches
Myrrhæ ana ʒ j.
N 2 Bacca

Baccarum Lauri \mathfrak{z} ij.
 Cyperi
 Costi ana \mathfrak{z} s.
 Mellis colati quantum ad cogendū
 satis est.

SI uero triplum Cyperi & stercoris uacarū
 aut caprarum sicā ad pondus omnium acāpiatur,
 erit efficacius ad Hydropisim, & inflationes di-
 sciendās.

¶ Ventriculi, intestinorum, hepatis, renum,
 uesicæ, uteri, & partium aliarum dolorem à fla-
 ribus aut intemperie frigida ortum placat.

CÆROTA

CÆROTVM INFRI- gidans, Galeni ex Mesuæ.

℞. Cerae albæ \mathfrak{z} ij.
 Olei rosati Omphacini \mathfrak{z} iij.

Conquassentur simul cum modico
 albi & clari aceti. Oleum uero Om-
 phacinum antequam rosas recipiat,
 sæpius est lauādum cum aqua fontis
 gelidissīma, deinde confice secundum
 artem.

¶ Refrigerat febres ardentes, calorem hepa-
 tis, & sedat dolores capitis, circum tempora, su-
 per hepar, & per spinam dorfi linitum.

CÆROTVM SAN- dalinum, D. Mesuæ.

℞. Rosarum \mathfrak{z} xij.
 Sandali rubei \mathfrak{z} x.
 Sandali albi
 Sandali Citrini ana \mathfrak{z} vj.
 Boli armeniāci \mathfrak{z} vj.
 Spodij \mathfrak{z} iij.
 Camphoræ \mathfrak{z} ij.

Cerae albæ \mathfrak{z} xxx.
 Olei Rosati lib. j.
 Confice secundum artem.

OLEVM Rosatum debet fieri ex oleo da-
 bo, id est ex immaturis oliuis expresso.

¶ Phlegmonas & intemperaturas omnes ca-
 lidas uentriculi, hepatis, & partium aliarum, po-
 tentissime extinguit.

CÆROTVM STO- machale Galeni, descrip- Mesuæ.

℞. Rosarum rubearum \mathfrak{z} xx.
 Foliorum Absinthij \mathfrak{z} xv.
 Mastiches \mathfrak{z} xx.
 Spicæ nardi Indicæ \mathfrak{z} x.
 Cerae mundæ \mathfrak{z} iij.
 Olei rosacei lib. j. s.

Cera & oleum aliquoties ex aqua
 Rosarum lauentur, & excolata omni
 aqua rursus ad lentum ignem resoluā-
 tur, deinde alia omnia in subtilissimū
 puluerem trita inspergantur.

¶ Ventriculum & hepar roborat: horum do-
 lorem à frigido lenit, appetentiam excitat, cocti-
 onem iuuat.

VNGVENTA.

VNGVENTVM Agrippæ Regis, descrip- Nicolai.

℞. Radicum Bryoniæ lib. ij.
 Radicum Cucumeris asinini lib. j.
 Scyllæ lib. s.
 Ireos \mathfrak{z} iij.
 Radicum Filicis
 Radicum Ebuli

Tribu

Tribulorum aquaticorum ana ʒ ij.
 Ceræ albissimæ ʒ xv.
 Olei albissimi lib. iij.

Radices omnes istæ recentes inci
 sæ & cōtusæ macerentur in oleo per
 dies octo, deinde coquantur, postea
 exprimantur & in colato oleo & ex
 presso, resoluatur cera & fiat unguē
 tum secundum artem.

Apud Nicolaum Alexandrinum inuenitur idem
 unguentum, sed impressi codices non habent radi
 ces Filicis & Ebuli, & Tribulos.

Oportet omnes istas radices & tribulos esse
 recentes, quod si necessitas urgeat & non sint ad
 manus recentes, tunc sume siccatas & affunde uini
 optimi lib. iij.

TRIBULI Aquaticæ siue Marini sunt & as
 seruasse, & ipsi fructus acāpi debent.

Hydropicis, omnibusq; corporis œdematis
 succurrit. Neruorum mala sanat, urinā mouet,
 extrinsecus illitum uentrem subducit, doloriq;
 renum utile.

VNGVENTVM APO stolicon D. Auicennæ.

ʒ. Terebinthinæ
 Ceræ albæ
 Resinæ
 Hammoniæ ana ʒ xiiij.
 Aristolochiæ longæ
 Thuris masculi
 Bdellij ana ʒ vj.
 Myrrhæ
 Galbanæ ana ʒ iij.
 Opopanaci
 Floris æris ana ʒ ij.
 Lithargyrij ʒ ix.
 Olei lib. ij. Si fuerit æstas,
 in hyeme autem lib. iij.

Aceti quantum satis est ad Ham
 moniacum, Galbanum & Opopana
 cum dissoluenda.

Confice secundum artem.

FLOS æris proprie significat grana que-

dam parua quæ a partibus æris profiliunt cum re
 frigerantur affusa aqua partes ærei, hoc tamen la
 co solet poni uiride æris.

Est efficax contra uulnera & ulcera difficilia
 & fistulas, consumit carnem mortuam, & con
 sumptā restaurat, duram mollit, & plagas sanat.

VNGVENTVM Arogon, D. Nicolai.

ʒ. Rosmarini
 Maioranæ
 Radicis Iari
 Serpilli
 Rutæ
 Rad. Cucumeris asinini ana ʒ iij. s.
 Foliorum Lauri
 Saluiæ
 Sabinæ ana ʒ iij.
 Pulicariæ maioris
 Pulicariæ minoris ana ʒ iij.
 Radicum Bryoniæ ʒ iij.
 Laureolæ ʒ ix.
 Foliorum Cucumeris asinini
 Nepetæ ana ʒ vj.
 Mastiches
 Olibani ana ʒ viij.
 Pyrethri
 Euphorbij
 Zingiberis
 Piperis ana ʒ j.
 Adipis Ursini
 Olei Laurini ana ʒ iij.
 Olei moschelini ʒ. s.
 Petrolei clari ʒ j.
 Butyri ʒ iij.
 Aut quantum sufficit.

Herbæ & radices Maio mense col
 lectæ in oleo macerentur diebus se
 ptem, deinde coquantur & colentur.
 Colato oleo adijce reliqua atq; adde
 Ceræ lib. j. ʒ iij.

OLEVM debet esse purum & uetus, porro
 auctores non ponunt artem mensuram Olei, qui
 dam iubent acāpi lib. v, uel quantum sufficit. Sed

tantum herbarum & radicum pondus & quantitas, nō potest bulire in lib. v. olei, ideo accipe olei lib. medianales vi. & affunde aquæ etiam aliquot libras, & coque ad consumptionē aquæ, & cola.

IARVS est uera Serpentina, pro qua ponitur Aron reanur effossum.

PVLICARIA, idest Conyza, Germanice uocatur Durwurth, & est similis Enulæ campanæ in folijs, caulibus & floribus. Sed multo minor nascitur humidis locis & exicatis aquis arca stagna.

LAVREOLA est planta similis Thymeteæ, idest plantæ in qua nascitur Cocognidium, eius loco sume radices uel folia Cocognidij.

OLEVM Moschelinum inferius describitur.

Prodest malis corporis frigidis, conuulsio nibus, resolutionibus partium: Item dolori colico, renum, articularumq̃.

VNGVENTVM

Martianū, D. Nicolai.

R̄. Cerae albæ lib. ij.
 Olei lib. viij. aut quantū sufficit.
 Rosmarini
 Foliorum Lauri ana ʒ viij.
 Rhutæ ʒ vij.
 Tamarisci, foliorum scilicet ʒ vj.
 Maioranæ
 Sabinæ
 Balsamitæ
 Saluiæ
 Ocimi
 Polij, uidelicet ueri
 Calaminthæ
 Artemisiæ
 Enulæ
 Betonicæ
 Brancæ ursinæ
 Spargulæ
 Herbae uenti
 Pimpinellæ
 Agrimonix
 Absinthij
 Herbae Paralyfis
 Herbae sanctæ Mariæ

Cimarum Sambuci
 Herbae Crassulæ
 Millefolij
 Semperuifæ
 Chamædryos
 Centaureæ
 Centumneruiæ
 Fragulæ
 Tetrabit
 Quinquefolij ana ʒ iij. s.
 Radicum Hibisci, idest Altheæ
 Cymini
 Myrthæ ana ʒ iij.
 Foenograci ʒ j. s.
 Butyri ʒ j. ʒ ij.
 Vrticæ
 Violarum
 Papaueris nigri
 Menthae Saracenicæ
 Menthae crispæ
 Lapathioli
 Polytrichi
 Carduncelli
 Matrisyluæ
 Maturellæ
 Herbae moschatae
 Alleluia
 Linguae Ceruinæ
 Crispulæ
 Camphoratae
 Styracis calamitæ
 Medullæ Ceruinæ ana ʒ s.
 Adipis Vrsini
 Adipis Gallinacei
 Mastiches
 Thuris ana ʒ j.
 Olei nardini ʒ ij.

Herbae omnes in Maio mense colligantur, & incisæ macerentur in uino odorifero per dies septem, octauo deinde die coquantur donec ferè consumatur uinum, postea cola, & colaturæ expressæ adde oleum, & coque donec

donec consumatur uinum, mox adde
Ceram & reliqua secundum artem.

In hoc unguento multa sunt herbarum nomina
quæ apud probatos Autores nusq̄ inueniuntur,
ideoq; aliquis non facile eas interpretabitur.

NICOLAUS præpositus loco Maiorana
habet Esbrium, alij autem habent utrumq;. Sed
non constat quid sit Esbrium, alij enim dicunt Ma-
ioranam esse, alij Saluiam, sed utrumq; ingreditur
hoc unguentum tam Maiorana quam Salvia.

BALSAMITA, id est, mentha aquatica.

BRANCA ursina uera quæ Romana cog-
nominatur accipi debet, quæ habet radices lœgas,
multas, glutinosas, sapore Tragacanthæ. Et alio
nomine uocatur Acanthus, quæ uero Germanice
uocatur Bernklaw, & habet Anethi umbellam &
semina odore & sapore Cymicum, & nihil minus
est quam Branca ursina, nam semper illam Roma
nam brancam ursinam intelligunt autores omnes,
est autem urbana & hortensis herba, Branca
ursina uera.

SPARGVLA i. Gallion, Germanicæ uo-
catur Ranrizen & Sprengelblum, herba est den-
so numerofo & conferto & odorato flore.

PIMPINELLA quæ Autor intelligit, est
Sâguiforba, Germanice Blutßdröpflein uocatur.

HERBA Paralysis i. Himelschlüssel.

HERBA sanctæ Mariæ secundum interpre-
tationem omnium est Persicaria.

HERBA Crassula pinguis habet folia, nasci-
tur in muris & tectis, Germanice uocatur, Fette
Henne, siue Donnerkraut.

CENTVMNERVIA id est, Plantago
maior.

TETRAHIT id est, herba Iudaica, quam
dicunt esse Orobum.

LVMINARIS maioris autor Ioannes Ia-
cobus Manlius pro Cymino & Myrthæ habet Ci-
marum Myrthi. Sed nescio quàm bene, non tamen
improbo. Porro Nicolai Alexandrini exemplar
habet Cymini & Myrthæ, sed Nicolaus præposi-
tus pro Myrthæ habet Myrrham, sed male.

LAPATHIOLVM i. Acetosa.

POLYTRICHON herba est ex specie-
bus capilli Veneris.

MENTHA Saracenia Germanicæ uocatur
vnsfer frauen minze. herba habet folia oblonga

Lapatio minoræ, in summis caulibus aureos flores
in corymbis dispositos ferè ut Tanacetum, tota odo-
ratissima est.

CARDVNCELLVS i. herba Turcha
quæ nos in Germania uocamus Cardui benedicti.

MATRISSYLVA est Periclymenum,
Germanice uocatur Specklilien, ascendit arbores
ut Vitis, flores habet longos reflexos & odore Li-
lij. Nurenbergæ in hortis colunt, cum alibi proue-
niat sponte in syluis.

MATVRELLA i. Phu i. Valeriana
maior, impressi codices Nicolai Alexandrini non
habent Maturellam sed Marathrum i. Fœnicu-
lum, sed male.

ALLELVIA i. Trifolium acetosum, Ger-
manice Buchampfer uocatur.

CRISPULA quæ sit herba non constat
recentioribus, alij enim Bupthalmum, alij herbã
Cancrici sic uocant, nec indicant figurã herbæ Can-
cri, ego autem ponerem eius loco Bupthalmum,
id est, Cotulam maiorem, non foetidam.

HERBA Mofchata duas habet species, una
habet ueluti acus longas, & est rostrum Ciconiæ,
altera est parua, & non habet acus, sed est herbã
admodum parua, folia habet similia concavæ radi-
ci. i. Holwurty, odorẽ habet in Maio mense Musã,
nascitur umbrosis locis iuxta concavam radicem i.
Holwurty, in Maio tantum reperitur. Germanicæ
uocatur Bisem kraut.

CAMPHORATA est Abrotomum, quia
odore accedit ad Camphoram, quidam dicunt esse
Abrotonũ syluestre siue album, sed perinde est, effi-
catus tamen est uulgare Abrotonum.

NICOLAUS Alexandrinus paulo aliter
describit hoc unguentum, ut Codices impressi osten-
dunt, ideoq; & eius modum subiungemus, nam ua-
riatur ponderum ordo & quantitas.

¶ Aduersus frigida corporis mala, resolutio-
nem coxendicam, nephriti confusionem, & id
genus alia ualet, tumores reprimat, durities emol-
lit, liuoremq; cutis emendat.

VNGVENTVM
Martianum magnũ D. Ni-
colai Alexandrini.

℞. Cerae albæ lib. ix.

Olei

Olei sextarios **vj.**
Rosmarini
Foliorum Lauri ana **lib. ij. s.**
Amaraci
Esbrij
Sabinæ
Balsamitæ
Ocimi
Eleliphaci .i. Saluæ
Polij, scilicet ueri
Calaminthes
Arthemisiæ
Enulæ
Betonicæ
Brançæ ursinæ
Herbæ uenti
Pimpinellæ
Argemoniæ
Absinthij
Herbæ Paralysis
Herbæ sanctæ Mariæ
Cimarum Sambuci
Herbæ Crassulæ
Semperuiuæ
Millefolij
Chamædryos
Centaureæ
Centum neruiæ
Fragulæ
Quinquefolij
Herbæ Tetrabit ana **lib. j. s.**
Radiciis Euisci
Cymini
Myrthæ ana **lib. j.**
Fœnogræci **lib. s.**
Butyri **ꝛ v.**
Vrticæ
Violarum
Papaueris rubei
Menthæ Saracenicæ
Menthæ alterius, id est Menthæ cri-
spæ fatiuæ.
Lapathioli
Polytrichi

Carduncelli
Matrisyluæ
Marathri
Herbæ Moschatae
Alleluia
Linguæ Ceruinæ
Crispula
Camphorata
Styracis
Medullæ Ceruinæ
Adipis Vrsini
Adipis Gallinacel ana **ꝛ iij.**
Thuris **ꝛ ij.**
Olei Nardini **ꝛ j.**

Consiat hoc modo, Herbas omnes atq; radices in fine Maij mensis, uel circa Solstitium æstiuum collectas minutim inasas in uini sufficienti quantitate, macerato per dies septem, octaua deinde die coquantur lento igne donec propemodum uinum sit consumptum, postea cola et exprime, et affunde colature expressæ, olei prædictas lib. viij. et ꝛ iij. et iterum coque donec omnis aqueus herbarum succus cum uino in uaporem resolutus fuerit, deinde adde ceram in partes confractam, et paulo post adipem Butyrum atq; oleum Nardinum, ad ultimum Storacem, Calamitam atq; Thus in minutissimum puluerem trita, melius tamen esset optimam et electam Styracem et puram instar resinæ aliatius, una cum cera indere, nam liquefacti in oleo, sed talis Styrax Calamitha rarissime ad nos affertur. Porro miror in hoc unguento quod tam parum olei tot herbarum libris addatur, præterea etiam optimæ uires aromaticarum herbarum in coctura euanescent.

Ita se habet unguenti huius compositio secundum impressum Nicolai Alexandrini exemplar.

SEXTARIUS mensura est Romana quæ capit mensurales unâs uiginti olei, pondere uero habet olei unâs sedecim, drachmas quinque, scrupulum unum. Sex autem Sextarij olei faciunt in hoc unguento lib. viij. ꝛ iij.

ESBRIVM quidam dicunt esse Maioranam, quidam flores Saluæ, ego autem acciperem per Esbrio Maioranæ capitula summitatis et flores.

AMARACVM ego hic non credo significare uel Matriariam, quam etiam Maioranam possu-
mus

mus intelligere, nam utraq; Amaracum uocatur, et si autem Maioranam inieceris, multo odoratius unguentum fiet quam si Matricariam addideris.

HERBA uenti .i. parietaria uera.

PIMPINELLA hic non significat Germanicam Pimpinellam acri radice, quam Itali uocant Saxifragam. Sed eam quam Itali uocant Sanguisorbam, Germani Blutstropffley. Radicē habet rubram Tormentillæ sapore, nascitur in pratis una eius species, altera in montibus, & Itali acetarijs miscent, habetq; Cucumeris odorem.

QUIDAM non habent Cuminum sed Cymas Myrthæ. est autem Myrtha idem quod Myrthus. Alij habent Myrrham, sed male.

PRO Papauere rubeo habent alij Papauer nigrum, est autem rubeum Papauer idem quod agreste Papauer in agris nasens.

MARATHRUM .i. Fœniculum. Porrò ego hunc locum Nicolai Alexandrini credo esse corruptum, & anseo pro Marathro legendam esse Maturellam, id est, Phu maius, cuius radices accipi debent.

Lingua Ceruinæ est herba quæ hodie improprie Scolopendria nominatur.

Ad frigiditatem & dolorem capitis, pectoris & stomachi, ad sciliron hepatis, & splenis, ad ilij dolorem, ad paralyticos, arthriticos, ischiaticos, nephreticos & podragicos, & ad omnes dolores, ad tumores, duritiem, spasnum & febrientes ad ignem uel Solem inunctum, ualet.

VNGVENTVM

Martianū paruum, D. Nicolai Alexandrini.

℞. Foliorum Lauri lib. iij.
Rutæ lib. ij. s.
Amaraci .i. Maioranæ lib. ij.
Rosmarini lib. j. s.
Foliorum Myrthæ lib. j.
Esbrij (accipe summitates Maioranæ pro Esbrío.
Balsamitæ
Ocimi ana ʒ vj.
Butyri ʒ v.
Syracis

Medullæ Ceruinæ
Adipis Vrsini
Adipis Gallinacei ana ʒ iij.
Mastiches ʒ iij.
Thuris ʒ ij. s.
Olei Nardini ʒ j.
Olei Oliuæ
Cere mundissimæ ana quantū sufficit.
Ego Olei acciperem lib. vj.
Cere uero lib. iij.
Si uero duriusculum fit detrahe aliquid de Cera. Porrò hoc quoq; unguentum conficies ut proximum.

MYRTHA .i. Myrthus. sunt autem accipienda folia ueræ Myrthi quæ ex Italia afferuntur, & non eius plantæ quam uocamus Germanice Heydelber.

Ad podagram frigidam siue calidam, Paralyticos, Arthriticos, Nephreticos, Ischiadicis, & ad omnia uitia & dolores neruorum ualet.

VNGVENTVM

album.

℞. Cerussæ in aqua rosarum
lotæ ʒ xvij.
Lithargyrj albi loti ʒ j. s.
Olei Rosati lib. ij. ʒ iij.
Cere albissimæ ʒ vj. aut circiter.
Confice secundum artem.

Quidam alia ratione componunt hoc unguentum, nam alij addunt albumina Oui, alij non addunt Lithargyrium, alij non Ceram, sed Tragacanthum admiscent.

Polletaduersus ulcera, scabiē, & adustionē.

VNGVENTVM

Dialthæa simplex, D. Nicolai.

℞. Radicum Althææ lib. ij.
Seminis Lini
Seminis Fœnogræci ana lib. j.
Olei lib. iij.
Cere lib. j.
Terebinthinæ ʒ ij.

○ Refic

Resinæ ʒ vj.

Radices & semina contusa mace-
rentur tribus diebus in aquæ lib. viij.
aut quantum sufficit, quarta die co-
quantur donec remittant crassam &
uiscosam mucilaginem, eam deinde
exprime mox.

℞. Expressæ mucilaginis lib. ij. &
coque cum oleo, cū deinde aquosum
illud in mucilagine consumptum fue-
rit, ceram addito, & fac secundū artē.

℥ Emolliēdi uim habet, calefacit, & humectat.

VNGVENTVM DI-

althæa compositum, D.
Nicolai.

℞. Radicis Althææ lib. ij.
Seminis Lini
Seminis fœnogræci ana lib. j.
Scyllæ recentis ʒ vj.
Olei lib. iij.
Ceræ lib. j.
Terebinthinæ
Gummi Hederæ
Galbani ana ʒ ij.
Colophonix
Resinæ ana ʒ vj.

Radices & Lini semen contusa ma-
cerentur tribus diebus in sufficienti
quantitate aquæ, deinde coquantur
donec crassescat mucilago. Postea

℞. Mucilaginis expressæ lib. ij.
& adde reliqua, & fac secundum artē
Vnguentum.

℥ Valet proprie ad dolorem pectoris exfri-
ginitate & pleuresi, & super pectus inunctum
sanat omnia loca infrigidata, calefacit, mollifi-
cat, & humectat.

VNGVENTVM Æ-

gyptiacum, D. Mesuæ.

℞. Aeruginis ʒ v.
Mellis optimi ʒ xiiij.

Aceti fortis ʒ vij.

Coquantur omnia simul donec fiat
unguentum spissum & colore pur-
pureum.

ÆRVGO est uiride eris.

℥ Confert ad uulnera antiqua, fistulasq; ex-
tergit: Carnis excrescentiæ medetur, uehementē
tergē exiccat.

VNGVENTVM AV-

reum, D. Mesuæ.

℞. Ceræ citrinæ ʒ vj.
Olei boni lib. ij. s.
Terebinthinæ ʒ ij.
Resinæ
Colophonix ana ʒ j. s.
Thuris
Mastiches ana ʒ j.
Crocī ʒ j.
Confice secundum artem.
℥ Vulnera certō & salubriter glutinat.

VNGVENTVM CL-

trinum, D. Nicolai.

℞. Boracis ʒ ij.
Camphoræ ʒ j.
Corallij albi ʒ iij.
Amenti dulcis ʒ j.
Vmbilici marini
Tragacanthæ albissimæ
Amyli
Crytalli
Enthalij
Dentalij
Thuris albissimi
Nitri ana ʒ iij.
Marmoris albi ʒ ij.
Cersæ serpentariæ ʒ j.
Cerussæ ʒ vj.
Axungix porcine recentis non salis-
tæ, sed præparatæ & mundæ lib. j. s.
Sepi Caprini præparati ʒ j. s.
Adipis Gallinæ præparati ʒ j.
Confice

Confice sic. Axungiam porānam atq; adipem Gallinacū liqua simul, & impone tepidis adhuc, cortiam Citrei mali satis magnam quantitatem, & macerentur per mensem unum. Postea eximito cortias, & eliquati porāni adipis, & ut dictum est, lib. j. s. Adipis Gallinacū ꝑ i. & adde se-
pum Caprinum, deinde addantur reliqua tenuissi-
me trita, ultimo uero insperge Camphoram subti-
lissime tritam.

Notandum est in hoc unguento non concordare exemplaria in ponderum characteribus. Nam quidam pro ꝑ ponunt ꝑ, & e contra.

BORAX est nitri species, qua aurum ferru-
minant Aurifabri.

A MENTVM dulcē est Gypsum quod in
capillatas uenas sanditur.

VMBILICI marini, lapilli sunt inuenti in
littore maris figura Fabarum magnarum, Germa-
niæ uocantur Meybonen.

ENTHALIUM testacū quiddam est ma-
rinum, Fistule modo longum & conuuum, foris
striatum longitudine digiti.

DENTALIUM conchula marina est par-
ua dentatam rimam habens.

NITRVM est Sal petræ.

GERSA Serpentaria, est radix Serpentariæ
uere præparata, ut infra ostendemus.

¶ Faciei maculas emēdat, scabiē in quacūq;
corporis parte exterit, cicatrices extenuat, rubo-
rē oculorū aufert, & ea quæ aspera sunt leuigat.

VNGVENTVM PO- puleon, D. Nicolai.

℞. Oculorum Populi arboris recen-
tium lib. j. s.

Axungia porcinae præparata lib. ij.
Oculi populi contundantur & mace-
rentur in axungia donec sequentes
herbæ colligi queant ætate.

℞. Foliorum Papaueris agrestis
Foliorum Mandragoræ
Cimarum Rubi tenerrimarum
Foliorum Hyoscyami
Solatri
Vermicularis

Lactuca
Semperuivæ maioris
Bardanae
Violaria
Scatuncelli ana ꝑ iij.

Herbæ contundantur & miscean-
tur oculis Populi & axungia, & die
mittantur per dies x. deinde coquan-
tur supra lentum ignem in uini odo-
rati sufficienti quantitate, donec uinū
consumatur, postea colentur & expri-
mantur, & expressum unguentum re-
ponatur.

MANDRAGORÆ folia ubiq; haberi nō
possunt, ideo duplex pondus foliorum Hyoscyami
sumendum est.

VERMICULARIS uera est Semperui-
ua minor, linguam non mordicans.

BARDANA, id est, Lappa maior cuius ra-
diem præcipit esse accipiendam Nicolaus Alexan-
drinus.

SCATUNCCELLVM re uera est umbi-
licus ueneris seu Cymbalaris, & non kreutzkraut.
Folia habet pingua conuua ut Cymbalum, radi-
cem Aroni similem, per quā pauci eam cognoscūt.

¶ Contra nimium calorem ualer, & tempo-
ribus illitum somnum conciliat,

VNGVENTVM FV- scum, D. Nicolai.

℞. Olei lib. j. s.
Cerae nouæ ꝑ iij.

Colophoniam
Picis naualis
Sagapeni ana ꝑ ij.

Mastiches
Galbani
Thuris
Terebinthinæ ana ꝑ j.

Confice secundum artem unguen-
tum.

¶ Sanandi uim habet & extrahendi.

VNGVENTVM Diapompholygos D. Nicolai Alexandrini.

℞. Olei Rosacei
Cerae albæ ana ʒvj.
Succi fructus vuz lupinæ quantum
sufficit.
Ceruffæ ʒij.
Plumbi usti & loti
Pompholygis
Thuris puri ana ʒj.
Confice secundum artem.

DIAPOMPHOLYGOS .i. de Nihili al
bo.nā Pōpholyx est Nihili album. i. Galmeiflug.
VVA LVPINA .i. Solanū siue Solatrum.
¶ Ad excicanda Eryfipelata uulnera sordida
& ad sananda tibiara ulcera aliorumq; loco-
rum concava uel dissipata replet, refrigerat &
cicatrizat.

VNGVENTVM CO mitiffæ, D. Guilelmi de Varignana.

℞. Corticū medianorū Castanearū
Corticum medianorum Glandium
Corticis mediani Quercus arboris
Myrtillorum
Caudæ Equinæ
Gallarum
Corticum Fabarum
Acinorum Vuarum
Sorborum immaturorum siccorum
Mespilorum immaturorum siccatoꝝ
Foliorum Pruni syluestris
Radicum Chelidoniæ ana ʒj. s.
Contundantur aliquantulum &
coquantur in aquæ plantaginis lib.
viij. aut quantum sufficit, donec me-
dia pars consumpta fuerit, deinde in
Colatura lauentur sequentia, nouem
uicibus semp recentē aquā decoctio-
nis affundendo quotiescunq; laueris.

℞. Cerae nouæ ʒ viij. s.
Olei Myrtillorum
Olei Mastichini ana lib. j. s.
Postea insperge sequentium rerum
tenuissimum puluerem.
℞. Corticis mediani Castanearum
Corticis mediani Glandium
Corticis mediani Quercus arboris
Gallarum ana ʒj.
Cineris ossium cru is bubuli
Myrtillorum
Acinorum Vuarum
Sorborum siccorum ana ʒ. s.
Trochiscorum de Charabe ʒij.
Cōfice secundum artem unguentū.

ACINI hic significant lignea semina que
sunt in uuis.

SORBA sunt fructus similes Mespilis, Ger-
manicæ uocantur Sporling, Sporbirn, Sporepsel
& Drecksecke.

PRVNVS Syluestris .i. Schlehendorn.

¶ Inceptum aborsum prohibet, hæmorrhoid-
des sistit, a laxatos renes conciliat.

VNGVENTVM DE Artanita maius, D. Mesuæ.

℞. Succi Artanitæ lib. iij.
Succi Cucumeris asinini lib. j.
Olei Irini lib. ij.
Butyri Vaccini lib. j.
Pulpæ Colocynthidæ ʒ iij.
Polipodij ʒvj.
Euphorbij ʒ. s.

Arida omnia contundantur & ma-
cerentur in succis per dies viij. affuso
etiam oleo in uasē uitreo diligenter
obturato, nona deinde die coquantur
lento igne aliquandū, postea colen-
tur. Colaturæ adde
Sagapeni in aceto dissoluti aur. v.
Myrrhæ aureos ij.
Coquantur iterum usq; ad consum-
ptionem succorum, postea adde
Cerae

Ceræ ̄ v.
 Fellis Taurini aureos v.
 Ferueant simul donec liquefcat Ce-
 ra, postea insperge sequentiū rerum
 tenuissimum puluerem.
 ℞. Scammonæ
 Aloes
 Mezereon
 Colocynthidæ ana aureos v.
 Euphorbii aureos ij.
 Salis gemmæ aureos iij.
 Turbith aureos v.
 Piperis longi
 Zingiberis
 Chamomillæ ana aureos ij.
 Confice secundum artem.

*Omnia ferè exemplaria habent Colocynthidæ
 ana aureos v. meus autem manu scriptus Me-
 sue habet aureum j. quod magis probo, sed textū
 nolui immutare.*

*ARTANITA est Cyclamen siue Cyclam-
 minus, quidam male uocant panem porcinum. Si
 radices eius non adsunt recentes, tunc accipe ra-
 dices eius siccatis circiter lib. vi. contundantur
 & coquantur in aqua & eliciatur succus ut ex
 Glycyrrhiza fit.*

*¶ Illitum stomacho, uomitum purgat, hypo-
 gastrio autem inunctum. aluum deijcit, ob id hy-
 dropicos mire iuuat, seorsum excrementum lar-
 ge uacuando, uermes quoq; necat, & educit, ad-
 hibetur non potentibus sumere medicamentum
 purgans.*

VNGVENTVM DE Artanita minus, D. Mesuæ.

℞. Succī Artanitæ
 Viscositatē quæ exprimitur ē radi-
 ce filicis,
 Succī Cathengit ana ̄ ix.
 Succī extremitatum Tamarisci ̄ ij,
 Oesyphi humidæ ̄ v.
 Olei Irini lib. ij.
 Bdellii
 Hammoniāci ana ̄ j. s.

Aceti quantum satis est ad ham-
 moniacum dissoluendum.
 Ceræ citrinæ ̄ vj.
 Corticum radicum Capparis ̄ j. s.
 Spicæ ̄ iij.
 Confice secundū artem unguentū.

*FILIX non significat Polypodium, sed eam
 herbam quæ Germaniæ uocatur Waltfaren &
 Creutzfaren.*

*CATHENGIT significat Ebulum, est
 autem hoc uocabulum ualde corruptum in pluri-
 mis exemplaribus.*

*OESYPVS .i. Hyssopus humida, & est pin-
 guedo lanarum succidarum.*

*¶ Splenis fumores etiam scirrhosos dissol-
 uit, & strumas.*

VNGVENTVM Potabile.

℞. Butyri recentis sine sale lib, iij,
 Rubæ tinctorum
 Castorei
 Spermatis Ceti
 Tormentillæ ana ̄ j.
 Bulliant simul in uino odorifero
 ad uini consumptionē, ac fiat ungen-
 tum secundum artem.

¶ Datur ad consolidandum casum ex alto,

VNGVENTVM RO fatum D. Mesuæ.

℞. Axungię porcine recentis quan-
 titatem quam uolueris, & lauetur in
 aqua calida, & tantundem cum aqua
 frigida lotionē ultima, deinde teratur
 cum ea rosarum rubearum æquum
 pondus, dimittantur marcescere per
 dies septem, postea coquantur cum
 facilitate ac percolentur, & rursus tan-
 tundem rosarum rubearum teratur
 & dimittatur per alios dies septē mar-
 cescere, atq; adfundatur succi rosarū
 pars dimidia, olei Amygdalini par-

res vj & rursum concoquantur cum facilitate dum succi evanescent, quod si parum Opij in aqua rosarū coliquatum inter decoquendum inijcitur fit efficacius.

¶ Phlegmonas, Erysiplata, Herpetas, sedat, Cephalalgiam calidam & aentriculi achepatis intemperiem calidam mitigat.

VNGVENTVM

pectorale.

℞. Mucilaginis seminis Psyllij
Tragacanthæ
Gummi Arabici
Seminis Lini
Fœnugræci ana ʒj.
Adipis Gallinæ
Medullæ Vituli
Butyri recentis loti cum aqua uiolarum ana ʒj. s.
Olei uiolari
Olei amygdalarum dulciū ana ʒj.
Ceræ albæ quantum sufficit, fiat unguentum.

¶ Mitigat dolores pectoris & tussim, digerit, maturat, faciliat sputum, & resoluit pleuresim.

VNGVENTVM ALBUM Camphuratum.

℞. Olei rosati lib. j.
Ceræ albæ ʒiij.
Cerussæ ʒxiij.
Albi ouorum numero vj.
Caphuræ dissolutæ cum aqua rosarum ex arte ʒij.
Fiat unguentum secundum artem.

VNGVENTVM RUBRUM Caphuratum.

℞. Olei rosati lib. j. s.
Lithargyrii ʒij.

Minij ʒiij.
Cerussæ ʒj. s.
Thutia
Caphuræ ana ʒiij.
Ceræ ʒij. in æstate. Sed in hyeme ʒj.
Fiat unguentum in pila plumbea cū pistello plumbeo.

OLEA

OLEVM EX LIGNO Juniperi.

Fictile vas in foueam ponatur, supra id aliud fictile angusti orificij inuersum ponatur, recentibus Juniperi lignis minutimq; inasis plenum, cui subducatur lamina ferrea foraminibus peruia ut destillet liquor, & ne ligni segmenta delabantur, bene autem aptentur & luto sapientiæ arcumlinantur fistilium orificiâ, ne quidquam exspiret. Postea inferius fictile usq; ad collum superioris obruito terra, & facto pauimento ignem arca & supra fictile superius accendito, atq; ardere finito aliquot horas. Postremo liquorem qui destillauit aufero. Cuius usus est in purgandis sordidis ulceribus.

¶ Emendat cutis infectiones, serpiginem, cancrum, ulcera maligna, qualia quæ in tibijs, & cruribus quorundam: malum mortuum recentiores uocant.

OLEVM EX IUNI- peri Baccis.

Oleum è Juniperi baccis eliat per artem destillandi ut uinum sublimatum, quia uero minoris emitur, quàm ut ab aliquo pharmacopola preparari queat, confectiorem eius non indicabimus.

OLE

OLEVM NARDI
num simplex, descrip:
Mesuæ.

℞. Spicæ nardi aromaticæ ʒ iij.
Vini
Aquæ ana ʒ ij. s.
Olei Sefamini lib. j. s.

Coquantur in duplici uase donec uinum & aqua in uaporem resoluantur, coletur deinde oleum, & colatum reponatur obiecta nardi Spica.

VAS duplex, Græcæ uocatur DIPLOMA, & constat duobus crateribus, altero alteri imposito, ita in unum aromata & oleum coniungantur, in alterum uero aqua fundatur, quæ subiectis prunis calefacta suo tempore, unguenta & olea decoquit, est autem hoc notandū in omnibus aromaticis oleis quæ decoquantur.

℥ Calfacit, tenuat, digerit, modicè adstringit, proinde affectus omnes frigidos & flatulentos cerebri, uentriculi, hepatis, lienis, renum, uesicæ, uteri, magnopere iuuat, naribus iniectum caput purgat, corporis colorem & odorem commendat.

OLEVM NARDI
num compositum,
D. Mesuæ.

℞. Spicæ Indicæ ʒ iij.
Samsuchi, idest Maioranæ ʒ ij.
Xyloaloes
Enulæ
Folij Indi
Calami aromatici, eius loco sumatur
Galanga
Foliorum Lauri
Cyperii
Schoenanthi
Cardamomi ana ʒ j. s.

Contundantur omnia grosso modo, deinde affunde illis

Aquæ fontanæ
Vini ana quantum sufficit, idest

circiter ʒ xiiij. ana.
Olei Sefamini lib. iij.
Macerentur per noctem, deinde coquantur in Diplomate, idest duplici uase secundum artem.

Pro Folio Indo, recipe Spicæ Romanæ radicū,
Macis ana ʒ vi.

OLEVM COSTI
num, D. Mesuæ.

℞. Costi optimi & ueri ʒ ij.
Cassiae aut succedanei eius ʒ j.
Summitatum Samsuchi ʒ viij.
Vini quantum sufficit

Olei Sefamini lib. iij.
Macerentur duabus noctibus, deinde coquantur in duplici uase secundum artem.

CASSIA Aromaticæ uera & Cinnamomo similis acapi debet.

℥ Calfacit, obstructa aperit, neruosum genus roborat, ut neruos, musculos, tendones, ligamenta, uentriculum: Præter hæc, hepar & capillos, canitiem ob id moratur, & corporis colorem ac odorem commendat.

OLEVM DE PIPERIBUS, D. Mesuæ.

℞. Macropiperis, idest longi
Melanopiperis, idest nigri
Leucopiperis. i. albi ana ʒ iij.
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum
Myrobala: Indarum ana ʒ v.
Radicum Apij
Radicum Foeniculi ana ʒ iij. s.
Sagapeni
Opanacis
Hyoscyami albi ana ʒ ij. s.
Turbith albi ʒ xij.
Zingiberis ʒ iij.
Caulis foliorum recentium
Thymi uiridis

Ruthæ

Rhutæ utridis ana M. j.

Coquatur secundū artem in aquæ quantitate sufficienti ad tertias: Colaturæ adde olei de Cherua lib. ij. & iterum coque ad cōsumptionē aquæ.

¶ Iuuat morbos neruorum frigidos, ut paralytim, spasmus, spasmus cynicum, tremorē, epilepsiam: ad hæc Ischiadem, & cæteras arthritidis differentias, & uteri, coli, renum, uesicæ affectus frigidos: quia calefacit, renuat, terget: ob id obstructions aperit, calculum frangit.

OLEVM MANDRAGORÆ D. Nicolai.

℞. Olei communis lib. ij.
Succi pomorum Mandragoræ ʒ iij.
Succi Hyoscyami albi ʒ ij.
Succi capitum Papaueris nigri ʒ iij.
Succi Violarum
Succi Cicutæ tenerrimæ ana ʒ j.
Opij

Styracis Calamitæ ana ʒ. s.
Succi cum oleo decem diebus ad solem macerentur, deinde coquantur secundū artē ad cōsumptionē aquei.

Non habentur apud nos Mandragoræ poma, ergo loco succi Mandragoræ pomorum accipe in fra scriptam decoctionem. Radicum Mandragoræ .i. Corticum radicum eius lib. j. contundantur & coquantur in aqua sufficienti, & colatū decoctum succis adde.

NICOLAVS Alexandrinus paulo aliter describit hoc oleū, ut Latini impressi codices ostendunt, ideo etiam eius placita adscribere uisum est.

¶ Ad nimios dolores capitis ualet, & phreneticis male dormientibus fronti illitum, & naribus iniectum uehementer opitulatur, pulsibus brachiorum & plantis pedum illitum quocumq; modo uigilijs fatigatum celerrime obdormiscente facit.

OLEVM MANDRAGORÆ D. Nicolai Alexandrini.

℞. Olei lib. v.
Succi malorum Mandragoræ ʒ viij.

Succi capitū Papaueris hortensis ʒ vi
Succi Hyoscyami albi ʒ iij.

Succi Violarum

Succi Cicutæ tenerrimæ ana ʒ ij.

Opij

Styracis ana ʒ j.

Confice sic, misce simul omnes fucos oleo atq; in uitreo uase obstructo orificio soli exponito per decē dies, undecimo die coquantur in duplici uase usq; ad consumptionem succorum, deinde ubi refrigerari ceperit cola, & colato oleo adde Styracem & Opium, & confice secundum artē.

STYRAX quidem syncerus & purus facile in oleo dissoluitur.

OPIUM uero syncerum in oleo dissolui non potest, igitur tenuissime tritum inspergatur oleo et sepe misceatur, nam si in aqua aut uino dissoluatur non commiscebitur oleo.

OLEVM MASTICHINUM D. Mesuæ.

℞. Olei Rosacei ʒ xij.
Vini odoriferi ʒ iij.
Mastiches electæ ʒ iij.

Coquantur secundum artem usq; ad consumptionem uini.

¶ Cerebrum, neruos, iuncturas, uentriculum, hepar corroborat, tumores duos lenit, dolores sedat.

OLEVM DE EUPHORBIO, D. Mesuæ.

℞. Euphorbij ʒ. s.
Olei Cheyrini ʒ v.

Vini odoriferi tantundem, coque secundum artem, usq; ad consumptionem uini.

¶ Iuuat maxime frigidos cerebri & neruorum affectus, cephalalgiam, hemicraniam, lethargum, naribus immisum, articularum quoq; & hepatis, & splenis dolores illitum iuuat.

OLEVM

OLEVM CASTOREI D. Iacobi de Manlijs.

℞. Castorei
Styracis calamitæ
Galbani
Euphorbij
Calsiæ lignæ ueræ
Crocii
Opopanaci
Carpobalsami (aut Succedanei eius)
Spicæ nardi Indicæ
Costi ana ʒ ij.
Cyperi
Schoenanthi
Macropiperis
Melanopiperis
Sabinæ
Pyrethri ana ʒ ij. s.
Olei lib. ij.
Vini odoriferi lib. ij.

Confice sic, Galbanum & Opopanacum in uino seorsim dissolue, deinde reliqua omnia contusa cū oleo & uini lib. ij. coquito ad consumptionē uini in duplici uase, postea cola & dissolutum & expressum Galbanum cū Opopanaco oleo adfunde, & iterum coque ad consumptionem uini & reponere sæpius miscens in posterum ut Galbanum & Opopanacum in uasis fundo subsidens oleo commisceatur.

¶ Est optimum contra omnes ægrotudines frigidas, præsertim neruorum & iuncturarum, medetur paralyfi, spasmo, tetano, Et sedat acerrimos rigores, & frigora febrium, si spina dorsi liniatur.

OLEVM SCORPIO num simplex, D. Mesuæ.

℞. Scorpiones numero xxx.
Olei Amygdalarum amararū lib. ij.
Macerentur in uase uitreo stricti orificij per dies xxx. caniculares ad

solē, uel alijs tota æstate calidissimis diebus, postea colatū ad usum reponere.

¶ Lapidem renum & uescicæ frangit & expellit, lumbis, pubi, perinæo illitum, aut per meatū urinarium iniectum.

OLEVM SCORPIO num compositum, D. Mesuæ.

℞. Radicis Aristolochiæ rotundæ
Gentianæ
Cyperi
Corticum radicū Capparis ana ʒ j.
Olei Amygdalarū amararū lib. j. s.
Macerentur in oleo contusæ radices ad solem feruidum diebus xx, deinde coquantur aliquantulum in duplici uase iniectis ad ultimum scorpionibus numero xv. postea iterum ferrenis diebus xxx. ad solem macerentur, postremo excolatum oleum reponatur.

ARISTOLOCHIA rotunda non est Holwurz, sed radix lutei coloris, odore et sapore Aristolochiæ longæ, affertur ex Italia.

¶ Valet contra uenena, & pestilentiam.

OLEVM FORMICARUM, D. Nicolai.

℞. Formicarū alatarum quantū uis
Olei quantum sufficit.
Macerentur æstate ad solē diebus xl. postea excolatum oleū reponere.
¶ Valet ad confortandum coitum.

OLEVM LUMBRI corum terrestrium.

℞. Vermium terræ lib. s.
Oleum Oliuarum lib. ij.
Vini ʒ ij.
Bulliant omnia simul, & fiat oleum, deinde percoletur & referuetur.
¶ Neruos infrigidatos confortat, & utile est doloribus iuncturarum.

OLEVM VVLPINUM, D. Mesuæ.

℞. Vulpem detracta pelle & abie-
ctis interaneis, incidatur in partes,
& coquatur in

Aquæ Fontanæ

Aquæ Marinæ ana lib. j. s.

Olei ueteris clari lib. iij. ʒ ix.

Salis ʒ iij.

inter coquendum adijce

Anethi

Thymi ana lib. j. boni ponderis.

Coquantur autem quousq; ab olsibus recedat caro, & aqua consumatur, deinde coletur oleum, & excolatum ad usus suos reseruetur.

*Qui prope mare non habitant sumant aquam
salsam, id est Muriam, siue aquam fontium salso-
rum, ubi saline fuerint. Porro ad coquendam vul-
pem non sufficiunt lib. iij. ideo accipe quantum
abunde satis fuerit, & fortiter ultimo oleum ex-
prime.*

*℥ Ad podagras, reliquasq; arthritidis species,
ac dorsi, renumq; dolorem est efficacissimum.*

OLEVM DE Cappare.

℞. Corticis radicum Capparis ʒ j.

Corticum Tamarisci

Foliorum Tamarisci

Seminis Agni casti

Scolopendriæ .i. asplenij

Cyperii ana ʒ ij.

Rutæ ʒ j.

Aceti

Vini optimi ana ʒ ij.

Olei maturi lib. j.

Coquantur in duplici uase usq; ad
consumptionem uini & aceti.

*℥ Valet duriciei, oppilationi, & dolori sple-
nis, ac omni eius ægrotudini.*

OLEVM DE LATERIBUS D. Mesuæ.

℞. Laterem aut tegulam ruffam an-
tiquissimam ex ruffo luto ductā, eam
confringe in frustra mediocria, & in
prunis urito donec tota excandues-
rint, deinde è prunis exempta frag-
menta restinguito in oleo claro uete-
ri, & dimittito quousq; se oleo imple-
uerint, postea oleo exempta in tenuis-
simum puluerem contundito, atq; in
Retortā aut Cucurbitam uitream in-
dito, & secundum artem luto chymis-
tico iuncturas uitrorum claudito, &
subtus accensis prunis oleum elicitum,
& elicitedum reponito.

*℥ Conuenit omnibus morbis frigidis. Est es-
nim calidum penetratiuum, resolutiuum, mollit
dura, & discutit tumida, opitulatur qui patiuntur
epilepsiam, uertiginem, obliuionem, paraly-
sim, spasmus, dolorem dorsi, genuum, podag-
ram, uel alios iuncturarum & neruorum mor-
bos, medetur spleni, uesicæ & renibus.*

OLEVM TERE- binthinæ.

℞. Resinæ Terebinthinæ aut Laric-
næ quam in Germania Terebinthis
nam uocamus lib. iij. eam pone in
capacem Retortam siue Cucurbitam
uitreā, & per artem destillatoriam eli-
ce eius oleum, ita ut Cucurbita aut
Retorta arenæ imponatur. primo au-
tem cum aqua exhibit oleum tenue &
clarum, secundo aurei coloris, ultimo
fuscum & crassum, horū unūquodq;
per se auferto & reponito.

*℥ Confert omnibus ægrotudinibus frigidis,
& maxime neruorum.*

OLEVM TARTARI.

℞. Tartari puri lib. iij.

Pone in ollam & ure in fornace
cum

cum lateribus aut tegulis aut fistillis, uel per se donec omnino excandescat Tartarum. Postea impone in sacculum laneo panno factum, & suspende in cellario, tum destillabit ex eo clarus quidam liquor quem reponere. Porro re uera hic humor non est oleum sed acerrima aqua.

¶ Valet ad faciem tergendam, & erugendam.

OLEVM CITONIORUM, D. Mesuæ.

℞. Citoniorum non excorticatorum quantum sufficit, id est partes conuenientes uidelicet quantum libuerit. Succii Citoniorum quantum sufficit.

Incidito Citonia & impone in uas uitreum, & affunde succum. Affunde etiam oleum Omphacinum, hoc est immaturum, ut excedat eius quantitas succi mensuram. Postea stringe uasis orificium, & ad Solem omnia macera aut in æstuario diebus quindecim, deinde coque in duplici uase, & abijce posthac Citonia & adde recentia, & rursum macera & coque, inde etiam tertio recentia Citonia impone, & prædicto modo omnia perage, tum reponere diligenter obstructum ne expiret.

Hodie tanta diligentia non fit hoc oleum, igitur rogo ut maiorem diligentiam impendant.

¶ Est optimum contra debilitatem stomachi, uomitum & fluxum, sistit sudorem, restaurat resolutionem, lapsas uires, corroborat neruos & uires, confortat digestiuam, & restaurat resolutionem.

OLEVM SAMSVCHINUM.

℞. Foliorum Samfuchi M. iij.
Serpilli M. ij.
Foliorum Myrthi M. j.

Abrotoni
Sisimbryi ana M. s.
Cassia lignea uera ʒ ij.
Olei Omphacini quantum sufficit.

Conadito & contundito omnia, & impone in uitrum, & infunde oleum ut supra speaes emineat, tum obstructo uasis orificio macera ad solem uel in æstuario diebus octo. Postea exprime & expressum oleum infunde recentibus speacibus, & hoc etiam tertio faao

Folia uera Myrthi acapi debent quæ ex Italia & Narbonensi Gallia afferuntur.

SISIMBRYVM, id est Menta aquatica, est & aliud Sisimbryum in montibus nascentis, multo odoratius quod melius esset si ubiq; haberi posset.

OMPHACINVM, id est ex immaturis oliuis expressum.

¶ Lassitudini utile est, & morbis cerebri & neruorum prodest, ob id in balneo inunctum paralyfim iuuat, & spasnum cynicium uulgo torsuram oris, naribus iniectum: et auribus immissum, a statu tinnitum dissipat, menses ciet, ac morsui Scorpionis prodest.

OLEVM VITELLORUM OUORUM.

℞. Oua recentia numero centum, coquito donec penitus indurentur. Postea uitellos eorum exime, & comminutos assa in sartagine donec rufescant, & pinguedinem quandam remittant, deinde offam feruentem inde in sacculum pilis contextum & exprime, quodq; expressum fuerit oleum reponere.

¶ Experientia plurima probatum est cutim expurgare, impetiginem, serpiginem, & alia cutis uitia perfanare, capillos regnere, & ulcera maligna & fistulosa curare.

OLEVM HYPERICI.

℞. Summitatum Hyperici iamiam maturescens ʒ iij.
Macerentur in uino odorifero diebus iij. bulliant deinde in uase duplici

P 2 obtura=

obturato orificio uasis, postea exprime, & recentis Hyperici par pondus iniice, & iterum macera & coque, & exprime, tum etiam tertio recens Hypericum adde, & si uinum minuatur adde aliquid. Postea

℞. Terebinthinæ claræ 3 iij.
Olei ueteris clari 3 vj.
Crocī 3 j.

Coquantur in duplici uase usq; ad consumptionem uini, postea exprime, & à sedimento purgatum oleum repone.

℥ Calidum est & siccum, stipticum, ob id consolidat uulnera incisorum neruorum, & combustionem ignis, sedat dolores femoris, & uescicæ, & prouocat urinam.

OLEVM IRINVM.

℞. Olei lib. vj.
Vini lib. j.
Lauetur oleum ter in aqua calida, deinde effusa aqua adde uinum & inperge

Macis 3 iij.
Cardamomi
Zedoariæ ana 3 ij.

Macerentur in loco aliquo calido obstructo uasis orificio per dies octo, postea in duplici uase coquito usq; ad consumptionem uini dimidiij. Postea exprime oleum & inperge ei puluerem subtilem

Iridis Illyricæ lib. ij.

Macera ut prius diebus viij. deinde exprime oleum, & recentis Iridis cōtusa par pondus iniicito, tum rursus ad Solem aut loco calido diebus viij. macerato, & rursus exprime. Postremo etiam tertio exprime, & aliam Iridem adde, & similiter omnia perage, deinde in duplici uase oleum una cū ultimo inperfa Iride aliquandiu coquito, ad ultimum deinde exprime &

repone oleum, cumq; uideris subsidere ad fundum uasis Iridis puluerem, leuiter cola.

Cum ita permutatur crebro Iris, oleo singulis uicibus aliquid deaudit, ideo boni ponderis lib. vi. olei accipiantur.

℥ Attenuat, resoluit, maturat, & digerit malos humores phlegmaticos pectoris & pulmonis, faciliat sputum & anhelitum, sedat tussim & frigidos dolores hepatis, splenis, & maxime matricis, resoluit dura apostemata & mollit durities, & confert spasmo, doloribus iuncturarum, aurium & fœtorinarium.

OLEVM IRINVM D.

Nicolai Alexandrini.

℞. Olei sextarios x.
Aquæ sextarios iij.
Radicum Iridis lib. iij. 3 iij.
Crini domestici radiceis 3 xv.
Cyperi uiridis radicum 3 vj.
Helenij 3 iij.
Anchusæ 3 ij.
Cinnami
Asæ
Spicæ ana 3 j.

Contundantur radices & aliæ species, & macerentur in oleo & aqua diebus quinque ad solem uel loco calido, obstructo uasis orificio, postea supra lentas prunas in duplici uase coquito donec aqua consumpta fuerit, deinde refrigerare finito, ultimo exprimito & cum aliquid subsederit sensim excolato oleum.

NICOLAI Alexandrini latinum & impressum exemplar ita tradit huius olei cōfectionē.

SEXTARIVS Romanus mensura est quæ habet olei unās ponderales xvi 3 v. 3 j.

CRINON domesticum .i. liliū odoratum album quod in hortis plantatur.

Non ubiq; habentur radices Cyperi uirides ideo aridas sume, & uino asperge tritas.

HELENII, id est, Enulæ Campanæ, uidelicet radicum eius.

ANCHUSA est Buglossa syuestris, rubra radice, quam aliqui hodie non recte Alcannam uocant, tinguntur ea radice unguenta, & cera.

CINNAMVM id est quod Cinnamomum.

ASÆ ego hic non dulcem Asam sed foetidam ponerem, licet tamen utriusq; ꝛ. s. accipere.

¶ **V**surpatur ad diuturnum catarrhum narium illitū, Ozenas & putredines narium aufert, tinnitum aurium cum aceto & ruta ex amygdalis amaris commixtum & auribus iniectum tollit, asthmaticis gargarismo adhibito opitulatur, hemorrhoidas ueteres inunctum siue colo iniectum educit.

OLEVM MOSCHELI num, D. Nicolai.

℞. Olei puri lib. viij.
Aquæ lib. iij.
Folij (aut Succedanei eius)
Spicæ nardi Indicæ
Costi odorati & ueri
Mastiches ana ꝛ iij.
Styracis Calamitæ
Crocī
Myrrhæ Troglodyticæ
Xylocinnamomi (in eius absentia,
corticis cinnamomi)
Calsiæ lignæ ueræ ana ꝛ j. s.
Carpobalsami (aut Succedanei eius)
Charyophyllorum
Bdellij ana ꝛ j.
Moschi ꝛ vj.
Nuces indicas num. iij.

Cõfice sic, Folium aut eius Succedaneum, Myrrham, Calsiam, Carpo balsamum & Bdellium tere, & per biduum in aqua & oleo macera, postea coque supra lentum ignem in duplici uase usq; ad consumptionem aquæ, deinde reliqua omnia in tenuissimū puluerem redacta insperge excolato & expresso oleo, & iterum macera & coque parumper, ultimo deinde Moschum admisce, & repone, & pate

re ut aromata subfidant, ea interdum oleo commisce, agitato uase.

Ex Nicolao Alexandrino desumptum est hoc oleum, apud quem non PVRI sed PVNICI olei legitur .i. in Aphrica nati, quod omnium optimum & dulcissimum existit.

Pro Folio sume radicalarum Spicæ Romanæ, Macis ana ꝛ j. s.

Pro Xylocinnamomo sume Cinnamomum eleolum.

NVX India hic non significat grandem illam nucem quæ ubiq; India nux uocatur, sed nucem muscatam. Nam ueteres Græci eam appellat Caryon siue Carydion Indicon .i. nux siue nucula India, uocatur etiam Caryon Myrepsicon .i. nux unguentaria siue odorata, & Moschocaryon hoc est Muscata nux, quod diligenter in hoc oleo notandum est.

¶ Est optimum ad omnem frigiditatem corporis potissimum uentriculi & ad dolorem lateris foris inunctum, Stranguriosis & Colicis & ad omne neruorum uitium illitum optime facit, miscetur Epithematibus & Emplastris quæ ad stomachi & renum affectiones asciscuntur.

OLEVM RVTÆ.

℞. Rutæ recentis incisæ & contusæ quantum libuerit, pone in uase uitreo & affunde olei ueteris clarissimi sufficientem mensuram, & macera ad solem aut in loco calido aliquo diebus quindecim, deinde in duplici uase coquito, & abiecta Ruta recentem inijcito, & iterum quindecim diebus macerato, postea simili modo coquito & exprimito, & tertio recentem Rutam inijce, macera coque & cola.

Ita debet preparari oleum hoc & aliquot sequentia.

Est Calidum aperitiuum, resolutiuum, & mitigatiuum dolorum, calfacit renes, uescam, matricem, & sedat dolores eorum, & maxime colicam, si uenter ungetur, & fiat ex eo solo clyster, præterea opitulatur neruis, confert spasmis, & expellit frigidus humores.

OLEVM ANETHINUM.

Oleū Anethinū fit ex floribus et folijs Anethi et oleo ueteri claro eodē modo quo Rutaceum oleū.

¶ Sedat dolores, aperit poros, & resoluit uapores & apostemata, tumores & durities, mitigat dolores & rigores febrium, prouocat somnum & sudorem.

OLIVM CHAMÆMELINUM.

Oleum Chamæmelinū siue Chamomillæ (ut uocant) fit ex floribus Chamæmeli .i. Chamomillæ & oleo ueteri claro ut Rutaceum oleum.

¶ Valer ad plura. aperit poros resoluit uapores, sistit fluentes humores, corrigit malas qualitates, confert neruis & membris neruosis, & ap̄ prime mitigat dolores.

OLEVM LILINVM.

Olitum Lilinum siue Liliorum fit ex Lilijs albis odoratis recentibus & oleo ueteri claro ut oleum Rutaceum.

¶ Sedat frigidos dolores pectoris, renum, uesicæ, matricis, & colicam, est enim calidum, resolutiuum, mitigat tussim, & efficaciter resoluit, et citius maturat apostemata.

OLEVM NARCISINUM.

Oleum Narcisinum fit primo uere ex recentibus floribus albi Narcisi qui uocatur Germanice Meryenblum, Dweyßhornungßblum, Dweyßaprilienblum, Dweyß Iosepßstebe, ut Rutaceum.

¶ Valet ad emolliendos uulæ durities, præclusionesq̄.

OLEVM LIGVSTRINUM, D. Mesuæ.

Oleum Ligustrinum quod Greci uocant Cyprium, Arabes autem oleum de Alcanna, fit ex floribus recentibus Ligustri florēte uite, aut paulo post & oleo ueteri clarissimo, ad modum Rutacei olei.

Est autem Ligustrum arbuscula salicis fere sō-

lio, floribus paruis candidis, ueluti spumosis & muscosis, Germanice uocatur Reynweyden & Muntholz. Nascitur copiose ad Renū, et in Mysina, Hestia, Suenia Wirtembergensi, Thuringia, & circa Nurenbergam, non longe à Kalckreut.

¶ Partes neruofas roborat, & capillos à canicie uindicat.

OLEVM SAMBUCINUM.

Oleum Sambucinum fit ex floribus Sambucæ & oleo ueteri clarissimo, quemadmodū etiam oleum Rutaceum.

¶ Lenit, abstergit, & mundificat cutim, medetur icteritiæ, & maxime hepatis infirmo, oppilato, & plurimum confert doloribus iuncturarū.

OLEVM IASMINUM.

Oleum Iasminum quod Arabes uocant Ieseminum & oleum de Zambach, fit ex floribus Iasminis siue Iaseminis siue Zambachi & oleo ueteri claro ut oleum Rutaceum.

Est autem flos similis Violis aut Cheyri admodum odoratus, nascitur in frutiæ qui multis uiticulis ascendit pergulas & conamerationes, ut uitis. Colitur in Italia & Gallia.

¶ Opitulatur corporibus, quæ calfactionem, laxationemq̄ desiderant.

OLEVM CHEYRINUM.

Oleum Cheyrium fit ex Leucoijs luteis, hoc est ex Cheyris citrinis & oleo ueteri claro ut Rutaceum oleum. Cheyri autem Germaniæ dicuntur Gelbe Violen.

¶ Dolores neruorum, aliarumq̄ partium corporis mitigat, eaq̄ quæ in thorace, renibus & uelica sunt discutit.

OLEVM MYRTILLORUM.

Oleum Myrtillorum fit ex Myrtillis hoc est bacis ueræ Myrti & oleo Omphacino, hoc est

immaturo, eodem modo quo Rutaceum, quoniam uero Myrtus uera apud nos non nascitur neque habemus semper uirides Myrtillos, sed aridos ut plurimum ex Italia afferuntur, ideo necesse est ut uino odorato aspergantur.

¶ Refrigerat & adstringit ideoque cæliacis affectibus subuenit, sanat igne ambusta, postulas erumpentes illitu emendat, attritus hyeme concitatos & intertrigines, illitum corrigit. Sedis rimas, condylomata, laxatos artus perfanat, & sudores coerces.

OLEVM MYRTINUM.

Oleum Myrtinum fit ex folijs ueræ Myrti & oleo Omphacino, id est immaturo quemadmodum oleum Myrtillorum.

Quoniam uero Myrti ueræ recentia folia apud nos haberi nequeunt, ideo sume folia Myrti ueræ quæ ex Italia et Narbonensi Gallia et Candia afferuntur, denuo et asperge ea cõtusa uino ueteri odorato ut dictum est proxime in oleo Myrtillorum.

¶ Cerebrum, neruos, cor & uentriculum soborat.

OLEVM MENTHÆ.

Oleum Menthæ fit ex Mentha crispa satiuæ et oleo Omphacino id est immaturo, eodem modo quo Myrtinum aut Rutaceum oleum.

¶ Uentriculum refrigerat & imbecillum calefacit, firmat, nauseam, uomitumque reprimat, appetentiam excitat, coctionemque iuuat.

OLEVM ABSINTHII

Oleum Absinthij fit ex Absinthio Pontico, & oleo Omphacino claro, quemadmodum oleum Rutaceum. Porro Absinthium ponticum nos non habemus quod uidelicet non adeo calidum est, sed suauioris odoris & ualde adstringens. Nostrum uero Absinthium siue rusticum Absinthium calidius est & nihil sepe adstringit, ut etiam Galenus scribit, ideo corrigendum est cum Rosis quæ dimidium eius pondus æquent.

¶ Calefacit ac roborat ea quæ sunt refrigerata, potissimum uero uentriculum, excitat appetentiam, obstructions aufert, lumbricosque enecat.

OLEVM ROSACEUM.

Oleum Rosaceum siue Rosarum fit ex Rosarum rubearum nondum penitus apertarum decerpitis folijs & oleo Omphaano, id est immaturo, eodem modo quo Rutaceum oleum.

¶ Refrigerat & adstringit, inflammationibus præsidio est, æstuantem uentriculum restinguit, erosiones intestinorum clysteribus inditum, & dolores dentium, si eo colluantur, sanat.

OLEVM VIOLACEUM.

Oleum Violaceum siue Violarum fit ex floribus Violarum & oleo Omphacino, id est immaturo, quemadmodum Rutaceum & Rosaceum.

¶ Refrigerat, incandescentibus inflammationum feruoribus utile est.

OLEVM NENUPHARIS ALBI.

Hoc Oleum fit ex recentibus floribus Nenupharis quæ albos flores producit, & oleo Omphacino, quemadmodum Violaceum.

¶ Nymphæatum oleum, uires habet Violati, refrigerat tamen magis quam Violatum & minus quam Papauerinum, hypnoticis, & intemperaturam partium, ut renum, calidam sanantibus utiliter miscetur, & Veneris tentiginem prohibet genitali inunctum, somnum etiam cõciliat.

OLEVM NENUPHARIS CITRINI.

Hoc oleum fit ex luteis siue Citrinis Nymphææ hoc est Nenupharis floribus & oleo Omphacino, ut Violaceum oleum.

OLEVM POPULINI.

Populinum oleum fit primo uere ex oculis Populis arboris contusis & oleo ueteri claro, loto in aqua calida aliquoties, eodem modo quo Rutaceum aut Anethinum oleum.

OLEVM

OLEVM POPVLI num, D. Nicolai Alexandrini.

℞. Olei ℥ LXXXVI. faciunt
lib. viij. ℥ ij.

Vini lib. iiij.

Gemmarum Populi arboris recentiu
ueris initio collectarum lib. iiij.

Gemmæ populi diutissime terantur
& macerentur in uino & oleo diebus
septem & quotidie sæpe agitentur,
oçtaua deinde die supra lentas
prunas in duplici uase coquito usq;
ad consumptionem uini, deinde ex-
primatur oleum & reponatur.

Porrò hoc oleum efficacius erit si secundo &
tertio recentes Populi gemmæ addantur.

GEMMÆ Populi i. oculi Populi.

¶ Expedi ad capitis dolorem, arthriticis, ne-
phreticis & podragicis, & ubicunq; dolor fit.

OLEVM AMYGDA- larum dulcium.

℞. Amygdalarum dulcium siccatũ
non tamen rancidarum, contundantur
minutissime, postea in sartagine
aliquantulũ torrefacias affuso aquæ
Rosaceæ modico postea prælo ex-
prime.

¶ Lenit asperitates pectoris, gutturis, & pul-
monis, duritiem & siccitatem iuncturarũ, est sua
ue in cibis & confert heceticis & phthificis, im-
pinguat, auget sperma, sedat tussim, & ardorem
urinæ uesicæ et uulux excoriatæ, cum fistula
iniectum.

OLEVM AMYGDA- larum amararum.

Fit hoc oleum eodem modo quo ex dulcibus
Amygdalis.

¶ Aperit oppilationes, et discutit uentositates et
uapores, sed potissimum medetur surditati, sibi-
lo et dolori aurium, lenit duritiem neruorum,
et delet maculas faciei.

OLEVM BALA- ninum.

Oleum Balaninum fit ex Balano Myrepfica, id
est, glande unguentaria, quam Arabes uocant gra-
num Ben, fit autem ex tuso, affatoq; , affusa Rosa-
cea aqua fructu isto. Porrò fructus ipse Auellane
magnitudinem habet, colorem candicantem, & si
guram ut plurimum triangularem, Cortice tenui
claudit pinguem quandam nucleum fungosa & al-
ba tunica inuolutum affertur ex Syria & Arabia.

¶ Oleum Balaninum repurgat maculas, ua-
ros, lentiginis, cicatricum nigritias, fucos, aluum
soluit, sed uentriculo aduersatur, dolores auria-
um emēdat. Item si sonant aures, uel strepitum,
aut sibilum ædunt, cū adipe infusum auxiliatur.

OLEVM DE Cherua.

Oleum hoc fit ex pingui quodam semine quod
Arabes Cherua, Græci Crotona, Latini Ricinum
uocant, fit autem eodem modo quo oleum Amyg-
dalarum. Planta uero quæ semen hoc producit uo-
catur à recentioribus Cataputia maior, ab Italis
palma Christi, & Mirafolis. A Germanis Zwun-
derbaum, Zekensame, & Heydnisch Sprinck-
kornet.

¶ Prodest pforis, ulceribus capitis erumpenti-
bus, sedis inflammationibus, uuluis quæ occlu-
sæ conuersæq; strangulant, cicatibus scædis, au-
rium doloribus, potu aluum ciet quæ aquis gra-
uatur, lumbricos eijcit.

OLEVM PAPA- ueris.

E semine utriusq; Papaueris tam albi quàm ni-
gri exprimitur oleum, eodem modo quo ex Amyg-
dalis, Balano Myrepfica & Cherua.

¶ Impinguat, asperam arteriam lenit, febria-
um ardorem mitigat, & insomnium.

OLEVM HYO- scyami.

Hoc oleum exprimitur ex Hyoscyami semine
eodem modo quo ex Papauere.

OLEVM

OLEVM SPICÆ.

Oleum Spicæ fit per defillationem ex maiori Lauendula quæ Spica uocatur, apud nos maioribus sumptibus fit quàm in Gallia Narbonensi, ideo potius emendum est à mercatoribus qui illud è Gallia afferunt.

OLEVM LAURINUM.

Oleum Laurinum apud nos non facile fieri potest, quoniam uero in magna copia affertur ex Italia & aliunde, ideo facile emitur à materialistis.

¶ Calidum est & aperitiuum, mitigat colicam, & frigidos dolores uentris, stomachi, capitis, hepatis, splenis, renum, matricis, neruorum, iuncturarum, deniq; oïbus ægritudinibus frigidis cõfert.

OLEVM SESAMINUM.

Oleum Sesaminum exprimitur è Sesami semine, affertur autem ex Alexandria & gypti Venetiis, ubi ematur syncerum, nam adulteratur oleo Nucum & Papaueris, sed odore & sapore facile deprehenditur à peritis dolus.

¶ Oleum Sesaminum impinguat, auget sperma, lenit guttur, & omnem asperitatem et durtiem, et clarificat uocem.

PETROLEVM FLAUM.

Petroleum clarum, quoddam est album, quoddam uero aurci coloris, defluit autem ex petris in Italia & plerisq; alijs locis unde ad nos affertur.

¶ Calfacit, siccat, essentia tenuitate in altum penetrat, digerit, proinde materiam omnem excrementosam consumit, ob id epileptiæ, paralyssi, uertigini, obliuioni, et lienis, renum, uesicæ, uteri, neruorum, articulorum omnium, et reliquarum partium neruosarum doloribus frigidis maiorem in modum confert.

PETROLEVM NIGRUM.

Petroleum nigrum siue Naphta nigra crassius est quàm flauum, gignitur autem in agro Borchdorpiano & Brunswicensi in Saxonia.

PETROLEVM .i. Naphta.

PRAEPARATIONES QUORUNDAM SIMPLICIUM.

MODVS ABLVENDI Aloen cum Aromatibus.

℞. Aloes purissimæ & cribratæ li. j.
Cassia lignea
Spicæ nardi Indicæ
Azari
Schoenanthi
Carpobalsami } aut succedaneorum eorum.
Xylobalsami }
Cinnamomi
Ligni aloes
Crocii
Mastiches
Laccæ ana ʒ iij.

Decoquantur aromata in aquæ quantitate sufficienti secundum artem in duplici uase, deinde colentur, in colatura dissolue Aloen continue agitando & pone ad solem in uitrea aut uitreata patina donec exiccet. Oportet autem patinam linteolo puro tectam soli apponere ne aliquid incidat, quod si hyeme lauanda est Aloe, in æstuarium ad fornacem ponatur, oportet etiam fundo uasis insidentes arenas & si quæ sunt aliæ sordes diligenter auferre.

MODVS ABLVENDI Aloen simplex.

℞. Aloes purissimæ & tritæ lib. ii.
Aquæ cœlestis q. s. aut lib. vj.
Q Miscæ

Misceantur in patina uitrea ita ut aqua calefacta prius infundatur, deinde sublidere finito sordes & calculos, & puram pinguemq; aquam cui se pura Aloe miscuit senlim excolato & sordes in fundo abiicito, postea colaturam tectam linteoleo in sole exsiccato.

MODVS ABLVENDI Laccam.

Modus abluendi Laccam qui passim à scriptoribus traditur, admodum absurdus est, & qui eum primus inuenit aut tradidit, Laccæ naturam penitus ignorauit, nam quidquid purum synærum & efficax est in Laccæ, illud aquæ miscetur, eam illi dicunt abiiciendam esse, & quod remanet in Trochiscos formandū, hoc est calalos, ligna et sordes. Nos uero rectius modum trademus.

℞. Aristolochiæ longæ
Schoenanthi ana ʒ ii.
Decoquantur in aquæ lib. iij. aut q. s. donec remaneant lib. iij. colaturæ inspergæ
Laccæ integræ lib. j. ʒ iij.

Decoquantur Lacca deinde lento igne, donec aqua fiat coloris sanguinei, & quidquid in Lacca boni fuerit dissoluatur, tum per filtrum aut lanneum pannum cola, & remanentes sordes abiice, excolatam uero & sanguinei coloris aquam lentis prunis in duplici uase usq; ad mellis spissitudinem coquito, & tepidam massam in Trochiscos fingito, hic itaq; uerus est modus abluendi Laccam.

MODVS LAVANDI plumbum.

℞. Mortarium plumbeum, in eum infunde aquam coelestē, & agitato aliquot horas aquam in mortario, donec aqua colorem acquirat liuidū,

& crassetcat in modum limi, istum limum per linteum exprime, & exiccatum repone.

PRÆPARATIO LIMaturæ ferri, quam quidam Scoriam uocant.

℞. Limaturam Ferri optimi, aut Chalybis, aut squamā, hoc est Batituram eius, purga eam ab omnibus immundicijs hoc modo, projiciatur in aquam clarissimam & fricetur manibus postea sordidam aquam effunde totam, deinde impone limaturā in uitream patinam, & affunde modicum aceti ut tantum humectetur, nec emineat acetum, postea macera diebus xxx. ultimo tere & repone.

SCAMMONEAM præparandi modus.

℞. Scammoneæ optimæ ʒ iij.
Contere in subtilissimum puluerem, deinde insperge illi olei Violari optimi modicum, ut fiat massa, deinde excaua aliquot Cytonia mala magna, & in cauitatem eorum impone massam Scammoneæ, & cooperi foramina Cytoniorum, postea assa in fornace, cū pane donec Cytonia perfecte sint assata, deinde exime Scammoneam, & impone sequenti diluto.
℞. Carnium Myrobalanorum Citrinarum ʒ j.
Succi Cytoniorum ʒ iij.

Conterantur Myrobalani & misceantur cum calefacto Cytoniorum succo, & stent in infusioe horis xxiiij. deinde leuiter cola, colaturam uero infunde Scammoneæ & optime simul misce, ultimo in loco calido exicca, & exiccata repone Scammoneam.

COLO-

COLOCYNTHIDIS præparatio.

℞. Colocynthidæ pulpæ lib. j.
Bdelliꝝ

Tragacanthæ ana ꝑ xij.

Incidatur Colocynthis minutissime, Tragacanthum uero & Bdelliũ dissolue in aquæ Rosarum quantum sufficit, & dissoluta insperge incisæ Colocynthidi & fac Trochiscos. quos in sicco aliquo loco siccabis, exiccatos deinde Trochiscos iterum subtilissime terito, & reforma Trochiscos adhibita Mastiche in oleo Rosaceo dissoluta.

SQUYLLÆ præparatio.

℞. Squyllam magnam recentem neq; putridam neq; gelu flaccidam, abijce eius exteriores aridas tunicas, inuolue deinde eam massæ siue pastę pistorum unde panis fit, assato postea in furno cum panibus, donec panes percocti fuerint, hinc è furno exime Squyllã, & sigillatim omnes tunicas detrahe, & funiculo traiectas in calido loco exiccato, abijcito uero mediũ squyllæ cor unde germen enasci solet. Porro Squylla nõ est incidenda ferreo aliquo cultro, sed è ligno solido aliquo facta, nam contrahit à ferro uenenosam quandam rubiginem.

MEZEREI præparatio.

℞. Foliorum Mezerei quantum libuerit, ea macera in aceto uini horis xxiiij. postea exiccantur. cum uero uti ijs uoles contere, & in contunden do abijce eorum uenas & neruos.

ESVLÆ PRÆ paratio.

Esula tam maior quàm minor, præparatur eodẽ modo quo Mezereon.

GERSAM SERPEN- tariæ faciendi modus.

℞. Radices serpentariæ ueræ uel loco eius radicum Ari, id est, Aronis ꝑ iij. Terantur subtilissime, & infunde eis aquæ Rosaceæ ꝑ iiij. deinde exiccantur ad solem in uitrea patina, lin teolo tecta. Postea secundo tantum aquæ Rosaceæ infundito & simili modo exicca, tertio postremo eodẽ aquæ Rosaceæ quantitas inspergatur, & ultima siccata farina cum uino odorato in Trochiscos siue orbiculos finge & repone: ingreditur autem hæc Gerfa, unguentum Citrinum, & reliqua quæ ad nitorẽ cutis conficiuntur.

SPODIUM PRÆ parandi modus.

℞. Eboris in partes secti lib. j. Pone id in nouum & nondum crematum fictile & crudo operculo tegito, & iuncturam luto figulino diligenter oblinito, postea in fornacem figuli mitte, & cremari finito donec fictilia percocta sint, deinde exemptum ebur in tenuissimum puluerem terito & cribrato, & infunde ei in patina uitrea aquæ Rosarum lib. ij. & exiccari finito, deinde secundo terito & alias ij. lib. aquæ Rosaceæ affundito, atq; similiter exicca. Tertio etiam terito & admisce aquæ Rosarũ libram unã in qua diligenter dissolutæ sint Camphoræ tritæ & subtilissimę ꝑ iiij. Tere omnia in tabulã marmorea durissima, & finge Trochiscos. quos repone

In denso uase aliquo ne expirent. Porro si Ebur habere non poteris, loco eius sume Cornu Ceruinum, & similiter præpara, est enim hoc quoque efficacius medicamentum ad multa, præsertim contra uenena.

Ebur crematum, melius est ut aperto fictili fiat, aliàs enim non candidum sed nigrum fit.

PULMONIS VULPINI præparatio.

℞. Pulmonem uulpis recentem extrahe ex eo artheriam siue fistulam, et laua in uino odorato calefacto, mox ollæ impositū exicca in tepido furno, deinde exiccatum repone in loco sicco, & inuolue absinthio ne putrescat.

EPATIS LUPINI præparatio.

Epar lupi eodem modo præparatur, quo pulmo uulpis.

SANGVINIS HIRCI præparatio.

Hircum mediocris ætatis domi alio & per mensem nihil aliud dato præter Pimpinellam, Apium, Petroselinum, Leuisticum, & similia, deinde sanguinem eius qui ex artherijs fluxit excipito, & concrefcere finito, atque aqueum illud effunde, grumos uero sanguinis in furno exicca, mañtandus autem est hircus ueris exitu, id est principio ætatis cum Sol Cancrum ingressus est.

ADIPVM VEL PINGUEDINUM præparatio.

℞. Adipem uel pinguedinem cuiuscumque animalis, & laua in aqua aliquo

ties, donec pura defluat aqua, & non amplius saniosa aut cruëta appareat, deinde incisam liqua in duplici uase, & eliquatam in frigido loco repone sine sale.

MEDULLARVM præparatio.

Medullas ex ossibus auferto autumni initio, & laua & liqua in duplici uase secundum modum, qui traditus est in Adipum siue Pinguedinum præparatione.

OESYPVM FACIENDI MODUS.

℞. Lana succæ, hoc est nondum purgatæ, ex collo, sceminibus & scemoribus ouium detonsæ, quantitatem satis magnam, infunde ei aquam feruidam, & laua diligenter quousque omnem suam pinguedinem in aquam deposuerit. Postea expressam lanam sepone, & aquam illam pinguem & sordidam uasculo aliquo diuissime ex alto fundito & refundito, donec spumosa fiat, tum finito spumam subsidere et collige aque immatantem pinguedinem, iterumque aquam refundito donec spumet, & subsidentem pinguedinem aufero, & rursus refundito donec non amplius spumet & nulla concrefcatur, supra aquam pinguedo. Tum collectam pinguedinem inungito & in aqua lauato manibusque diducito, donec pura fiat & aqua clara defluat, & albescat & linguam admota non mordeat, tum repone in fictili denso, loco frigido. Porro hic Oesyphus hodie uocatur corrupto nomine Hysopus humida, sed non bene præparatus habetur in Pharmacopolijs.

MODVS COQUENDI Terebinthinam resinam.

℞. Resinæ Terebinthinæ aut eius loco Laricnam resinam quam Terebinthinam hodie uocant. lib. j. affunde ei aquæ lib. xxiiij. & coque in magno uase donec odorem amittat & in

& inspissetur, adeo ut refrigerata digitis in puluerem teri queat. hoc modo usta resina ingreditur in quaedam unguenta, olea, & in Trochiscos Cyphi qui pertinent ad Mythridatium.

ACACIA SVC cedanea.

Acacia uera apud nos non potest confici, eius autem loco sumunt nostri Pharmacopola, totius serè Europæ suam Prunorū syluestrium. i. Schlehenaffi. Sed hæc quam describemus propius ad ueræ Acaciæ uires accedit.

℞. Seminum Thamarindorum
Sumach ana lib. ij.
Contundantur, & affunde eis aquæ
cœlestis lib. viij. aut q. s.
Macera deinde per horas uiginti quatuor. Postea coque donec tertia pars aquæ remaneat, excolatam deinde aquam, cum albuminibus ouorum clarifica & despuma, despumatam deinde iterum coque supra lentas prunas ad spissitudinem iustam, deinde repone, ut Acatiam ex prunellis syluestribus factam.

Finis eorum, quæ Valerius Cordus
Nurenbergenſi Senatui exhibuit.

APPENDIX

EX SCRIPTIS D. IACOBI SYLUI Medici Parisienſis. pro instructione Pharmacopolarum.

DE SINGULORVM MEDICAMENTORVM simplicium exacto Delectu Collectionis tempore legitimo, Repositione commoda et Duratione eorum.

DE RADICIBVS.

Radices euellendæ sunt, cū medicamentosæ sunt maximè. Quæ dos omnibus eodem nõ inest tempore, sed aliæ alio uegetæ magis sunt, quanquàm sunt qui putent omnes radices legendas autumnò, ubi folia deciderunt: alij ueris initio, priusquàm in folia aut caulcm erumpant. Omnes tamen integræ sunt, si fieri potest, uellendæ, & unaquæque in solo & cœlo naturæ ipsius maximè familiaris, bene nutritæ, bene habitæ, non præ alimentii copia enormes, neq; ob inopiã strigosæ, tenues, rugosæ: mox aqua lauandæ, & radiculis portionem quandam alimenti repetentibus, & stolonibus etiamdum trahentibus, purgandæ: post (nisi utendi recentibus aliqua incesſerit uel commoditas uel necessitas) siccandæ: quædam umbra et uento, ut apij, fœniculi, iridis, & quæ aliæ sunt uel minores, uel sicciore, uel rariores, quarum uires sol ceu ignis promptè dissipet: quædam contrariæ dictis sole & uento, uel igni siccantur, si cœlum est nubilũ, aut hyems: et sæpe uersandæ, ne mucide aut putridæ fiant, ut bryoniæ, gentianæ, mandragoræ, rhei pontici: Si uerò siccatis citò est opus, patellæ ignis impositas sæpe uersandas siccabis. Quædam item integræ siccantur, ut gentianæ, aliæ in taleolas dissectæ, ut iris, aliæ lignosa matrice (sic enim cor plantarum Gaza ex Theophrasto uocat)

adempta, ut fœniculi, petroselini, apij. Deinde reponuntur loco non insolato, non infumato, non humido, non puluerulento, sed sublimi, puro, sicco, aut septentrionem, aut potius meridiem spectante, præsertim quando hunc plantæ quædam adhuc humidiores requirunt, modo non flent austri. Eadem quamdiu uegetæ adhuc sunt seruandæ, parua scilicet ac tenues & rare, ut asari, asparagi anno tantum, quamuis elleborus uterq; etiam triennio seruari possit, ut magna & crassa essentia prædictæ, bryonia, rheon ponticum, aristolochia, gentiana. Hæc autem tria, colligendi tempus legitimum, repositio commoda, & duratio, non in radicibus solis obseruanda sunt, sed etiam in alijs plantarum partibus, atq; adeo quibusdam animalium aliquorum partibus, ut sanguine hirano, hepate lupi, pulmone uulpis, uesica apri. Propterea chamæpitum, chamædryn, thlaffi, centaurium, polium, hypericum, aliâq; florentia capiebat Galenus, theriacan, uel aliud medicamentum compositurus, nõ sole æstiuo siccata, neq; dum fructus eorum adhuc crudi & imperfecti sunt. Iubet idem continua speculatione cognoscendum, quando fructus sunt futuri, quando æduntur, quando augentur, quando deniq; uigent. Quo tempore potissimum eos commodè decerpas, & in siccis domuncialis repositas custodias, ne à solis radijs urantur, neq; humiditate à tecto, uel muris madesciant. Ob id domo non uult subterranea eos reponi, nec alijs uicina, neq; sub tegulis, sed horum media, quæ hostia meridiem spectantia habeat, prope quæ tamen medicamenta ne reponas. Omnia igitur legenda, quando summarum sunt uirium, & ac casandi tum meratores, tum herbarij, qui radices, liquores, succos, flores, germina, fructus extra anni tempus arripunt, & in urbes conferunt. In quibusdam & astrorum obseruatio ualere putatur. Peonia enim radix ad epilepsiam legenda decrescente luna quibusdam uidetur, & alysson sub æstu caniculari uult legi Galenus, ut Aeschriion caneros fluuiatiles capi contra rabiem, unde est herbæ nomen, tanquam uis quædam illis contra rabiem à sydere accedat, rabiem canibus afferente. Plantas item alidas ex calidis regionibus, & ex harum editis & siccis locis, ut Cretæ montibus, præfert Galenus.

DE HERBIS.

QUÆ prius in radicibus dicta sunt de collectione, repositione, duratione illarum, ad herbas etiã transferri possunt, nisi q; his ferè recentibus utimur quibusdam omnino, ut portulaca, lactuca, buglossus, atriplia, beta, brassica, acantho, nasturao, helxine, mercuriali, uiola nigra, intybo, fumarina, hyoscyamo, mandragora, & alijs permultis. Quibusdã uerò recentibus utimur, quando his mitioribus opus est, ut ruta, mentha, absinthium, abrotanum. recentes minus calent ob mistam humiditatem excrementosam, siccata uerò calidiores sentiuntur, & fumarina recens minus aluum subducit, magis sicca.

Colliguntur ferè aut floribus herbæ, aut seminibus, sic benedictus carduus acanthium putatus, centaureum paruum, calaminthe, chamædryn, chamæpitum, daucus, fumarina, maiorana, polium, pulegium, origanum, serpillum, thymus, aut saltem cum uigent folia magnitudine, odore, colore, præsertim quæ cacumini sunt propiora.

Siccantur in umbra magis, nisi si quæ scapo sunt crassiore, aut folio humidior, & ob id apto putrere. Vbi probè sunt siccata, reponuntur uti radices, sed minus diu seruari possunt, ob id quotannis mutandæ.

DE FLORIBVS.

Flores ut plantarum partes reliquæ legantur, cum maxime uigent, ut capparis in gemma, rosa expandi cœpta, reliqui ferè aperti. Sed haud ita pridem & ex quibus uis nondum exhalauit, siccantur sole magis minus, pro uaria ipsorum natura, quidam siccandos uolunt, donec ex ponderibus decem unicum supersit. Reponuntur ut alia, quotannis mutantur, quamuis schœnus anthos etiam decennium efficax seruari possit, chamæmelum item diu uegetum est, ob fortem partium suarum misionem. Flores & omnia quæ iucundum odorem effiant, arculis tiliacis nullo situ obductis reponuntur.

DE SEMINIBVS.

Legenda sunt semina, cum sunt matura, & fructus quibus includuntur maturi. Semina uerò

na uerò quotannis mutare præstiterit, etiam si ple-
raque diutius seruari possint. ¶ Vt apte perennent,
charta aut folijs apte inuoluantur.

DE FRUCTIBVS.

Fructus ut maturi decerpantur necesse est.

DE CORTICIBVS.

Corticæ ut recondantur eximere conuenit,
cum herbae suis folijs exuuntur. siccantur
etiam expurgatae inibi, locis aspergitem non redo
lentibus, sed cū luto aut puluere sunt obsitæ, aqua
clui debent.

DE SVCCIS.

Xυλός, id est, succus ex plantis totis, uel plan-
tarum partibus confisus & tuis, torculari uel
manu, uel aliter expressus, aqua interdum aspersa,
aut uino, aut liquore alio, uel recens usurpatur, uel
uase, aut loculamento aliquo reponitur, hicque uel
liquidus, uel siccus. Liquidus item aut per se serua-
tur, ut uinum, acetum, aut misto sale, ut omphaciū,
oleū, aut superfuso phialæ oleo, ut succus rosarū,
granatorum, limonum, cydoniorum, sambuci, ebu-
li, et similibus, aut sole, uetustatē, aut igni per se
siccatur, ut succus glycyrrhizæ, op̄ Cyrenaicus,
scammonium, aut coctione cū melle, uel saccharo
adiustam crassitiē facta sole uel igni, ut in plurimis
syrupis audies. Qui uerò succi sine melle (aut Sac-
charo) reponuntur, plurimum corrumpuntur, nisi
si igne diutius cocti, aut sole æstiuo usque ad medio-
crem crassitiem siccati fuerint. eodem temporis spa-
cio siccares euadunt, pluribusque annis seruati, eo
siccitatis ueniunt, ut balausticis similiter leuigari
possint (quales sunt succus hypocistidis, uae aær-
bæ, glycyrrhizæ, antaurij, & alij prop̄ omnes)
qui uerò ex his lentorem quandam natura habent,
dilatatur magis, quam leuigentur, nisi siccioribus
multis mista horum parua portio. Portulacæ, sem-
peruuii, cotyledonis, & aliarum similiter glutino-
sarum succus, præ lentore nimio per se non potest
exprimi, cum omphacio probè trita herba expri-
mitur, alij tritas igni lento calfaciunt, alij tritas loco
frigido, ut alla uinaria, uimico uasi impositas in
catinū subiectum desillare permittunt. χυλός etiam

id est, succus, sepe cum humore aliquo extractus
ex partibus plantarum, ut semine psyllij, cydonio-
rum, lini, foenigræci, lentorem, aut uelut cremo-
rem & mucorem significat, unde dictum est em-
plastrū διὰ χυλόν, id est, de glutinosus quibusdam
succis, diuersum tamen ab eo, quod est de mucilla-
ginibus, ut in compositis leges. ¶ Liquidis medi-
aminibus densior materia argentea, uitrea, aut
cornea conuenit. Folij etiam, si modo rara non sit
accommodatur, & lignea, præsertim è buxo, sed
anea uasa ocularijs medicamentis liquidisq; &c.

DE LACHRYMIS.

Δάκρυον, id est, lachryma seu humor ex plan-
ta sponte sua defluens, siue in gummi aquea
res concreseat, siue in resinam liqueat, oleagina
eius substantia. Arborum partibus præsertim trun-
cis à germinatu incisis & scarificatis etiam resina
elicimus. Accensis autem arboribus resinosis,
ut pinu, picca, larice, terebintho, teda, cedro, ex re-
sinosâ substantia igni parum siccata fit pix liquida,
cui quod supernatat, pissanthum tenui consistentiâ
& facultate est astringente, ob id canicem sine ul-
la noxa tardat, ut pisselæum, id est, pix liquida
cum oleo mista, Gal. lib. 1. comp. ph. part. Pissæ-
sphaltus autem est Mumia Scorpionis. Si pix ite-
rū coctione siccetur, Palimpissa dicitur, sicca ad e-
o ut puluerizari possit, qualis est Græca, etiam Ce-
lophonia, & Hispana, & Gallia dicta. τῶσα βρω-
στία, lib. 2. comp. ph. part. & Dioscoridi pro-
batur & Lycia. Est etiam Dioscoridi ex iisdem ar-
boribus resina liquida & sicca. Resina omnis cal-
facit, siccatur, tenuium est partium, magis minus.

DE ANIMALIBVS, & eorum partibus.

Sanguis hira quadrimi, bene habiti, aliquan-
diu nutriti uino albo, foenialo, seseli, lauro,
& ceteris calalium frangentibus, Augusto mense
iugulati, medius effluens (nam primus tenuior, po-
stremus crassior putatur) uase uitreo receptus, te-
stus linteo raro, sole siccatus, etiam cum myrrha,
folijs lauri, & similibus, calalium potenter frange-
re dicitur Tralliano, Auicennæ, & ceteris practi-
cis. ¶ Adipem & medullam stagnis uasis recondi
conue-

conuenit. Medulla loco sicco & edito, & septem trionem spectanti reponitur, cum folijs lauri siccis, ne putrescant, aut situm ducant, quæ iniuria in locis humidis meridiem spectantibus eis accidit. sunt qui reponant bisariam adipum modo.

ADVLTE RIA SIMPLICIUM Medicamentorum.

A Cacia succo & carne prunorum agrestium representatur dolo parū malo, cum utraq; uiribus conueniant.

Aloes crasse partes & impure lotionē separatæ aqua marina & croco Mesuæ adulterantur, sed croci odor dolum aperit. Alij acacia, alij gummi immiscendo adulterant, tuncq; minus est ad minima friabilis, & odor & sapor est alius.

Ambra puluere ligni aloes, styracis, ladani, ambrae largioris moscho in aqua rosarum soluto. Sed hæc manuum attritu multo ceu cera mollescat, uera non mollescit. Platearius.

Amomum planta amomide simili, sed inodora, ex Armenia delata, seminis dissimilitudo uitium detegit.

Asphaltum, id est, bitumen picæ mista Dioscoridi licet adulterari non posse, ut neq; carbobalsamū, neq; xylobalsamum, scribit Gal. lib. i. antid.

Aerugo multis modis adulteratur Dioscoridi: sed hodie synærior uidetur, si adulteratam suspicæris, notas ex eo repetet.

Acris flos delimita æris scoe.

B dellium adulteratur gummi, sed ita uitiatū minus est amarum, & suffitu odoratum, Dioscorid.

Balsamum, id est opobalsamum, uitiatum terebinthina pauco opobalsamo mista, uel sine hoc, croco orientali & succo foliorum citri, uel oleo nardino. De quo in opobalsamo plura leges.

Bitumen adulteratur pice, ut in Asphaltu dixi.

Castorium uariè adulteratur, uitium autem facile deprhendens attentus notis, quas in uero & laudatiore castorio diximus, in partibus animalis medicamentosis.

Costus radice prædura Helenij Comagenij, sed odor Helenij minus uehemens, neq; caput tentans, & sapor minus acer quàm costi.

Crocus misto crocomagmate turso, flore cneæ, uel oleo & puluere bersilij, ut uocant, qui friando dolum detegit, uel sapæ sublitu & lithargyro, uel plumbagine ad pondus augendum, utrumq; minus odore uegetum est, præterea hoc est puluerulentum. Adulterati quoq; croci color & odor celeriter euanescent, ueri diu permanēt, Gal. i. antidor.

Cassia odorata, corticibus capparis & radicis tamaricis mistis.

Caphura, gummi iuniperi, sed hoc est minus odoratum & durius, illa est friabilis, & odore ualentiore. Platearius.

Charophylli uetustate exanimati uino puluerem optimorum charophyllorum habente irrigantur, sicantur, foris solum charophyllos olent, & uix ad dies decem, molliores sunt integris.

Carbobsamum adulterari semine hyperici simili, quod Petra Palestine oppido affertur, author est Diosc. adulterari tamen non posse affirmat Gal. lib. i. antidor.

Euphorbium lacte hedino, sarcocollæ, & glutini mistione conspurcatur, experientia ueri est difficilis, nam euphorbium leui gustu os diu accendit, ita ut omnia gustata euphorbium resipiant. Idem iniectum igni odorem edit fastidientium. Diosc.

Ebur ustum (quod aur spodium uocet uulgus non uideo) osibus canis ustis uel albo marmore usto, id uero grauitate proditur, illud forma ossis, & linearum desiderio.

G Albanum mutatur resina, farina fabarum excorticatarum, hammoniaco, Dioscorid. ex cuius notis synærior deprehendes.

Galanga acris cypero europeo insipido, uel salso, uel bistortæ (ut uocant) radice austeræ, si uero dictæ radices aceto puluerem ueræ galangæ & piiperis habente biduo macerentur, foris solum galangam referunt. Platearius.

Ladanum stercore caprino & puluere nigro, id autem tractando non mollescit, sed in puluerem abit modo ladani uetustate exuclii. Viribus præterea & odore ladani caret, quod sic uitiatum est.

Lasfer omne antequàm siccescat adulteratur sagapeno,

gapeño, aut fibæ lomento, sed maleficium deprehenditur colore, odore, sapore, dilutione. Diosc.

Licum quibusdam amuræ, succo absinthij, fel-le tauri, sed id à uiribus synceri multum recessit.

Lemniam terram sic adulterant, ut nemo ueram à falsa possit secernere, sic & Lycium Indicum, et plurima alia, ut uerorum nota à falsorum notis non exactè discerni possint.

Ligustici semen adulteratur semine quodam simili, quod facile gustu discernitur, amarum enim est, alij semen foeniculi aut seselsos admiscentes ligusticum dolo uiciant.

Lentisana resina, id est, mastiche thuris & resinæ pineæ nucis mistura.

Moschus pellicialis inâsis puluere carnis columbinæ siccata, sanguine hœdino, pane asso. Si eius certum pondus pelui madenti impostum aliquandiu sit grauius, est legitimum, si pristinum pondus seruat, supposititium.

Manna arabum saccharo & follialis sennæ.

Myrrha adulteratur gummi macerato in aqua, in qua myrrha maduerit, Diosc.

Nardus adulteratur stimmi, seu sibio eum aqua aut palmeo uino inspissationis ponderisq; causa inspirato.

Nardus Celtica adulteratur imposita herba simili, quæ hirculus ab odoris grauitate uocatur, sed herba candidior sine caulialo, minoribus folijs, radicæ nec amara nec odorata, uti uera nardus est.

Opi omnes adulterantur addito sagapeno, antequàm inarescant, colore, odore, sapore dolus deprehenditur, & quia cum aqua uel salina non mox soluantur adulterata, adulterantur etiam fursure & farina præcipuè κενυίας, id est, qui ex caule defluit, quia diluitor, ἐπιζίας uero, id est, qui ex radice perlucidior & purior. Quauis enim radice incisa aut caule quod effluit crassum et lentum ὀπός, id est, liquor dicitur, lib. s. simpl.

Opium, semine lactucæ agrestis.

Opopanax, hammoniaco aut cera, tunc in aqua si digitis teratur, non soluitur, nec latefcit uti syncerum, Diosc.

Os ex corde cerui cartilagosum, simili ex maiorum animalium corde.

Opobalsamum tam uarie adulterant & astute, ut eius adulteria etiam exercitatissimos fallant.

Hec uero adulteria inuulganda nõ censeo, ne ma-

ligni etiam uitent à nobis edocli. Vitiatur misto unguento terebinthino, lentisano, Cypriño, balanino, susino, metopio, melle, uel Cypria cera liquida, sed maleficium facile deprehenditur. Nam uerus liquor in uestem laneam susus maculam non facit, & post lotionem notam non relinquit, cum uitiatus inhereat. adhæc merus, lac si instillatur coagulat, & in aqua aut lacte ætertime liquatur, & colore latefcit. Alias quasdam notas apud eundem & Simeonem si libet legeris potius, quam apud barbaros hoc seculo adhuc legi solitos, profunda hominum ignorantia, et magno mortalium incommodo.

Piper longum fraudulenter præparatum, est herba quedam flaua, quæ à Xene affertur, aspectu quidem, non autem gustu macropiperi similis, hæc autem aqua irrigata soluitur, natium macropiper insolubile permanet, Gal. lib. 1. antidotorum. Piper longum uerum ex Barbaria affertur, adulteratum uero duplex est, alterum, quod in Alexandria maxime conficitur, alterum herbe cuiusdam germen. Quod facticium est, si per diem totum in humore maceretur, illico liquatur ac soluitur, lib. 4. sanit. tuend. Illud fortè ex maza subacta aqua, in qua dissolutum aut maceratum sit piper, & in formas effictas, coniecta post siccata. Vidi etiam adulteratum ex germine & uelut nucamen to betule & coryli.

Pastilli theriaci ex radice pentaphylli, id est, tormentille, Venetijs malè componuntur, non ex uiperarum carne, Hermolaus in Coroll. Musa.

Phu radice rusâ admista uitatur, sed maleficium facile deprehenditur, quia hæc dura est, frangi contumax, & sine ulla odoris gratia.

Pompholyx taurino glutine, ouillo uel marino pulmone, aut grossis uel quibusdam alijs crematis.

Pentapetalon, Pentaphyllon, Polium nihil simile habent in plantis, ob id non adulterantur.

Rha Ponticum, radice centaurij magni. Rha barbarum examinatur maceratum aqua diebus quinque, postea siccatum idem minus in crocum tingit, intus nigricat, uarietatem in fracturis amisit, densius est, astringit magis, ex aqua uero illa siccata trochisci fiunt regibus.

Rhop cum uiget ac integrum est, ualenter astringit, densum est ac contractum tota substantia, tamen æteriter perforatur. Incolæ regionis in qua gignitur, coctione uires eius in aquam trahunt, deinde

R rheum

rheum siccatum tanquam integrum sit, nec coctum transmittunt, sed id rarius est & laxius integro, nullam aut minimam astringentem retinens. Quantum alijs notis rheon à rhabbaro differat, alibi diximus.

S Agapenum succo lasaris & galbano Diosc. id non eliquesat, sed uerum uino uel aqua affusa statim dissoluitur, Gal. lib. 1. antid.

Sarcocolla puluerizata est suspecta adulterij, Diosc. à quouis puluere misto, integra eligatur.

Styrax modis multis Dioscoridi adulteratur, sed dolus facile deprehenditur notis ab eo dictis.

Santala lignis alijs, rubrum bersilio inodoro, flavum & album ligno cedrino odoratiore linguam calfaciente.

Scammonium lacte tithymalli & sarcocolla, uel erui farina, tunc linguam minus ualenter pungit & mordet.

Saccharum intus foeculentum aut spuma succi cannae eius auctum, tunc in ore uanescit, & fractum nigriat.

T Vrbith, gummi dissoluto quibusdam radicibus extremis illito, uerum si frangitur, gummosum est intus.

Tamar Indi prunis adulterati non splendent, humidiore sunt, sapore & nucleo prunorum, multum à semine Tamar Indorum diuerso.

Thus pini resina & gummi, suffium autem gummi flammam non edit, resina autem in fumum uanesat, thus statim ardet, odore etiam maleficium proditur.

Thuris cortex pini aut nucis pineae cortice horum tamen index, lignis, nam reliqui cortices suffiati tanquam incenduntur, sine odore fumant. Thuris uero cortex ardet, & odorum fumum edit.

Thuris manna adulteratur cribrata pini resina, aut polline aut cortice thuris contuso, sed haec igne deprehenduntur.

Haec abunde fuerint ei, praesertim qui ueras simplicium sinerorum notas ex libro primo accuratè didicerit. Nam cum rectum sui et obliqui sit index, ut initio huius docuimus, & in uno quoque rerum genere quod perfectissimum est, idem sit simplex ac unicum. Id si cognoueris, alia ei congeneria aut etiam arte affinia nullo negotio secreueris.

SIMPLICIS ALICUIUS ABSOLUTE SCRIPTO, QUID ACCIPIENDUM.

I Am tradamus simplicis alicuius nomine scripto pro absolute & sine determinatione sexus, coloris, magnitudinis, figurae, loci, temporis, uel notarum prohibitatis aliarum, uel partis eius simplicis, radicum, foliorum, florum, seminum, &c. quodnam sit eligendum, nam pro uarijs scopis uaria, sed in scopos efficaciora deligimus. Quam in rem te inuabit nostra simplicium per locos communes descriptio. Quae enim radicibus solis sunt efficaes plantae, illarum nomine, radices ueniunt, quae folijs, floribus, fructibus, seminibus, cortice, ligno, liquore, succo, gummi, sunt utiles ac medicamentosae magis, dum plantae nomen effertur, partem eius usurpanti solitam elige, quum uero pluribus suis partibus ad res etiam uarias ualent, quibus sit opus, coniecta ex partium illarum facultate & affectus natura, & medicamentum constituendi forma, ut ammi, anisum, apium, carum, crucis, aminum, gith, libysicum, nasturcium, psillium, seseli, staphis agria, semine sunt praestantiora, idque solum illarum nomine intelligendum, in alijs multis similiter.

Anisum Cretense lib. 4. sanit. tuend.

Hagnus, id est, flos eius aut semen, licet folia etiam sint utilia.

Agaricus, albus & foemineus.

Aloe, id est, succus eius, aloe India lib. 9. simplicium in diphyrge.

Alumen, salicet sassile, quia praestantissimum lib. comp. pharm. gen. primo.

Acetum, ex uino non hydromelite uel cereuisia.

Aristolochia pro re proposita explicanda est, rotunda enim cum multum tenuare crassum humorem tergere ulera, digerere ex utero, longa autem cum mitiora haec volumus. Clematidis autem quia fragrantior in unguentis expeditur.

Amomum, Scythicum lib. 8. comp. ph. part.

Ammi Illyricum lib. 9. eiusdem in Aegyptium alij laudant.

Balsamum, opobalsamum potius intelligendum quam carpobalsamum aut xylobalsamum, lib. 2. comp. pharm. part.

Bryonia alba, quia efficacior quam nigra.

Buglossum utrunq; folijs & flore efficacius, rae dice tamen non inutile.

Casia uel *casia* in libris Graecorum. *Casia* *Syrinx* optima, & *annamomo* uiribus & toto habitu finitima. In libris Arabum eadem lignea dicitur, altera uero fistula his dicta ponitur, cum medicamentum est purgatorium.

Cardamomum, maius.

Capparis, cortex radice.

Centaurium, minus in purgantibus medicamentis, in ceteris maius dictum à facultate multiplici & efficaciore.

Calaminthe, montana, quia efficacior quam domestica.

Costus, amarus, cum subamarus & ualde acer solum nominetur, dulcem tamen nescio quem Arabes inuenerunt.

Cypressus, id est, nucis eius in astringentibus medicamentis, lignum aut folia in diureticis.

Cinnamomum, optimum, de quo in simplicibus abunde.

Corallium, rubrum.

Cuminum, Aethiopicum, lib. 4. sanit. tuend.

Daucus, agrestis, nam satius pastinaca est alimentum uerius quam medicamentum.

Elleborus, niger Mesuae, quia salubrior, albus Galeno, Aph. 1. lib. 5. Obserua igitur, an compositio sit Arabica aut Graea. *Elleborus* uterq; & helemium ex locis editis praestant.

Eruca, syluestris, quia efficacior hortensi.

Epithimum, Atticum, melancholiam ex uentriulo purgat, id in Graecis compositionibus usurpandum, in Arabicis Arabicum.

Foeniculus, semen, sed in collirijs succus foliorum aut radicum.

Galla, solida efficacior quam perforata.

Gummi, Arabicum, id enim omnium perfectissimum uel Plinio auctore.

Gluten, mastiche, ceteris glutinis efficacior, ut uirum etiam glutinet, quibusdam intelligitur, alijs ichthio colla, alijs taurocolla magis placet glutinis nomine.

Hysopus montanus hortensi melior, ut *calaminthe* montana efficacior domestica. *Hysopus* Ciliciū Diose. Creticū uero Archigenes, apud Gal. lib. 3. comp. pharm. part.

Hyojcyamus, albus, seu album eius semen, quod

tamen interdum exprimitur, frequentius taetur.

Iris, radix ireos Illyrica ueteribus, nunc phar macopolarum ignauia Florentina usurpatur, cum illa per Venetos facile haberi queat.

Lupinus amarus, nam dulcis esulentus est, ut ille amaritudine per maeritionem in aqua deposita.

Lactuca, semen, praeterquam in uictus ratione, ubi herba potius intelligitur.

Lapathum, oxylapathum efficacius rotundo.

Lithargyros, auri, tamen lithargyros chrysitis aliquoties in lib. comp. ph. Gal. legitur.

Mastiche, Chia lib. 7. meth. & alibi passim. Aegyptiam tamen ac reantem ob id pinguis simam laudat lib. 2. ad Glaucon.

Marrubium, album praestantius nigro.

Mel, apum, alterum aeromeli seu mel acrium & rosidum.

Margaritae solidae meliores perforatis, nisi etiam sint flauae, obscurae solidis pares.

Medulla si non additur cuius animalis, & ualens futurum est medicamentum, aruina miscenda ualentior quam uitulina, lib. 6. comp. ph. part.

Nuclei, pini, oliuae, dactyli autem Auiannae.

Oleum, oliuum ex oliuis expressum.

Opium, Thebaicum Galen. lib. 7. simpl. & post eum omnes.

Petroselinum, Macedonicum, & in hoc Astrosciticum, & huius semen maxime in usu est lib. 8. comp. ph. part.

Pruna, si alius deicienda est, Damascena, & Hispana seu Iberica, hodie Augustana & Cathalaunica Italica dicta, sunt multo praestantiora, uel si qua his similiter sunt pingua, dulcia, si ad cohibendum & astringendum sit medicamentum, Damascena immatura, uel potius quae Iorana nobis diantur. S. Iuliani & Turonica.

Papauer, album semen.

Piper, album, quia acrius, & linguam magis pungit quam nigrum, à quo per adustionem uis exhalat, Gal. lib. 3. simpl. sed album id maturum intellege. Nam album ex macropipere in racemum gratum dehiscens, reans factum, minus est acre, & macropiperi facultate proximum, quale apud Serapionem est accipiendum.

Pix, liquida in suppurantibus & tergentibus, siccata, in sicantibus, unguentis epuloticis et glutinantibus, Gal. lib. 7. simpl.

R 2 Peonia.

Peonia, mas seu eius radix, uel semen, *Manardus etatis nostræ medicus* longè doctissimus in epistolis.

Polypodium, quernum uulgo usurpatur, mura le & à saxis præulerim cum *Narbonensibus* quibusdam, quod frequentissimum, & pro querno omnes uendunt, nisi si quando astrictione opus est, qua ratione hederam quoq; quernam nonnullis expecti audio.

Quatuor emollientia, *malua*, *althæa*, *uiola nigra* acanthus.

Quatuor semina	} Frigida	} {	Maiores, melonum, cucumeris, cucurbitæ, citruli.
			Minora, lactucæ, portulacæ, intybi, cichorij.
	} Calida	} {	Maiores, amini, carui, anisi, fœnicioli.
			Minora, apij, daudæ, ameos, amoni.

Quinq; radices ureticæ, *apij*, *petroselini*, *asparagi*, *graminis*, *rufæ*.

Resinarum, primas non iniuria meruit lentissima, id est, *massiche*, inter alias uero præfertur *terebinthina*, quia melior quam *colophonia*, & *phryta dicta*, aut illius loco ponitur *larix dicta*, *terebinthina* propè similis, *Gal. lib. 1. comp. ph. gener. re. cæntioribus* uero *pinca* intelligitur.

Ruta folia *rutæ agrestis*, *Græcis* uero folia *rutæ domesticæ*. Illam uero & illius semen, *moly* uel *besanum*, uel *besasa*, uel cum *Syris*, apud quos nascitur *Hermola* ferè uocant.

Rosa, *rubra* recens in purgantibus, *sicca* in astringentibus.

Rhaphanus, *syluestris*.

Rosmaris, folia, inter dum flos, quem nescio cur hodie uulgo & *ros*, id est, florè absolute appellet.

Rhus cortex fructus *sumach* dicti.

Stœchas *Stœchados* *Arabice* flos.

Styrax, *calaminthes*, nam liquidus uulgo dictus est *myrrha* stacte, si uerus sit.

Santalum, *flauum*.

Spica, *nardi indicæ*.

Sulfur, & *νυροπ*, id est, ignem non expertum seu uiuum est nobilissimum, ad quædam extinctum uero nobis familiarius præfertur.

ζοϊβος, id est, *iuncus*, pro *scœnu anthos*.

Tres flores cordiales, *uiolarū*, *buglosi* utriusq;

Thymum, *Atticum* aut ex editis locis & *siccis*, *lib. 4. sanit. tuendæ*.

Viola, *nigra* seu *purpurea*, uulgo *Martia* & *quadragesimalis*, quod in ea tempora flos ferè indat, & eadem recens si haberi potest, nam *sicca* inefficax.

Zizipha, id est, *iuiube* recens & bene matura, aut saltem integra, non putria aut uetustate exueta, quod illis post sextum mensem ferè accidit.

Sic quæ singula in singulis regionibus sunt præstantissima & laudatissima.

Alumen *Milesium*.

Agaricus *Ponticus* *Andromach.* iuniori in *theriaca*.

Mysi *Cyprium*

Nitrum *Berenicium*

Sinon *Syriacus*

Cuminum *Hispanum*, alibi *Aethiopicum*, *melius* *Aegypto*.

Anisum & *Thymum* & alia plurima *Cretica*, *lib. 4. sanit. tuend. in diatrion piper*, & *diacala*.

Meon *Hispanum* & *Maædonicum*.

Aristolochia *Pontica*, & hac melior *Cretica*, *lib. 10. comp. ph. part.*

Phu *Ponticum*, *Castorium* *Ponticum*.

Daucus *Creticus*, semine & radice bonus, ceteri solo semine.

In *Diaarchia* quæ nunc uocatur *Puteoli*, *erugo*, *cerussa*, *es. squama eris*, & alia nonnulla. *Romæ* *argenti spuma* sit optima, ex *Sialia* item, magna *Libya* & *Creta* quotannis multa præstantissima *Romam* afferebantur.

QVID PRO QVO.

ANTIΣΑΜΕΛΕΑ, hoc est, simplicia, quæ aliorum facultate similium penuria supponi possunt Medici cõsilio. Quæ nomine Galeni circumferuntur, & à Paulo ad uerbum propè citantur, Galeni non esse hinc liquet, quod statim ipso initio Galenum citat. Adhæc *anaardij* fructus mentonem facit, qui Galeno ignoratus fuit. Postremò multa

multa supponit absurdissima, ut loco Agaricæ, Euphorbiæ: pro Serpyllo, Potamogetona; uice Galle, sordes gymnastiorum: in loam Polypodij, radix Chamælee aut chamæleontis: pro Polythrico, Absinthium, & alia eius generis plurima uiribus dissimilia. Tamen quæ recipienda magis sunt, tum indidem, tum ex Galeni libris, tum etiam ex Arabibus utanque profereamus, ut pro

Aqua pluuiæ, supponi potest aqua fontana pura, & ab omni mistione synæra, Galenus lib. primo comp. pharm. partium in diacodio.

Acacia, succus & caro prunorum agrestium, uel hypocisthis, Auic. 2. canon.

Asaro, acori par pondus & dimidium. Carpesium quoque pro asaro & cum asaro, lib. 2. c. ph. p.

Absinthio, cum Gal. abrotanum: & contra pro abrotano absinthium.

Acanthij semine, lychnis, & contra, & uti Chamæpelyon author.

Acantha Arabica seu Ægyptia herba (quæ sub Serapioni diatur) acantha leuce nostras, eidem dicta bedegar.

Aliacabo, semen solani.

Asfalto, pix liquida, brutia.

Aethiopicæ oleæ lachryma, lachrymarum acacie partes duæ, seu pro gummi elemmi gummi Arabicum.

Acoro ad status & hepar ac lienem iuuandū, cum mini par pōdus, & tertia pars aristolochiæ Auic.

Anchusa, hyacinthus.

Arsenicum, sandaracha.

Amylo, sicca farina.

Amygdalis amaris, absinthium.

Aristolochia quauis, una ex tribus aristolochijs, quancumque habueris, Gal. lib. 3. comp. ph. part.

Adipe uulpis, ursinus.

Adipe eeuino, anserinus.

Alumine, sal fossitius.

Pro Balaustio, malicorium.

Bucanis, ostrea usta.

Balsami liquore, myrrha stacte.

Pro Cinnamomo, casie aut amomi duplum ad odoris gratiam Gal. lib. 5. comp. ph. part. in dentificio. Pro annamomo, duplum optime casie, uel cum Quinto Medico duplum uel multum carpesij, uel certe non pauor casia, Gal. lib. 2. 3. & 8. comp. ph. p. & lib. antid. Quidam carentes an-

namomo in uicem eius ponunt æquale pondus ex semine cardamomi, Damocrates in Cyphi lib. 2. antidotorum Gal.

Casia, annamomum, Gal. lib. 2. comp. ph. p.

Casie corticæ, nardus indica uel malobathri folium, uel contra, lib. 6. comp. ph. part.

Chamæmeli floribus, duplum foliorum et radicū.

Costo hodie rarissimo, pyrethri dimidium, uel baccæ ædri uel radix helenij, uel ireos.

Cimolia terra ex Cimolo una cycladum, recrementum ferri & molæ simul attritorum.

Struthio, in sternutamentis elleborus albus.

Cardamomo maiore, minus, & contra.

Calaminthe omnis, mentastrum, pulegium similia sunt facultatibus, ob id inuicem sunt antiballomena

Pro croco, crocomagma.

Cypero, iunperus maior.

Cumino, semen rutæ & del agni.

Clinopodio, heliotropium.

Colocynthide, semen riani.

Capparidis radicis corticæ, cortex radicis tamarae uel ericæ.

Cicutæ semine, coriandrum.

Pro Distanno, eleliphæus uel nepitha.

Doronico, dimidium seu duæ tertiæ charyophyllorum, Auic.

Damafonio, eryngium.

Pro Elaterio, succus foliorum cucumeris agrestis.

Ebeno, lignum Gaiacæ, & contra. Nam quas uires hodie in ligno Gaiacæ experimur, ebene tribuit Galenus lib. 6. simpl.

Eupatorio Mesuæ, absinthij & asari ana dimidium pōdus eius, ut ambo simul mista æquent pōdus. eupatorij Mesuæ, ab eupatorio Græcorū diuersi.

Pro Folio, folium charyophylli, nardus indica si inuenitur, casia, id est, uulgare annamomum, macis, Auicenna 2. anone.

Ferrum, ferrugo, squama ferri idem propè polent, & pro se mutuo ponuntur.

Fimo palumbis, simus columbæ.

Felle suillo, uel perdiās, uel pisaum.

Pro Gentiana, asari & radiās capparidis ana dimidium.

Gongilide, heliotropium.

Glycyrrhizæ succo, æquale radicis eius, Androm. in arteriæ 15. apud Gal. lib. 7. comp. ph. part.

Gnidio cocco, semen lathyridis, & contra.

R 3 Gaibano,

Galbano, sagapenum.
 Pro Hammoniaco, propolis.
 Hermodactylo, in doloribus iuncturarum folia
 anchusæ & dimidium bdellij.
 Hederae gummi, gummi persia.
 Hyaantho, flos Isatidis.
 Pro Iride Illyria, helenium odoratum.
 Pro Lapide asio, lapis gagates.
 Pro lapide Magnete, lapis Phrygius.
 Lapide Phrygio, pyrites lapis uel argyrites.
 Lybistico, semen staphilini, id est, pastinacæ,
 praesertim agrestis.
 Lepore marino, cancer fluuiatilis.
 Lanariae radice, radix ueratri nigri.
 Lyao, succas radias centaurij magni, lib. 7.
 simpl. alijs succas bacarum periclymeni, author li
 belli Dynameon, Galeno male adscripti.
 Pro Melle, mel aerium uel saccharum.
 Malabathro, asia, uel nardus India.
 Myrrha troglodytica, calamus odoratus. Myr
 rha, Smyrinum, & contra, Diosc. in Smyrnio.
 Pro nasturcij semine, folia eius siccæ.
 Nuca muscata, par spica.
 Nardo Syriae, iuncus odoratus.
 Pro opopanae, hammoniacam, uel galbanum,
 uel sagapenum, uel bdellium, lib. 2. ad Glauconem
 in curando scirrho.
 Ozimo charyophyllato, melissa in affectibus
 cordis.
 Oleo laurino, pix liquida, licet illo inferior, uel
 oleum cedrinum, uel aânium, uel uerus, uel oleum
 ex luerna cum Hera, Gal. lib. 1. comp. ph. part.
 uel coctum (sic enim tenuius fit, & ueteri ac uano
 simile, uel sordes luernarum luti crassitie. Ibidem.
 Oleo rosato, uiolatum, nymphæe, amygdalinū
 autem loeo rasaci boni, id est, ex multis rosis cum
 oleo omphaano insulso facti, lib. 3. c. ph. p. initio.
 Oleo rianino seu aâno, rhaphaninum.
 Opobalsamo, opocarpasum Gal. uel myrrha sta
 ticæ, uel liquor myrti.
 Oriza, hordei farina.
 Oesypo, medulla aruina.
 Omphaano, succas rhois, uel uinum austerum.
 Pro Pipere longa, album, pro albo, nigrum opti
 mum, id est, grauissimum, & contra, 4. san. uend.
 Periclymeni fructus drachmis tribus, radices
 eiusdem drachmæ tres. lib. 9. c. ph. p.

Phœnicobalanorum pinguium carnis drachmis
 tribus, palmulae seu dactyli tres, aut sex, Gal. lib.
 7. comp. ph. part. in arteria 15. Andromachi.
 Psyllo, lens palustris.
 Petroselino Maedonco in theriaca, alterius re
 gionis petroselinum, Gal. lib. 1. antid.
 Pro resina phrycta, pix, aut pix brutia, Gal.
 lib. 9. comp. ph. part.
 Rubigine, scoriam ferri.
 Rhaphani feminis drachmis decem, succa eius de
 cyathus unus, Gal. lib. 9. comp. ph. part.
 Rosis, flos rosarum, uel contra, Gal. lib. 6.
 comp. phar. part.
 Rhoe coriario, rhus obsoniorum, & contra,
 Gal. lib. 6. comp. phar. part.
 Pro Staphide agria, pyrethrum.
 Spodio Grecorum, anis super fornacem aura
 riam inuentus melior quâ ebur ustum, quod nescio
 an hodie Barbari spodium uocent.
 Styracæ, castorium.
 Sale Indo, saccharum candefactum.
 Sagapeno, gummi ædri, hammoniacam, resina
 picea siccæ.
 Spuma nitri, nitrum molle, uel aphronitrum,
 Gal. lib. 1. comp. ph. part.
 Sulfure uiuo, flauum uel ustum & purgatum.
 Satyrio, semen erucæ, uel sancus, uel contra.
 Sinapi, cardamomum uel cardamum.
 Scammonio, rianus.
 Sibio contuso, squama eris, stannum ustum.
 Sepiæ ossæ, pumex.
 Serapiade, peoniae radix.
 Salla, bulbosus.
 Pro Terebinthina, larix dicta resina, ei prope
 modum similis, Gal. lib. 1. comp. ph. gen.
 Thapsia succo, chamaeleontis nigri succas, uel
 nasturium, uel nasturcij aut erucæ feminis pondus
 equale, licet illa sint multo inferiora thapsia, Gal.
 lib. 1. comp. ph. part.
 Tamariâs succo, succas sambuâ, Gal. lib. 9.
 comp. ph. part.
 Pro Veratro albo, nigrum.
 Visco querno, chamaeleon niger.
 Vino filerno, aliud quoduis colore fuluum sub
 stantia tenue, ut perlucet, & sit odorum uehemen
 ter, ut Ariusum ex Chio, Lesbium ex Mitylene,
 Crosso, Methymna et Tmolites, Gal. li. 1. c. ph. ge.
 Pro

Pro Zedoaria, aristolochia. Zingibere,
pyrethrum.

Αντιβαλλόμενα, uel horum aliqua uel alia potest quæuis regio noua desideratis facultate affinitate facere doctorum medicorum consilio: nam si Arabibus & Græcis pro sinapi cardamomū fortè ipsis frequentius licet substituere, quidni pro cardamomo frequentissimum nobis sinapi usurpabimus? præsertim cū ut pro cinamomo asiæ, sic contrà pro asiæ anamomum assumi probauimus: idemq; in alijs faciendum puto. Ob id Galenus libro 7. simplicium, melissophyllum (inquit) marrubio facultate simile, sed ipso multò imbecillius, ob id melissophyllo utitur nemo. Nam absurdum fuerit, præsentie ubiq; terrarum magno marrubij prouentu, ut melissophyllo. Si cui uerò ad manum non fuerit marrubium, melissophyllo uti poterit, obseruata eius præ illo imbecillitate, ut ob id quantitas eius augeatur: hæc Galen. qua ratione pro cinamomo duplum asiæ optime miscemus medicamentis, ut quantitate qualitatis imbecillitatem redimamus.

Quæ igitur apud singulas gentes sunt copiosa, modò sint facultate proxima his quæ desiderantur: quia faciliora sunt paratu ponantur, ut in Asia in frigidis capitis affectibus, aut in declinatione calido-

rum rustiæ ædrio dicto utuntur: eius penuria pisselleo, id est, piæ & oleo mistis liquida forma: interdū etiam ædrio & pisselleo simul magis & minus mistis, prout uires eius intendere stident: hoc autem linunt sinaput, nares, frontem, aures, & quibusdā plantam & sedem, Gal. lib. 2. comp. ph. p.

Sed uidemur antibalomenis non egere, qui magna cura iam simplicia generis omnis in promptu habeamus, imò maxime egemus, cū multa simplicia ueteribus laudatissima (ut Theriaces compositio doæbit) hodie nobis parum sint cognita. Quæ ubi certa erunt, his utendum potius quàm antibalomenis. Vt enim plurius est equo domini oculus quàm equisonis industria. plurius agro domini uestigium, quàm uilici stercorezatio. plurius familie paterfamilias, quàm procurator. plurius prætor, consul, rex, pastor, quàm pro prætor, pro consul, pro rex, mercenarius, sic plus tribuendum puto his, quæ maiores magno delectu & ratione optima in compositiones cooptauerunt quàm quæ illorum loco coacti adoptamus. Hæc hæcenus ex Iacobo Syluio.

QVALEM VIRVM PHARMACOPOLAM ESSE conueniat.

Agnum præsidium, humanæ imbecillitati in Medicina situm est, ut Homerus omnium poetarum præstantissimus, Medicum non sine causa *πολλῶν αἰτιαίων ἄλλων* pronunciaſſe uideatur. Verum huius laudis, ut nunc quidem medicina administratur, non exiguam partem Pharmacopola sibi uendicat, cum sit Medici, quasi dextera manus, pericliteturque ipsius culpa sæpe, non solum ægri ualeudo, uerum etiam Medici, quantumuis præstantis fama & existimatio. Quum ea, quæ Medicus recte præscribit, parum dextre exequitur, aut materia utitur exoleta, aut adulterata. Inde enim frequenter accidit, ut æger uel non iuuetur omnino, uel quod multo peius est, etiam lædatur. Medicus autem, præterquam quod pro imperito habetur, etiam in errorem ducitur, dum se aut de morbo non recte iudicasse, aut non debitam medicinam administrasse suspicatur. Quare non temere quemlibet ad huius muneris functionem admittere deberent, qui ad gubernacula rerum publicarum sedent. Verum illi ut uolent, suo fungantur officio, nos idoneum Pharmacopolam paucis delineabimus, ut ineptos & improbos à functione tam periculosa submoueamus, idoneos autem ad hoc munus capessendum alacriores reddamus.

Principio, Latinæ linguæ non uulgariter tantum, sed ad mundiciam & proprietatem usque peritum esse oportet, ut ea quæ eruditi Medici, uel ingenere, uel in specie ipsi præscribunt, recte & exacte intelligere possit. Neque confidat se satis instructum esse, si semel uulgarem quandam uiam functionis suæ, quasi artificium manuarium perdiderit. Nam cum multa quotidie noua conficiendarum medicinarum ingenia inueniantur, multa etiam ueterum, obliuione sepulta, iterum in lucem eruantur, noua illi itidem quotidie discenda erunt, neque semper habere poterit aliquem, qui ea ipsi quasi per manus tradat, & ad oculum demonstret, ex eruditorum uirorum descriptionibus ea ut discat necesse est. Quare si Latinæ linguæ probe peritus non fuerit, fructu nouorum ingeniorum, aut omnino, aut magna ex parte expers manebit.

Deinde opus est illi etiam cognitione rerum minime uulgari, aut protrita, earum præsertim, quæ proprie ad functionem eius pertinent, cuiusmodi sunt simplicia omnia, quorum descriptiones ex præstantissimis authoribus petitas, ad res ipsas conferre debet, donec exactam illorum cognitionem hauriat, & prorsus imbibat. Cognita uero, uisu, gustu, olfactu, tactu, & alijs debitis modis sæpe ac diligenter examinet, non solum ut falsa à ueris & adulterata à sinceris, Verum etiam ut præstantissima à mediocribus, & mediocria à degeneribus discernere consueſcat.

Est & alia causa, cur tam diligenti examine opus sit, quædam enim alioqui grata, & salubria, ob insignem tamen acrimoniam, in uasculis æreis decocta, aut instrumentis ferreis diu tractata, tam tetrum ac horribile uirus inde contrahunt, ut gustu
fiant

stant abominanda, & quamuis ualenti, uentriculo intolerabilia. Quare hoc quoque scire debet, quo genere uasculorum, & instrumentorum, unaquæque medicina, sit coquenda, tractanda, & conseruanda.

Hanc curam, alia quasi huic connexa sequitur, scilicet, ut herbas, flores, fructus semina, radices, debito tempore colligat, & rite reponat, ne uel parum efficacia sint, uel putrescant, aut minus arefacta, uirtutem omnem amittant.

Habeat etiam aedes salubri loco sitas, ac uarijs reponendis conseruandisque accommodas, nonnulla enim humido, pleraque calido, quaedam sicco, quaedam etiam frigido loco rectius conseruantur, quam uarietatem non quaelibet domus praestare potest.

Diuitiae quoque saltem mediocres, adesse oportet, in primis autem animus liberalis, ab auaritia fordibusque alienus. Diuitiae enim hoc praestare poterunt, ut commode habitet, et Medicinas quae emendae sunt, suo tempore, quam optimas, coemat. Animus autem liberalis, minimeque auarus, cauebit, ne compendij, aut lucri sui causa, deteriores uili precio libentius, quam praestantissimas paulo largiore, comparet.

Iam simplicibus medicinis omnibus diligenter collectis, coemptis, & repositis, succedit industria compositarum rite dispensandarum, ubi eum in primis uigilantem & circumspectum esse oportet. Nec temere confidet ingenio suo, in succedaneis eligendis, sed peritum medicum consulat. Quem etiam omnino, in conficiendis Opiatis, & similibus praestantibus ac magni momenti medicinis, ut praepropterea & iudicem adhibebit, cui adiunget, si commode fieri poterit, unum & alterum bonum atque doctum uirum, uel Senatorij ordinis, ut eos habeat ueluti testes suae diligentiae, industriae, ac fidei. Deinde quamque medicinam, sic rite praeparatam, debito ac praescripto tempore, fermentari sinat, antequam in usum publicum expendat.

Nec minor in eo fides requiritur, in reijciendis simplicibus atque compositis, quam in iisdem reponendis & componendis, debet enim singulis mensibus, aut saepius etiam, omnia lustrare, & diligenter considerare, ut corrupta, putria, mucosa, exoleta, & quouis modo inutilia, uel inefficacia reddita, reijciat, bona fide, nec in ijs quaerat suum lucrum, quibus aegroto crearetur uitae periculum, sed sit, ut diximus, animo liberali, & magno, cogitetque, paruum illud damnum, fide sua iam perspecta, maioris sibi lucri causam fore.

Haec omnia cum indefessam diligentiam & animum sibi semper praesentem requirant, hoc quoque obseruare conuenit, ne sit alea, aut similibus ludis deditus, ne computationibus gaudeat, aut alioqui uinosus uel ebriosus sit, neque foedis amoribus implicatus teneatur. Alea enim negligentiam parit, ebrietas errores, obliuionem, & stuporem inducit, turpis uero amor, etiam ueneficia illi extorquere possit. Quare omnino si fieri potest, maritus sit, cui cum uxore recte conueniat, liberosque habeat, quos honeste educare studeat, huiusmodi enim pignoribus obstrictus, uagabundus libidines detestabitur, neque illis fomenta sciens subministrabit, & posteritati suae consulens, bonam conscientiam seruare adnitetur, nec metu, nec gratia, nec prece, nec praecio, ad ullum ueneficium impelletur.

Quod si accesserit, uera pietas, hoc est timor Dei, & fides in Christum, caritas erga proximum, & spes futurae uitae, omnia erunt tutiora, illustriora, & feliciora, tum enim cogitabit. Si quid per negligentiam in uitam, aut ualeitudinem proximi
pecca-

peccauero, iudicium Dei non effugiam, quanto minus effugiam, si sciens ac prudens uenenum dedero, aborsum procurauero, aut aliquod aliud ingens atq; insigne flagitium designauero? Etsi humanitas eorum, qui infirmos & ægros tantū uisitare solent, Christo adeo grata est, ut illud beneficium, in se ipsum collatū esse affirmet, Quanto gratior erit illi mea cura, & sollicitudo; dum studeo illis medicinas recte componere, tempestiue exhibere, & nō propter lucrum tantum, uerum etiam humanitatis respectu operam dare, ut melius habeant & conualescant?

Hæc & similia, si cogitabit, ultro, ac sua sponte, erit humanus, placidus, affabilis, benignus, alacris, in primis autem mitis erga pauperes, & commodus erga imperitos. non enim in eorum ineptias, sed in necessitatem ægroti respiciet, ac Deum omnium inspectorem ac iudicem præ oculis habebit, qui recte agenti longe maiora & beatiōra præmia largietur, quàm ab ullo mortalium perfolui possint.

F I N I S.

**Norimbergæ, apud Ioh. Petreium
imprimebatur.**

